

***A faktor- és klaszteranalízis
alkalmazási lehetőségei
a városszerkezet kutatásában
Győr példáján***

Kocsis Zsolt

Egyetemi doktori disszertáció

Halimba

1992.

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Előszó	3
Bevezetés	7
1. A települések vizsgálata, a városszerkezet kutatása. A kutatás célkitűzései, a módszer ismertetése	11
2. Győr városfejlődésének történelmi vázlata	24
2.1. A település létrejöttét meghatározó természeti tényezők	24
2.2. Győr város képe az erőd kiépítése előtt	29
2.3. Győr élete a birodalmi erőd árnyékában	33
2.4. Győr a polgári fejlődés útján, a városszerkezet alakulása 1918-ig	37
2.5. Új szakasz a városfejlődésben: a stagnálás	43
2.6. Győr a második világháború befejezésétől 1970-ig	47
3. Az 1970. évi népszámlálás eredményei	50
4. Az 1970. évi népszámlálási adatok kétféle elemzésének tapasztalatai	68
5. Az 1980. évi népszámlálás adatainak elemzése	74
6. Az 1980. évi népszámlálási adatok kétféle elemzésének tapasztalatai	93
Összefoglalás	101
Irodalomjegyzék	105
Mellékletek	114
Táblázatok, ábrák jegyzéke	115

Előszó

A városok térbeli alkata, az középületek, lakóépületek, utcák, terek elrendeződése a település legstabilabb ismertetőjegyei, jóllehet a változások nem hagyják érintetlenül, ezek évtizedekig, évszázadokig állandónak tekinthetők. A várfalak megmaradása például napjainkig alapvetően meghatározzák egy város arculatát [*L. Mumford 1985.*], de azok elbontásuk után is mély nyomokat hagynak a város testén. (Gondoljunk a bécsi vagy pesti várfalak és a jelenlegi körútak nyomvonalának azonosságára.) Nem úgy a bennük lakók, akiknek demográfiai, foglalkozási, társadalmi struktúrája viszonylag gyorsan változik, bár nem ritkák az olyan esetek sem, amikor egyes városok vagy városrészek épületanyaga átalakul, de a népesség összetétele megőrződik.

Disszertációmban e két elem kölcsönös egymásrahatását, összefüggéseit igyekszem feltárni. Ugyanis a szocializmus néhány évtizede is bizonyította Magyarországon, hogy a társadalom fejlődése nem a nagy különbségek eltűnése, az osztályok egymásban való feloldódása felé tart. A társadalmi rétegek, csoportok egymással nem "szívesen" keverednek, ha a lakosság megtelepedését kevésbé befolyásolják adminisztratív intézkedések, akkor az azonos foglalkozású, iskolázottságú, jövedelmi, társadalmi státuszú emberek, családok előbb-utóbb úgy rendeződnek el, hogy lakóhelyükön a lakások műszaki színvonalát, felszereltségét tekintve is viszonylag homogén, területileg és társadalmilag összefüggő egységet alkotossanak [*Konrád Gy. - Szelényi I. 1989., Szelényi I. 1990.*].

A szegregáció (bizonyos csoportok elkülönülése) tehát olyan jelenség, amit nem szüntetett meg az új társadalmi rend, sőt némi megtorpanás után (mert a hatvanas-hetvenes években a társadalmi különbségek csökkentek) hirtelen felerősödött.

A város térbeli és lakóinak társadalmi szerkezetének vizsgálatakor tehát azt tekintem feladatomnak, hogy az egymástól elkülönülő társadalmi csoportokat lokalizáljam, azok belső szerkezetét feltárjam. A várostervezésnél (mert kutatásaim során szeretnék kézzel fogható, a településfejlesztésben közvetlenül hasznosítható eredményeket felmutatni) figyelembe kell venni a fennálló helyzetet. Annak nem megváltoztatására kell törekedni, hanem a belső szerkezete által meghatározott irányba történő továbbfejlesztésére.

A város élő szervezet, nem csak azért, mert élőlények lakják, hanem azért is, mert a rá ható változásokra úgy válaszol: amíg a kihívást jelentő változásokhoz alkalmazkodni képes, addig fejlődése, élete biztosított, ha azonban az inger túl erős, akkor nem tud megfelelően válaszolni rá, fejlődésében megáll, nem egy esetben megszűnik létezni.

A várossal tehát nem szabad kísérletezni, annak testét nem lehet tetszőlegesen átszabni, megváltoztatni, mert igen érzékenyen reagálhat rá. Ha a városlakók nem érzik jól magukat, elköltöznek. Az utcák közlekedési terhelése, az üzemek szennyezőanyag- és zajkibocsátása, a rendezetlen utcák, rossz infrastruktúra, a társadalmi élethez szükséges intézmények és terek hiánya a lakosság elvesztését okozhatja. Természetesen nem tud mindenki elköltözni, de ha az ott maradottak csonka társadalmat

alkotnak, akkor a város működése, élete sem kielégítő. [*M. Lapping - J. Daniels - J. W. Keller 1990.*]

Éppen ezért a város ökológiai (humán ökológiai) vizsgálata nagyon fontos. A város életét, fejlődését tervezni kell, de a terv inkább csak orientálhatja, kiszolgálhatja a belső energiák, folyamatok által meghatározott fejlődést. A város vezetőinek pedig pontos, használható ismeretekkel kell rendelkezniük, hogy a tervezés eleget tehessen a vele szemben támasztott elvárásoknak. Barátom, Csuta Tibor eddig publikálatlan, kutatási fázisban lévő elmélete szerint a neurózis analógiájára létezik az "információzis" jelensége is, ami azt jelenti, hogy egy adott (társadalmi vagy termelő) szervezet a számára fontos és adekvát információk, illetve az azokat kezelni tudó rendszer hiányában működési zavarokban szenved, hatékonysága romlik, végső soron létének hasznossága, jogosultsága kérdésessé válik.

Disszertációm elfogadása számomra a módszer alkalmazhatóságát jelentené, ami arra buzdítana, hogy a tudományos megméréstetés után a gyakorlati alkalmazás területén is kipróbáljam, a kiválasztott városok elemzésével, az eredmények (információk) megfelelő helyre való eljuttatása útján hozzájáruljak azok kiegyensúlyozottabb fejlődéséhez, mert meggyőződésem, hogy a városodás és a városiasodás a fejlődés útja, nem pedig a nálunk tapasztalható szuburbanizáció, ami gyakran nem "elővárosodást", hanem a szub előtag eredeti jelentéséhez hűen "alávárosodást" jelent. Az építési tilalmak, beköltözési korlátozások, vagy egyszerűen az anyagi előnyök által motivált kiköltözés ugyanis csak akkor igazán pozitív folyamat, ha az ott lakók életminősége városias marad, ha a szuburb (ez lehet önálló község, csatolt, korábban önálló község, de akár a város

történelmi területéhez tartozó településrész is) és a várostörzs közötti kapcsolatok élők maradnak, nem pusztán az ingázásra, a bevásárlásra szorítkoznak. Ehhez azonban az szükséges, hogy a népesség térbeli el- és átrendeződésének folyamatai, azok mozgatórugói és várható irányai ismertek legyenek, különben olyan szörnyszülöttek jöhetnek létre, mint a hetvenes évek Érdje (még a falvak infrastrukturális ellátottsági szintjét is alig elérő, gyakran engedély nélkül, a legkülönbözőbb anyagokból és formákból építkező alvóváros (a barakkváros azért túl erős kifejezés lett volna). De az amerikai példa sem követendő [*P. L. Knox 1991.*], ahol olyan városok jönnek létre (a szerző kifejezésével "lopakodó" városok, amelyek nem városok, de még csak nem is községek, több város, illetve állam területén fekszenek, hatalmas bevásárlóközpontok és parkolók, valamint iroda- és lakóházak jelentik a települést, nem egynek több tízezer lakosa van, de semmilyen intézménnyel sem rendelkezik (nincs iskola, önkormányzati testület és hivatal, kórház, rendőrség, stb.), de még a nevük is csak tájékoztató jellegű – pl. Dulles Corner, South-West Junction.

Bevezetés

Jelen dolgozat egy több éves kutatási folyamatot igyekszik megalapozni. A hazai településföldrajzban kissé elhanyagolt Dunántúl közel két tucat városának társadalmi és térbeli, illetve társadalmának térbeli tagozódásának elemzését oly módon, hogy a vizsgálat eredményei az egyes városokra vonatkozóan hozzájáruljanak a városok fejlesztési, rendezési terveihez, azoknak mintegy alapanyagul szolgáljanak, továbbá úgy, hogy a városok összességének összehasonlítása után a Dunántúl városhálózatról, az esetleg meghatározható fejlődési típusokról is képet adjanak. Szeretnék a városok történelme, térbeli szerkezete (alaprajz, utcahálózat, stb.), nagysága, településhierarchiában elfoglalt helye, valamint lakosságának társadalmi szerkezete, összetétele, a lakók társadalmi helyzete (státusza) (korösszetétel, iskolázottság, foglalkoztatási szerkezet, lakásvi-szonyok, stb.) közötti összefüggések nyomára bukkanni, azokat igazolni, törvényszerűségeket megállapítani.

Abban a reményben teszem ezt, hogy a várostervezésnél, a rendezési tervek készítésénél felhasználható, így kézzelfoghatóan is hasznos információkkal szolgáljak a döntéshozóknak, akik évtizedekre meghatározhatják egy város vagy városrész fejlődésének irányát, arculatát, ha rosszul terveznek, tönkre tehetik a város szerkezetét, ami a társadalom működésére, az emberek közérzetére, mindennapi életére is kihat, elköltözéshez, leromláshoz, hanyatláshoz vezethet.

Természetesen nemcsak praktikus érdekek vezérelnek, szeretnék a magyar településföldrajz felvirágoztatásához is hozzájárulni, de szakmai

felkészültségem jelen fokán be kell érnem alkalmazott kutatásokkal, azal, hogy csak igen kis mértékben hozok újat úgy a módszertan, mint a leíró ismeretek terén.

Munkám során nem utalhatok kérdőíves felmérés eredményeire, ezért fokozottabban támaszkodom a hazai és külföldi szakirodalomra, valamint a puszta statisztikai adatokra. Nem vagyok szociológus, ezért könnyen meglehet, hogy az ember eltűnik a számok mögött, de remélem, a geográfus számára így sem lesz érdektelen ez a dolgozat.

Arra a kérdésre, hogy miért ezzel a témával foglalkozom, logikus válasz lehetne, hogy azért, mert ehhez értek. Sajnos nem így van, mert sem a dolog matematikai, sem szociológiai oldala nem erősségem. Inkább úgy fogalmaznék, hogy bírálóim döntsék el, értek-e ahhoz, amivel jelen dolgozatban foglalkozom.

Éppen ezért nem elemzem a várost a hagyományos funkcionális és morfológiai, illetve funkcionális morfológiai módszerekkel, csupán a matematikai elemzés eredményeit igyekszem értelmezni és közreadni. Tulajdonképpen arra vagyok kíváncsi, hogy a népszámlálások adatai elegendőek-e ahhoz, hogy a város szerkezetéről, a lakosság térbeli elhelyezkedéséről információkat szolgáltatassanak a faktor- és klaszteranalízis alkalmazásával. Ugyanis ezek nélkül is el lehetne végezni a számlálókörzetek csoportosítását, hiszen elég, ha egy-egy mutató értékeit decilisekbe, pentilisekbe sorolva térképen ábrázoljuk!

Ezt szeretném elkerülni, hiszen a többváltozós elemzések éppen attól a rabszolgamunkától szabadítanak meg bennünket, hogy pl. a csoportokban elfoglalt helyezésük alapján "komplexen" értékeljük az adatokat.

Éppen ezért a faktor- és klaszteranalízis eredményeinek közlésénél sem törekedtem a "mindent mindennel elosztani, megszorozni" elvet követni. Így a faktoranalízis elemzését ugyan három szinten (mutatócsoportok, faktorpontértékek, eredeti mutatók összesen) végrehajtottam, a klaszteranalízis eredményeinek taglalását már nem tartottam fontosnak, pontosabban hihetetlenül megnövelte volna a terjedelmet, az olvashatóság, a felfoghatóság rovására. Így kétszer kettő klaszteranalízis eredményei kerülnek részletezésre. Ha azonban a mutatócsoportok faktoranalízise során kapott faktorpontértékeken, majd az eredeti mutatókon is elvégzett futtatásokat is be akarnám mutatni, az ötször kétszer kettő klaszteranalízist, illetve annak értékelését, értelmezését jelentené. Ezért bár a táblázatokban szerepelnek az egyes mutatócsoportokon elvégzett klaszteranalízis futtatási eredményei, csak a faktorokat és a mutatók összességén elvégzett számítások kétféle értelmezését szerepeltetem a szövegben. A mutatócsoportok külön-külön klaszterezése is inkább abból a megfontolásból maradt benne a mellékletekben, hogy a bírálóknak lehetősége legyen „utána számolni” a végeredményeknek.

Talán módszertanilag sem lett volna helyes az egyes mutatócsoportok elemzése után kapott három réteget egymásra helyezni, mert az nem azonos a három mutatócsoporton együttesen elvégzett analízis eredményeivel. Utóbbi esetben ugyanis minden mutató minden mutatóval való kapcsolatának megfigyelése alapján alakulnak ki a klaszterek, míg az első eljárásnál csak 5-11-17 mutató egymás közötti összefüggései adják a faktorok, illetve klaszterek kialakulásnak matematikai alapját.

Ez a dolgozat tehát a módszer próbája, egyetlen városon (Győr) elvégzett vizsgálatnak a bemutatása. Sajnos az 1990. évi népszámlálás

megfelelő adatai nem állnak rendelkezésre, ezért az aktualitás hiánya miatt minden igyekezet ellenére torzó marad a munka. Éppen ez is indokolja azt, hogy a jelen állapot bemutatása helyett kárpótlásként a módszertan fokozottabb hangsúlyt kapjon.

Tekintettel szakmai felkészültségem szintjére, kijelentéseim, megállapításaim felelősségét bőséges hivatkozásokkal igyekszem csökkenteni, bár ez nem könnyít a helyzetemen, mert jogos a kérdés, hogy ha ilyen előképeim vannak, akkor miért nem sikerült jobban követnem őket.

Ennyi mentegetőzés után most következzen az, hogy a kérdésfeltevés, a probléma megfogalmazása, a megoldásához szükséges módszer kiválasztása, a módszernek megfelelő adatok beszerzése, feldolgozása, elemzése, az eredmények kiértékelése, értelmezése és az azokból levonható következtetések során mire jutottam.

A települések vizsgálata, a városszerkezet kutatása. A kutatás célkitűzései, a módszer ismertetése

Munkám során a városok belső tagozódásának néhány eleme közötti összefüggéseket vizsgálom. A társadalmi tagozódás, a lakosság térbeli elhelyezkedése, eloszlása, a társadalmi státusz és lakáshelyzet kapcsolatával leírható szegregációt és a város térbeli alkata (alaprajza, morfológiája), függőleges és vízszintes kiterjedése között keresek kapcsolatot. Kutatásaim tárgyának tekintem az említett tényezők időbeli változásának nyomon követését is, természetesen nem monografikus igénnyel.

A városszerkezet és a népesség társadalmi összetételének vizsgálatát a szakirodalom a kiindulóponttól vagy a módszertől függően jelzőkkel bővítve általában ökológiának nevezi (humán ökológia, faktorökológia). Ez az ökológia elterjedtebb, a természeti környezettel, az élettannal, a természetvédelemmel, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmával szemben az ember társadalmi környezetét jelenti, ember és ember, ember és lakása, ember és lakókörnyezete (szomszédok, városrész), ember és lakóhelye (város). Az azonos szóhasználat tulajdonképpen nem lehet zavaró, hiszen a kultúrtáj is táj, a városi táj, a város is ökoszisztéma, ahol állatok (ideértve most az embert is) és növények élnek, olykor harcban, olykor harmóniában a természet (vagy az építészet) adta körülményekkel. Mendöl Tibor már nagyon korán rámutatott erre a problémára [*Mendöl T. 1932.*]

A városszerkezet nem adottság, az kialakul, mégpedig a természeti és a társadalmi tényezők egymásrahatásában, ennek megfelelően mindkettő hatása felismerhető benne. E. W. Burgess és H. Hoyt [*H. Carter - F. Vetter 1980.*] elsőként foglalkoztak a városszerkezet és a városi társadalom közötti összefüggésekkel, az első egy város (Chicago) példájára támaszkodva azt állította, hogy az ipari nagyvárosok övezetei (a gazdag-, a szegény- és a középrétegek lakóhelyei, a munkahelyövek, stb.) koncentrikusan helyezkednek el, több gyűrűben körbefogva a város magját. Ezzel szemben Hoyt az övezetek szektoriális elhelyezkedését vallotta, több tucat város példáját hozva fel bizonyítékkul. Kettejük vitája igen jótékony hatással volt mind a településföldrajzra, mind a városszociológiára, jóllehet nyilvánvaló volt, hogy egyik elmélet sem igazolható maradéktalanul, vagy ha úgy tetszik, mindkettő igaz.

Vitathatatlan, hogy a társadalmi státusz és a lakóhely (a lakóhely minősége és a városon belüli elhelyezkedése) közötti kapcsolat vizsgálatával az említett tudományágak olyan kérdésfelvetéshez értek, amire számos válasz adható, de a szegregáció, a gettóképződés, a szuburbanizáció, egyes városrészek eltűnésének, a városközpontok, a történelmi magok hanyatlásának, máshol újra felértékelődésének problematikája még sokáig biztos megélhetést fog nyújtani a kutatóknak.

Természetesen Európa tudósait is foglalkoztatta az amerikai kollégák előretörése, jóllehet a történelmi előzmények mássága miatt az előbb említett fogalmak később és/vagy máshogyan jelentek meg kontinensünkön. Ha úgy tetszik, a várostól messzebb lakó nemesek, főurak rezidenciái (Mendöl Tibor szavaival a magányos városi település) [*Mendöl T. 1963.*] is felfoghatók a szuburbanizáció jeleként, tehát már a középkor óta meg-

figyelhető lett volna ez a jelenség. Az ilyen megközelítéssel azonban semmire sem jutunk, hiszen a két dolog között szinte csak annyi a hasonlóság, hogy egyes jó módú emberek szivesebben kocsikáznak be a városba, de ott élni nincs kedvük.

Az európai és amerikai városszörajz tehát kölcsönösen megtermékenyítették egymást, mind a módszertan, mind a problémafelvetés terén kétirányúak voltak a kapcsolatok, hiszen a modern kapitalizmus korában uniformizálódó társadalmak és metropoliszok problémái sem nemzetspecifikus, hanem sokkal inkább városméret-specifikus jellegűek kezdtek lenni, jóllehet a folyamatok más más időben és körülmények között mentek végbe.

Európából mégis nehezebb olyan nagy neveket felemlíteni, mint Burgess, Hoyt, Murdie [*R. Murdie 1969.*], a településszörajzról mindenki nek eszébe jutó W. Christaller is a település egymás közötti viszonyaival foglalkozott. A városon belüli térpályák, a már többször említett kérdéskör csak sokkal később jelent meg, akkor is inkább a várostervezés gyakorlatához kapcsolódóan [*K. Temlitz 1976.*], [*F. Schaffer 1986.*], de idesorolhatnám a témaválasztásomnál döntő szerepet játszó "Stadtentwicklung und dynamische Faktorialökologie" című könyvet is [*E. Lichtenberger 1987.*].

Az egyetlen, minden alkalmazott tudománytól "tisztá" könyv, amit ebben a témában ismerek, gyakorlatilag az irodalom érdekes, tömör áttekintése [*B. Hofmeister 1980.*]. Ezek után elmondhatom, hogy a város térbeli alkata és a lakosság térbeli elhelyezkedése, eloszlása közötti kapcsolat kutatásának ötlete nem új, módszertana jól megalapozott, külföl-

dön bizonyos tekintetben már leszálló ágban vannak az ilyen jellegű kutatások. Ami miatt én mégis alkalmazni szeretném, az az, hogy a korábban ismertetett több éves kutatási tervem anyagi és szellemi kapacitás hiányában csak ezzel a viszonylag olcsó módszerrel teljesíthető.

Talán elég, ha a hazai településföldrajzon belüli állapotoknak a nemzetközi folyamatokba való beágyazása helyett csak Enyedi György [Enyedi Gy. 1988.] elméletére utalok, ami talán azért váltott ki olyan nagy vitát, mert az általánosítás, az elméletalkotás azon fokán már szinte minden megállapítás ellenkezőjére is lehet példát felhozni [Laczkó L. 1987.], [Enyedi Gy. 1987, 1989.].

Az ilyen nagyszabású, az irodalom és a valóság utolérhetetlen szintű ismeretén alapuló elméletek azonban többnyire inspiráló szerepük révén válnak fontossá, így a Christaller-elmélet, a BurgessHoyt vita is [Szelényi I. 1973.]

Tulajdonképpen nehéz is egy műhöz vagy alkotóhoz kötni a probléma megjelenését a magyar településföldrajzban, hiszen már a két háború között megjelentek olyan alkotók, akik a földrajz (Mendöl Tibor) vagy a szociológia (Erdei Ferenc) oldaláról közelítve, de ugyanazt vizsgálták: a település és társadalmának kölcsönös egymásra hatását. Hiszen a tanyás mezővárosok külső képe is szükségszerűen alakul úgy, ahogy. Mendöl Tibor statisztikai és tapasztalati tényekre alapozva a lakóhely, a ház és a házak összességéből kialakuló utcakép milyenségéből levezetve tett kijelentéseket a bennük lakókra.

Én mégis megemlítenék néhány nevet, akik követendő példaként, módszertani, elméleti, megközelítésbeli útmutatóként állnak előttem,

vagy munkájuk elolvasása után egyszerűen csak ennyit tudtam mondani: na, valahogy ezt szeretném én is, csak a Dunántúlon.

Mindenek előtt Becsei Józsefet szeretném említeni, aki tanáromként közvetítette felém Mendöl Tibor munkásságát, de saját műveivel is [Becsei J. 1965., 1973., 1976, 1980., 1983a., 1983-b., 1984., 1988., 1989a., 1991.] hozzájárult érdeklődésem kialakulásához. Beluszky Pál az irodalom ismeretével [Beluszky P. - Eke P-né 1970.], a történelmi érzékenységgel [Beluszky P. 1990.] és végül módszertanilag is alapvető műveivel hatott rám [Beluszky P. - Sikos T. T. 1984., 1987.]. Utóbbival azért, mert arra bátorított, hogy nem matematikusként is el lehet boldogulni a matematikai módszerek között. Szelényi Iván pécsi és szegedi vizsgálatai [Szelényi I. 1990.] is példaértékűek számomra, ha követésükre nincs is módom (nem végezhetek kérdőíves felmérést).

Végül két olyan szerző, akik szinte ugyanazt a problémát és ugyanazzal módszerrel közelítették meg, mint amit én tűztem ki magam elé: Kéri András egri munkái a város társadalmi tagozódását a népszámlálási körzetek adatainak alapján elemzi [Kéri A. 1983a., 1983b.] de leginkább F Kovács Erzsébet könyvének elolvasása után [F. Kovács E. 1991.] éreztem úgy, hogy elvették tőlem az elsőbbséget, hiszen a város számláló-körzetsoros adatainak klaszter és faktoranalízissel történő elemzésével, a városfejlődés, az ökológia, a társadalmi szerkezet vizsgálatával gyakorlatilag olyan alapos, de ugyanakkor frappáns, tömör összefoglalását adta a módszernek, a vizsgált problémakörnek, hogy sokáig úgy éreztem, nekem már nem maradt semmi dolgom.

Hogy most mégis elkészült ez a dolgozat, az annak köszönhető, hogy munkám során olyan tapasztalatokra tettem szert, amelyek hasznosak lehetnek mások számára is.

A dolgozat első részében a város fejlődésének vázlatos bemutatása foglal helyet, a település létrejöttét, életét befolyásoló természeti földrajzi és történelmi tényezők mellett a gazdasági és politikai tényezők szerepet kapnak, s mindezt Győr szűkebb és tágabb környezetében vizsgálva. (Nem következetesen, de a következő szinteket lehetne elkülöníteni: közvetlen környék (pl. járás), tágabb környék (pl. Győr megye, Győr-Ménfőcsanak-Sopron megye), szűkebb régió (Észak-Dunántúl, Nyugat-Dunántúl), ország, végül Nyugat-Magyarország – Kelet-Ausztria – Nyugat-Szlovákia.)

A második rész az 1970. és 1980. évi népszámlálások adatai alapján a város akkori helyzetének bemutatása. Az eredményeket konstatáló, leíró fejezetekkel együtt ez a rész képezi a dolgozat tulajdonképpeni lényegét, hiszen itt szinte minden kijelentés a kutatásban alkalmazott eljárások eredménye, míg az első két fejezet inkább a bőségesen rendelkezésre álló irodalom feldolgozása.

Az általam alkalmazott módszer sajnos teljes egészében mások szellemi terméke, még az inspirációt is olvasmányaimból kaptam. A két legfontosabb mű [E. Lichtenberger 1987], [Szelényi I. 1990.] szóhasználatát azonban nem veszem át, mert úgy érzem, fennhéjázás lenne, ha azt mondanám, hogy amit csinálok, az faktorökológia (Lichtenberger szavaival), vagy humán ökológia (Szelényi). Egyik sem, hanem a város társadalmi

és térbeli szerkezetének, illetve azok kölcsönhatásának vizsgálata faktor és klaszteranalízis segítségével.

Talán túlságosan leegyszerűsítve azt mondhatnám, hogy a város egyes részeit a klaszteranalízis segítségével, jellemző adataik alapján próbálom lehatárolni, a csoportba tartozás okát pedig a faktoranalízissel nyomon követem. Más szavakkal a mutatók belső összefüggései által determinált csoportok képzésén túl a mutatók közötti okozati kapcsolatokat keresem. Míg a klaszteranalízis a megfigyelési egységekre koncentrál, a faktoranalízis fő objektumai a mutatók

A módszer nem új, a területi kutatásokban, a területi tervezésben már régen polgárjogot nyert [Francia L. 1975., 1976.]. A személyi számítógépek megjelenése után pedig szinte minden lehetséges területen kipróbálták ezen eljárások használhatóságát. Csak néhány, általam ismert példát említek: települések tipizálása [Beluszky P. – Sikos T. T. 1982.], közlekedési vonzáskörzetek meghatározása [Szörényiné Kukorelli I. 1981., 1982.], kistérségek vizsgálata [Sas B. 1987.] vagy éppen városi társadalmi szerkezetelemzése [F. Kovács E. 1991.]. Ezek a művek a faktor és klaszteranalízist általában csak vázlatosan ismertetik, de igen sok hasznos útmutatással szolgálnak.

A módszert magam is alkalmaztam már, kevés mutatóval; kis mintán (27 település), de ennek ellenére is használható, értékelhető eredményeket hozott [Kocsis Zs. 1991.].

A gyakorlati alkalmazásokon túl számos elméleti munka is foglalkozik a két eljárás felhasználásával a földrajzban, a területi kutatásokban [Francia L. 1975.], [Nemes Nagy J. 1977.], [E. Lichtenberger 1987.],

[H. Faßmann 1991.]. Ezek jó részében számos tanács található az adatok előkészítésére, a választható lehetőségek (milyen rotációt, milyen analízist válasszunk – pl. varimax, főkomponens, stb.). A megállapítások jó részét elfogadtam, mivel a probléma matematikai oldalához egyáltalán nem értek.

Ennek megfelelően a faktor és klaszteranalízis előnyei a következőkben foglalhatók össze: Nagyszámú megfigyelési egységet és sok mutatót képesek kezelni, a mutatókat képzett mutatókba (faktor) sűrítve azok számát csökkentik, nagyjából hasonló vizsgálati tárgyak (pl. falvak, városok, egymástól nem nagyságrendi különbséggel eltérő egységek vizsgálata) és azonos adatstruktúra megléte esetén azonos opcionálással viszonylag objektív összehasonlítást tesznek lehetővé, személyi számítógépen is csak néhány perc a program futtatása, tehát olcsó.

A módszer hátrányai, vagy inkább amire különösen nagy gondot kell fektetni, hogy: az adatok ne tartalmazzanak hibát (pl. százalékos eloszlásnál negatív vagy egynél nagyobb számokat), a mutatók száma jelentősen haladja meg a megfigyelési egységek számát (ellenkező esetben a módszer pontatlansága átlépi a megengedhetőt), az objektivitás csak viszonylagos lehet, mert a mutatók kiválasztása a legtöbb esetben a kutatótól függ, felesleges, korrelálatlan, esetleg éppen determinisztikus mutatók közötti összefüggés esetén az elemzés értelmetlen. Nagy önmérsékletet kell tanusítani a matematikai számítások végeredményeként születő faktorok, illetve klaszterek "nevesítésénél" is [Faßmann 1991.], mivel azok elnevezése (pl. városiságfaktor, stb.) gyakran kevesebb információt jelent, mintha meghagyjuk az eredetit, számmal jelöljük.

Végül konkrétan a jelen esetben alkalmazott eljárásról:

A többváltozós elemzéseket az SPSSPC+ (Statistical Package for Social Sciences) program 4.0 verziójával végeztem (Köszönettel tartozom az MTA RKK Budapesti Tudományos osztályának érte.). A szakirodalomban elterjedt módszerrel ellentétben [Beluszky P. - Sikos T. T. 1984.], [Beluszky P. - Sikos T. T. 1987.], [Herendi I. 1991.] a klaszteranalízist nem csak a faktoranalízis eredményeként kapott faktorpontértékeken végeztem el, hanem az eredetileg is használt mutatókon is. Erre azért volt szükség, mert bár több mint ezer település esetén és matematikailag is levezethetően az irodalomban leírt módszer járható, egy város számlálókörzeteinél nem használható. A számlálókörzetek közötti különbségek ugyanis természetesen kisebbek (gyakran csak néhány százalékos szórást mutatnak az adatok), mint a falvak között, ahol pl. a népesség számát tekintve akár ezerszeres is lehet az eltérés. Nemesmedvesnek 1991-ben már csak 18 lakosa volt, míg Budapest agglomerációs gyűrűjében több százszor akkora népességű falvak is találhatók (Vecsés, Fót, Pomáz, stb.) Az SPSSPC+ ezen felül a klaszteranalízis előtt az amúgyis homogén (szinte kizárólag csak fajlagos adatokat, 100 főre, stb. számított mutatókat használók) mutatókat standardizálja. Ehhez jön még a faktoranalízis egyszerűsítő, a sok mutatót "kevesebbe" tömörítő tulajdonsága, ami az egyik, különösebb opcionálás nélküli próbafuttatás alkalmával azt az eredményt szülte, hogy a város összes népszámlálási körzete az 1. klaszterbe került. (Nem számítási vagy programozási hiba történt, a program a műveletek előtt a mutatók átlagát, minimumát, maximumát, átlagos szórását és átlagát is kiszámítja, így az első fázisban kiszűrhetők

a hibásan bevitt adatok – pl. százalékos eloszlásnál egynél nagyobb vagy negatív értékek.)

A klaszteranalízis ugyanis alapvetően két választási lehetőséget nyújt, illetve két válfaja van: a hierarchikus és a nem hierarchikus. Én éppen az előbbi esetből okulva, a hierarchikus megoldást választottam. Itt meg kell adni, hogy hány klasztert kívánunk, míg a másik esetben a program a belétáplált matematikai összefüggések alapján maga dönti el, hogy hány klaszterba lehet besorolni a megfigyelt egységeket.

A módszernek amúgyis egyik hibája, hogy minden objektivitása ellenére a mutatók kiválasztásánál, azok változatlan, nyers formában való felhasználásánál vagy homogenizálásánál a kutató szubjektivitását csak az észszerűség korlátozza. F. Kovács Erzsébet például a mutatókat változatlanul hagyta, azzal az indoklással, hogy a körzetek nagyjából egyforma nagyságúak, ezért felesleges és módszertanilag sem helyes egy főre számítani azokat. Indoklása tulajdonképpen elfogadható, de Győr esetében azt tapasztaltam, hogy az egy fő lakosú gátőrházszámlálókörzet és a 420 fős lakótelepi körzet között mégis túl nagy a különbség, ezért a mutatók többsége számított (lásd az adott időpontnál). Igaz ugyan, hogy az extrémításokat teljesen kihagytam, ami az előző megjegyzésemet értelmetlenné tenné, de még így is maradtak két-háromszoros eltérések.

A kihagyott számlálókörzetek többsége olyan szigetet alkot környezetében, mint a már említett mendöli magános városi település. Ilyenek voltak az ú.n. intézményi háztartások. (Kollégiumok - ebben az esetben nemcsak a korstruktúra volt szélsőséges, pl. csak 14 és 18 év közötti lakók, hanem a nemek közötti arányok is, pl. fiúkollégium, a főiskolák

kollégiumai pedig a középfokú végzettségűek arányában okozott volna kiugró értékeket. Kórház - nem igényel további magyarázatot, de a nyugdíjasház, a nőtlen tiszti szállás, illetve a nővérszálló, az állami nevelőotthon, de a szállodák is csak bonyodalmakat okoztak volna a program futásában, sőt lehetetlenné tették volna azt.)

Teljes egészében kihagytam a külterületi lakott helyeket, mert ezek közül két-három körzet lett volna alkalmas a vizsgálatra, a többiek kis népességszámuk, vagy teljesen csonka "társadalmuk" okán maradtak ki (pl. három vasutas nyugdíjas család, mindenki 60 év felett, az asszonyok eltartottak, a férfiak inaktív keresők.) Továbbá azért is hagytam el a külterületet, mert annak Győr életében soha nem volt jelentős szerepe, a lakosság arányát tekintve nem éri el a két százalékot, de a gazdasági tevékenységben sem számottevő, a legfontosabb üzemek, telephelyek belterületen vannak, külterületre csak a személtelep és néhány más egység települt (sertéstelep két ottlakó alkalmazottal, stb.).

Bent maradtak azonban (kihagyásuk fel sem merült) a Győrhöz csatolt községek, hiszen ezek kivételként is színesítik a képet, de arra is alkalmasak, hogy a városhoz történelmileg is tartozó falusias településrészekkel összehasonlítva az agglomerálódás, az összenövés, illetve az erőszakos településegysítés-lenyelés hatásait szemléltessék.

Az így megszűrt mutatókon végeztem el a vizsgálatokat. Véleményem szerint a kiválasztás a lehetőségekhez mérten mellőzi a szubjektívást, a felhasznált változók nem azért kerültek be a mintába, mert úgy gondoltam, hanem azért, mert ezek állnak rendelkezésre, illetve ez az a minimális kör, amin a program futtatását érdemes elkezdeni. Így még olyan

mutatók is bentmaradtak, amelyek differenciáló hatása csekély. A számított mutatók előállításánál azt az elvet követtem, hogy lehetőleg mindenből mindent. Ennek megfelelően egy lakásra, családra, háztartásra is kiszámoltam a lakónépességet. Ez az óvatosság (gyakorlattal rendelkező kutatók tudják, mely mutatókkal érdemes próbálkozni, én inkább többet képeztem, mintsem kimaradjon egy fontos) sem volt felesleges, bizonyos esetekben éppen ezek a feleslegesnek tűnő mutatók adják a magyarázatot a csoporton belüli alcsoport, más esetben a kivételek létezésére.

A szoftver eléggé önállóan dolgozik, a faktoranalízisnél saját maga húzza meg azt a határt, ami felett a további vizsgálatok számára megőrzi, illetve tovább adja az adatokat. Ez néha azt eredményezte, hogy a továbbvitt, kifejtett faktorokban a változók kumulált értéke (Nem matematikusok számára ez nagyjából azt jelenti, hogy a bennük foglalt változók eredeti jelentéséből összességükben mennyit őriznek meg.) 80% alatt maradt. Ezzel együtt is néhány perc a művelet, de a vizsgálat másik részét alkotó klaszteranalízis igen időigényes, ha nem akarjuk rögtön az első eredményt elfogadni. Tapasztalataim szerint minél több klasztert engedünk meg, annál jobban nő azok száma, amelyekbe csak egy számlálókörzet tartozik. Tulajdonképpen elfogadható eredmény lenne ez is, hiszen lehet olyan kirívó (még a korábban részletezett szűrés után is) eset, hogy egyetlen másikkal sem mutat semmi hasonlóságot. (Az ilyen, a nagyszámú klaszternél eredményül kapott körzetekre az adott fejezetben visszatérek.)

Nagyobb gondnak véltem azt, hogy a 25 klaszteres beosztáshoz képest még a 15-ösben is viszonylag sok az egy, illetve kevés elemű. Ugyanis 25, 20, 15, 10, 9, 7 és 5 klaszterre opcionálva is elvégeztem a számítá-

sokat. Sajnos a matematikai összefüggések túl szövevényesek ahhoz, hogy tetten érhessem azokat a mutatókat, amelyek a legtöbb magányos, kis elemszámú klasztert okozzák. Hosszas próbálkozás után a 15 klaszteres változat mellett döntöttem, mert ez még sok egyelemű vagy kis elemszámú klasztert enged meg ugyan, de minden esetben 78 "jó" klaszter (elegendően nagy elemszámú ahhoz, hogy ne a véletlen legyen a magyarázata) is kialakult. Bizonyos esetekben ugyanazok a számlálókörzetek a 25 klaszteres változattól az 5-ös végig egyedül maradtak "csoportjukban", míg a klaszterek számának csökkentése nem annyira a kis elemszámú klaszterek megszűnését, hanem a megfigyelési egységek kéthárom igen nagy elemszámú klaszterba való tömörülését, a kivételek további megmaradását eredményezte.

Tulajdonképpen nem érdemes a klaszterek száma alapján a vizsgálat minőségét megítélni, hiszen ha az adatok helyesek, akkor az is eredmény, a valóság egyik lehetséges megnyilvánulása, ha minden elem külön klasztert alkot, és az is, ha minden egyetlen egyet. Így a klaszterek "ideális" számának megtalálása csak a felhasználó igényeitől függ. Mivel a legtöbb és a legkevesebb klasztert megengedő eljárások általában 3 (öt klaszternél) és 9 (25 klaszternél) "jó" klasztert szültek, a középértéket, kompromisszumot jelentő 15 klaszteres megoldás mellett döntöttem. (Ebben az is szerepet játszott – és ez ismét a kutató szubjektivitása érvényesülésének egy példája –, hogy ha 6-8 használható klaszter kapok, az nagyjából megfelel a funkcionális, morfológiai osztályozások 5-8-10 csoportjának.)

2. Győr városfejlődésének történelmi vázlata

2.1. A település létrejöttét meghatározó természeti tényezők

A város településének természeti földrajzi alapjaival több tanulmányában is behatóan foglalkozott Göcsei Imre [*Göcsei I. 1986., 1992.*] de igen hasznos információkkal szolgálnak Kalmár Gusztáv [*Kalmár G. 1923., 1924.*] írásai is a város történeti földrajzáról a középkorban, illetve a földrajzi energiák szerepéről. A legtöbbet mégis "elődömnék", Hammer Gyulának köszönhetek, aki szintén szegedi egyetemistaként írta városföldrajzi tanulmányát, egyetemi doktori disszertációját Győrről [*Hammer Gy. 1936.*].

A fenti szerzők teljesen egyetértenek abban, hogy Győr földrajzi fekvése kedvezett a településfejlődésnek, szinte az első régészeti leletekkel igazolható emberi település óta mindig a Kisalföld természetes központja volt.

A Győri-medence közepén elhelyezkedő város felé futó folyók találkozásánál néhány magasabban fekvő, így az árvizek elől biztonságot nyújtó dombon, de inkább csak halmon a bronzkorban már éltek emberek, de a kelták idején (hallstatti kultúra) már jelentős hely volt Győr [*Mócsy A. - Fitz J.*].

Itt természetesen a mai város területén található települést értem, hiszen a város első írásos emlékeken szereplő neve Arrabona, a Győr csak a honfoglalás után született. A név etimológiája vitatott, én Kristó Gyula

1989-es előadását hallgatva (a Győri Monográfia Egyesület szervezésében) sem tudtam igazán magamévá tenni sem a Geur lovag, sem a Géza személynevből való eredeztetést. Az minden esetre vitán felüli, hogy a város avarkori-római kori neve nem élt tovább, a német Raab (a Rába folyó után) és a magyar Győr viszont már az államalapítástól használatos, azóta semmilyen alakváltozáson nem ment keresztül.

Az állandó települést lehetővé tevő árvízmentes térszínnek magassága csupán néhány méterrel haladta meg a mai város többi területének tengerszint feletti magasságát, a Káptalandombon folytatott régészeti ásatások alapján bizonyítható, hogy a domb magasságának majdnem a fele emberi kéz munkája – az építkezések, rombolások, a mindennapi élet törmelékei magasították a jelenlegire a dombot, amely enélkül is kiemelkedik környezetéből. Az irodalomban ugyan vitatott a Káptalandomb eredete (pontosabban a jelenlegi magasság eredete), a geográfusok [Göcsei I. 1992.], [Kéz A. 1934.] a természetes, a történészekrégészek [Veress D. Cs. é.n.] az antropogén hatások fontosságát hangsúlyozzák. Én a több méter vastag ásatási rétegeket szem előtt tartva a Káptalandomb (és annak analógiájára a másik települési hely, a Kálváriadomb jelenlegi magasságát legalább felerészben nem földtörténeti, hanem "csak" történelmi produktumnak tartom. Nem szabad lebecsülni az emberi társadalom működése közben a természeti környezetre gyakorolt hatásokat, már csak azért sem, mert például a vasútállomás építésénél a földmunkások a korábbi marhavásártér helyén (nem egészen kétszáz évig volt csak a mai állomás területe a marhapiac helye) több méter mélyen sem a földet ástak, hanem tehéntrágyát, de ez mindenki számára meglepetés volt, hiszen a polgárok a korábbi elővédek, várárok, sáncok helyének napról

napra való töltődését nem érzékelték (Sáry István 1990-es előadása a Győri Monográfia Egyesület szervezésében).

A folyóvizek problémájának nagy figyelmet szentel Göcsei Imre legújabb munkájában [*Göcsei I. 1992.*], hiszen az árvizek, a hajózható víziutak, a híd- és rétvámok, a vizimalmok, az ivó és iparivíz mind-mind befolyásolhatják egy település életét, létrejöttét.

A legfontosabb folyóvíz a Mosoni-Duna, mely a modern kor küszöbéig hajózható, sőt a Duna hajózott ága volt. (A Dévényi-kapunál sík vidékre kiérő folyó három ága közül a fattyúág, a Mosoni-Duna középszakasz jellegű, medrének feneké magasabban van, mint a főágé, ezért kevesebb hordalékot szállít, így a meanderezést leszámítva könnyebben hajózható, mint az alsószakasz jellegű főág és a Kis-Duna.) A nagyobb merülésű dunai hajók megjelenése és emiatt a bővízűbb főág rendezése, a vasút térhódításával együtt azt eredményezte, hogy a folyó medrét elhanyagolták, az víziútként nem került hasznosításra. Rendezése közel száz éven keresztül tartott, mára a dunakiliti zsilip megépítése és a Győr feletti rész kanyarulatainak átvágása után a morotvák, holtágak árapasztó hatása és az árvízvédelmi töltések magasítása után egy nyugodt, a városra szinte semmi veszélyt nem jelentő folyó lett belőle. A város térszerkezetét azonban továbbra is alapvetően befolyásolja.

A Rába múlt század végi szabályozása után is veszélyesebb maradt, bár mesterséges medre most már véglegesnek tekinthető. A történelmi korokban ugyanis a Rábcával együtt többször is változtatta torkolatának helyét. A tatárjárás utáni évtizedekben korabeli források szerint még a Káptalandomtól keletre ömlött a Dunába, jelenleg attól nyugatra. Ebben

a kérdésben szintén vita van a különböző szaktudományok képviselői között, ugyanis a történészek bizonyítottnak veszik a dolgot, míg Göcsei Imre szerint az nem a Rába volt, hanem egy mesterséges várárok, ami már a végvár kiépítése előtti időkben kiszáradt. Hammer Gyula nem foglalkozik részletesebben a kérdéssel, de úgy foglal állást, hogy az természetes ág volt, Kalmár Gusztáv szerint viszont a végvári időkhöz hasonlóan a kora középkori vizesárok is emberi kéz munkája. A vita eldöntését, de legalábbis valamelyik oldal véleményének támogatását nehezíti az a körülmény, hogy tulajdonképpen két dologról van szó. A Rába ugyanis a jelzett időben állítólag a mai Dunakapu-tér helyén torkolt a Dunába, míg a csatorna nagyjából a mai Arany János és Újvilág utcák nyomvonalaiban haladt.

A Rába egy másik vitatott szakasza csak kis mértékben kapcsolódik a városhoz, annak települését nem befolyásolta, a városképre, az utcák vonalvezetésére, stb. nem volt hatással, ezért csak annyit, hogy a tévesen Holt-Marcálnak nevezett Holt-Rába alapján a Kun Béla lakótelep a Marcalváros nevet vette fel. Mivel ez a dolgozat az 1970-1980-as állapottal foglalkozik, amikor az említett városrész még csak éppen épülőfélben volt, a folyóvizeknek a város életére gyakorolt hatását a Rábca tárgyalásával folytatom:

A Rábca még a Rábánál is többször változtatta folyását, jelenlegi (mesterséges) torkolata már a negyedik történelmi idők óta (a medret egy máig kivehető holtág helyén alakították ki, tehát a legújabb torkolat nem teljesen új).

Szerepe a város életében jelentős, mivel a középkorban még teljesen körülfolymta Győr egyik városrészét, az 1905-ig önálló Szigetet, majd a várépítéssel kapcsolatos munkák során torkolatát áthelyezték, a Rábába folyt a vár tövében. Ebben az időben Újváros és Sziget között jelentette a határt, de a századelő óta ismét közvetlenül a Dunába folyik, így csak a medre maradt választóvonalként. Ez a feltöltött meder ma is hosszan követhető, Bercsényi-ligetként vásárcsarnoknak, sőt gimnáziumnak is helyet ad, pedig az arra sétálónak szinte furcsa, hogy ott nem folyik valami. A házak jórésze még a liget kialakítása előtt épült, ezért tipikusan folyóparti utca a Bercsényi-liget. Sokkal hangulatosabb lenne a kép, ha az elhanyagolt állapotú parkosított rész helyett még mindig ott folyna a Rábca, de a meder részleges beépítése és egyéb tényezők (pénzhiány, árvízvédelmi okok, stb.) miatt ez a terv senkiben fel sem merül.

Talán ebből a hosszúra nyúlt részből is érezhető, hogy a folyóknak milyen szerepe volt a város történelmi és jelenbeli életében.

Győr nem csak folyóvizek, hanem fontos utak találkozásánál is fekszik, a római birodalom egyik fontos útvonala (Vindobona-Aquincum) és számos más, tulajdonképpen a mai főútvonalak nyomvonalát, de legalábbis irányát követő út találkozásánál, a limes egyik fontos erődítménye volt, bár a római hódítás pontos idejét éppen azért nem ismerjük (i.e. 15. körül), mert a területet harcok nélkül hódították meg Tiberius csapatai, véglegesen időszámításunk első évtizedében. Ez az út nem a főágot követte, mint a Duna többi szakaszán, mert az folyton változtatta folyását, kerülgette a zátonyokat, hanem a kanyargó, de kiszámíthatóbb Mosoni-Duna mentén húzódott. (Hammer Gyula javasolta dolgozatában,

hogy a Mosoni-Dunát hívjuk Győri-Dunának, hiszen Győr fontosabb, nagyobb városa a folyónak.)

Érdekes, bár a fontosabb dunántúli városok jórésznél fellelhető római múlt, az általános lejtőződés és a folyók összefolyása miatt magától értetődő, hogy a mai országos főutak elődei már a rómaiak idején is Győrben futottak össze, még akkor is, ha nyomvonaluk azóta kissé módosult.

2.2. Győr város képe az erőd kiépítése előtt

Hogyan is nézhetett ki a város akkoriban? A római tábor, illetve vár a mai Káptalandombon helyezkedett el, alatta a katonai város, majd a civilek lakóhelyei. Arrabona sosem érte el a colonia rangot (a korabeli városhierarchia legmagasabb foka Róma után), mégis jelentős, virágzó település volt. Életéről viszonylag sokat tudunk, bár az ismereteknek csak töredéke került publikálásra (Lovas Elemér munkái a Győri Szemle lapjain jutottak el a szélesebb közönséghez, Szőnyi Eszter doktori disszertációjának részei jelentek meg különböző helyeken, folyóiratokban, napilapokban) [Szőnyi E. 1983.]. A város képéről azonban viszonylag keveset, legfeljebb annyit, hogy a többi pannóniai településhez hasonló lehetett, a városban a köznép szegényes épületein kívül csak néhány kőből épített középület (a székesegyház falában megtalálható római kő azt jelenti, hogy a korai középkorban itt még fellelhetők voltak olyan építőanyagok – a várfalhoz is felhasználták a rómaiak által égetett téglákat, sőt 1577-ben az erődítési munkálatok közben a régi várfalat is megtalálták [Pfannl J. 1932.], amelyek komolyabb épületek meglétéről árulkodnak. A jelen-

legi városnak csak a legbelső része volt lakott, a többi, ma már szinte belvárosnak számító terület akkoriban földműveseknek, vagy a módosabbak villáinak adott helyet.

A megerősített hely a rómaiak távozása, a birodalom bukása után sem lett lakatlan, következő, biztos, írásos forrásból ismert lakói az avarok voltak, a nagykárolyi frank birodalom krónikásai több hadjáratról is megemlékeznek, amelyek Győr környékét, illetve Győr erősségét célozták meg [Villányi Sz. 1881.]. Valószínű azonban, hogy ekkor a falak már csak romjaikban álltak, hiszen az avarok, mint később a honfoglaló magyarok ott is földvárakat építettek, ahol építőanyag egyébként rendelkezésre állt volna. Így szokták meg, mert a sztyeppén nehéz követ szerezni. De azt se felejtsük el, hogy a várépítés, magas, erős kőfalak, lakóépületek építése komoly szakmai ismereteket és megfelelő technikát igényel, amivel a lovas népek többnyire nem rendelkeztek. Ezzel némiképp ellentmond, hogy a krónikák szerint Koppány felnagyelt testének egy részét a győri vár kapujára szegelték fel. Tudjuk, hogy a krónikások ilyen kijelentéseit kritikával kell kezelni, hiszen az előttük ismeretlen korokba gyakran vetítették vissza saját koruk állapotait. Gecsényi Lajos tanulmányában [Gecsényi L. 1983.] az összes addigi topográfiai, helyszínrajzi tanulmányt bírálva megjegyzi, hogy a legszűkebben vett "belvároson" kívül szinte egyetlen településrész sem azonosítható teljes bizonyossággal, írásos forrásokból csupán hozzávetőleges pontossággal lehet korabeli elhelyezkedésükre következtetni, egy régészetileg teljesen feltárt település (a Gyárváros helyén) viszont semmilyen oklevélben sem fordul elő, ezért Győr legteljesebb formában kiásott, megtalált városrészét (abban a kor-

ban nyilvánvalóan teljesen önálló település volt) Névtelenfalunak nevezi a szakirodalom.

Az azonban biztos, hogy a korai középkorban több Győr volt. A káptalani város a Káptalandombon, míg a királyi város attól keletre helyezkedett el. Így a városfejlődés kettős maggal indult, de a tatárjárás a védtelen királyi várost elpusztította, annak népessége beköltözött a már akkor is fallal védett káptalani Győrbe.

Ennek megfelelően Győr valahogy így festhetett a végvár építése előtt: A Duna és a Rába által majdnem (vagy teljesen) közrefogva, a város felszínéből alig néhány méterrel kiemelkedő Káptalandombon áll a püspöki vár. Ez egészen kis területű, gyakorlatilag udvara is alig van, falai a templom, a palota falai is egyben, tulajdonképpen belsővár, fellegvár, de olyan kicsi, hogy csak kis létszámú őrség lenne képes oda visszahúzódní.

A vártól (nem korhű, de szemléletes fogalommal talán várkastélynak is nevezhetnénk) keletre, délre, de még mindig a Káptalandombon van az 1271-től V. István jóvoltából szabad királyi város, melyet szintén fal övez. Ez a városfal igen komoly méretű volt, tudjuk, hogy Győr az Árpádházi királyok kihalását megelőző és követő bel és külviszályok alkalmával többször került ostrom alá. A városfal megléte nemcsak közvetve, kiváltság odaítélésével igazolható (szinte kivétel nélkül olyan városok kaphatták meg a szabad királyi rangot, amelyek fallal vették magukat körül [Gyimesi S. 1975.]), hanem a második világháború utáni ásatásokból is tudjuk, hogy nagyjából a mai Káptalandomb vonalát követte, néhol a töve 68 méter széles volt. Ebből arra következtethetünk, hogy magas,

karcsú falak vették körül a várost. A város megerősítését IV. Béla rendelte el a tatárjárás után, mert Frigyes osztrák herceg támadásai ellen Magyaróvár és Győr védték az országot [Cziglényi L. 1986.].

Egy harmadik vár(os)fal csak feltételezhető, hiszen a mai Belváros területén akkor élő váraljai népeknek aligha tellett palánkra, jóllehet Újváros és Sziget a XVI. században már palánkkal rendelkeztek, holott népességük kicsi lehetett.

A város reliefjét [H. Pirenne 1983.] nemcsak a kőfalak, a püspöki palota, (utazóktól tudjuk, hogy méretei, berendezése meglehetősen jómódról tanuskodott) hanem a székesegyház (román stílusban indult, gótikusban fejeződött be az építése) és még több templom (máig rejtély, hol állhatott a ferencesek kolostora) tornya tette tagolttá, csipkézetté. Polgárok kőházairól, jelentősebb épületekről nincs tudomásunk (korabeli ábrázolás, leírás sincs Győrről), de teljes bizonyossággal feltételezhető.

A valóban nyugatias (hiszen szabad királyi városaink ebben az időben nyugat-európai társaikhoz hasonló képpel rendelkeztek, csak jelentősebb kisebb lakossággal, így kisebb méretekben is), városias külső azonban csak a mai Belváros egy részére terjedt ki, Győr jelenlegi területén – a csatolt falvakat nem számolva – 6-10 falu, település létezett. Némelyeket név szerint ismerünk, másokra csak utalnak az írásos emlékek, a háborúk, a várépítés, majd a falak lebontása miatt oly sokszor bolygatott földből megbízható leletanyag ritkán kerül csak elő.

2.3. Győr élete a birodalmi erőd árnyékában

Győr végvárrá válása a mai napig a legfontosabb fordulat volt a város-szerkezet további fejlődése szempontjából. Nemcsak az utak és a folyók, hanem a korabeli viszonyokhoz képest óriási erőd és annak minden tartozéka (falak, várárok, sáncok, elővédek), de minden következménye is (ostromok, pusztulás) alakította tovább a középkorban kialakult város-szerkezetet, sőt azt is mondhatjuk, hogy szinte teljesen átalakította, csak néhány részletében hagyva meg azt.

Ilyen a Káptalandomb jórésze, valamint rövid, szűk, kanyargós közők a domb tövében (Sarkantyú köz – négy kanyarulat van a nem egészen száz méter hosszú utcácskában), más viszont nem maradt, a várépítők ugyanis nemcsak a falak helyén álló, tehát lebontandó házakat tüntették el a föld színéről, hanem fokozatosan a falakon belüli város szinte teljes utcahálózatát, Így szinte teljesen üres, tiszta területen dolgozhattak.

Teljesen eltűnt azonban a korábbi kettős magvú városfejlődés minden nyoma, mert még 1529-ben felgyújtották a kiürített várost védők (a bevonuló törökök csak az üszkös romokat találták, ezért a török korban Győrt Janik Kala (Kale) néven említik később is (égett város).

A török fenyegetéssel szemben a fontos utak csomópontjában fekvő győri vár kiépítése igen fontossá vált a bécsi udvar számára. Ennek megfelelően Miksa császár Győrt elsőrendű birodalmi erőddé nyilvánította 1567-ben.

Ettől a pillanattól nem kell többé találgatni a város, de elsősorban a vár külső képét illetően. Olasz hadmérnökök követték egymást, akik

részletes leírásokat készítettek az erődítés előtti, alatti és utáni állapotról. Ennek ellenére a korabeli ábrázolások inkább csak tájékoztató jellegűek, az utcahálózatot nem, vagy csak sematikusán mutatják be. Pfannl Jenő több folytatásban közölt írásai [Pfannl J. 1930., 1931., 1936., 1944.] rengeteg ábrázolását adják a várnak (lásd ábramelléklet).

Ez a végvári időszak döntő jelentőségű a város (belső részei) mai térbeli szerkezetének kialakulásában. Többek között azért, mert az akkori földmunkák, a sáncok, vizesárkok, de a várfalak és a hatalmas újolaszbástyák védelmében a város életben maradhatott, jóllehet a polgári lakosság száma érthetően viszonylag csekély maradt. Ugyanakkor a vár árnyékában (A cím kétértelmű, mert jelenti a civil városfejlődést szinte lehetetlenné tevő végvári szerepet – szó sem lehetett igazi városi önkormányzatról, Győr csak 1743-ban kapja vissza szabad királyi városi rangját –, másrészt a vár védelmében új településrészek (Sziget, Újváros) létrejöttét, illetve az akkor Győrtől még különálló Révfalu és Pataháza községek továbbélését.), védelmében a Szigetköz, Csallóköz, az ország nyugati végének lakossága helyben maradhatott, s később a békés időkben a városba be, illetve visszaköltözhetett. A végvár méreteire jellemző, hogy a vár visszafoglalása után a XVII. század második felében Montecuccoli, dunántúli főkapitány utasítására annyira megerősítették, hogy Bécs 1683. évi ostromakor a török inkább messziről elkerülte a számára bevehetetlennek mutatkozó erősséget.

De talán még ennél is fontosabb, hogy a hadmérnökök által kijelölt egyenes utcák, a négyzethálós utcahálózat mind a mai napig Győr alapvető sajátossága, jellegzetessége maradt.

Talán érdemes néhány szót vesztegetni a katonai építési hivatal tevékenységére: A várfalakon kívül nagyon kevés építmény maradt, ezek főleg gazdasági épületek voltak, hiszen az állandó portyázások miatt ott lakni nagyon veszélyes lett volna. Ellenben a várban építkezhettek a polgárok, az egyházi hatóságok, bár nagyon sok építményt a katonaság foglalt el (le).

A hivatal tevékenysége nem merült ki a vár karbantartásában és az utcák kijelölésében (A szabályos utcák az őrségnek a bástyák gyorsabb megközelíthetőségét szolgálták.). A hivatal tiltotta az egy emeletesnél (ez kb. a téglafalak magasságának felelt meg) magasabb kőházak építését is, hogy az ellenség tüzérsége azokat ne használhassa a célok belövésére. Ennek köszönhető, hogy a Belváros legrégibb házai (egyesekek még reneszánsz stílusban, a XVII. század elején épültek) jellegzetesen asszimmetrikus szerkezetűek: A földszint és az első emelet azonos stílusban, léptékben készültek, a második emelet viszont szemmel láthatóan később, ráépítéssel, és az Amszterdamban oly gyakori mintához hasonlóan alacsonyabb mennyezettel, egészen kis ablakokkal épültek. Ezek az emeleti beépítések gyakran raktárként, legtöbbször gabonaraktárként szolgáltak, néhányon még látni a gerenda helyét, amire a csigát szerelték a tömegáru felhúzásához [F. Braudel 1985.].

Természetesen már akkor is volt másodállás, így a főképp Itáliából származó hadmérnökök gyakran terveztek, építettek polgári lakóházakat. Ez nem csak a homlokzatok díszítésében, a szinte kötelező zárt erkélyek, és a Győrre olyan jellemző sarokerkélyek építésében nyilvánult meg, hanem abban is, hogy ezek belső udvara már első pillantásra is mediterrán

hatást tükröz. Az utikönyvek kifejezetten felhívják a figyelmet ezekre az ún. toszkán oszlopos házakra [Cziglényi L. 1986.].

Végül az 1700-ig fennállt építési korlátozásokon, a polgárházak építésén túl leginkább a sakktáblás utcahálózatban fejeződik ki a végvári szereppel összefüggő katonai mérnöki jelenlét. Ez az alaprajz ugyanis annyira meghonosodott Győrben, hogy később az új városrészek betelepítésénél, építésénél is megőrizték. Ott is egymásra merőleges utcák épültek, ahol más forma ugyanolyan megfelelő lett volna. Így volt Újvárosban, Révfaluban, de még a leginkább görbe utcákkal épült Szigetben is felfedezhető, vagy a Nádorvárosban, a Gyárvárosban is. Tulajdonképpen csak az utolsó 30-35 év lakótelepei szakítanak ezzel a hagyománnyal, hiszen az elválasztott forgalmi rendszer, az utca megszüntetésének filozófiáján alapuló városépítészet ebben az időben tömbben gondolkodott, tehát a hagyományos értelemben vett utcahálózatról ebben az esetben nem is beszélhetünk [Meggyesi T. 1985.]

A város képéről tájékoztat bennünket az 1617-es helyszínrajz alapján rekonstruált vázlat [Borbíró V. - Valló F. 1956.]. Szerencsére a könyv szerzői több időpontra is elkészítették ezeket a térképeket (lásd melléklet). A mellékelt ábrákról látható, hogy milyen hatalmas területre terjedtek ki a védelmi építmények, mekkora teljesítmény volt az erődöt felépíteni (lásd melléklet).

A város gazdasági élete hamar pezsgésbe kezdett a törökök kiűzése után, a katonai építési hivatal helyére tervezett karmelita kolostor esetében például a kerengőt az utcai frontokra kellett tenni, olyan zajos volt a piactér a XVIII. század fordulója táján [Horváth J. 1987., 1992.].

2.4. Győr a polgári fejlődés útján, a városszerkezet alakulása 1918-ig

A város a katonaság távozása után sem hanyatlott vissza, hiszen gazdasága nem a garnizon ellátására alapozódott. A polgári fejlődés üteméről tájékoztat bennünket az a tény, hogy már 1743-ban újból megkapja a szabad királyi város kiváltságait. (Ezeket akkor veszítette el, amikor III. Frigyesről Erzsébet királyné a radkersburgi szerződésben – 1447 – visszavásárolta, de az összeget a győri püspök, illetve nagyjából a káptalan fizette ki. Ettől kezdve a város a káptalan földesúri joghatósága alá tartozott.) [Bak B. 1991.]

A hadmérnökök erősítési munkálataihoz készített tervek óta is készültek "rendezési tervek". (Legismertebbek a Ferrabosco nevéhez kapcsolódó tervek. Ő a Káptalandomb megerősítését tervezte, fellegvárszerűen. Ezzel szemben a régi várfalak lebontásra kerültek és az egész akkori várost falakkal vették körül. Így több ezer fős helyőrség állomásozhatott a 26 ezer fő polgári lakosság mellett az erődvonalakon belül.) A békeidők beköszöntése után forgalmi helyzete miatt hamar újra fellendülő, benépesülő Győr gyorsan kinőtte a falak adta teret. A Győrhöz tartozó Újváros és az akkor még különálló Sziget, Révfalu, Pataháza nem váltak a betelepülő pótlólagos célpontjává, ezért a falakon kívül is épültek házak. A XIX. század elejére már tarthatalanná vált a helyzet, a hatalmas erődrendszer (a falak koronaszélessége 6-8 méter volt) túl sok helyet foglalt el, a város nem tudott terjeszkedni, a kicsi kapuk nehézkessé tették a közlekedést. Napóleon ágyúja ellen pedig már semmilyen védelmet sem nyújtottak a korábbi, elavult haditechnika ellen épült falak, a modern

korban így az erőd elvesztette katonai jelentőségét [Veress D. Cs. 1987.]. 1818-ban született a döntés és az első terv a bástyabontásokra, amit hamar követtek az 1820., 1821. 1831., 1834. évi rendezési tervek. Ezek érintetlenül hagyták a valamikori falakon belül elterülő utcákat és csak a falak helyén, illetve a közvetlen környéken kialakítandó utcákkal, telkekkel foglalkoztak. Ipari létesítmények számára helykijelölés, vagy hasonló elő sem fordult még ezekben. Talán ennek is köszönhető, hogy a nyugati szél felváltva a kekszgyár kellemes, és a növényolajgyár szörnyű szagát hozza be a városba. A Gyárváros telepítésénél viszont messzemenően figyelembe vették az uralkodó szélirányokat.

Kivétel nélkül minden terv tovább örökölte a sakktáblás alaprajzot, s jöllehet az valóban megmaradt, mint már említettem, a tervek közül egyik sem valósult meg. Elsősorban azért nem, mert a falak lebontása túl lassan haladt, ezért szinte rögtön minde felszabaduló helyet beépítettek, másrészt a városnak nem volt elég pénze megvalósítani azokat [Bükki S-né 1991.].

A városfejlődés ezek után már különösebb zökkenők, illetve fordulópontok nélkül folytatódott, szorosan kapcsolódva az ország és a világ gazdasági, politikai eseményeihez [Bácskai V. 1988.]. Elsősorban a kereskedelem, másodsorban az ipar fejlődött, a dunai gabonaszállításra, később a vasútra alapozva nagy malomipari, élelmiszeripari kapacitás épült ki, amit később a mezőgazdasági gépgyártás, a textilipar, majd a közlekedési gépgyártás követett. A Győrben megjelenő ipari üzemek jól szemléltetik ezt.

Győr nagyobb ipari üzei a telepítés éve szerint:

- 1845. Stadel-féle mezőgazdasági gépgyár, ecetgyár, gőzmalom.
- 1851. Első növényolajgyár.
- 1852. Gyufagyár.
- 1860. Tésztagyár.
- 1862. Második mezőgazdasági gépgyár.
- 1866. Tűzhelygyár.
- 1867. Szalámigyár.
- 1868. Gázgyár.
- 1869. Szappan és matgarinyár.
- 1872. Második ecetgyár.
- 1877. Második növényolajgyár.
- 1879. Cukorkagyár.
- 1881. Második gőzmalom.
- 1883. Városi vízmű és kályhagyár.
- 1884. Szeszgyár és finomító.
- 1891. Hamuzsírgyár.
- 1893. Második szalámigyár.
- 1896. Magyar vagon és gépgyár.
- 1900. Közraktár.

(Forrás: Borbíró V. - Valló F. i.m.)

A város ebben a korszakban természetesen, magától nőtt, meglehetősen gyorsan [Balázs P. 1980.]. 1905-ben egyesült Szigettel, Révfaluval, Pataházával, gyakorlatilag megszületett az az egységes várostest, amely az 1966. és 1971. évi településegysítésekig (Bácsa, Kisbácsa, illetve Győrszentiván, Gyirmót, Ménfőcsanak) jogilag ugyan különálló volt, de már korábban is szinte egy települést alkotott. A vizsgált időszakra eső egysítések már kevésbé indokolhatók összenövésével, itt inkább az agglomerációs gyűrű legbelső településeinek lenyeléséről van szó [Kocsis Zs. 1990.]. Ennek megfelelően ezek a községek, már csak a nagyobb távol-

ság miatt is jobban megőrizték eredeti arculatukat (De azt se felejtsük el, hogy 60-70 évvel kevesebbet töltöttek el Győr részeként. Talán hatvan év múlva ezek is olyan szerves részei lesznek az akkori Győrnek, mint Sziget vagy Révfalu most. A növekedés gyorsaságát jelzi, hogy a vasút-építés idejében még szinte lakatlan területen történt, a Belvárostól délre (1851-Bécs, 1857-Komárom – akkor Újszőny), de a szombathelyi (1871), a soproni (1876) és a veszprémi (1896) vonalak építésénél már gondot okozott, hogy a legfontosabb vonal (Bécs-Budapest) elvágja Nádorváros, a falusias Szabadhegy és a város többi részének összeköttetését.

A városfejlődés e kiegyensúlyozottabb, háborúktól és nagyobb meg-rázkódtatásoktól mentes korszakában egyegy nagyobb formátumú egyéniség, polgármester tevékenysége jelentett az átlagostól eltérő fejlődési szakaszt. Szerencsére Győrben ez nem számított ritkaságnak [*Bana J. 1991.*].

A háborút megelőző korszakban a mai városrészek (az új lakótelepek kivételével) már megvoltak, azok rövid bemutatása most következik:

Belváros: vitathatatlanul Győr legvárosiasabb része, jóllehet erősen tagozódik. A Káptalandomb szinte teljes egészében az egyházé, lakóházai és középületei egyaránt. A mai Liszt Ferenc, Baross, Deák Ferenc, Czuczor Gergely, Arany János utcák többségükben többemeletes, nagy, polgári házakkal vannak kitöltve, míg a kisebb közök, egyes szűkebb utcák alapvetően kispolgári, iparos, alkalmazotti rétegek lakóhelyei, földszintes lakásokkal, kisebb bérházakkal. Jellemző az üzletek és középületek koncentrálódása. Gyakorlatilag a Káptalandomb az egyetlen nagyobb, az é-

pületek stílusát és a bennük lakók társadalmi helyzetét, státuszát tekintve összefüggő terület, amit egységesnek tekinthetünk, a többi igen változatos, tarka képet mutat, egyegy utcán belül is keverednek a nagypolgári házak a kicsi, műhellyel, üzlettel egybeépített házakkal. A Belváros határai nem egyeznek a mai városrésszel. Az akkorit a MosoniDuna, a Rába, a Bécs-Budapest főút, a Teleki utca, az Árpád utca és a Vas Gereben utca határolta. A Bécs-Budapest vasútvonal és a Belváros közötti hosszú, keskeny sávot nyugati részén Ferencvárosnak, keleti részén Ferdinándvárosnak nevezték. Ezek azóta eltűntek a város térképéről, amit az magyaráz, hogy lakóházak szinte nem voltak e területeken, csupán a vasút, nagyvásártér, valamint sétányok, parkok foglaltak helyet itt. Később ez a sáv a Belváros része lett, azáltal, hogy funkcióikat tekintve városi intézmények telepedtek itt meg (Városháza, főgimnázium, leánygimnázium, bíróság, ügyészség).

Nádorváros: A falak lebontása után a város erre is terjeszkedett, bár már korábban is voltak itt épületek, sőt lakóházak is, ellentétben az előbb említett sávval (Ferencváros, Ferdinándváros), ahol a vár elővédei, árkok, sáncok és egyéb védművek miatt épületek nem nagyon voltak. Igen hamar a jómódúak kertes, villás negyedei alakultak itt ki. A századforduló után azonban a Belvároshoz közelebb eső része fokozatosan átvett egy sor nagyvárosi funkciót, nagyobb térigényű épületek, hivatalok, intézmények épültek itt, ahol bőven akadt még építési telek. Ilyenek a Frigyes-laktanya, a városi kórház, de több iskola is. A két városrész egymással szomszédos részeit tulajdonképpen a várost kettészelő Bécs-Budapest vasút és közút választja el, valamint az épületek kora és magassága, a bennük lakók eltérő társadalmi szerkezete.

Révfalu: A hídfő közelében nagyvárosi forma (magasházas zárt soros beépítés), távolabb kisvárosias (egyszintes zárt), majd falusi jellemzi. Közintézményei nincsenek, hamar ellaposodó, a falu formajegyeit magán viselő településrész. Pataháza ekkorra már szinte teljesen beolvadt Révfalu falusias részébe.

Sziget: Kisvárosi és falusi formajegyek, a lakó és az ipari funkció keveredése (olajgyár, kekszgyár) jellemző e városrészre. Lakossága főleg iparos, az utcanevek a régi, eltűnt vagy fennmaradt foglalkozásokat idézik (vizimolnárok, ácsok, szíjgyártók, stb.). A győri zsidóság legfontosabb koncentrációja is volt Sziget.

Újváros: Tulajdonképpen főutcája, a hosszú Kossuth utca az egyetlen városias része (kisvárosi formajegyek). A lakosság összetételéről a legjobban az árulkodik, ha felsorolom, hogy a Kossuth utcában milyen templomok követik egymást: evangélikus, zsidó zsinagóga, katolikus, református, görög keleti (a rácok 1612-ben kötöttek a káptalannal letelepedési szerződést), de itt telepedett le a város történetében elsőként a Lakatos karaván is [Bana J. 1987.]. Kispolgári, iparos lakosságáról szintén az utcanevek árulkodnak (Sóház köz, Selyemgyári utca, Transzportház köz, Usztató utca, Burcsellás köz – a burcsella kis hajó, amivel a vasút előtti időkben a Dunán a búzát szállították).

Gyárváros: Ebben a korszakban még csak kialakulóban, ugyanis az üzemek egy része a Belváros, Sziget és egyéb városrészek lakóházai között álltak. Fejlődése vagongyár, méginkább az ágyúgyár telepítésétől indul be (1913). Elsősorban az ipari munkásság lakóhelye.

Szabadhegy: Egyértelműen falusi település, kertes házakban őstermelést (is) folytató családok lakják.

Ezen kívül kisebb házcsoportok, kistelepülések találhatók még a város területén: Likócs, Pinnyéd (halászfalu), Jancsifalu, Kertesszer. Jórészüket kevés lakóépülettel rendelkezik, inkább a kertészkedést szolgáló kis házak, a gazdálkodók épületei a jellemzőek.

2.5. Új szakasz a városfejlődésben: a stagnálás

Az első világháború, de inkább az azt követő recesszió, majd a nagy gazdasági világválság nagy csapást jelentett Győr számára. Az addig virágzó kereskedelem, a könnyű, élelmiszer, gépipar lehanyatlott, egyedül a textilipar fejlődött tovább, sőt az osztrák és cseh konkurenciától megszabadulva csak most lendült föl igazán. (Ez igaz az egész magyar textiliparra, az egyetlen iparágra, amely a nagy világválság idején is prosperált.) A háborús készülődésben épített, a Monarchia legmodernebb gyárának számító ágyúgyár teljesen kihasználatlanul állt.

A város nehezen talált magára, megyéjének egy részét, a csilizközi járást elvesztette, ezzel a Duna főágán túli területekkel megszakadt a kapcsolata. Idő kellett, mire a régi kapcsolatok helyreálltak, illetve újak születtek helyettük. Győr hirtelen egy kis ország szélére került. Megszűnt a Bécs-Budapest-Pozsony háromszög közepe lenni. Jóllehet a vasútvonalak megmaradtak, az említett centrumok között (így Győrbe és Győrön át) jelentősen csökkent a forgalom közlekedési, gazdasági, politikai és társadalmi szempontból is. A századforduló és a második világháború közötti

korszak társadalomrajzának, társadalomtörténetének egy igen érdekes részletét dolgozta fel Szakál Gyula több tanulmányában is [*Szakál Gy. 1987., 1988., 1991.*].

Erre a pangásra jellemző, hogy a város pályázatot ír ki a rendezési tervre! Azaz a városatyák nem tudják, mit kellene csinálni, ezért azt várják, hogy valakinek támad egy jó ötlete. A pályázatra benyújtott jobb munkákat röviden ismertető tanulmány is gyakran bírálja a város vezetésének döntéseit [*Komor J. 1929.*].

Természetesen most sem valósult meg egyik terv sem, a díjak kiosztása ugyanis nem jelentette azok elfogadását, de anyagi eszközök sem álltak rendelkezésre olyan nagyszabású, a vasúttól délre fekvő városrészek utcahálózatát szinte teljesen átalakító, vagy a városnak azóta is nagy gondot jelentő vasútvonal áthelyezését célzó tervek megvalósítását. Az egyetlen részlet, ami szinte minden tervben azonos volt, tehát fontos is, a teherpályaudvar áthelyezése. Ez megtörtént, de a városszerkezetben kevés változást okozott, hiszen gyakorlatilag csak a személypályaudvar zsúfoltságát, tehermentesítését jelentette.

Az 1930-as népszámlálás adatai nagy "riadalmat" keltettek a város polgárai között, A Győri Szemle 1931. 45. számában több cikk, hozzászólás foglalkozott azzal a ténnyel, hogy Győr népességfejlődése az elmúlt 10 év alatt 12%-ra esett vissza, míg korábban 10-20% között volt [*Velsz A. 1931.*]. Hőfer Vilmos rámutatott arra, hogy Győr természetes népszaporodásának több mint felét elvitte a környező falvakba való kiköltözés [*Hőfer V. 1931.*]. Kallós Henrik szerint semmi ok a város fejlődési irányának megváltoztatására, hiszen a határmenti fekvés, a re-

cesszió, a hagyományos exportpiacok bezárulása miatt természetes a népességnövekedés visszaesése [Kallós H. 1931.]. Ujlaki Géza pedig egyenesen azt állította, hogy kedvező jelenség a népesség kitelepülése, de nem szabad azzal megelégedni, hogy a munkásság a környező falvakban költözik, hanem az ipar egy részét is ki kellene telepíteni, hogy Győrt tehermentesítsék, a falvak fejlődését pedig még jobban elősegítsék [Ujlaki G. 1931.]. Polgár Győző egy "figyelőszolgálat" felállítását szorgalmazta, mert a város fejlődését nem elég tíz évente egyszer megfigyelni, hanem folyamatosan kell nyomon követni [Polgár Gy. 1931.]. Kolb Lajos a mennyiségi szempontok helyett a minőségeket helyezi előtérbe: a város társadalma válságban van, nincsenek olyan közintézmények, művelődési, sportlétesítmények, amelyek a polgárok szerveződését, művelődését, szórakozását a város méretéhez, de főleg a múlt pezsgő életéhez képest ki tudnák elégíteni [Kolb L. 1931.]. Valló István minden baj okát az előrettekintő, jól átgondolt várospolitikára, annak legfontosabb részeként pedig telek, illetve lakáspolitikára hiányában látja, mert a népesség ezért költözik el, hiszen nem tud a városban építkezni. Kertes, családiházak lakótelepek kialakítását, építését szorgalmazza, ugyanakkor ő is rámutat a társadalmi élet pangását megszüntető kulturális, közéleti intézmények hiányára [Valló I. 1931.].

A társadalom akkori tagozódását Hammer Gyula tanulmánya alapján az 1. számú táblázat mutatja be:

1. számú táblázat
Győr városrészeinek foglalkozási szerkezete
az 1930. évi népszámlálás adatai alapján (%)

Városrész	Házi cseléd	Nyugdíjas	Iparból élő	Közzsol gálati	Kereske, delem, hitelügy	Mezőgaz dasági
Belváros	10,5	9,2	34,4	15,6	17,7	1,1
Újváros	2,2	9,2	55,1	6,8	9,9	3,6
Nádorváros	4,4	11,6	37,2	13,4	9,1	2,4
Szabadhegy	1,0	6,2	42,7	5,6	2,9	17,9
Sziget	3,0	6,3	59,1	7,4	14,9	1,4
Révfa	2,5	8,5	56,9	10,4	7,9	3,9
Gyárváros	1,3	7,6	59,8	9,1	6,7	1,2
Külterület	1,0	3,8	44,3	3,6	7,1	20,4
Összesen:	4,6	8,3	45,8	10,9	11,2	3,5

(Forrás: Hammer Gyula i.m.)

A várost megint a háborús készülődés, nem utolsósorban az éppen Győrben meghirdetett iparfejlesztési (gyakorlatilag fegyverkezési) program mozdította ki a lassú fejlődés, a korábbi időszakhoz képest szinte stagnálás állapotából. Ez a Gyárváros gyors benépesülését is jelentette, de a háborús konjunktúra hamarosan háborús pusztítássá vált. A győri Messerschmidt-gyár, a fontos vasúti csomópont a szövetséges légierő bombázóinak állandó célpontot jelentettek. A háborús károk természetesen a lakóházakat, a polgári lakosságot is érintették. Érthető hát, hogy az 1949-es népszámlálás alkalmával Győr népessége kevesebbnek bizonyult, mint az 1941. évi! [Papp J. 1988.]

2.6. Győr a második világháború befejezésétől 1970-ig

Győr viszonylag hamar kiheverte háborús veszteségeit, de gazdasági és társadalmi életére még nem a fellendülés volt a jellemző. Érdekes, hogy az ekkor már nem kereskedelmi, hanem elsősorban ipari központnak számító Győr, tehát az új uralkodó osztály, a munkásság egyik lehetséges fellegvára a nagy ipari beruházásoknál a hatvanas évekig mellőzött volt. Minden bizonnyal szerepet játszott ebben az a tényező is, hogy túl közel feküdt a nyugati határhoz.

Egyébként ami a trianoni határokkal kapcsolatban a város külső kapcsolatrendszerére az első világháború után igaz volt, az most fokozottan érvényesült, a közlekedési kapcsolatok a Nyugattal, Béccsel szinte teljesen megszakadtak. A szigeti, újvárosi zsidóság deportálása, majd a német anyanyelvű lakosság kitelepítése is a nemzetközi kapcsolattartás ellen hatott.

Erre a korszakra is jellemző, hogy az 1956-ban elfogadott rendezési terv csak terv maradt (Ismerve az akkori viszonyokat, a tervezés gyakorlatát, talán jobb is. A terv csak kevesek számára volt hozzáférhető, de el lehet képzelni, hogy mi történhetett volna, ha megvalósul.), a korábbiak analógiájára talán a stagnálás jeleként.

A városrendezés, városfejlesztés lehetséges alapvetései lehetettek volna az olyan komplex, a valós helyzet és a reális jövő összevetésén alapuló tervek, tanulmányok, mint Tomaj Ferenc dolgozata, de a baráti körön kívül senki sem szerzett róla tudomást [Tomaj F. *é.n.*]. Sajnos hozzá hasonlóan a két háború között más, olyan nagy hatású szakemberek is hát-

térbe szorultak, mint Valló István, aki korábbi munkásságával tevékenyen hozzájárult Győr város fejlődéséhez, fejlesztéséhez.

A hatvanas évektől aztán újra gyorsabb fejlődési pályára állt a város, ipari, infrastrukturális, szociális beruházások korábban nem tapasztalt méretekben jelentkeztek. Nem egészen közömbös ebből a szempontból az sem, hogy Győr az első világháború után Moson megyének, a második után Sopron megyének is székhelye lett.

Ez az ipari és más ágazatok munkahelyeinek felfutását, a beköltözések, tehát a lakásépítkezések számának megugrását jelentette. A Gyárvárosban, majd a Nádorváros déli részén lakótelepek épültek, de a város több pontján is megjelentek a kockaházak, kisebbnagyobb csoportokban, lebombázott házak helyén a Belvárosban, szinte mindenhol, ahol arra lehetőség volt. A város telek és területhiányát enyhítette 1966-ban Bácsa és Kisbácsa Győrhöz csatolása. Ezzel Győr szinte az országhatárig terjedt ki.

Jellemző a viszonyokra, hogy az ötvenes évekbeli után a következő elfogadott általános rendezési terv 1984-ben készült. Ez vagy azt jelenti, hogy addig terv nélkül épült a város, vagy azt, hogy az 1956-os terv volt érvényben.

Minden esetre ezek az évek koránt sem voltak olyan viharosak, mint a hetvenes évtized, a város térszerkezetét csak kis mértékben módosították, a társadalmi átalakulás is inkább mennyiségi mutatókkal volt megfogható, hiszen az átrétegződés egy olyan hagyományos ipari-kereskedelmi-közlekedési-igazgatási központ esetében, mint Győr, nem jelentkezhett

a falusi-kisvárosi méretekhez hasonló robbanásszerű gyorsasággal [Szörényiné Kukorelli I. 1987.].

A felszabadulástól 1985ig tartó fejlődés rövid összefoglalását Göcsei Imre és Gecsényi Lajos tanulmányában találhatjuk meg [Göcsei I. Gecsényi L. 1985.]. Bár a mű ünnepi alkalomra készült, adatai és megállapításai tárgyilagosan mutatják be az 1945-1985 között eltelt korszak eredményeit. Nyilvánvaló, hogy az építésnek áldozatai is voltak, de tagadhatatlan, hogy hazánk Budapest és Sopron után műemlékekben leggazdagabb városa viszonylag kevés kárral úszta meg a szocializmus építését. Belvárosát csak ittott éktelenítik oda nem illő, túlméretezett vagy egyszerűen ronda épületek, és bár nem tartozik a vizsgált időszak történetéhez, de a nyolcvanas évek második felében igen nagy lendületet vett városmag-rekonstrukció, a történelmi belváros felújítása olyan jól sikerült, hogy Győr 1989-ben megkapta az Európadíjat.

3. Az 1970. évi népszámlálás eredményei*

Az 1970. évi népszámlálás furcsa-szerencsés módon az 1971. június 1-i állapotokat tükrözi, azaz Gyirmót, Győrszentiván és Ménfőcsanak községei már Győr adataiban szerepelnek.

A bevezetőben már említett válogatási, előkészítési munka során több számlálókörzet került ki a vizsgálat köréből. A vizsgálatokat végül 318 megfigyelési egységen, illetve azok mutatóin végeztem el. Jóllehet a szakirodalom nem javasolja korrelálatlan vagy determinisztikus összefüggésben álló mutatók használatát, a demográfiai mutatók csekély száma miatt nem állt módomban akár egyet is kihagyni. A korrelációs mátrixból kitűnik, hogy csak egy esetben áll fenn az igen szoros kapcsolat, mégpedig az öregségi index és a hatvan év felettiek aránya között. Ez természetes, csakúgy, mint az első két korcsoport közötti, a többenél szorosabb, bár nem túl szoros összefüggés: végülis a 1539 közötti korosztályból kerülnek ki a 14 év alattiak szülei.

Tekintettel a kevés változóra, a korreláció kritikus értékére, a faktoranalízis formálisan ugyan lefutott, szinte semmilyen eredménnyel sem járt, egyedül a DEM1 változó sajátértéke nagyobb egynél (A program csak azokat a változókat veti alá a további vizsgálatoknak, amelyeknél ez a feltétel teljesül.). Éppen ezért a faktor mátrixban is a két, egymással szoros kapcsolatban álló változó (DEM1, DEM2) hasonló értékekkel szerepel.

* A számítások eredményeit a melléklet tartalmazza.

Ennek az eredménynek a tanulságát megjegyeztem ugyan, de az segítség kedvéért az 1980-as adatokon ugyanúgy elvégeztem a számításokat.

A többi esetben is ebben a sorrendben végeztem a munkát, tehát először a demográfiai mutatók, majd a foglalkozási, végül a lakásstatistikai változók kerültek elemzésre. Utolsó lépésként pedig az adott népszámlálás összes mutatóját együtt vettem alá a faktor, illetve klaszteranalízisnek.

A számításokba bevont mutatók kódjának és tartalmának magyarázata a következő oldalon, az 2. számú táblázatban szerepel. Az 1980as népszámlálás esetében néhány esetben történt változás, mivel a két időpontban végzett felvétel szerkezete nem teljesen fedi egymást. Ezért van az, hogy a hetvenes adatoknál a felsorolásból hiányzik a FOG7 változó, holott FOG8, FOG9, FOG10 van.

Ami a mutatók korrelációját illeti, a demográfiai adatoknál a faktoranalízis lefuttatása csak formális volt, mert a kevés és egymással vagy szoros (a 14 év alatti korosztályok és a potenciálisan az ő szüleiket jelentő 15-39 évesek között), vagy szinte semmilyen kapcsolatban lévő mutatókkal eleve nem sok remény volt a sikerre. Ezért, jöllehet a faktoranalízist az egyes mutatócsoportokon különkülön kell elvégezni, ebben az esetben igazán használható eredmények csak az összes mutató együttes elemzésétől várhat.

2. számú táblázat
Az 1970. évi népszámlálás elemzésénél
használt mutatók magyarázata

DEM1	A 0-14 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM2	A 15-39 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM3	A 40-59 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM4	A 60 év felettiek közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM5	Öreségi index – a 60 év felettiek és a 14 év alattiak hányadosa
FOG1	8 általános iskolával nem rendelkezők a 15 év feletti lakosság arányában
FOG2	Inaktív/aktív keresők aránya
FOG3	Eltartott/aktív arány
FOG4	Ipari aktív/aktív arány
FOG5	Mezőgazdasági/aktív arány
FOG6	Egyéb népgazdasági ágban dolgozó aktív/aktív arány
FOG8	Munkás/aktív arány
FOG9	Paraszt/aktív arány
FOG10	Értelmiségi/aktív arány
LAK1	Egy lakásra jutó családok száma
LAK2	Egy lakásra jutó háztartások száma
LAK3	Egy lakásra jutó lakók száma
LAK4	Az emeletes házak aránya
LAK5	Az egylakásos házak aránya
LAK6	Vízvezetékekkel ellátott lakások aránya
LAK7	Villannyal ellátott lakások aránya
LAK8	Vezetékes vagy palackos gázzal ellátott lakások aránya
LAK9	Fürdőszobával, mosdófülkével ellátott lakások aránya
LAK10	Három vagy többszobás lakások aránya
LAK11	Tíz évnél fiatalabb lakások aránya
LAK12	1960 előtt épült lakások aránya
LAK13	Egyszobás lakások aránya
LAK14	Egy háztartásra jutó lakó
LAK15	Egy családra jutó lakó
LAK17	Négynél több lakásos házak aránya

A foglalkoztatási adatoknál már más a helyzet. Itt több volt a mutató, ennek megfelelően a program 3 faktort fejtett ki. A rotált faktormátrixból látható, hogy az általános iskolai végzettség, illetve hiánya mindhárom faktorban jelentős mértékben szerepel. Ugyancsak ezt mondhatjuk a munkások arányáról.

Az 1. faktor lényegében az ipari munkásság szerepét, arányát leíró változókból: az iskolázottság, az ipari foglalkoztatottak, valamint a mun-

kások arányának alapján alakul ki, de belejátszik még az eltartottak aránya is.

A 2. faktor elsősorban a mezőgazdasági keresők arányából, a parasztok arányából és természetesen az iskolázottság mutatójából következően a mezőgazdasági keresők faktora.

A 3. faktor ezzel szemben az eltartottak, inaktív keresők, a munkások aránya és az iskolai végzettség mutatóit sűríti magába, különösebb dominancia nélkül, ezért elnevezésével adós maradok. Ideális az lett volna, ha az értelmiségi, alkalmazotti rétegeket leíró mutatók kerülnek a harmadik faktorba, de ez nem teljesült, a faktor ilyen elnevezése nem felelne meg a tényeknek.

A lakásadatok korrelációs mátrixából csak egy túl erős, determinisztikus összefüggés szúr szemet, ez pedig a több emeletes és a többlakásos házak közötti kapcsolat. Az 1980-as eredményeknél, de méginkább az 1990. éviéknél ez már bizonyára nem így lenne, de 1970-ben kevés családi ház volt emeletes, az emeletes házak viszont szinte kivétel nélkül többlakásosak voltak. A többi mutató általában gyengén, nem ilyen erősen korrelál egymással.

Az 1. faktor egyértelműen az emeletes házakat írja le: többemeletes, többlakásos, vízzel, villannyal, fürdőszobával, gázzal jól ellátott lakások ezek. Mivel ezeken a mutatókon kívül gyengén megjelenik még az épület kora is, arra lehet következtetni, hogy a város területén található egyéb többszintes épületek is jobban felszereltek, nem csak az új panellakások.

A 2. faktor a lakásellátottság mutatóit sűríti magába: egy lakásra jutó lakók, családok, háztartások száma, a lakások szobaszáma, a lakások felszereltségét és építésének idejét.

A 3. faktor lényegében megismétli az előzőt, de nagyobb súlyt kap a lakások építésének éve, a lakások kora. Ez lehetne a differenciáló tényező a lakótelepi és a háború előtti időkből származó bérházakbeli lakások között.

A 4. és 5. faktor lényegében már feladat nélkül maradt, kettejük együttes kumulált értéke alig több mint 15%.

Az összes 1970-re vonatkozó mutató együttes elemzése a következő eredményeket hozta:

A kifejtett hét faktor kumulált értéke 82%.

Az 1. faktort a következők jellemzik: fiatal, aktív korú népesség, kevés 40 év feletti lakos, alacsony öregségi index, magas iskolázottság, kevés inaktív, viszonylag kevés ipari és mezőgazdasági, sok egyéb ágakban dolgozó foglalkoztatott, igen sok az értelmiségi. Általában egy generációs, kis létszámú családok élnek emeletes, többlakásos házakban, amelyek igen jó infrastruktúrával rendelkeznek, több szobásak és tíz éven belül épültek. Ebben a faktorban már tetten érhető a városi értelmiségi foglalkozást űző lakói, hiszen jól felszerelt, fiatal lakásokról van szó. amelyekről tudjuk [Konrád Gy. - Szelényi I. 1989.], hogy ebben a korszakban az értelmiség jutott könnyebben a lakótelepi lakásokhoz, amelyek akkor még előkelő, preferált lakóhelynek számítottak. Ez a faktor tehát az új lakótelepek túlnyomóan értelmiségiek lakta részeit jellemzi.

A 2. faktor a következő fontosabb mutatók tartalmát tömöríti: fiatal népesség, kevés kevesebb nyugdíjas, inaktív lakos, sok ipari, de nem jelentéktelen arányú mezőgazdasági foglalkoztatott, kevés egyéb ágakban dolgozó, kevés értelmiségi. Többnyire földszintes, egylakásos, többszobás, de műszaki infrastruktúrával nem kiemelkedően ellátott lakásokban valószínűleg több generáció él együtt. A fiatal lakások tehát a fizikai foglalkozásúak magánereős, de legalábbis nem lakótelep jellegű beépítésű városrészeit jellemzik, ami egybevág a KonrádSzelényi idézett műben leírtakkal, de Szelényi Iván pécsi és szegedi vizsgálatainak eredményeivel is [Szelényi I. 1990.].

A 3. faktorba kevés mutató kerül magas abszolút értékekkel, nevesítése ezért nehéz, a mezőgazdasági munkások dominanciáján kívül a többi érték igen lapos. Jellemző az előregedő népesség (kevés fiatal, jóval több nyugdíjas korú, de az aktív korúak még többségben vannak), átlagos iskolázottsági szint, kevés az eltartott. Hiányzik az ipari, de sok a mezőgazdasági és egyéb foglalkoztatott, ezzel szemben kevés a paraszt, de nem jelentéktelen az értelmiségi (Nagyon csábító az a gondolat, hogy a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok mezőgazdasági munkás és értelmiségi alkalmazottait véljük felfedezni e mutatók mögött, de ennek nem sok valószínűsége van.) Kis létszámú, valószínűleg egygenerációs családok laknak földszintes, egylakásos házakban. Viszonylag gyenge infrastruktúrával ellátott, fiatal, többszobás lakások ezek.

A 4. faktorban hasonló a tendencia, egyre csökkenő szignifikancia mellett hasonló értékek, mint a 3. faktor esetén. A különbségeket a következő mutatók okozzák: előregedő korstruktúra (a felső kettő korcsoport magasabb aránya), a mezőgazdaságban dolgozóknak a többiekénél

sének). Az infrastrukturális ellátottság átlagos, a házak jórésze új, de nem jellemző.

A 7. faktor esetében egyetlen mutató abszolút értéke van 0,5 felett, ez is a villannyal ellátott lakások aránya, ami gyakorlatilag semmit sem jelent. A faktor gyakorlatilag jelentéktelen, de nagyon könnyen nevesíthető: szinte azonos a villannyal ellátott lakások arányának.

A faktorpontértékek klaszterezése a következő eredményre vezetett:

Az 1. klasztert alapvetően a 2. faktor határozza meg, de számértékek "laposságát" figyelembevéve talán túlzás lenne az ipari munkásság lakóhelyeivel azonosítani. Az 1. klaszterbe kerülő 30 körzet több kisebb-nagyobb foltban rendeződik el. (Szabadhegy-József Attila lakótelep-Adyváros területén az egyik pólus a Jereváni út-József Attila út-Felszabadulás út által határolt területen, a másik a Fehérvári út-Ifjuság út között. Egy további kisebb terület Nádorváros Zrínyi utca-Kálvária utca közötti területen, Egy-egy sziget található Sziget, Újváros, Belváros találkozásánál, a Radó-szigettel szemben, illetve a Belvárosban. A klaszterközépponthoz legközelebb álló, tehát a klaszterre leginkább jellemző körzet fiatal, alacsony iskolázottságú, döntően ipari foglalkozású, a lakások egyszobásak, alacsony infrastrukturális ellátottságúak. Földszintes és emeletes, egy és többlakásos házak egyforma arányban fordulnak elő, de többségük tíz évnél idősebb. Mivel a középponttól számított távolság elég nagy (13), a klaszter nehezen azonosítható, a körzetek szétszórtsága miatt ábrázolása sem lehetséges.

A 2. klaszter két belvárosi körzetből áll, kialakításukban az 1., 7., sokkal gyengébben az 5. faktor vesz részt. Jellemző rájuk a fiatal korcso-

port hiánya, de az aktív korú népesség jelentős arányú. Ipari és egyéb foglalkozású körzetek, munkás és értelmiségi foglalkoztatottakkal. Az agrár szektor szinte nincs is képviselve. A házak fele emeletes, nagyobb fele többlakásos. A lakások felszereltsége az átlag felett van, a három vagy annál több szobás lakások aránya meglehetősen magas, viszont csak elvétve találni új, tíz évnél fiatalabb lakásokat. A klaszter kevert voltára utal, hogy a magas kétszobás lakás arányt még magasabb egyszobás követi. A házak 27%-a négynél több lakásból áll. A két körzet a Belváros keleti végén helyezkedik el, döntően régi (a századforduló után épült), de nem műemlékjellegű házak alkotják a körzeteket.

A 3. klaszter egy tízemeletes ház négy lépcsőháza. Kialakítását a 4., a 3., és a 7. faktor okozza. Rendkívüli módon fiatal a körzet (a lakosság 88%-a 40 év alatti), talán ennek köszönhető, hogy egyelemű klaszterbe került. Igen magas az iskolázottság, a dolgozók kb. felefele az iparban és az egyéb ágakban dolgozik, egyharmad-kétharmad áll fenn az értelmiségiek javára a munkásokkal szemben. A lakásellátottság minden tekintetben a maximális értékeket mutatja, az infrastruktúra és a családok, illetve háztartások nagyságát tekintve is. Adyváros "főutcájának" egyik házáról van szó.

A 4. klaszter három ménfőcsanaki körzetet tartalmaz. A 7., 2., 3. faktorok határozzák meg. A faktorok tartalmát elemezve e három körzet Ménfőcsanak új házakkal beépített, fiatal mezőgazdasági foglalkoztatottak által lakott részét jelenti, amit elsősorban a villanyvezetékekkel ellátott lakások kiemelkedően magas aránya (a településhez képest) választ el a csatolt község többi részétől. A koreloszlás átlagos, a foglalkozási szerkezetben a mezőgazdaságiak dominálnak, de az ipar sem sokkal marad le

mellette. Szinte nincs emeletes ház a területen, kivételnek számítanak a többlakásos házak. A vízvezetékét leszámítva jól felszerelt lakások állnak a körzetekben, kiugróan magas a kétszobás lakások aránya, az állomány fiatal, fele tíz éven belül épült.

Az 5. klaszter szintén kevés elemet tartalmaz, de azok teljesen szétszórtan helyezkednek el. Kettő a Belváros két végében, egyikük a vasút, a Rába és a bécsi út közén, a másik a történelmi belvárosban. A klasztert kialakító faktorok a 7., a 4., a 3. és az 1. Sajnos, rendre a legnehezebben megfoghatók kerülnek előtérbe. Átlagos koreloszlás mellett az ipar és egyéb szektorok uralkodnak, a magas iskolázottság összefügg az ipari munkás és az értelmiségi foglalkoztatottak magas arányával. Minden ház emeletes, több lakásos, infrastrukturális ellátottságuk szinte minden tekintetben 90% felett van. Ezt az is magyarázza, hogy a lakások háromnegyede nagy, kettővagy többszobás, bár kivétel nélkül 1960 előtt épültek.

A 6. klaszter elemei is teljes szórtságban vannak, koreloszlásukban a 15-39 évesek aránya feltűnően magas, ugyancsak döntő fölényben vannak az ipari munkások. A lakások részben többlakásos házakban állnak, melyek mind 1960 előtt épültek. A nagyobb (többszobás) lakások, és az infrastrukturális ellátottság is azt sugallja, hogy régi, jómódú polgárok által épített házakról van szó, de ennek ellentmond az, hogy az egyik magányosan álló klasztertag a Felszabadulás úton fekszik, ami az ötvenes években kezdett igazán benépesülni, tehát már a tíz évnél idősebb kategóriába esik. Jó példa a szobatudós-módszer veszélyeire. A klasztert a 2. és a 6. faktor határozza meg.

A 7. klasztert többségében tízemeletes panelházak alkotta körzetek töltik meg, a 7., az 5., a 3. és az 1. faktor hat a leginkább a klaszterben. Ennek megfelel a koreloszlás is (fiatalodó korfa) és a foglalkozási szerkezet is (ipari és egyéb ágak, munkások és értelmiségiek). A lakások mind egyöntetűen a panelházak standardján állnak, az itt csoportosuló körzetek tulajdonképpen egy tízemeletes szalagház, és még néhány, a város más területén elhelyezkedő, de ugyanolyan minőségű és korú, valamint lakosságú házakról van szó. A 7. faktor az új lakások 100%-os villannyal való felszereltségét jelenti, az 5. faktornál említett régi lakónegyedek itt ellentmondanak a számoknak. A 3. faktorban előforduló magas mezőgazdasági arány itt egyáltalán nem igaz, de a fiatal, új lakásokban élő lakosság teljesül. Végül az 1. faktor és a klasztert alkotó körzetek lakótelepi jellege az egyetlen olyan összefüggés, amely elméletileg elvárható volt: új lakótelep, preferált lakások, preferált rétegek – értelmiségiek.

A 8. klasztert tulajdonképpen csak az értelmiségiek alacsonyabb hányada, általában ugyanazon értékek mérsékeltebb, kevésbé szignifikáns volta különbözteti meg a helyileg is közel álló 7. klasztertől.

A 9. klaszter az akkor még nem létező Műszaki Főiskola Kollégiuma helyén áll. Foglalkozási szerkezete városias (ipari és egyéb foglalkozású munkás és értelmiségi). Révfalu régi, kertes házakkal beépített része ez, ahol a villamosítás a városi átlaghoz, de a községekhez képest igen alacsony. Ezzel összefügg az is, hogy a villamosítást jelentő 7. faktor a klaszterközépponttól rendkívül távol (13,7619) helyezkedik el.

A 10. klaszter gyakorlatilag a Felszabadulás út néhány háza. A 4., a 7., a 6. és az 1. faktor döntő a csoport kialakításában. Ennek megfelel az, hogy a lakások teljesen villamosítva vannak, a 4. faktor megjelenése itt problémás, a 6. szintén. Tulajdonképpen az 1. faktor szereplése logikus, viszonylag új, lakótelep jellegű beépítés, az értelmiség koncentrációja megfelelhetne a tényeknek, de a klaszternek csak egy részét jelenti a Felszabadulás út, ezért a klaszter szigeti és Munkásőr úti részeivel nehezen egyeztethető össze. A koreloszlásra az első két korcsoport abszolút uralma jellemző, magas iskolázottság, sok ipari munkás és értelmiségi, szinte csak véletlenül előforduló mezőgazdasági dolgozó, egyetlen egy paraszt sem. A lakásstatisztikák is ilyen egyöntetűek: Új lakások, emeletes házak, kislétszámú családok.

A 11. klaszter egyetlen eleme egy nagyon előregedett, munkások és értelmiségiek lakta nádorvárosi körzet. Ennek megfelel az is., hogy a 4. faktor döntően hozzájárul a klaszter összetételéhez. Egyetlen más adat sem indokolja az egyelemű klaszterba kerülését, azok nem mutatnak extrém értékeket.

A 12. klaszter Gyirmót egyik körzete. Fiatal körzet, alacsony iskolázottsággal, jelentős ipari, magas mezőgazdasági foglalkoztatotti aránnyal. Egyedüli elem mivoltát a vezetékes víz szinte teljes hiányának köszönheti, bár Gyirmót másik három körzete sem sokkal magasabb infrastrukturális mutatókkal rendelkezik. A házak többsége tíz évnél idősebb, viszont az egyszobás, többlakásos házak arány is magas.

Az elsősorban a 2., a 7., a 3. faktorok által meghatározott 13. klaszter tagjait vizsgálva tulajdonképpen nem is az érdekes, hogy a néhány ki-

vételnek számító körzet kivételével minden csatolt község belé itt helyezkedik el, hanem az, hogy a hagyományosan Győrhöz tartozók közül melyek tartoznak ebbe a tipikusan falusi klaszterba?

Elsősorban Újváros számos, az utcanevekből is kikövetkeztethetően hagyományosan cigányok lakta körzete (Iszkápaköz, stb.), továbbá a Mostani Marcalváros lakótelep helyén akkor teljesen elhanyagolt állapotban lévő gazos térséget körülvevő, falusias ellátottságú és társadalmi szerkezetű körzet, valamint a Budapest-Bécs főútvonal mentén fekvő néhány körzet, de akad a Nádorváros villáscsalád házas beépítésű területének is néhány körzete: stabil körösszetétel mellett mindenhol magas mezőgazdasági foglalkoztatott-arányokkal. Földszintes, többnyire vízvezeték nélküli lakások, nagyobb részben 1960 előtt épített, gyakran (40%) egyszobás házak jellemzik ezt a térséget.

A 14. klaszter adja a város körzeteinek zömét. A klaszterközéppont-hoz legközelebb eső Felszabadulás úti 50. körzet adataival jellemezve a klaszter: Sok aktív korú, de kevés fiatal, nyugdíjas. Szinte tisztán ipari és egyéb foglalkoztatottak, átlagos iskolázottsággal, nagyjából fele-fele arányban munkás és értelmiségi szakmákban. A lakások városi viszonyban is jól felszereltek, nagyságuk és életkoruk is változatos. Talán azért kerültek ezek a körzetek egy klaszterba, mert semmi különös nem lehet elmondani róluk, hiszen a várostól elvárható értékeket reprezentálják. Ennek felel meg az is, hogy az értelmiségiekkel azonosítható 1. faktor távolsága a klaszterközépponttól szinte minimális. A 2. faktor erős jelenléte is az új lakások, a fiatalok által lakott területeket jellemzi, ami a városba költözéssel szorosan összefügg. A nehezen elnevezhető 6. faktor itteni jelenléte (0,5290) azt jelenti, hogy a 6. faktor is a városiasságot le-

író faktor, jóllehet a földszintes házak ennek ellentmondanak. Ez tehát azt jelenti, hogy a város számlálókörzetei döntően a városiasságot jelképező mutatókat magukba sűrítő faktorok által meghatározott klaszterba tartoznak (a vizsgálat alá vett 318 körzet 43%-a, 138 tartozik ide, tehát csaknem a város fele).

A 15. klaszter egy olyan körzet, amely már több szempontból is kivételnek, egyedi esetnek számított, Jancsifalu Nádorváros felé eső szeglete. Nagyon fiatal, szinte tisztán ipari munkás körzetről van szó, ahol a városi átlagnak megfelelő, ami megfelel annak, hogy csak a lakások 40%-a fiatalabb tíz évnél.

Az eredeti mutatókon elvégzett csoportosítás (klaszteranalízis) más klasztereket eredményezett, ezért a csoportok elemzése nem pusztán mechanikus vagy a kíváncsiság által vezérelt művelet volt, hanem a módszertan szempontjából sem mellékes, hogy a szakirodalomban leírt (egyébként könnyebben kezelhető), vagy a másik eljárás hozze jobban nevesíthető eredményeket. Már a klaszterek elemszámát tekintve is érdekesnek ígérkezik a dolog, ugyanis több az egyelemű, kislétszámú klaszter, máshol képződnek a nagyobb csomósodások.

Az 1. klaszter teljesen lefedi Szigetet, két körzet nem idevaló, egymáshoz közel lakótelepen helyezkednek el (Adyváros). A demográfiai mutatók közül egyik sem játszik fontos szerepet a csoport kialakulásában, viszont az ipari foglalkoztatottak aránya magas. A klaszter elemeire jellemző a városias infrastruktúra, a többlakásos, többszobás házak, viszont a lakások kora nem fontos.

A 2. klasztert három belvárosi és egy József Attila lakótelepi körzet tartozik. A klaszter tagjai idősebb, magasabb iskolázottságú népességgel rendelkeznek, so az egyéb gazdasági ágban dolgozó értelmiségi, akik régi (1960 előtt épített), emeletes, de kicsi lakásokban laknak. E klaszter két eleme megegyezik az előző osztályozás 2. klaszterével (29. és 44. körzet, a Belváros keleti végén).

A 3. klaszter teljesen megegyezik a korábbi 9. klaszterrel (296. körzet). Kialakításában a fiatal ipari népesség, átlagos, nem kirívó értékei alapján nem indokolt a különállás, de a villannyal ellátottság (ZLAK7) alacsony volta (16,2015) annyira elüt a város átlagától, hogy nem fér meg semmilyen más körzettel egy csoportban.

A 4. klasztert ugyanazt az egy (131. körzet – Munkásőr utca 3840.), lakótelepi körzet alkotja, mint az előző osztályozásban a 3. klasztert. Magas iskolázottságú, egyéb ágakban dolgozó és értelmiségi foglalkozású népesség lakja, többlakásos, töbemeletes, szóval lakótelepi lakásokban. Mindenben egyezik az előző csoportosítás eredményeivel.

Az 5. klaszter Ménfőcsanak és Gyirmót közel felét, fedi le, amelyek korábban a 13. klaszterba tartoztak (a csatolt községek körzetei). 1960 előtt épült, de jobban felszerelt, földszintes, egylakásos házak tartoznak ide.

6. klaszter: Gyirmót, 835. körzet. Az előző osztályozás 12. klasztere – sok fiatal és sok idős korú lakos, alacsony iskolázottsággal, a paraszti réteg fölénye, gyenge (különösen ami a vezetékes vízzel való ellátást illeti) infrastruktúra jellemzi a tíz évnél idősebb lakásokat és lakóikat.

Mint a faktorpontértékek klaszterezése esetében is láttuk, a vízvezeték feltűnő hiánya rekeszti ki a körzetet a többi falusi klaszterből.

A 7. klaszter tisztán lakótelepi körzetekből áll, melyek Újváros gorkijvárosi részét, a József Attila lakótelep és Adyváros déli körzeteit foglalja magába. Az előző osztályozás 710 klasztereibe tartoznak szétszórta, tehát itt jobban összefoglaltan jelennek meg ezek a körzetek. A csoportot magas iskolázottságú egyéb ágakban dolgozó, főleg értelmiségiek lakják, új, többemeletes, többlakásos, nagy, többszobás, lakótelepi házakban él a körzetek népessége.

A 8. klaszter két lakótelepi (Felszabadulás út, Munkásőr utca, Vági István utca) és egy nádorvárosi körzet kivételével Szigetben helyezkedik el, tulajdonképpen Sziget másik felét takarja (az 1. klaszter is szinte tisztán Sziget). A munkaképes korú, fiatal rétegek dominálnak, magasabb iskolázottsággal, jóllehet a mezőgazdaságban dolgozók aránya jelentős. Többnyire egylakásos, jobban felszerelt, 1960 előtt épült egyszobás lakások jellemzőek a szigeti részre, de a lakótelepi körzetekre is. Valószínű, hogy ezek a telepek még a hagyományos technikával épített lakások, amelyek a térképen nem különíthetők el a lakótelep többi, később épített lakásaitól, házeitől.

A 9. klaszter eléggé jól lefedi Győr Adyváros és József Attila lakótelepeit. Ezek az előző osztályozás szerint a 10. és 14. klaszterbe tartoztak, itt sokkal homogénebben csoportosulnak. Az eltartott és aktív lakosság aránya magasabb, ennek megfelelően az iskolázottság mutatója kedvezőbb. Az iparban és az egyéb szektorban dolgozók aránya jelentős, de érdekes, hogy a lakások jó része 1960 előtt épült.

A 10. klaszter körzetei gyakorlatilag körülveszik a 9. klaszter elemeit. Ennek megfelelően Nádorváros északi és nyugati részén, Szabadhegyen, Jancsifaluban helyezkednek el a klasztert alkotó, viszonylag magas a fiatal és nyugdíjas korú, tehát inaktív és eltartott népesség aránya. Magas az ipari és mezőgazdasági, alacsony az egyéb, a paraszt és a értelmiségi dolgozók aránya. A házak gyengén felszerelt, egylakásos, többségükben 1960 előtt épültek. A klaszter nem azonosítható a korábbi osztályozás egyetlen elemével sem, elemei teljesen szétszórtan helyezkednek el a többi klaszterben.

A 11. klaszter igen sok elemű, kialakításában a magasabb iskolai végzettség, az egyéb népgazdasági ágakban dolgozók és az értelmiségiek aránya vesz részt, a lakásmutatókat tekintve pedig a többemeletes, több-lakásos, többszobás, jól felszerelt lakások, de 1960 előtt épült házak a döntőek. Ezzel megint tetten értük a városias körzeteket: értelmiségi, többnyire belvárosi (a klaszter elemeinek kb. fele), régi, de modern és nagy lakásokban élő népesség éppúgy jellemző, mint az újabb lakótelepek. Nagyon sokban hasonlít a korábbi csoportosítás 14. klaszteréhez.

A 12. klaszter sokban rokon a 11-kel, nagy elemszámú, nagyjából ugyanazok a változók vesznek részt kialakításában, mint az előző klaszterében, de más súllyal, gyakran éppen ellentétes előjellel. Tulajdonképpen ez a differenciáló tényező a két csoport között. A népesség határozottan fiatalabb, de a foglalkozási szerkezetben nagyobb jelentőséghez jutnak a mezőgazdaságiak az egyéb ágakban dolgozókhoz képest (a ipari foglalkoztatottak megtartották dominanciájukat). Nem jellemző az emeletes, csoportos házépítés, a lakások felszereltsége is gyengébb, sőt gyenge. A többnyire földszintes, egylakásos házak építési kora nem jellemző.

A klaszter elemei jórészt Győrszentiván, Ménfőcsanak és Gyirmót eddig még be nem sorolt körzeteiből kerülnek ki, valamint Szabadhegy, Nádorváros, Sziget, egyáltalán a város maradék körzetei.

A 13. klasztert a korábban az 1. klaszterba tartozó 295. körzet. Ez Pinnyéd két utcája, nagyon fiatal, szinte tisztán ipari, felefele arányban munkás és értelmiségi népesség lakja. A lakásadatok is alátámasztják, hogy teleppel van dolgunk, a lakások felszereltsége jó, koruk tíz évnél magasabb, de sok az emeletes, többlakásos ház, általában nagy, többszobás lakásokkal. A körzet fiatal korösszetételén kívül a gázellátottság (az infrastruktúra egyetlen hiányzó eleme) értékei indokolják különállását.

A következő egyelemű klaszter a 14. (204. körzet – Jnacsifalu Gyárvároshoz közelebb eső fele). Az előző osztályozásnál a 15., szintén egyelemű klasztert alkotta. Rendkívül fiatal népességének aktív része az iparban és a harmadik szektorban dolgozik, munkásként és értelmiségiként. A házak statisztikai mutatói arról tanuskodnak, hogy itt is telepszerűen, egy időben, körülbelül azonos méretű és komfortfokozatú házak épültek (1960 előtti, földszintes, kicsi – egyszobás, viszont zsúfolt, nagy létszámú családok, illetve háztartások –, kizárólag egylakásos házak).

A 15. klaszter a nádorvárosi 199. népszámlálási körzet (Kórház - hátsó épületek). A nagyon öreg, városias foglalkozási szerkezetű (szinte kizárólag ipari és terciér szektor beli foglalkoztatott) régi (1960 előtt épült), kicsi (sok az egyszobás lakás), de döntően emeletes, többlakásos házban lakik, városias, jó felszereltség mellett. A körzet különállását a magas öregségi index (szinte alig él 14 év alatti lakos a körzetben) magyarázza.

4. Az 1970. évi népszámlálási adatok kétféle elemzésének tapasztalatai

A módszer első tapasztalata, hogy a klaszterek számát bárhogyan is alakítjuk, a város tagozódásának sehogy sem felelnek meg, egyes klaszterek vagy egy-egy csoport részét alkotják, vagy teljesen egyedülálló, a többiekkel semmilyen rokonságot sem mutató szigetet alkotnak.

További fontos tapasztalat, hogy a városrészek, de az azokat tovább tagoló ún. városrendezési körzetek, városrendezési alkörzetek gyakorlatilag nem valós, létező csoportosításai a város épületeinek és lakóinak. Azok határai a legtöbb esetben nem felelnek meg a faktor és klaszteranalízis eredményeként lehatárolható városrészeknek. A városrendezési körzetek még akkor sem jelentik a társadalom tagozódásának valós egységeit, mikor homogén településrészt jelölnek, hiszen pl. Ménfőcsanak egy városrendezési körzet, de legalább két klaszterba tartoznak különböző részei. A város olyan részeinél pedig, ahol nem korábban önálló települést foglal magába a városrendezési körzet, ott inkább csak műszakilag, az infrastrukturális hálózat különböző elosztó csomópontjaihoz tartozóan érvényes a lehatárolás. Lakótelepeknél például a beépítés egyes ütemei alkotják a tagozódás alapját.

Harmadik pontként megemlíthető, hogy az adatok szinte ábrázolhatatlanok térképen. A számlálókörzetek túl kicsik (egy esetben néhány lépcsőház), a belőlük összeálló klaszterek, de még inkább a több klasztert tartalmazó csoportok ritkán alkotnak homogén tömeget, sok az enkláv és az exkláv is, az ábrázolás csak az előre feltételezett, de valós létük-

ben végül megcáfolt, területileg összefüggő városrendezési körzeteken belül lenne elképzelhető, számuk azonban túl nagy (ha a szomszédosak közül néhányat egy térképlapon ábrázolunk, akkor több mint 15 marad ahhoz, hogy mindegyikről minden klaszterezésnek megfelelően vázlat készülhessen (50-100 térképmelléklet).

A faktorpontértékek klaszterezése alapján létrejött körzeteket a lakások és a bennük élők mutatói alapján a következőképpen jelölhetjük ki:

1. Városias forma: a lakók demográfiai összetétele változatos, de kevés a kifejezetten öreg vagy előregedő körzet. A foglalkozási szerkezetben az iparban és egyéb szektorban dolgozó munkás és értelmiségi, általában magasabb iskolai végzettséggel rendelkező népesség jelenléte jellemzi, a házak többségükben emeletesek, többlakásosak, koruktól függetlenül jó infrastrukturális ellátottsággal.

1/a. Elsősorban értelmiségiek által lakott körzetek: 3., 7., 10. klaszter – főleg lakótelepi lakások, Adyváros egyes részei. Jellemző a fiatalok magas aránya.

1/b. Nagyjából felefele részben értelmiségiek, ipari munkások lakta vegyes körzetek: 2., 5., 8., 14. klaszter, továbbá a lakosság előrehaladott előregedésének okán kivételnek számító 11. klaszter.

1/c. Túlnyomórészt ipari munkások lakta negyedek: 1., 6., valamint a kivételesen fiatal és tiszta foglalkozási szerkezetű, egyelemű 15. klaszter – Jancsifalu Gyárváros felé eső része.

2. Falusias forma: a demográfiai összetétel nem jellemző, a foglalkozási szerkezetben a mezőgazdasági dolgozók és a parasztság erőteljesebb képviselője, a lakások mutatóit tekintve pedig a földszintes, egylakásos, infrastruktúrával gyengén ellátot házak a főbb jegyek.

2/a. Lakosságát és a házak korát tekintve is fiatalabb körzetek: 4., 13. klaszter – Ménfőcsanak, Sziget egyes részei, jelentős mezőgazdasági foglalkoztatottsággal.

2/b. Lakossága fiatal, de a házak életkorát tekintve idősebb, fokozottabban mezőgazdasági foglalkoztatottak által lakott körzetek:

12. klaszter – Gyirmót egyetlen körzete, kifejezetten rossz infrastruktúrával.

2/c. Városias foglalkozási szerkezetű, de falusias külsejű, igen gyenge infrastruktúrával felszerelt körzet: 296. körzet, Révfalu, a főiskolai kollégium helyén állt házak.

Az eredeti mutatókon elvégzett klaszterezés eredményeként kialakított városrészek:

1. Városias forma: városias foglalkozási szerkezet, magasabb iskolai végzettség, jól felszerelt, többlakásos, túlnyomóan emeletes házak:

1/a. Többségében értelmiségiek lakónegyedei: 2., 4., 7., 11. klaszterek. Döntően új lakótelepek.

1/b. Vegyesen értelmiségiek és munkások által lakott körzetek: 9. klaszter. Szintén lakótelepi beépítésű terület.

1/c. Döntően munkásnegyedek: 1., 8., 10., 14., 15. klaszterek.

2. Falusias forma: a foglalkozási szerkezetben az értelmiség dominanciája eltűnik, az ipar többnyire vezető marad, de a mezőgazdaság fokozott jelentőséghez jut:

2/a. Lakosságát és az épületek korát tekintve is fiatal, jobban felszerelt körzetek: 12. klaszter (ennek egyes részei a város törzséhez tartoznak), 13. klaszter (Pinnyéd telepi része).

2/b. Változó korú körzetek, a lakóépületek kora és az infrastrukturális ellátottság alapján vegyes képpel: 5., 6., 3. klaszter.

Hogy a kétféle osztályozás eredményeit összehasonlíthassuk, a 3. számú táblázatban a körzetek besorolását egyesítve adom közre.

3. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken	Az eredeti mutatókon
elvégzett klaszteranalízis alapján		

Városias forma 1/a.

3. klaszter - 131, 7. klaszter - 54, 70, 71, 72, 74, 75, 77, 79, 81, 83, 93, 100, 101, 105, 116, 117, 120, 121, 122, 127, 148, 152, 216, 219, 221, 224, 225, 272, 277, 279, 283, 284, 285, 287, 288, 289, 290, 291, 10. klaszter - 9, 10, 78, 124, 126, 129, 130, 132, 139, 149, 150, 151, 153, 239, 274.	2. klaszter - 29, 43, 44, 252, 4. klaszter - 131, 7. klaszter - 71, 72, 78, 80, 81, 101, 117, 119, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 132, 139, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 224, 239, 240, 268, 272, 273, 274, 285, 292, 11. klaszter - 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 32, 34, 35, 49, 50, 52, 54, 55, 56, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 73, 74, 75, 76, 77, 79, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 89, 90, 91, 93, 97, 98, 99, 100, 105, 106, 107, 113, 114, 115, 120, 121, 123, 134, 135, 138, 142, 145, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 225, 226, 230, 238, 244, 245, 246, 249, 251, 266, 267, 269, 275, 276, 282.
---	---

Városias forma 1/b.

2. klaszter - 29, 44, 5. klaszter - 23, 43, 99, 252, 8. klaszter - 60, 11, 12, 13, 15, 26, 61, 62, 63, 66, 67, 68, 76, 113, 114, 115, 217, 218, 266, 267, 14. klaszter - 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 16., 17., 18., 19., 20., 21., 24., 25., 25., 28., 30., 32, 34., 35., 36., 38., 40., 45., 46., 47., 48., 49., 50., 52., 55., 56., 58., 65., 69., 73., 80., 82., 84., 86., 88., 90., 91., 92., 97., 98., 104, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 118, 119, 123, 125, 134, 135, 138, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 176, 177, 180, 197, 202, 205, 211, 212, 215, 220, 222, 223, 227, 229, 230, 231, 232, 235, 233, 236, 237, 238, 240, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 251, 253, 258, 260, 268, 269, 270., 273.	9. klaszter - 2, 5, 24, 30, 31, 36, 37, 38, 40, 41, 45, 46, 47, 48, 58, 92, 102, 103, 104, 108, 109, 110, 111, 112, 140, 141, 144, 146, 155, 184., 186., 187., 188., 189., 190., 191., 193., 194., 195., 196., 197., 198., 202., 203., 214., 227., 228., 229., 231., 232., 233., 234., 235., 236., 237., 242., 247., 248., 281.
---	---

3. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása
(folytatás)

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken	Az eredeti mutatókon
elvégzett klaszteranalízis alapján		
Városias forma 1/b.		
	14. klaszter folytatása - 275, 276, 278, 280, 281, 282, 286, 292, 293, 294, 11. klaszter - 199	
Városias forma 1/c.		
	1. klaszter - 37, 41, 102, 103, 110, 179, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 208, 209, 210, 228, 254, 255, 256, 257, 259, 295, 6. klaszter - 51, 59, 158, 265, 15. klaszter - 204	1. klaszter - 116, 122, 277, 279, 283, 284, 287, 288, 289, 290, 291, 8. klaszter - 51, 59, 156, 265, 270, 278, 280, 293, 10. klaszter - 170, 179, 181, 185, 200, 201, 208, 209, 211, 14. klaszter - 204, 15. klaszter - 199
Falusias forma 2/a.		
	4. klaszter - 825, 828, 829, 13. klaszter - 31, 87, 89, 143, 163, 175, 178, 181, 182, 183, 200, 201, 203, 206, 207, 213, 214, 226, 234, 250, 261, 262, 263, 264, 297, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 826, 827, 830, 831, 832, 833, 836, 837, 838	12. klaszter - 87, 118, 143, 154, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 180, 182, 183, 205, 206, 207, 210, 212, 213, 222, 250, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 286, 294, 297, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 820, 821, 823, 826, 830, 831, 832, 833, 836, 837, 13. klaszter - 295
Falusias forma 2/b.		
	12. klaszter - 835	3. klaszter - 296, 5. klaszter - 819, 822, 824, 825, 827, 828, 829, 838, 6. klaszter - 835
Falusias forma 2/c.		
	9. klaszter - 296	

A fejezethez tartozó 6-7. számú ábrákat lásd a mellékletben.

Az 1/b. csoportba tartozó elemek nem fedik egymást, az első osztályozás szűkebben szabja meg a határt, 53 körzet tartozik ide, amiből 39

a második csoportosításnak azonos osztályába esik, míg viszont annak 133 eleméből csak 39. Még rosszabb a megfeleltetési aránya a másik kettő városias csoport esetében.

Jobb eredményt kapunk, ha az 1/a., 1/b. csoportokat együttesen vizsgáljuk, mivel a két csoport közötti különbségtétel gyakran erőltetett volt, a mutatók igen kis eltérésein alapult. Nyugtalanító viszont az 1/c. csoportok igen kicsi hasonlósága. ezek eléggé instabilak, a faktorpontértékek vizsgálata során kapott 1/c. körzetek közül nagyon sok átsorolódik a 2/a. csoportba és viszont. Ez azt bizonyítja, hogy a városias forma túlnyomóan ipari foglalkoztatottakkal (1/c.) nem megfelelő kategória. Tulajdonképpen ez nem meglepő, hiszen az iparban foglalkoztatottak fele falusi településeken élt már a hetvenes években [Böhm A. - Pál L. 1985.].

Ami a falvakat (a Győrhöz csatolt községeket), az első csoportosítás alig néhány falusias körzetet "fedezett fel" Győr város szorosabban vett belterületén, míg a második módszerrel a csatolt községeken túl közel megegyeszer annyi falusias körzet "született", ami talán jobban megfelel a valóságnak. (Elég, ha csak arra gondolunk, hogy Bácsa, Kisbácsa, Likócs, Pataháza, Pinnyéd, Szabadhegy, de még Révfalu is jelentős részében falusias külsejű és foglalkozási szerkezetű.)

Ezt a gondolatmenetet folytatva, a városi körzetek lehatárolásánál is adekvátabb eredményt hozott a második eljárás, amikor a szakirodalomban leírtakkal ellentétben a klaszteranalízist nem a faktorpontértékeken, hanem az eredeti mutatókon végeztem el. Itt ugyanis a vitán felül városi-

as forma kevesebb elemre terjed ki (nem utolsó sorban azért is, mert a falusias többet elfoglal).

5. Az 1980. évi népszámlálás adatainak elemzése*

Az 1980. évi népszámlálás adatai sok tekintetben nehezen vethetők össze a megelőző időpontban közöltekkel. Ennek elsősorban az az oka, hogy számos körzet tartalma jelentősen megváltozott. Főleg a külterületre igaz az, hogy egyszerűen kihaltak, elnéptelenedtek számlálókörzetek, ugyanakkor a Nádorváros déli részét jelentő terület (Nádor tér) nem egyként gyéren lakott körzetet jelöl már, hanem a hatalmas Kun Béla lakótelep nagy népességű, kb. egyidőben létrejött hatalmas tömbjét is.

Tekintettel arra, hogy képtelenség lett volna a változásokat minden esetben teljesen pontosan követni, abból indultam ki, hogy a két időszak számlálókörzetei teljesen fedik egymást. Ez természetesen nem igaz, de ezen előfeltevés nélkül reménytelen lett volna akár el is kezdeni a munkát. (A körzetek szinte sehol sem azonosak, de a legtöbb esetben csak néhány lakóházzal, néhány tucat fővel térnek el a korábbi időpontban kijelöltektől. Ez általában egyegy lakóház irodává, üzlethelyiséggé alakulása, a foghíjtelkek beépítése, illetve régi házak helyett újak, nagyobbak építése miatt következett be, ezért nyugodtan kijelenthetem, hogy a teljes megfeleltetés hiánya a valós helyzetnek megfelelő értékelést lehetővé teszi, az adatokat nem torzítja el végletesen.)

Gyakorlatilag csak ott okoz a két népszámlálás közötti robbanásszerű lakásépítés gondot, ahol korábban lakatlan, beépítetlen terület volt, mert így nem nyílik lehetőség a korábbi állapottal való összevetésre.

* A számítások eredményeit a melléklet tartalmazza.

A disszertáció folytatása akkor lesz elképzelhető és értelmes, ha az utolsó (1990.) népszámlálás adatai is rendelkezésre állnak számlálókörzetként, mert ott sokkal kisebb az eltérés 1980-hoz képest, hiszen az állami tömeges lakásépítés üteme nem csak a támogatások beszükülése miatt következett be, hanem a lakosság fokozott kitelepülése miatt is. Mivel a népességnövekedés természetes és tényleges rátája is visszaesett, ezért a város beépített területeinek növekedése jelentősen lelassult a nyolcvanas években, könnyebben megfeleltethetők tehát a körzetek egymásnak.

Nem jelentéktelen, de a vizsgálat eredményét, illetve eredményességét illetően nem döntő fontosságú tényező a két időpontban felvett adatok eltérő szerkezete: amint az a 4. számú táblázatból is látszik, három új mutatóval bővült a vizsgálatba bevont változók köre (a táblázatban vastagon szedve). 1970-ben nem kerültek összeírásra (legalábbis a számlálókörzet-soros kötetekben nem) fizikaiak, a magánkereskedők, valamint 1980-ban már három mutatóval lehet jellemezni a lakások korát. Korábban ugyanis az 1960 előtt épültek egyben azt is jelentették, hogy tíz évnél idősebb házakkal van dolgunk, most az 1970-1980 között lakások, a tíz évnél korábban épült lakások és az 1960 előtt épültek is elkülöníthetők.

Ezek a mutatók nagyon hasznosak, mind a lakásállomány, mind a lakónépesség jobb strukturálását lehetővé teszik.

Az adatok elemzésénél egyébként ugyanazt a módszert követtem, mint az 1970-es állapot adatainál. Még a közben leszűrt tapasztalatokat is gyakran figyelmen kívül hagytam (bizonyos mutatók haszontalan, felesleges, nem differenciáló volta, stb.), hogy az összehasonlítás jobban követhető legyen.

4. számú táblázat
Az 1980. évi népszámlálás elemzésénél
használt mutatók magyarázata

DEM1	A 0-14 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM2	A 15-39 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM3	A 40-59 év közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM4	A 60 év felettiek közöttiek aránya a körzet lakónépességén belül
DEM5	Öreségi index – a 60 év felettiek és a 14 év alattiak hányadosa
FOG1	8 általános iskolával nem rendelkezők a 15 év feletti lakosság arányában
FOG2	Inaktív/aktív keresők aránya
FOG3	Eltartott/aktív arány
FOG4	Ipari aktív/aktív arány
FOG5	Mezőgazdasági/aktív arány
FOG6	Egyéb népgazdasági ágban dolgozó aktív/aktív arány
FOG7	Egy fizikai dolgozóra jutó nem fizikai foglalkoztatott
FOG8	Munkás/aktív arány
FOG9	Paraszt/aktív arány
FOG10	Értelmiségi/aktív arány
FOG11	Magánkereskedő, kisiparos/aktív arány
LAK1	Egy lakásra jutó családok száma
LAK2	Egy lakásra jutó háztartások száma
LAK3	Egy lakásra jutó lakók száma
LAK4	Az emeletes házak aránya
LAK5	Az egy lakásos házak aránya
LAK6	Vízvezetékekkel ellátott lakások aránya
LAK7	Villanyal ellátott lakások aránya
LAK8	Vezetékes vagy palackos gázzal ellátott lakások aránya
LAK9	Fürdőszobával, mosdófülkével ellátott lakások aránya
LAK10	Három vagy többszobás lakások aránya
LAK11	Tíz évnél fiatalabb lakások aránya
LAK12	1960 előtt épült lakások aránya
LAK13	Egyszobás lakások aránya
LAK14	Egy háztartásra jutó lakó
LAK15	Egy családra jutó lakó
LAK16	1960-1970 között épült lakások aránya
LAK17	Négyenél több lakásos házak aránya

Természetesen más lenne a helyzet egy városföldrajzi tanulmány esetében, ahol nem a módszer, hanem az eredmény a fontosabb, de disszertációm nem Győr város társadalmi szerkezete, térbeli alkata vizsgálatának szánom, hanem pusztán a módszer gyakorlati alkalmazhatóságának próbakövének. Ez magyarázza azt, hogy miért marad ki a dolgozatból a funkcionális övek, a morfológiai jegyek vizsgálata, ami egyébként

nélkülözhetetlen lenne egy adott város elemzésénél. Arról nem is beszélve, hogy a városszerkezet kutatásának e jól bevált módszerét is csak elvétve alkalmazták dunántúli városokon [Lettrich E. 1964.] [Erdősi F. 1968.], [Erdősi F. - Lehmann 1974.], [Csapó T. 1990.] (kivéve Wallner Ernő számos tanulmányát a Dunántúl keleti részének, Tolna megye kisvárosainak földrajzáról, valamint a szegedi egyetemen keletkezett meglepően sok diplomamunkát a két háború között**), tehát nem kevésbé lenne hiánypótló munkám akkor sem, ha a jelen kutatómunka gerincét jelentő matematikai "hókuszpókusz" helyett a hagyományos, de nem idejét múlt funkcionális morfológiai elemzést végezném el.

Így azonban pusztán a számadatok, a várostérkép, no és három éves győri tartózkodásom tapasztalataira támaszkodom kijelentéseimnél, melyek most következnek:

A demográfiai mutatók egymás közötti korrelációja eléggé meglepő eredményt mutat, mivel a legfiatalabb és legidősebb korcsoportok hányadosát jelentő öregségi index, csak az idős korúakkal áll szoros pozitív korrelációban, míg a 14 év alattiakkal éppen ellenkezőleg.

A foglalkozási adatok korrelációs mátrixából kiderül, hogy az eltartottak, inaktívak aránya általában igen kicsi értékű összefüggést mutat a többi változóval. Egyébként a szignifikanciák nem túl nagyok, determinisztikus kapcsolatok nem állnak fenn, tehát a faktoranalízis lefuttatható, a kapott eredmények értelmezhetők lesznek.

Az 1. faktor az alacsonyabb iskolázottságot, a mezőgazdasági dolgozók magasabb arányát, a munkásság és parasztság, valamint szerényebb

** Ezeket a műveket csak a katalógusból ismerem, ezért az irodalomjegyzék sem tartalmazza őket.

mértékben az inaktívak magasabb arányát foglalja magába. Ez a mezőgazdasági népesség általában magasabb korával (tévesz nyugdíjasok) is összefügg. Az 1. faktor tehát a mezőgazdasági népességet írja le, alacsony iskolázottsággal, jelentős inaktív kereső aránnyal.

A 2. faktor ezzel szemben a magasabb iskolázottság, a sok eltartott (fiatal, nem kereső családtagok), a magas ipari és egyéb ágazatokban dolgozó arányt, de azon belül is inkább az értelmiségiek magasabb arányát tömöríti. Jelentős még a magánszektor jelenléte is. Ez a faktor a városias foglalkozási szerkezettel szoros összefüggésbe hozható.

A 3. faktor igen magas százalékban tartalmazza az iskolázottság, az inaktív népesség és a magán szektorban dolgozók mutatóit. Nagyon kis százalékban a harmadik szektor, a fizikai dolgozók és a parasztság arányát. Az egyetlen negatív érték az értelmiségiek arányánál fordul elő. ha minden áron el akarnám nevezni a faktort, talán nyugdíjas szuszternak kellene hívni. Az adatok szignifikanciájából ugyanis az következik, hogy többnyire maszek, sok esetben nyugdíjas korú, az értelmiségi kivételével szinte mindenféle foglalkozást űző emberek jellemezhetők ilyen mutatóval. (Hiszen a faktor egy képzett, nem létező mutató, amely több mutatót helyettesít, azok információtartalmát összevontan képviseli.)

A 4. faktor elnevezése viszont nem nehéz, legfeljebb a parasztság magas aránya okoz némi fejtörést. A faktor ugyanis elsősorban (legmagasabb százalékban) a parasztság magas arányát feltölteli, majd szinte ugyanolyan értékkel az ipari dolgozókéét. Szerényebb pozitív értékkel kerül még a faktorba az eltartottak aránya (ez sok fiatakorút feltételez), nagyjából ugyanolyan erővel a fizikai munkások és a nem fizikaiak ará-

nya is. a többi mutató kis pozitív, vagy nagyobb negatív értékeit is figyelembe véve ezt a faktort a fiatal, viszonylag jobban iskolázott, elsősorban iparban dolgozó munkásokat leíró faktornak tarthatjuk. Ezekre jellemző, hogy a családban fiatalkorú gyermekek vannak, egyéb ágazatban, értelmiségi vagy maszek foglalkozást űzők alig fordulnak elő.

A négy faktor túlzott egyszerűsítéssel tulajdonképpen a falusias, mezőgazdasági foglalkozású, a városias munkás és értelmiségi foglalkozású, a kifejezetten munkás foglalkozású, és végül a magánszektorban dolgozó lakosságot jelöli. Mint láttuk, a kép nem ennyire tiszta, de ahhoz képest, hogy a mutatók korrelációja nem volt magas, eléggé jól elhatárolódtak a különböző foglalkozási csoportok.

A lakásstatisztikai mutatók korrelációs mátrixa alapján csupán egy mutatópár között áll fenn olyan szoros kapcsolat, ami az analízis eredményes elvégzését veszélyezteti: az egy lakásra jut ócsaládok és az egy lakásra jutó lakók aránya között ilyen szoros a korreláció. A többi mutató azonban "visszafogottabban" viselkedik, ezért a faktoranalízist a mutatók szerkezetének megváltoztatása nélkül nyugodtan el lehetett végezni.

Sajnos a program megállt négy faktor kifejtésénél. Ezek kumulált értéke 73,8%, ami ugyan elég alacsony, de sajnos nincs mód azon faktorok kifejtését kérni a programtól, amelyek sajátértéke kisebb egynél.

Az 1. faktor eléggé jól megközelíti a panelházakat jellemző mutatók összességét, igen nagy értékkel kerülnek be a következő változók: emeletes házak aránya, fürdőszobával, mosdófülkével felszerelt lakások aránya, négynél több lakásos házak aránya, vízvezetékekkel ellátott lakások aránya, három vagy többszobás lakások aránya, tíz évnél fiatalabb laká-

sok aránya. Kevésbé jellemző még a nagyobb létszámú családok, illetve háztartások aránya, de kifejezetten nem jellemző az egylakásos ház, egy-szobás, 1960 előtt épült lakás.

A 2. faktor viszont egészen más tartalmú. Bár a nagyobb létszámú családok itt fokozottan megjelennek, a többi adat már eltérő értékkel, ellenkező előjellel szerepel. Ennek megfelelően magas az egylakásos, az elmúlt tíz-húsz évben épült, földszintes, kisebb (kevesebb szobaszám-mal), átlagos, de inkább gyengébb infrastruktúrával ellátott lakás. Kifejezetten nem jellemző a többlakásos, emeletes, 1960 előtt épült lakás, illetve ház. ez a faktor tehát könnyen azonosítható a Győrhöz csatolt falvakban, vagy Győr más falusias, vezetékes vízzel gyengébben felszerelt területein az elmúlt tízhúsz évben épített családi házakkal.

Ezzel szemben a 3. faktor a családiház építés egy másik fajtáját képviseli, mert a benne tömörülő mutatók az előzőktől a kifejezetten jól felszerelt, többszobás, nem ritkán 1960 előtt épített, de szintés földszintes, egylakásos házakra, lakásokra jellemző adatokat tartalmazza. Ezek a házak épülhettek a csatolt falvakban, de Győr egyéb, falusias, illetve kertvárosias részein is. Igen magas értéket mutat a több háztartás (szülők, nagyszülők) egy lakásban élését valószínűsítő LAK2 változó.

A 4. faktor egyetlen mutató információtartalmát őrzi magas értékkel, ez az egy családra jutó lakók száma. A többi esetében igen kis abszolút értékek jelennek meg, ami a faktor elnevezését, de értelmezését is rendkívül megnehezíti. Gyakorlatilag a családok, háztartások nagyobb létszámán túl csak az infrastrukturális ellátottság alacsonyabb értékei állapíthatók meg.

Az összes mutatón elvégzett faktoranalízis már hét faktort fejtett ki, amelyek kumulált értéke még mindig csak 77,1%. Ez nagyon durva egyszerűsítéssel azt jelenti, hogy a hét faktorral helyettesítve a 33 eredeti mutatót, a valóságtartalom 77,1%-át kapjuk. Ez azt is megmagyarázza, hogy miért ad árnyaltabb képet az eredeti mutatók klaszterezése: akkor a maradék 22,9% információ sem veszik el.

Tehát a feladattól függően el lehet dönteni, hogy érdemes-e az eredeti mutatók teljes körét vizsgálni, vagy elegendő az azokat bizonyos százalékgig helyettesítő faktorok pontértékeinek további elemzése. Utóbbival időt és fáradságot takaríthatunk meg, de mérlegelni kell, hogy megengedhető-e a kumulált értékek által jelzett információveszteség.

A hét faktor a következő tartalmú:

1. faktor alapvetően a két fiatal korcsoportot, nagyobb létszámú családokat, valamint a tíz évnél fiatalabb, jól felszerelt, lakásokat, emeletes, többlakásos házakat jelentő mutatókból foglal magába információkat. A foglalkozási adatok általában nem játszanak fontos szerepet.

A 2. faktor a két idősebb korosztály, valamint az alacsony iskolázottságú, mezőgazdaságban dolgozó munkásokat fedi le. 1970, de még inkább 1960 előtt épült, kicsi (egyszobás), gyenge infrastruktúrával felszerelt lakásokban, földszintes, egylakásos házakban élnek. A csatolt falvakkal, illetve Győr falusias részével függnek össze ezek a mutatók.

A 3. faktor már azok közé tartozik, amelyek igen kis sajátértékkel rendelkeznek. Az első kettő tulajdonképpen már több mint 50%-át tartalmazza a 33 mutató információtartalmának, a többi öt csak kevéssel járul hozzá a 77,1%-os kumulált értékhez. Igen halvány, de városias mutató-

kat tömörít magába, ilyenek a jobb felszerelt, tíz-húsz éves lakásokban lakó, iskolázott, döntően egyéb szektorban dolgozó értelmiségieket takaró mutatók. A többi adat igen "lapos" adatokat mutat.

A 4. faktor szinte teljesen azonosítható a panelházak jellemzőivel, más nem olvasható ki a számokból.

Az 5. faktorról is kevés, de az egyértelműen mondható el: nagyobb létszámú, kifejezetten fiatal, de minden más tekintetben indifferens családokat takar.

A 6. faktor a különböző ágakban fizikai munkát végző lakossággal áll szoros kapcsolatban, de a többi mutató olyan alacsony értékekkel kerül bele a faktorba, hogy szinte kár is a szót vesztegetni rá.

A 7. faktort is nehéz felbontani. Néhány magasabb érték ürügyén összefüggésbe hozható az alacsonyabb iskolázottságú, egylakásos, az átlagosnál gyengébben felszerelt lakásokban élő fizikai dolgozókkal. A többnyire egylakásos házak kora 10-20 év között van.

A hét faktor pontértékeinek klaszteranalízise után a következő eredményt kapjuk:

Az 1. klaszter létrehozásában a középpontjától kis negatív távolságra lévő 2. faktor (magasabb kor, falusias körülmények), ehhez hasonlóan, de nagyobb abszolút értékkel a 7. (alacsonyabb iskolázottság, egylakásos, tíz-húsz éves házakban élő fizikaiak), valamint még nagyobb, de már pozitív távolságban az 5. faktor (fiatal, de más szempontból meghatározhatatlan népesség) vesz részt. A klaszter két (egyébként nem jellemző) eleme a Belváros Duna felé eső része, kicsi, földszintes, régi, de többnyire nem műemlék házakból álló körzete. Sokkal inkább tipikus (a

klaszterközépponttól kis távolságra helyezkedik el) Újváros négy körzete, de Sziget és Újváros nagyobb része is idetartozik. A klaszter fennmaradó tagjai a Nádorváros kertes, családi házas körzetei közül kettő, egy Révfaluból, végül kettő Győrszentivánból.

A körzetekre a kiegyensúlyozott (a fiatal-, és a nyugdíjaskorú korosztályok meglehetősen aránya az aktív korúak rovására) korösszetétel, az alacsony iskolázottság és az ipari foglalkoztatottság jellemző. A lakásállományt pedig földszintes, többnyire 1960 előtt épült, kisebb lakások alkotják, szinte 100%-os víz- és villanyfelszereltséggel, de az infrastruktúra másik két mutatója már sokkal alacsonyabb értékeket mutat.

A 2. klaszter az 1., a 4. faktorok pozitív, a 3., az 5., a 6. és a 7. faktorok kis negatív értékei által meghatározott. Az első kettő az új, jól felszerelt, a 4. faktor egyenesen a panelházakat jelenti. A 3. faktor az értelmiségiekkel, az 5. a fiatalokkal (foglalkozásra való tekintet nélkül), a 6. a fizikai dolgozókkal, a 7. pedig kis, tíz-húsz éves lakásokban élő fizikai dolgozókkal hozható szoros összefüggésbe.

A klaszter minden eleme 1-nél nagyobb távolságra van a középponttól, de az feltűnő, hogy a 21-ből 19 csatolt községben helyezkedik el. Ott pedig nem jellemző a panelház! Ez azt is jelenti, hogy ebben az időszakban az emeletes, fiatal, jól felszerelt házak már azonosíthatók a házgyári lakásokkal. Az értelmiségiek igen jelentős arányú részvétele (tulajdonképpen a kifejezetten falusias 2. faktor kivételével mindegyik "benne van" a klaszterban) azt sugallja, hogy itt a csatolt községbe kiköltöző (vagy ha úgy tetszik beköltöző) fiatal fizikai és értelmiségi foglalkozásúak többszintes, családi házas beépítésű

lakóhelyeiről van szó. Érdekes, hogy az 1970. évi adatok elemzésénél a csatolt községek még minden tekintetben falusias mutatókkal rendelkeztek, de az azóta eltelt tíz évben az agglomerálódás tipikus jegyei és következményei igen nagy mértékben változtattak ezen a képen (lakásépítés, fiatal korosztályok megjelenése, az értelmiség kiköltözése, szuburbanizálódás).

A 3. klaszter viszont a fizikai, falusias lakásellátottságú és foglalkozási szerkezetű népességet leíró 2. és 6. faktor alacsony abszolút értékei alapján alakul ki. Jellemző körzetei a Nádorvárosban találhatók (kertesi családi házas részek). Öregedő, fizikai foglalkozású népesség lakja ezeket. Még jobban megértjük e klaszter tartalmát, ha látjuk, hogy a körzetek egy jó részét a Belváros elhanyagoltabb, kevésbé elegáns utcái alkotják, de Sziget és Újváros egyes részei is idetartoznak. Ez tehát azt jelenti, hogy a 2. faktor "falusias" megjelölése nem felel meg a valóságnak, jóllehet a házak állapota és a lakók társadalmi szerkezete valóban csak kevésbé városias képet mutat. Minden esetre a 64 körzetből csak 4 található csatolt községekben.

A 4. klaszter furcsa értékeket mutat; új házak, fiatal népesség, ezzel szemben régi, kicsi házak, falusias (pontosabban nem városias) népesség. Ez a kettő faktor igen kicsi – jóllehet negatív – távolságra helyezkedik el a klaszterközépponttól, míg a többiek igen "messze".

A dolog magyarázata igen egyszerű, egyelemű, kivételnek számító klaszterről van szó: Gorkijváros (Újváros lakótelepi része) egyik körzete.

5. klaszter – az új házakban lakó fizikai dolgozók lakóhelyei. Jancsifalu és Nádorváros (Adyváros) metszésében telepes, de nem panelházas beépítésű kettő körzet.

A 6. klaszter is egy kis sziget, de elemeinek száma több, mint az előző kettőé. Nádorváros hat teljesen összefüggő, homogén körzete. Új, de kicsi, viszont városias infrastruktúrájú lakások (három-négy szintes, tömbös, de nem házgyári technológiával épített házak alkotják a körzetet, viszont lakóikról semmi biztos sem mondható el, a demográfiai és foglalkoztatási adatok nem jellemzőek.

A 7. klasztert alapvetően a fizikaiakat jelentő 6. faktor, valamint méréseltekbb szignifikanciával az értelmiségiakat fedő 3. és a panelházakat jelentő 4. faktorok alakítják ki. Ezzel teljesen ellentétes az a tény, hogy Belváros egyik fele (kivéve az 1. klaszterban már előfordult és még néhány elszigetelt körzetet, valamint a következő klaszterba került másik felet) idetartozik, valamint Sziget egy-két körzete. Tulajdonképpen a fizikaiak és az értelmiségiak nem is okoznak gondot, csak a panelházak nem felelnek meg a valóságnak. Itt egyszerűen arról van szó, hogy a város nagvárosi formaelemű, magas beépítésű, de régi, viszont a városinak megfelelő jó infrastruktúrával felszerelt lakásairól, házairól van szó. Természetesen itt is találni szép számmal panelházakat is (főleg a foghíjakon), de sokkal jellemzőbb a 4-5 emeletes jó állapotban lévő bérház.

A 8. klaszter tehát szintén a belvárosi körzetek gyűjtőhelye, de még több körzet kerül ide a város más, korábban (nem 1970 óta) benépesített negyede is, meg még sok más terület, hiszen a magas elemszám szükség-szerűen ezzel jár együtt. A körzetek tehát szinte számozásuk sorrendjé-

ben kerülnek ide, 50-től 365-ig, valamint szép számmal a csatolt községekéből is. Mi az oka ennek a nagy koncentrációnak? Először is a városias foglalkozási szerkezetet jelölő két faktor (értelmiségi és szerényebb értékekkel - nagyobb távolságra a klaszterközépponttól - fizikai dolgozók, de a mezőgazdasági foglalkoztatottak teljes hiánya. Másodszor új lakások, fiatal népességgel, végül régebbi, kisebb, de városias otthonokban élők (7. faktor). Így már minden világos, a lakótelepeket megtöltő, a városba költöző, illetve a falvakban építkező fiatal korosztályok második-, harmadik szektorbeli foglalkoztatottak lakják ekkor a város nagy részét (ez természetesen csak a számlálókörzetek számát, népességgkoncentrációját jelenti - 130 körzet, hiszen területileg éppen kis helyet foglalnak el e területek a magasházak beépítés miatt.

Jelentős elemszámú még a 9. klaszter. Tulajonképpen hozzásimul a 8-hoz, annak értékeit ismétli, csak kisebb eltérésekkel (az emeletes házak dominanciája csökkent, kevesebb az értelmiségi és a fiatal. Területileg is szorosan összefügg az előző csoporttal, azt körülveszi, illetve gyakran szigeteket képez benne.

A 10. klaszter a Káptalándomb, ennek megfelelően házai régiek, emeletesek, többalakosak és jól felszereltek, lakossága pedig az egyházi hivatalok, intézmények személyzete.

A 11. klaszter Révfalu néhány minden tekintetben szorosan idetartozó körzete kivételével szinte teljes egészében megfelel Bácsa, Kisbácsa területének. Itt hatalmas lendülettel épültek, épülnek a csoportos, földszintes vagy emeletes, társas- és családi házak. ennek megfelelően azok újak, jól felszereltek, nagyok, lakosságuk viszont sem a kor-, sem a foglalko-

zási szerkezet szerint sem differenciálódik, talán csak a mezőgazdaságiak érthető hiánya jellemző.

A 12. klaszter két, egymással nem összefüggő körzete tulajdonképpen csak azért képez külön csoportot a két nagy elemszámú, a város nagyobb felét lefedő klaszteren kívül, mert lakosságuk fokozottabban előregedett.

A 13. klaszter gyakorlatilag Kismegyer. Ennek megfelelően lakossága nem túl fiatal, foglalkozási szerkezetében jelentős a mezőgazdaságiak aránya, a lakások pedig szinte teljesen 1960 előtt épültek, felszereltségük is a városi átlagnál gyengébb.

A 14. klaszter hat eleme közül három egy helyen, Adyváros és Jancsifalu találkozásánál helyezkedik el. Ezek lakótelepi körzetek, de a többiek is hasonlóak (többszintes, többlakásos házak). Az új lakások lakói fiatalok.

A 15. klaszter három eleme egymástól elszigetelten helyezkedik el, a közös bennük a viszonylag fiatal népesség (ipari és egyéb szektorban dolgozó munkások és értelmiségiek), a túlnyomórészt földszintes házak magasabb kora (1960 előtt épültek). A lakások jól felszereltek, többszobások.

Az eredeti mutatók klaszteranalízise merőben más beosztást eredményezett, de ez csak látszólagos, hiszen a klasztereknek inkább csak a száma változott, a tartalma kevésbé.

Az 1. klaszter Gorkijváros egyik fele. (A másik fele a 4-be került.) Ez a körzet fiatal, alacsony iskolázottságú, főleg ipari munkás foglalkozású aktív keresőkből és családjukból áll. Az 1960 előtt épült telep

egylakásos házai földszintesek, kicsi, de infrastruktúrával jól ellátott lakásokból állnak. A körzet különállását a magán szektorban foglalkoztatottak feltűnő hiánya és a vízvezetékekkel való viszonylagosan gyengébb ellátás magyarázza.

A 2. klaszter öt eleme azért különül el a környék többi panelházas részétől, mert a lakások egy jó része 1960-1970 között épült, valamint azok nem gáztűzhellyel, hanem villanytűzhellyel vannak felszerelve. (Ez egy igen fontos tanulság, hiszen a gázzal ellátottság mutatója a legtöbbször az infrastruktúra magasabb voltát jelenti, de itt kiderült, hogy a gáz hiánya magában még nem jelent rosszabb ellátottságot. A dolog evidens, de mindeddig nem került napfényre, a gázellátottság mutatója ugyanis belesimult a többi infrastrukturális változó közé, ez volt az első eset, ahol gázellátottság külön klasztert eredményezett az egyébként homogén térben.)

A 3. klaszter kialakításában a két idősebb korosztály, az ipari foglalkoztatottak, végül a földszintes, régebbi lakások magasabb aránya vesz részt. A többi mutató nagyobb abszolút értékei a klaszterközeppontról mért nagyobb távolságot is jelentik. Érdekes, hogy a klaszter milyen egyöntetűen tömöríti magába a csatolt községek számlálókörzeteit: a 72 körzetből 35 idetartozik, azaz tipikusan a falvakra jellemző klaszterrel van dolgunk. Milyen városi körzetek vannak akkor ebben a klaszterben? Elsősorban Szabadhegy, de Jancsifalu, Sziget és Újváros, Bácsa, Kisbácsa, Pinnyéd egyes részei is, azaz Győr valóban falusias külsejű területei (A lakosság foglalkozási összetétele egyébként már változatosabb, de az nem is fontos a klaszter létrejötténél.).

A 4. klaszter sem kevésbé tömör, földrajzilag is összefüggő területet alkotnak elemei. 14 körzetéből egy nem újvárosi. Az idősebb népesség, a főleg ipari munkásság, a városi szinten felszerelt, de régebbi lakások (ezek között egyformán akadnak emeletesek és földszintesek, de inkább egylakásosak) Újváros megkülönböztető jegyei.

Az 5. klaszter egyetlen eleme a 46. körzet. Ez a teljesen tiszta tömbházas körzet (Nádorváros északi részén, a Mester utcában) fiatal, ipari és egyéb szektorban dolgozó, új, összkomfortos lakásokban lakó népességet takar. A különállás oka pedig a magán szektorban dolgozók hihetelenül nagy távolsága a klaszterközponttól (10,4871). Érdekes, hogy a maszekok nagyobb koncentrációja sehol sem volt megfigyelhető a korábbi elemzésnél és az eredeti mutatók klaszterezésénél sem ezidáig, de valamely körzet foglalkozási szerkezetéből való teljes vagy legalábbis feltűnő hiányuk rögtön kiugrik.

A 6. klaszter szinte teljesen összefüggő területet alkot, a város panelházas beépítésű részeinek egyik felét fedi le. A város ezen negyedeit változatos korú, de foglalkozását tekintve egységesen nem mezőgazdasági népesség lakja, a panelházakból adódóan emeletes, többalakos házakban, többszobás, összkomfortos lakásokban.

A 7. klaszter Kismegyer, valamint Ménfőcsanak csanaki része. Ennek megfelelően falusias a házak ellátottsága, a népesség sem fiatal, foglalkozási szerkezetében is jelentős arányt képviselnek a mezőgazdasági dolgozók.

A 8. klaszter elemeinek jó része a Belvárosban található, ennek megfelelően a klaszter kialakításában is a városias foglalkozási szerkezetet

(iparban és egyéb ágakban foglalkoztatott munkások és értelmiségiek, valamint jelentős arányban magán kisiparosok és kereskedők) tükröző mutatók vesznek részt. A lakásokra a több emelet, több lakás és a jó infrastruktúra jellemző, koruk szerint nem differenciálódnak. A Belvároson kívül Győr többi, hagyományosan városias részei kerülnek még ide: Sziget és Újváros történelmi utcái, a Nádorvárosnak már a századforduló táján is beépített övezetei.

A 9. klaszter ismét kivétel, a sokszor különködő Jancsifalu nyugati utcáiból álló 204. körzet került bele a "csoportba". Különállását a felnőtt lakosságból nyolc általános iskolával ne rendelkezők egyedülállóan magas aránya magyarázza, egyébként nem ugrana ki környezetéből.

A 10. klaszter elemei általában párosával, de azon túl igen szórtan helyezkednek el a városban. Emeletes, panelházakból álló körzetek. A klasztert tulajdonképpen semmi sem tartja össze, hacsak az nem, hogy az egyes számlálókörzetek mindannyian rendkívül messze állnak a klaszterközponttól. Az egyetlen mutató, ami az anomáliákat magyarázhatná, a mezőgazdasági foglalkoztatottak fokozott jelenléte a körzetekben, de ez sajnos csak a különállást indokolja meg, arra nincs felelet, hogy ezekben a panelházas körzetekben miért magasabb az agrár szektorban dolgozók aránya.

A 11. klaszter a 48. körzet Nádorváros észak-keleti szegletében, a Gyárváros, Jancsifalu, a vasút és a Graboplast gyár által körbezárt, elszigetelt részén. A környéken ugyan a házgyári házak vannak többségben, de itt a régi, kicsi, földszintes, egylakásos, ipari és egyéb ágazatokban dolgozó munkások, kisebb mértékben értelmiségiek házai állnak. A ma-

gányos körzet elkülönülésében a vezetékes vagy palackso gáz szinte teljes hiánya játsza a döntő szerepet.

A 12. klaszter hasonlóan körbezárt, a vasútvonal, az 1. számú főközlekedési út, a Rába és végül a Belváros határolja a 23. körzetet. Egyedülállóan alacsony a villannyal felszerelt háztartások aránya, ez okozza a többi számlálókörzettől való teljes különállását.

A 13. klaszter egyik eleme a sok tekintetben kivételnek számító Káptalándomb, másik a Nádorváros egyik szeglete. Mindkettő népessége idősebb, bár nem öreg, kiemelkedően magas iskolázottsággal, az egyéb szektorban dolgozó értelmiségiek dominanciájával. A házak többemeletesek, régiek, de jól felszereltek.

A 14. klaszter legjellemzőbb eleme a Belvárosban található. Erre öregedő, átlagos iskolázottságú, ipari és egyéb ágazatbeli foglalkoztatottak jelenléte jellemző. Emeletes, kizárólag többlakásos, többszobás, kiválóan felszerelt, de 1960 előtt épített lakások, illetve házak találhatók a körzetben, csakúgy, mint a klaszter másik három tagjában.

A 15. klaszter a város legtöbb körzetét (a 378-ból 124-et) tartalmaz. Nagyon kompakt, összetartozó területet alkotnak a körzetek, de az egész klaszter mégsem összefüggő. Tulajdonképpen Győr azon területei kerülnek itt egy csoportba, ahol hatvanas-hetvenes években volt igen erős az építkezés üteme. Ennek megfelelően a lakosságban az akkor fiatal, 1980-ban már a két idősebb korosztályba tartozó lakosok dominálnak, a lakások, házak építési kora és felszereltsége éppen úgy hasonló, mint a népesség aktivitása, foglalkozási megoszlása. Emeletes, többlakásos házak-

ról van szó, a bennük lakók pedig az iparban és a terciér szektorban dolgoznak, gyakran értelmiségi munkakörben.

A klaszter elemei a Belvárosban (annak a háborúban és a szocializmus építése során lerombolt részén épült panelházas körzeteiben), a Nádorvárosban (a városrész lakótelepe, Adyváros ma már teljesen önálló negyed, nem tekinthető Nádorvárosnak), a Gyárvárosban, Sziget kis területén, valamint Révfaluban és Bácsán, Kisbácsán koncentrálódnak.

6. Az 1980. évi népszámlálási adatok kétféle elemzésének tapasztalatai

A két módszer által hozott eredmények ismét eltérnek egymástól, bár magában az, hogy valamely körzet más számú klaszterba kerül át, még nem jelenti ezt. Csak akkor tudjuk megállapítani, hogy melyik eljárás adja a jobb képet a városról, ha az összehasonlítást a klaszterek tartalma, nem pedig számozása alapján végezzük el.

Először azonban kísérletet teszek a kétféle klaszterezés után kapott csoportokból típusokat kialakítani, mint az 1970. évi adatok elemzésénél is tettem.

Ugyanazokat a kategóriákat alkalmazva, mint korábban, a faktorpont-értékek klaszterezése során kialakult klaszterekből a következő halmazok alakíthatók ki:

1. Városias forma: a lakók demográfiai összetétele változatos, de ritka az idős vagy öregedő korstruktúrájú körzet (igaz, hogy a legelőregelettebb körzetek rendre itt fordulnak elő, de ezek kivételek). A foglalkoztatási szerkezetben a második és harmadik szektorban munkás és értelmiségi munkakörökben (Elnézést, hogy az "értelmiségit", mint munkakört használom, de egyszerűbb, mint azt írni: nem fizikai) dolgozó, többnyire, de nem kizárólag emeletes, több-lakásos házakban, jó infrastruktúrájú lakásokban élő csoportok.

1/a. Elsősorban értelmiségiek lakta körzetek: a 8., és a 2. klaszter, de utóbbit nem itt kellene feltüntetni. A tény az, hogy az 1970-es állapottal szemben nem találtam kifejezetten értelmiségi többség által jellemezhető körzeteket. Vitán felül idetartozik viszont a 10. klaszter, de ez egyetlen körzetet takar, a Káptalándombot.

1/b. Munkások és részben értelmiségiek által lakott körzetek: 2. klaszter (ebben figyelhető meg az értelmiségiek csatolt falvakban való koncentrálódása, a kitelepülés), a 9. és a 7. klaszter, végül a 12. Területi elhelyezkedésükben nem találni döntő motívumot, de a lakótelepeket preferálják. Minden foglalkozási adat dominanciájától mentesen, jobb híján ide kerül a 6. klaszter.

1/c. Túlnyomórészt munkások által benépesített körzetek (már láttuk, hogy a munkások tömörülése nem városi specifikum, de az egységesség kedvéért itt és így szerepel a kategória elnevezésében): 1. klaszter (Gorkijváros), 5., 14., 15.

2. Falusias forma: a demográfiai és foglalkozási szerkezet nem jellemző, inkább csak az értelmiségiek alacsonyabb aránya jelentkezik. A lakások nagyobbik része földszintes, a felszereltség gyengébb.

2/a. Fiatalok által épített, új lakásokból álló körzetek: 4. klaszter (Gorkijváros), 11. klaszter (Bácsa, Kisbácsa, Révfalu egyes részei). Itt figyelhetők meg leginkább a házépítések hatásai. Érdekes, hogy nagyon sok csatolt faluban lévő körzet mégsem ide tartozik, hanem az értelmiségiek magasabb aránya által meghatározva a városias formába.

2/b. Idősebb népesség lakta falusias jellegű utcák, körzetek: 13. klaszter – Kismegyer.

2/c. Városias társadalmi szerkezetű, de gyenge, falusias infrastrukturális mutatókkal leírható lakásállomány: A Belvárosra, Nádorvárosra, Szigetre és Újvárosra ráhúzható 3. klaszter. Ezek egyértelműen városi körzetek ugyan, de népességük korösszetétele és foglalkozási szerkezete, továbbá a lakásállomány mutatói alapján csak kegyelemből kerülhetne a városi forma valamelyik kategóriájába.

Az eredeti mutatók klaszteranalízise alapján a következő csoportosítás jött létre:

1. Városi forma: még mindig a lakások felszereltsége és a foglalkozási szerkezet alapján lehatárolva:

1/a. Többségében értelmiségiek lakta körzetek: 13. klaszter (Káptalandomb + egy nádorvárosi körzet).

1/b. Munkások és értelmiségiek lakóövezetei: 2. klaszter, 5., 6., 8., 11. klaszter (ehhez hasonlóan a 12., egyedülálló körzet is), 14. klaszter és a 15. klaszter. Ezek többnyire a Belvárosban, a lakótelepi részekben helyezkednek el.

1/c. Elsősorban munkások által benépesített negyedek: 1. klaszter, 4. klaszter – Újváros idősebbek lakta része, 9. klaszter (Jancsifalu egyik fele), 10. klaszter (létrehozásában nagy szerepe van a városhoz képest magas mezőgazdasági foglalkoztatott-aránynak).

2. Falusias forma:

2/a. Fiatal lakosok új házai falusias környezetben: kifejezetten idetartozó körzet nem "került elő". A 3. klaszter ugyan magába foglalja a csatolt falvakat, de ott a népesség kora magasabbnak bizonyult, a lakások is idősebbek. Ebbe a kategóriába nem lehet egyértelműen besorolni egy klasztert sem.

2/b. Egyéb falusias jellegű körzetek: 1. klaszter – Gorkijváros lakótelepi részének gyengébb infrastruktúrájú, vízvezetékkel alig ellátott része (földszintes házak, kicsi lakások), valamint a 3. klaszter – Szabadhegy, Bácsa, Kisbácsa, Pinnyéd, de részben Újváros, Sziget, Jancsifalu. 7. klaszter – Kismegyer.

A könnyebb áttekinthetőség kedvéért az 5. számú táblázatban a két eljárás során kapott eredményeket kategóriánként párba szedve is bemutatom:

5. számú táblázat A város számlálókörzeteinek tipizálása

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken elvégzett klaszteranalízis alapján	Az eredeti mutatókon
---------------------	---	----------------------

Városias forma 1/a.

8. klaszter - 80004, 80005,	13. klaszter - 80038, 80157
80008, 80050, 80051, 80053,	
80055, 80059, 80061, 80062,	
80066, 80067, 80068, 80069,	
80070, 80071, 80072, 80073,	
80074, 80080, 80082, 80083,	
80084, 80085, 80086, 80087,	

5. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása
(folytatás)

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken	Az eredeti mutatókon
	elvégzett klaszteranalízis alapján	

Városias forma 1/a.

8. klaszter - 80088, 80089,
80090, 80091, 80092, 80093,
80094, 80096, 80097, 80098,
80099, 80100, 80101, 80102,
80103, 80104, 80105, 80106,
80107, 80108, 80110, 80111,
80112, 80113, 80114, 80115,
80116, 80117, 80118, 80119,
80120, 80121, 80122, 80123,
80124, 80125, 80126, 80127,
80128, 80129, 80130, 80131,
80132, 80133, 80134, 80144,
80146, 80147, 80148, 80150,
80151, 80153, 80161, 80162,
80163, 80164, 80166, 80168,
80169, 80170, 80179, 80187,
80206, 80207, 80216, 80217,
80218, 80219, 80220, 80221,
80237, 80239, 80240, 80242,
80243, 80244, 80245, 80246,
80247, 80248, 80250, 80251,
80252, 80253, 80278, 80342,
80344, 80346, 80347, 80348,
80349, 80357, 80364, 80365,
80802, 80803, 80805, 80808,
80818, 80820, 80825, 80826,
80827, 80835, 10. klaszter - 38.

Városias forma 1/b.

2. klaszter - 80807., 80814,	2. klaszter - 80077, 80078, 80081,
80838, 80831, 80833, 80824,	80145, 80146, 5. klaszter - 80046,
80236, 80834, 80204, 80837,	6. klaszter - 80004, 80005, 80008,
80822, 80832, 80810, 80823,	80050, 80055, 80061, 80062,
80821, 80836, 80830, 80817,	80067, 80068, 80069, 80070,
80819, 80813, 80828, 6. klaszter -	80071, 80072, 80073, 80080,
80180, 80181, 80182, 80183,	80083, 80084, 80086, 80088,
80184, 80185, 80362, 7. klaszter	80089, 80090, 80092, 80094,
- 80016, 80043, 80036, 80254,	80096, 80097, 80099, 80100,
80037, 80017, 80035, 80022,	80102, 80103, 80104, 80105,
80042, 80003, 80001, 80014,	80106, 80107, 80108, 80110,
80002, 80289, 80011, 80006,	80111, 80112, 80113, 80114,
80027, 80044, 80007, 80259,	80115, 80116, 80117, 80118,
80026, 80021, 80040,	80120, 80121, 80122,

5. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása
(folytatás)

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken	Az eredeti mutatókon
	elvégzett klaszteranalízis alapján	

Városias forma 1/b.

9. klaszter - 80345, 80211, 80176, 80310, 80282, 80210, 80215, 80341, 80318, 80222, 80209, 80324, 80320, 80140, 80213, 80178, 80173, 80174, 80212, 80156, 80315, 80232, 80230, 80234, 80167, 80354, 80208, 80231, 80165, 80137, 80229, 80356, 80225, 80201, 80223, 80233, 80202, 80292, 80214, 80270, 80228, 80195, 80294, 80175, 80224, 80328, 80227, 80829, 80806, 12. klaszter - 80013, 80046	6. klaszter - 80123, 80124, 80125, 80126, 80127, 80130, 80131, 80133, 80134, 80144, 80147, 80148, 80150, 80151, 80153, 80161, 80162, 80163, 80164, 80166, 80167, 80168, 80170, 80206, 80207, 80214, 80216, 80217, 80218, 80219, 80220, 80239, 80242, 80244, 80245, 80246, 80247, 80250, 80251, 80252, 80253, 8. klaszter - 20279, 80001, 80002, 80003, 80014, 80016, 80017, 80021, 80022, 80027, 80033, 80035, 80036, 80037, 80039, 80040, 80042, 80043, 80044, 80056, 80063, 80160, 80177, 80178, 80192, 80193, 80196, 80200, 80205, 80254, 80258, 80259, 80277, 80280, 80281, 80286, 80287, 80288, 80289, 80290, 80292, 80293, 80299, 80306, 80358, 80363, 80367, 11. klaszter - 80048, 12. klaszter - 80023, 14. klaszter - 80013, 80195, 80228, 80310, 15. klaszter - 80006, 80007, 80009, 80010, 80011, 80012, 80018, 80019, 80020, 80025, 80026, 80029, 80030, 80031, 80032, 80045, 80049, 80051, 80052, 80053, 80054, 80057, 80058, 80059, 80060, 80064, 80065, 80066, 80076, 80079, 80082, 80085, 80087, 80091, 80093, 80095, 80119, 80128, 80129, 80132, 80135, 80136, 80137, 80138, 80139, 80140, 80141, 80142, 80143, 80152, 80154, 80155, 80156, 80158, 80159, 80165, 80173, 80174, 80175, 80176, 80179, 80184, 80189, 80190, 80191, 80194, 80201, 80202, 80203,
---	--

5. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása
(folytatás)

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken elvégzett klaszteranalízis alapján	Az eredeti mutatókon
---------------------	---	----------------------

Városias forma 1/b.

15. klaszter - 80210, 80212,
80232, 80276, 80278, 80282,
80283, 80284, 80285, 80300,
80301, 80302, 80303, 80304,
80307, 80308, 80309, 80312,
80317, 80318, 80320, 80322,
80326, 80327, 80328, 80329,
80330, 80331, 80332, 80333,
80334, 80335, 80336, 80337,
80338, 80339, 80341, 80342,
80343, 80344, 80345, 80346,
80347, 80348, 80349, 80350,
80351, 80353, 80356, 80357,
80359, 80361, 80365, 80366,
80368

Városias forma 1/c.

5. klaszter - 80048, 80203, 4. klaszter - 80188, 80257, 80260,
14. klaszter - 80023, 80077, 80261, 80262, 80263, 80264,
80078, 80081, 80145, 80351, 15. 80265, 80266, 80267, 80269,
klaszter - 80029, 80157, 80160, 1. 80274, 80291, 80295, 9. klaszter -
klaszter - 80033, 80039, 80177, 80204, 10. klaszter - 80074,
80188, 80192, 80193, 80205, 80098, 80101, 80169, 80180,
80226, 80257, 80260, 80261, 80182, 80183, 80185, 80240,
80262, 80263, 80264, 80265, 80248, 80362, 80364,
80266, 80267, 80268, 80269,
80272, 80273, 80274, 80286,
80287, 80290, 80291, 80293,
80295, 80299, 80358, 80367,
80809, 80812

Falusias forma 2/a.

11. klaszter - 80194, 80300,
80301, 80302, 80303, 80304,
80306, 80307, 80308, 80309,
80312, 80313, 80314, 80316,
80317, 80319, 80321, 80322,
80323, 80325, 80326, 80327,
80329, 80331, 80332, 80333,
80334, 80335, 80337, 80338,
80339, 80350, 80353

5. számú táblázat
A város számlálókörzeteinek tipizálása
(folytatás)

Csoport megnevezése	A faktorpontértékeken	Az eredeti mutatókon
	elvégzett klaszteranalízis alapján	

Falusias forma 2/b.

13. klaszter - 80235, 80238, 80804	1. klaszter - 80275, 3. klaszter - 80181, 80187, 80208, 80209, 80211, 80213, 80215, 80221, 80222, 80223, 80224, 80225, 80226, 80227, 80229, 80230, 80231, 80233, 80234, 80237, 80243, 80268, 80270, 80271, 80272, 80273, 80294, 80313, 80314, 80315, 80316, 80319, 80321, 80323, 80324, 80325, 80354, 80801, 80802, 80803, 80805, 80806, 80807, 80808, 80809, 80810, 80811, 80812, 80813, 80814, 80815, 80816, 80817, 80818, 80819, 80820, 80821, 80822, 80823, 80824, 80825, 80826, 80827, 80828, 80829, 80830, 80831, 80832, 80835, 80836, 80837, 80838, 7. klaszter - 80235, 80236, 80238, 80804, 80833, 80834	
------------------------------------	---	--

Falusias forma 2/c.

3. klaszter - 80279, 80009, 80010, 80012, 80018, 80019, 80020, 80025, 80030, 80031, 80032, 80045, 80049, 80052, 80054, 80056, 80057, 80058, 80060, 80063, 80064, 80065, 80076, 80079, 80095, 80135, 80136, 80138, 80139, 80141, 80142, 80143, 80152, 80154, 80155, 80158, 80159, 80189, 80190, 80191, 80196, 80200, 80258, 80271, 80276, 80277, 80280, 80281, 80283, 80284, 80285, 80288, 80330, 80336, 80343, 80359, 80361, 80363, 80366, 80368, 80801, 80811, 80815, 80816, 4. klaszter - 80275

A fejezethez tartozó 8-9. számú ábrákat lásd a mellékletben.

Megdöbbentő, hogy a város azonos mutatók, azonos számlálókörzetek, egymásnak teljesen megfelelő kategóriák alkalmazásával mennyire más képet mutat. A városias formánál nem is olyan nagy az eltérés, hiszen az a-b csoportok közötti átjárás még nem jelent nagy különbséget, az 1970-es adatoknál is látszott, hogy a két elemzési módszerrel született beosztás az egyes formákon belül gyakran csak apró eltéréseken múlik. Egy-egy klaszter valamely kiugróbb esete az egész klasztert olyan irányba viheti, ami kevésbé felel meg a valóságnak.

Az arányok minden esetre elgondolkodtatók! A körzetek nagyobbik fele a két városias kategóriába került, kisebbik része a falusiasba. Ezen a két csoporton belül a további felosztástól eltekintve a két eljárással kapott halmazok nagysága megközelítően azonos. Természetesen a képet torzíja a kategóriák szinte teljesen önkényes megfogalmazása, de valamilyen nevet adni akartam a sok szám után a bizonyos mutatók alapján vitathatatlanul csoportosuló körzeteknek.

Összefoglalás

A két vizsgálati időpont között igen komoly változások mentek végbe Győr társadalmában. Ezek még akkor is nyilvánvalóvá váltak, ha az alkalmazott módszer és nem kevésbé az alkalmazó nehézségeket okoz a kutatásban.

Az első megállapítás, amit tehetünk, hogy a második időpontban Győr társadalma kevésbé volt tagolt, legalábbis a számok tükrében. Az 1971-es megyei jogú várossá nyilvánítás után a termelő és szociális beruházások áradata a beköltözők áradatát is kiváltotta. Ez egyrészt a város régi utcáinak, házainak a lebontását eredményezte, de még nagyobb hatást gyakorolt az új lakótelepekre beözönlő népesség. Az adatok ugyanis még a lakásstatisztikák terén teszik leginkább lehetővé a differenciálást.

Nagyon nehéz viszont a kor- és főleg a foglalkozás szerint valóban jól elkülönülő, markáns határokkal körülvett városrészeket kirajzolni. A nagy tömegben és nagyjából azonos időben (egy évtized alatt) történt beköltözések nem csak a lakásépítések kiváltásával rajzolták át a városképet, hanem Győr társadalmát is eldózerolták. Hatalmas foltok keletkeztek, a hagyományos városrészek jó része is elvesztette sajátos arculatát, mind épületanyagát, építészeti jellegét, mind társadalmi struktúráját tekintve.

Az ilyen hirtelen növekedés, egyes korcsoportok nagy tömegű megjelenése pedig veszélyes lehet egy városra. Visszatérve a dolgozatom elején felvetett gondolatra (a város organikus egység, élő szervezet), a túl-

ságosan egysíkú társadalmi szervezetű város nem tud olyan gyorsan és hatékonyan alkalmazkodni a külső hatásokhoz. Én ezt értem ökológián, nem azt, amit a VÁTI által készített anyagban találni [VÁTI 1975.]. Az urbanizációs problémák, a környezetterhelése, a levegő szennyezése nagyon fontos dolog, megoldásuk létfontosságú. (A légszennyezés élettani hatásainak veszélyességére mutattak rá tanulmányukban Paller Judt és Hollósy Gáborné [Paller J. - Hollósy G-né 1991.]). Sokkal nagyobb fenyegetést jelentenek az olyan lakótelepek, amelyek egyszerre, egy tömegben települtek be. Ezek népessége egy időben lesz nyugdíjas, az aktívabb, mobilabb rétegek egyszerre hagyják el (aki teheti, elköltözik a lakótelepekről). A társadalmilag aktívabb, innovatív népesség hiánya egyszerre jelentkezhet a maradók előregedésével, és ami legalább olyan fontos, a házak műszaki leromlásával (Magyarországon még nem volt példa panelházak felújítására, de ha technikailag megoldható is lenne, olyan tömegben, ahogy az egy időben keletkezett tízemeletes és még magasabb toronyházak azt megkívnák, nem lehet finanszírozni.).

Az aktívabb népesség elköltözése és az épületek előregedése egymással kölcsönösen összefüggnek, egyik folyamat erősíti a másikat, míg végül a lakótelepek lezüllése következhet be (a legalacsonyabb jövedelmű, alacsony társadalmi státuszú rétegek koncentrálódnak a rossz minőségűvé vált, elhanyagolt lakásokban. Ez pedig a szegregáció, vágso soron a gettóképződés első, ha nem második lépcsőfoka. Napjainkban Adyvárosban (ez volt Győr első igazán nagy méretű lakótelepi beépítésű része) már megfigyelhetők ennek a jelei, ha úgy tetszik, beindult a folyamat.

Látzólag ellentmondok a dolgozat elején mondottaknak, miszerint az a természetes folyamat, ha a települések társadalma bizonyos erővonalak

(anyagi helyzet, foglalkozás, lakáshelyzet – társadalmi státusz) mentén rendeződik, csoportosul. A lakótelepek lezülése tulajdonképpen tényleg felfogható normális fejleményként is. Ez teljesen beleillik egy élő szervezet működésébe. A gond az, hogy a lakótelepek túl nagy területen helyezkednek el, lakosságuk a város népességének igen jelentős hányadát teszi ki. A dolgot eltűlozva ez azt jelentené, hogy egy tíz éves intervallumon belül város egyharmada romossá, lakhatatlanná válik, népessége inaktív, esetleg munkanélküli lesz. Ekkora méretű lakótelepeket tehát nem szabad építeni, de legalábbis nem egy ütemben. A hirtelen megnövekedett népesség azzal is jár, hogy a korösszetétel arányossága, a korcsoportok kiegyensúlyozottsága megbomlik. Ez a generációk közötti egyenetlenség pedig nem csak az óvódák, iskolák, középiskolák és végül a munkahelyek terén okoz folyton vissztérő feszültségeket, hanem ösztársadalmi szinten (jelen esetben a város életében) is működési zavarokat idéz elő, egyes generációk "feleslegessé" válása, tagjaik érvényesülésének akadályai a generációhoz tartozók gyerekeire, azok számára is kihat, így a generáció válsága megismétlődik, vagy ha úgy tetszik, a problémás generáció termelődik újra [Illés I. 1991.].

Ebből is látszik, hogy a várostervezés társadalmi oldala legalább olyan fontos, mint a műszaki. A panelházak tömeges építése elleni érvelés sem szépítészeti, városképi kérdés, hiszen a toronyházak magukban még jelentenek semmi rosszat.

Végül néhány szót az alkalmazott módszer felhasználhatóságáról: nehéz elfogulatlanul nyilatkozni, hiszen saját munkámról van szó. Én minden este úgy ítélem meg, hogy a faktor- és klaszteranalízis felhasználása nagy jelentőségű lehet a városok társadalmi rétegződésének vagy térszer-

kezetének kutatásában, attól függetlenül, hogy milyen céllal történik. Az eredmények magukban ugyan csak korlátozottan értelmezhetők, de egy körültekintően megválogatott mutatókon elvégzett, a szóba jöhető változatokat gondosan végig próbáló vizsgálat nagyon hasznos információkkal járulhat hozzá a városszerkezet hagyományos módszereivel lefolytatott kutatáshoz. Az eredményeket a matematikai módszerek nyújtotta egzakt-sággal, objektivitással támasztja alá, de ami ennél is fontosabb, nagyszámú adat kezelését teszi lehetővé, azok között olyan összefüggéseket tár fel, amelyek "szabad szemmel" nem láthatók.

Sajnos a számlálókörzeteken nyugvó feltárás igen sok nehézségbe ütközik. A körzetek határa változik, azok nem mindig alkotnak összefüggő területet. A terület kijelölésénél követett legfőbb szempont, hogy lehetőleg minden számlálóbiztosnak ugyanannyi munka jusson, ezért a körzetek csak ritkán követnek valamilyen valós, de legalábbis logikán alapuló lehatárolást, ami az eredmények értelmezését megnehezíti. Ennek ellenére jobb a számlálókörzeteket venni, mert az ún. városrendezési körzetek vagy a közszájon forgó, esetleg hivatalosan is rögzített határral rendelkező városrészek szintén ritkán felelnek meg valamilyen nem műszaki várostagolásnak, de méretük miatt sem használhatók igazán.

A rengeteg korlátozó, a kijelentések élet, határozottságát tompító körülmény ellenére azt hiszem sikerült bizonyítanom a faktor- és klaszteranalízis alkalmazhatóságát a városok belső rendjének kutatásában. Bírálói-mon múlik, hogy ez magánvélemény marad-e vagy tudományos fórum előtt bizonyított tény.

IRODALOMJEGYZÉK

- Bak B. 1991.: Győr szabad királyi város önkormányzata 1743-1778. Győri Tanulmányok XI. pp. 11-22.
- Balázs P. 1980.: Győr a feudalizmus bomlása és a polgári forradalom idején. Budapest.
- Bana J. 1987.: A Lakatos kóborcigánykaraván győri megtelepedésének krónikája. Győri Tanulmányok VIII. pp. 139-151.
- Bana J. 1991.: Győr polgármesterei a kiegyezéstől a tanácsrendszer bevezetéséig. Győri Tanulmányok XI. pp. 171-175.
- Bácskai V. 1988.: Városok és városi társadalom Magyarországon a XIX. század elején. Budapest.
- Becsei J. 1965.: Békés funkcionális településföldrajza. Földrajzi Értesítő 4. pp. 463-489.
- Becsei J. 1973.: Az alföldi "mezővárosok" szerkezetének átalakulása. Földrajzi Közlemények 1. pp. 37-67.
- Becsei J. 1976.: Békéscsaba térbeli alkata. In: Békéscsaba földrajza, Szerk.: Tóth J. pp. 415-488. Békéscsaba.
- Becsei J. 1980.: Néhány megjegyzés a középbékési városok határának településföldrajzi vizsgálatához. Alföldi Tanulmányok IV. pp. 107-122.
- Becsei J. 1983a.: Békéscsaba, Békés, Gyula és tanyavilágának település-morfológiája. Budapest.
- Becsei J. 1983b.: A társadalmi osztályok és rétegek térbeli elhelyezkedése az Alföldön. Alföldi Tanulmányok VII. pp. 103-135.
- Becsei J. 1984.: A középbékési városok funkcionális morfológiai elemzésének általánosítható tapasztalatai. Földrajzi Közlemények 2. pp. 95-114.

- Becsei J. 1988.: Településen belüli társadalom és morfológia. Alföldi Tanulmányok XII. pp. 80-97.
- Becsei J. 1989.: Az alföldi települések társadalmi struktúrája. Akadémiai doktori értekezés, kézirat. Békéscsaba.
- Becsei J. 1991.: Békéscsaba településen belüli társadalmának térszerkezete. Földrajzi Értesítő 12. pp. 81-103.
- Beluszky P. 1990.: A polgárosodás törékeny váza. Tér és Társadalom 34. pp. 13-56.
- Beluszky P. - Eke Pné 1970.: Magyar településföldrajzi bibliográfia 1945-1969. Budapest.
- Beluszky P. - Sikos T. T. 1982.: Magyarország falutípusai. Budapest
- Beluszky P. - Sikos T. T. 1984.: Matematikai módszerek alkalmazása a területi kutatásokban. Budapest.
- Borbíró V. - Valló F. 1956.: Győr városépítéstörténete. Budapest.
- Borsics L. - Kéri A. 1982.: Eger kialakulása és fejlődése, funkcionális és morfológiai változásai. Földrajzi Értesítő 2-3. pp. 287-300.
- Böhm A. - Pál L. 1985.: Társadalmunk ingázói – az ingázók társadalmá. Budapest.
- F. Braudel 1985.: Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus - XV-XVIII. század. A mindennapi élet struktúrái: a lehetséges és a lehetetlen. Budapest.
- Bükki S-né 1991.: Győr önkormányzatának gazdálkodása a városi pénztári iratok tükrében 1867-1876 között. Győri Tanulmányok XI. pp. 23-36.
- H. Carter - F. Vetter 1980.: Einführung in die Stadtgeographie. Berlin - Stuttgart.
- Csapó T. 1990.: Nagykanizsa funkcionális morfológiája. Földrajzi Értesítő 1-4. pp. 151-173.
- Enyedi Gy. 1987: Kísértet-história. Tér és Társadalom 2. pp. 74-76..
- Enyedi Gy. 1988.: A városnövekedés szakaszai. Budapest.

- Enyedi Gy. 1989: Településformáló folyamatok és településpolitika Magyarországon. Valóság 8. pp. 62-72.
- Erdősi F. 1968.: A pécsi városszerkeze fejlődése és a várpsrészek funkcióinak alakulása a kapitalizmus korában. MTA DTI Közlemények 6. Pécs.
- Erdősi F. Lehmann A. 1974.: Mohács földrajza. Mohács.
- Az 1970. évi népszámlálás adatai. Győr-Sopron megye - külterület és számlálókörzetek adatai. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest. 1972.
- Az 1980. évi népszámlálás adatai. Győr-Sopron megye - külterület és számlálókörzetek adatai. Központi Statisztikai Hivatal. Budapest. 1981.
- F. Kovács E.: Városok sokváltozós térben. Budapest.
- H. Faßmann 1991.: Faktorökológia - kutatási koncepció zsákutcában? Tér és Társadalom 1. pp. 73-85.
- Francia L. 1975.: A faktoranalízis alkalmazása a lakosság életkörülményei és az infrastrukturális ellátottság közötti összefüggés területi elemzésében. Területi Statisztika 3. pp. 245-253.
- Francia L. 1976.: A faktoranalízis és alkalmazása a területi vizsgálatokban. In: A regionális elemzések módszerei. Szerk: Kulcsár V. Budapest. pp. 264-310.
- Gecsényi L. 1983.: Győr középkori helyrajzához. Adatok és kérdőjelek. Győri Tanulmányok V. pp. 29-44.
- Göcsei I. - Gecsényi L. 1985.: A felszabadult Győr negyven éve. Győri Tanulmányok VI. pp. 9-62.
- Göcsei I. 1986.: Révfalu településének természetföldrajzi alapjai. Győri Tanulmányok VII. pp. 27-32.
- Göcsei I. 1992.: Győr településföldrajza. Kézirat. Győr.
- Gyimesi S. 1975.: A városok a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet időszakában. Budapest.

- Győr város általános rendezési terve. Győr megyei város Tanácsa. 1984. Győr.
- Hammer Gy. 1936.: Győr. Városföldrajzi tanulmány. Győr.
- Herendi I. 1991.: Matematikai-statisztikai elemzések az SPSS program-csomag alkalmazásával. In: Mikroszámítógépes módszerek használata a természetföldrajzban. Szerk.: Mezősi G. Kari jegyzet. Szeged. pp. 56-75.
- B. Hofmeister 1980.: Die Stadtstruktur: ihre Ausprägung in den verschiedenen Kulturräumen der Erde. Darmstadt.
- Horváth J. 1987.: A XVII. század elején keletkezett győri végrendeletekről. Győri Tanulmányok VIII. pp. 113-138.
- Horváth J. 1992.: A XVII. századi Győr lakóinak mindennapi élete a végrendeletek tükrében (1600-1650). Kézirat. Győr.
- Hőfer V. 1931.: Győr és a népszámlálás. Győri Szemle 3-4. pp. 116-121.
- Illés I. 1991.: Nemzedékek, elitek, ciklusok. Budapest.
- Kallós H. 1931.: Kivételes idők kivételes jelenségei. Győri Szemle 3-4. pp. 121-123.
- Kalmár G. 1923: A földrajzi energiák szerepe Győr településföldrajzában. Földrajzi Közlemények.
- Kalmár G. 1924: Győr megye történeti földrajza a középkorban. Föld és Ember.
- Kéri A. 1983a.: Eger társadalomföldrajzi vázlata. Földrajzi Értesítő 1. 81-107.
- Kéri A. 1983b.: A helyi társadalom és a lakófunkció területi kapcsolatának néhány sajátossága Egerben. Földrajzi Értesítő 2. 203-215.
- Kéz A. 1934.: A Duna Győr-Budapest közötti szakasza kialakulásáról. Földrajzi Közlemények.

- P. L. Knox 1991.: The restless urban Landscape: Economic and Socio-cultural Change and the transformation of metropolitan Washington, DC. Különnyomat. Annals os the Association of American Geographers 81. pp. 181-209. Blacksburg.
- Kocsis Zs. 1990.: Győr regionális térszervező funkcióinak néhány elemének vizsgálata térben és időben. Szakdolgozat, kézirat. Győr.
- Kocsis Zs. 1991.: Demográfia, foglalkoztatási viszonyok, ingázás. A Fertő-Hanság Regionális Fejlesztési Terv előtanulmánya. Kézirat. Győr.
- Kolb L. 1931.: A győri társadalom válsága. Győri Szemle 3-4. pp. 129-134.
- Komor J. 1929.: Győr városrendezése. Tér és Forma.
- Konrád Gy. - Szelényi I. 1989.: Az értelmiség útja az osztályhatalomhoz. Budapest.
- Laczkó L. 1987: A területi fejlődés egységes elemzése. Tér és Társadalom 1. pp. 67-86.
- M. Lapping - J. Daniels - J. W. Keller 1990.: The small town planning handbook. Manhattan.
- Lettrich E. 1964.: Esztergom, a dorogi iparvidék városa. Földrajzi Tanulmányok 3. Budapest.
- E. Lichtenberger 1987.: Stadtentwicklung und dynamische Faktorialökologie.
- Meggyesi T. 1985.: A városépítés útjai és tévútjai. Budapest.
- Mendöl T. 1932.: Táj és ember. Budapest.
- Mendöl T. 1963.: Általános településföldrajz. Budapest.
- L. Mumford 1985.: A város a történelemben. Létrejötté, változásai és jövőjének kilátásai. Budapest.
- R. Murdie 1969.: Factorial ecology of metropolitan Toronto, 1951-1961. Chicago.

- Nemes Nagy J. 1977.: Regionális gazdaságföldrajzi gyakorlatok. Egyetemi jegyzet. Budapest.
- Mócsy A. - Fitz J. (szerk.) 1990.: Pannónia régészeti kézikönyve. Budapest.
- Paller J. - Hollósy G-né 1991.: Győr város immissziós adatai. Kézirat. Győr.
- Papp J. 1988.: A szövetséges légierő stratégiai és taktikai támadásai Győr ellen (1944. április 13-1945. március 20.). Győri Tanulmányok IX. pp. 39-49.
- Pfannl J. 1930.: Régi ábrák és képek Győr váráról. Győri Szemle 7-8. pp. 217-242.
- Pfannl J. 1931.: Két új metszet Győr váráról. Győri Szemle 1. pp. 226-233.
- Pfannl J. 1932.: A győri vár és téglái. Győri Szemle. 6-7. pp. 276-294.
- Pfannl J. 1936.: A győri vár a középkorban. Győri Szemle 1-4. pp. 172-186.
- Pfannl J. 1944.: Kézirajzi tervek Győr váráról. Győri Szemle 2-3. pp. 2-19.
- H. Pirenne 1983.: A későközépkori gazdaság és társadalom története. Budapest.
- Polgár Gy. 1931.: A várospolitikai alapvetése az adatgyűjtés. Győri Szemle 3-4. pp. 127-129.
- Sas B. 198.: Győr-Sopron megye településeinek szociális infrastruktúrája (1960-1985). In: Térszerkezeti vizsgálatok az Észak-Dunántúlon. Szerk.: Rechnitzer J. - Sas B. Győr. pp. 142-179.
- F. Schaffer 1986.: Angewandte Stadtgeographie. Projektstudie Augsburg. Trier.
- Szakál Gy. 1987.: Gondolatok a győri gazdasági elit történetéről 1900 és 1940 között. Győri Tanulmányok VIII. pp. 25-47.

- Szakál Gy. 1988.: A győri szabadkőműves páholyok tevékenysége és szerepük a város modernizációs törekvéseiben. Győri Tanulmányok X. pp. 16-50.
- Szakál Gy. 1991.: Adatok a győri politikai elit történetéhez. Győri Tanulmányok XI. pp. 47-70.
- Szelényi I. 1973.: Városshociológia. Válogatott tanulmányok. Budapest.
- Szelényi I. 1990.: Városi társadalmi egyenlőtlenségek. Budapest.
- Szörényiné Kukorelli I. 1981.: A közlekedési ellátottság és a városi funkciók közötti kapcsolatok elemzése clusteranalízissel. Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola Tudományos Közleményei. Győr. pp. 55-57.
- Szörényiné Kukorelli I. 1982.: Közlekedésföldrajzi vonzaskörzetek meghatározása városiasodottsági fok, valamint a közlekedési ellátottság komplex vizsgálata Észak-Dunántúl kiemelt szerepkörű településeire. Egyetemi doktori disszertáció, kézirat. Győr.
- Szörényiné Kukorelli I. 1987.: A foglalkozási átrétegződés vizsgálata Győrben és városkörnyékén 1960 és 1970 között. Győri Tanulmányok VIII. pp. 49-65.
- Szőnyi E. 1983.: A római kori Győr topográfiája. Egyetemi doktori disszertáció, kézirat. Győr.
- K. Temnitz 1976.: Gestaltanalyse der Stadt Gronau/Westfalen. Oldenburg.
- Tomaj F. év nélkül: Győr városrendezési kérdései. Kézirat (a háború utáni újjáépítés éveiben készülhetett). Győr.
- Ujlaki G. 1931.: Győr város fejlődésének problémája. Győri Szemle 3-4. pp. 123-127.
- Valló I. 1931.: Városfejlesztési szempontok. Győri Szemle 3-4. pp. 134-141.
- VÁTI 1975.: Az urbanizáció és az ökológia egymásrahatása Győr példáján. Kézirat, Budapest.

Velsz A. 1931.: Győr a népszámlálás tükrében. Győri Szemle 3-4. pp. 107-116.

Veress D. Cs. é.n.: A győri vár hadtörténete. Kézirat. Veszprém.

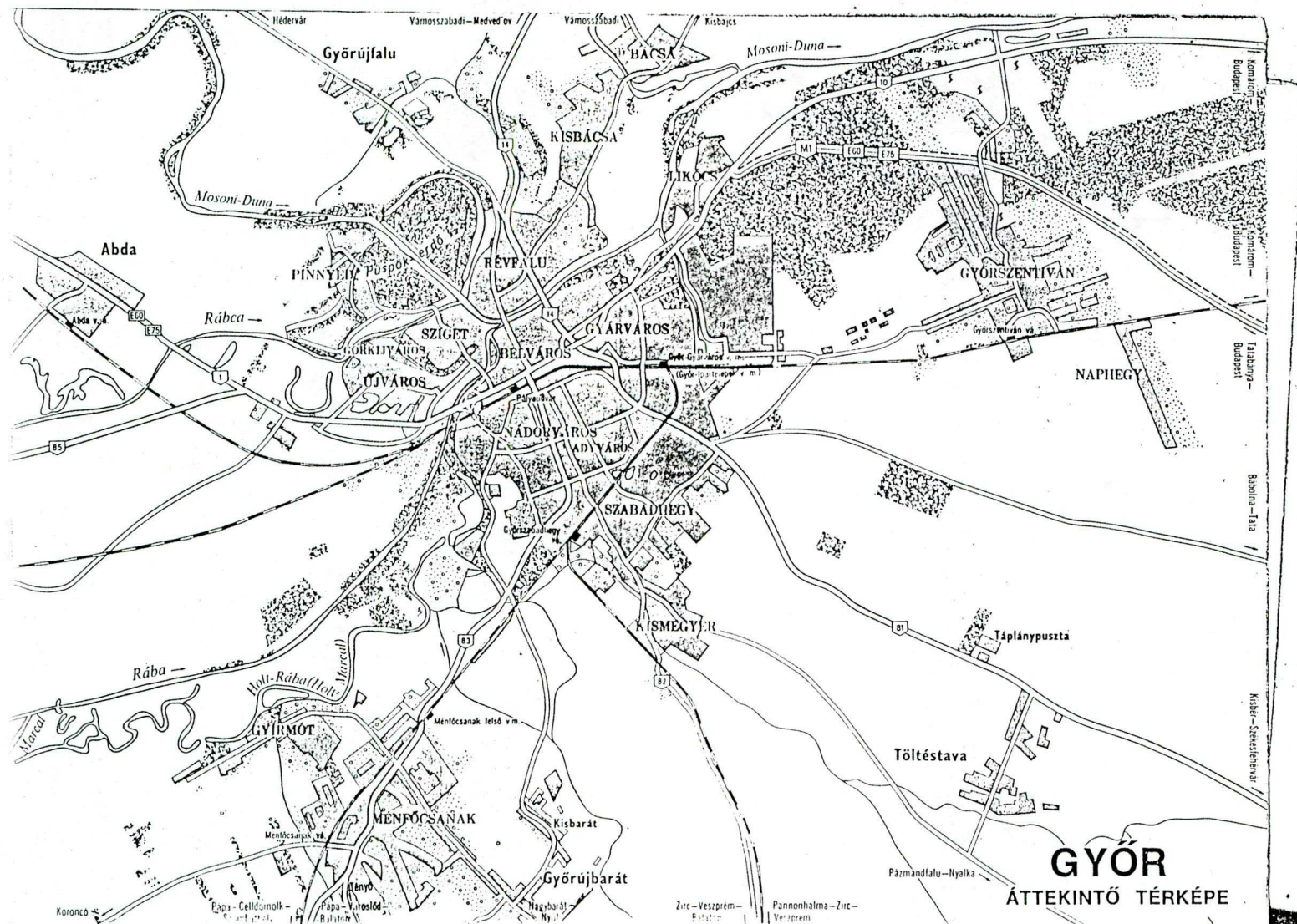
Veress D. Cs. 1987.: Napóleon hadai Magyarországon. Budapest.

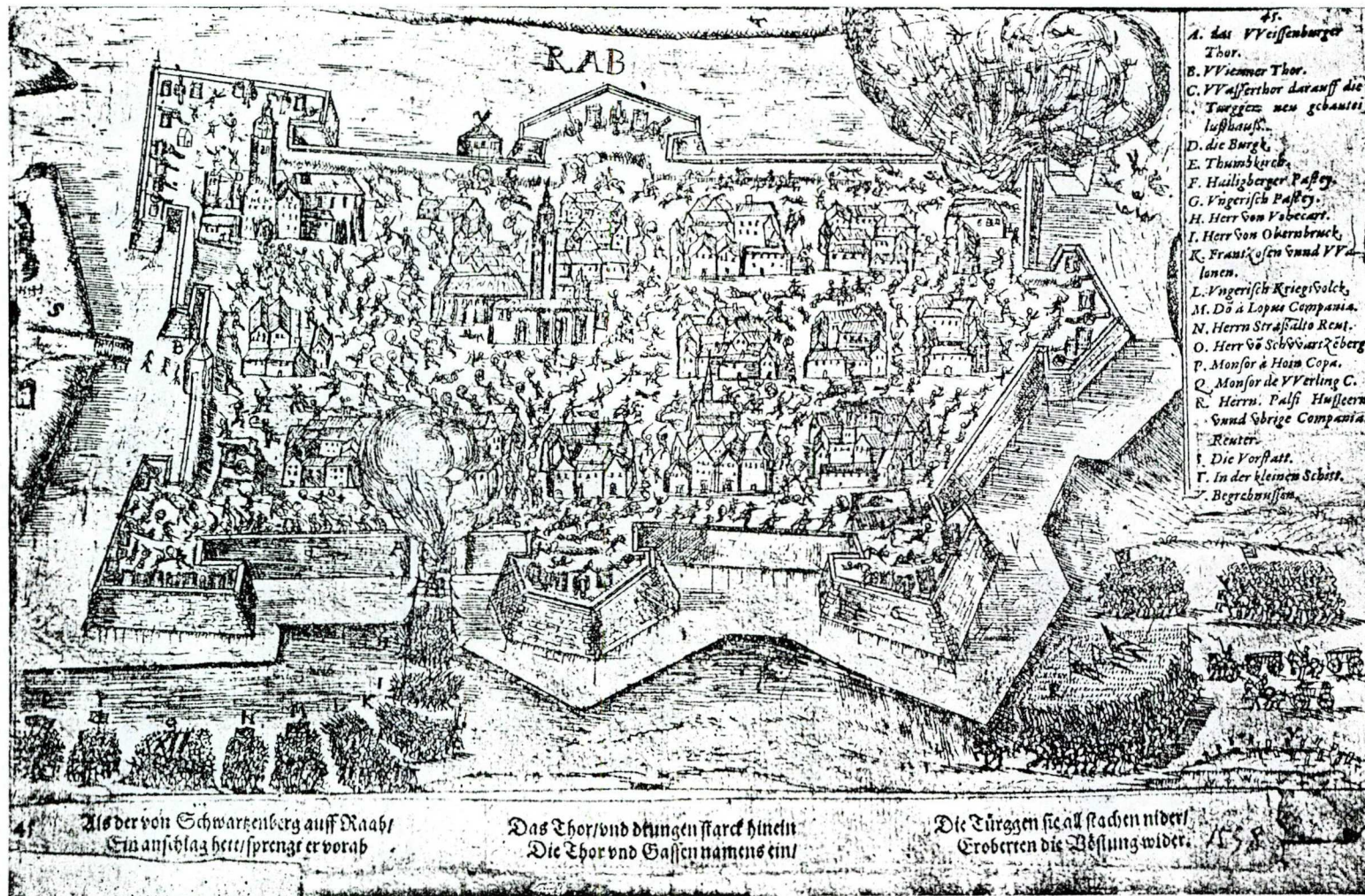
Villányi Sz. 1881.: Győr megye és város egyetemes leírása. A Pannonhalmi Szent Benedek Rend Győri Főgimnáziumának értesítője az 180-81-es tanévre. Győr.

Mellékletek

Táblázatok, ábrák jegyzéke

1. sz. táblázat:	Győr városrészeinek foglalkozási szerkezete az 1930. évi népszámlálás adatai alapján	46
2. sz. táblázat:	Az 1970. évi népszámlálás elemzésénél használt mutatók magyarázata	52
3. sz. táblázat:	A város számlálókörzeteinek tipizálása	72
4. sz. táblázat:	Az 1980. évi népszámlálás elemzésénél használt mutatók magyarázata	77
5. sz. táblázat:	A város számlálókörzeteinek tipizálása	
1. sz. ábra:	Győr áttekintő térképe	116
2. sz. ábra:	Győr várának visszafoglalása 1598-ban	117
3. sz. ábra:	A győri vár vázlatrajza újjáépítése után	118
4. sz. ábra:	Győr 1617. évi rekonstruált helyszínrajza	119
5. sz. ábra:	Győr 1703. évi rekonstruált helyszínrajza	120
6. sz. ábra:	Az 1970. évi adatok faktorpontértékei alapján történő lehatárolás	121
7. sz. ábra:	Az 1970. évi eredeti mutatók alapján történt lehatárolás	122
8. sz. ábra:	Az 1980. évi adatok faktorpontértékei alapján történő lehatárolás	123
9. sz. ábra:	Az 1980. évi eredeti mutatók alapján történő lehatárolás	124
	Számítógépes futtatások eredményei	125

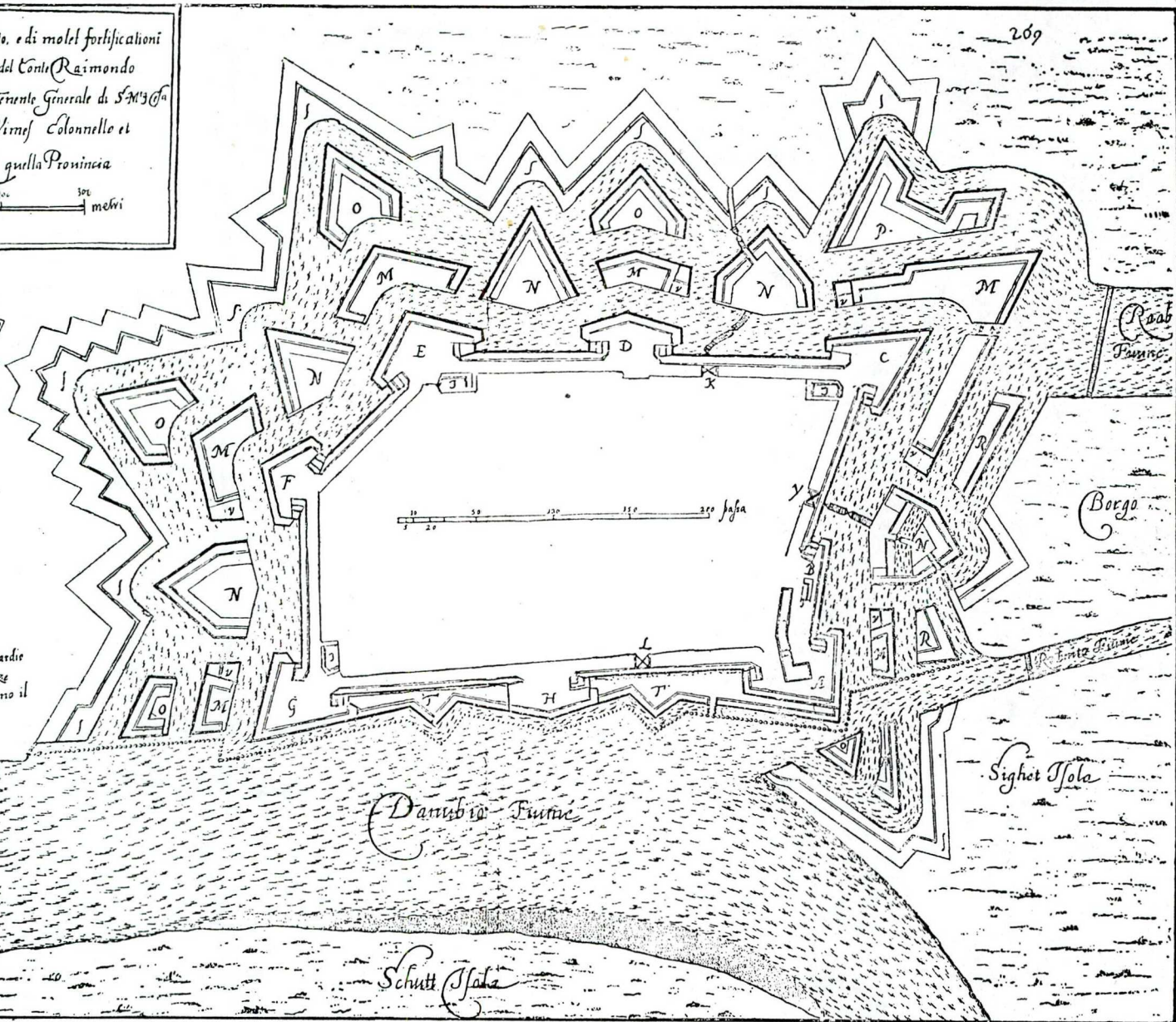

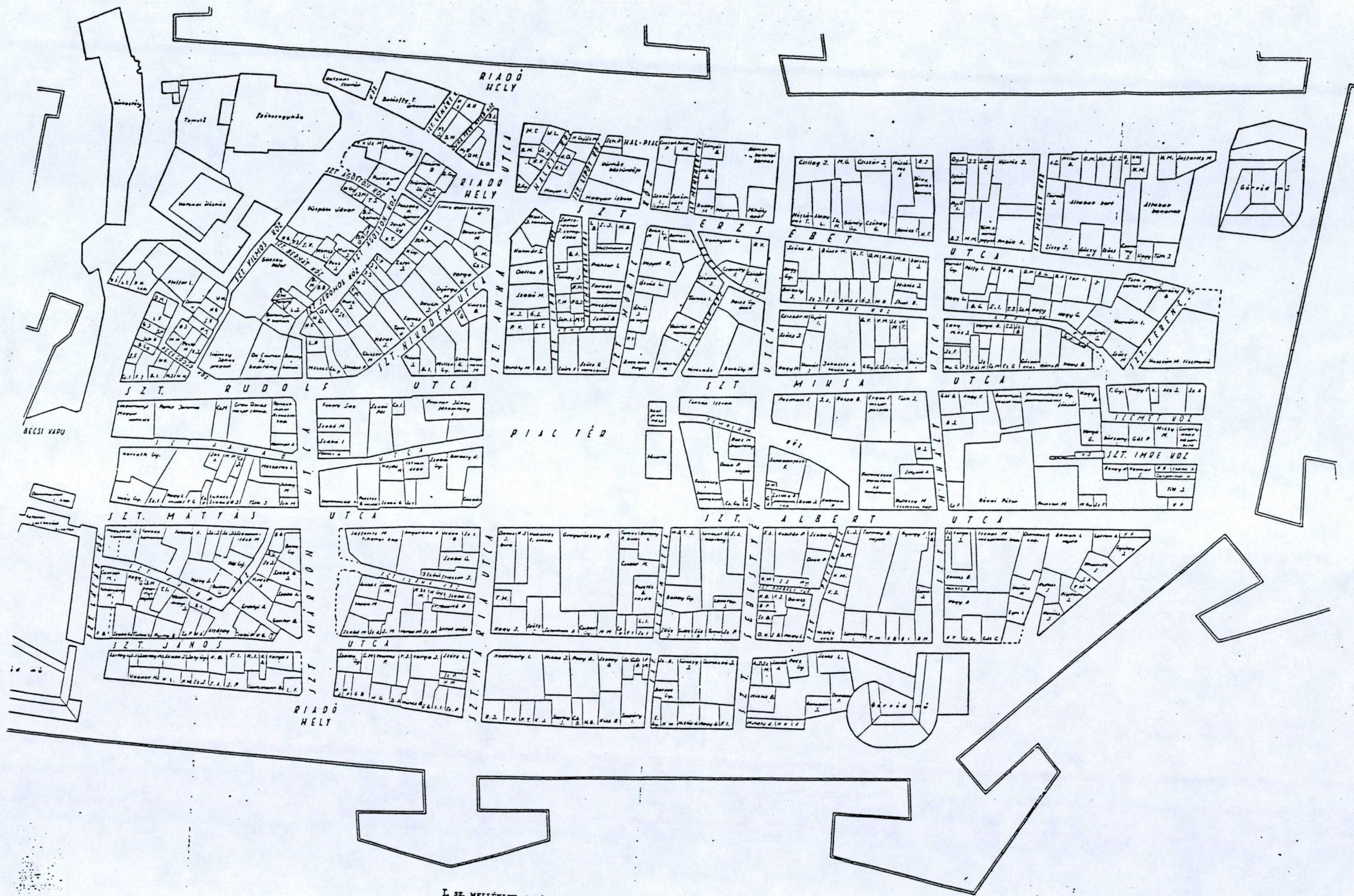
Pálffy és Schwarzenberg visszafoglalják Győrt. 1598.

Giararino rifianrato, e di molel fortificationi
 sfiorvi munilo per ordine del Conte Raimondo
 Montecucoli Luogo Tenente Generale di S.M.ª C.^a
 dal Baron Francesco Vines Colonnello et
 Ingegniere Generale di quella Provincia

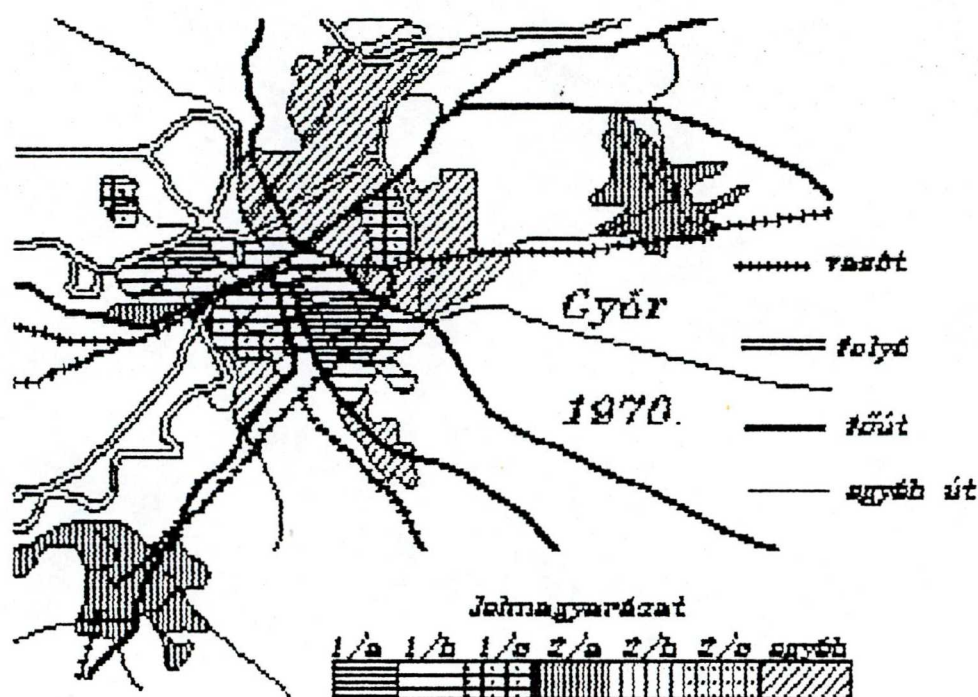
100 200 300
 metri

- A Baluardo del Castello
- B Mezzo Balione
- C Baluardo d'Onaria
- D Baluardo dell'Imperatrice
- E Baluardo Nuovo
- F Baluardo di mezzo
- G Baluardo Monte Sento
- H Baluardo del Fiume
- I Cavalieri
- Y Porta di Vienna
- K Porta di Weyssenburg
- L Porta del Fiume
- M Contraguardie
- N Rivellini
- O Mezzelune
- P Opira e Corna
- Q Due Caponere
- R Contrascarpe con Fosso
- S Contrascarpe
- T Falsabraga al Fiume
- U Piazza basse alle Contraguardie
- V Cavalieri Rivellini Mezzo
- W Contraguardie prendono il nome dal Balione altro più vicino

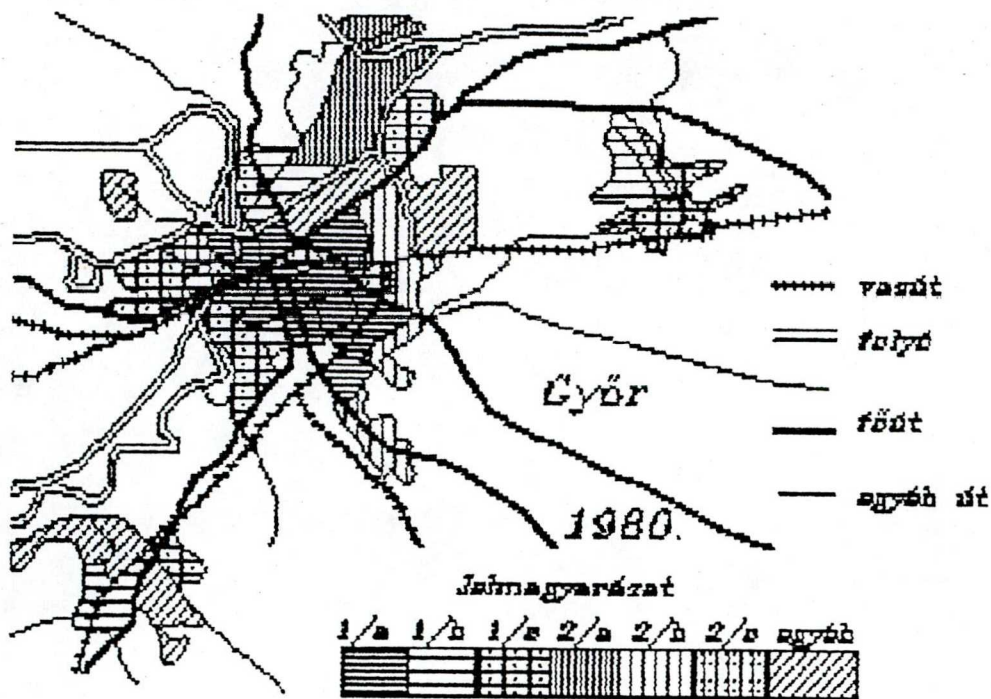

I. SZ. MELLÉKLET. A VÁROS 1817. ÉVI REKONSTRUÁLT HELYSZÍNRAJZA
 Sz.: Borbély Virgő és Valló István, r. Lőrinc Péter és Sallás Gyula

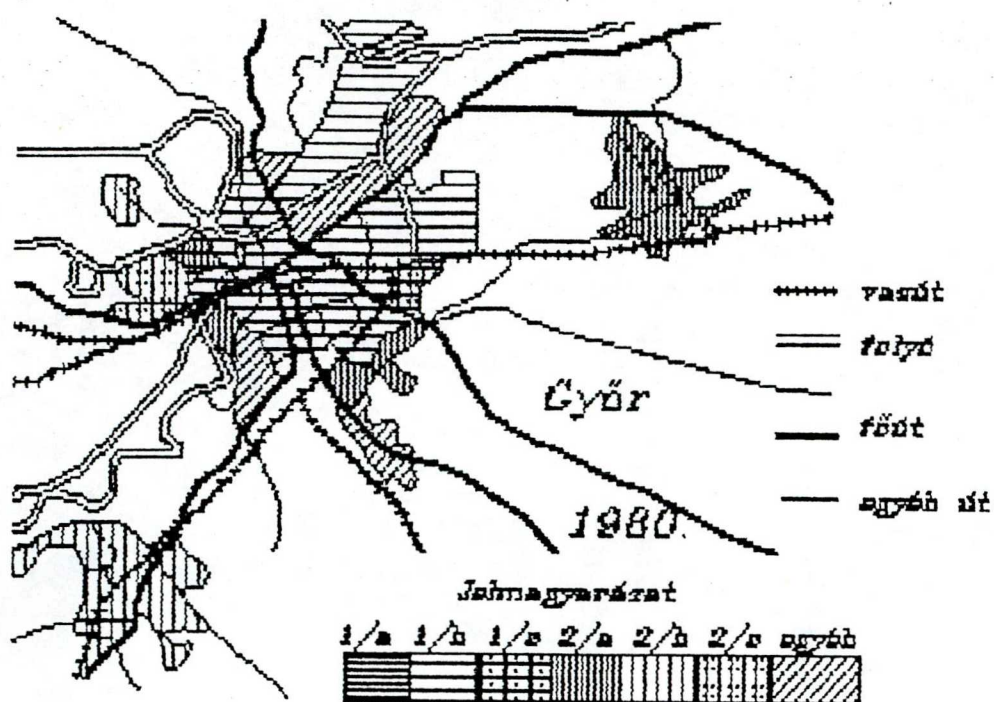
6. számú ábra
Az 1970. évi adatok faktorpontértékei
alapján történő lehatárolás

A jelmagyarázat a szöveges rész kategóriáit alkalmazza. Az "egyéb" a város közművek, középületek által elfoglalt vagy beépítetlen belterületét jelenti, illetve azokat a városrészeket, amelyek túlságosan elaprózódtak az osztályozás során, ezért nem lehetett még olyan vázlatosan sem ábrázolni őket, mint a többi.

8. számú ábra
Az 1980. évi adatok faktorpontértékei
alapján történő lehatárolás

A jelmagyarázat a szöveges rész kategóriáit alkalmazza. Az "egyéb" a város közművek, középületek által elfoglalt vagy beépítetlen belterületét jelenti, illetve azokat a városrészeket, amelyek túlságosan elaprózódtak az osztályozás során, ezért nem lehetett még olyan vázlatosan sem ábrázolni őket, mint a többi.

9. számú ábra
Az 1980. évi eredeti mutatók
alapján történő lehatárolás

A jelmagyarázat a szöveges rész kategóriáit alkalmazza. Az "egyéb" a város közművek, középületek által elfoglalt vagy beépítetlen belterületét jelenti, illetve azokat a városrészeket, amelyek túlságosan elaprózódtak az osztályozás során, ezért nem lehetett még olyan vázlatosan sem ábrázolni őket, mint a többi.

file c:\spss\70dem

Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label	Correlations:	DEN1	DEN2	DEN3	DEN4	DEN5
DEN1	.20	.05	.05	.39	318	DEN1	1.0000	.4706**	-.6390**	-.6269**	-.6993**
DEN2	.40	.06	.25	.65	318	DEN2	.4706**	1.0000	-.6498**	-.6985**	-.5502**
DEN3	.25	.06	.04	.45	318	DEN3	-.6390**	-.6498**	1.0000	.2452**	.2932**
DEN4	.15	.07	.02	.55	318	DEN4	-.6269**	-.6985**	.2452**	1.0000	.8076**
DEN5	.87	.70	.06	9.00	318	DEN5	-.6993**	-.5502**	.2932**	.8076**	1.0000

N of cases: 318 1-tailed Sig: * - .01 ** - .001

*, * is printed if a coefficient cannot be computed

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

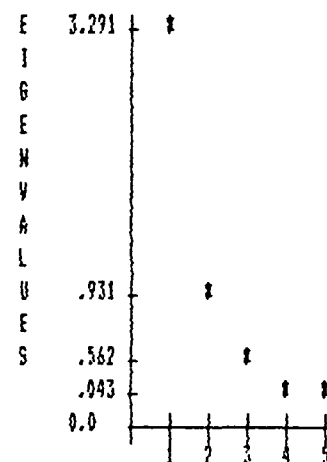
Initial Statistics:

Variable	Communality	% Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEN1	1.00000	1	3.29126	65.8	65.8
DEN2	1.00000	2	.93074	18.6	84.4
DEN3	1.00000	3	.56193	11.2	95.7
DEN4	1.00000	4	.17266	3.5	99.1
DEN5	1.00000	5	.04341	.9	100.0

PC Extracted 1 factors.

Factor Matrix:

	FACTOR 1
DEN1	-.84769
DEN2	-.82690
DEN3	.67019
DEN4	.85314
DEN5	.84374

Final Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEN1	.71858	1	3.29126	65.8	65.8
DEN2	.68376				
DEN3	.44916				
DEN4	.72785				
DEN5	.71190				

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization.

Final Cluster Centers.

Cluster	ZDEN1	ZDEN2	ZDEN3	ZDEN4	ZDEN5
1	-1.1263	2.8512	.2212	1.1204	1.0551
2	-.3281	-1.0059	-.1519	1.2250	.6448
3	-1.2441	-.8481	.8555	.9677	1.1243
4	1.9882	1.9504	-2.1169	-1.5291	-1.0565
5	.1237	-.3486	.0870	.1239	-.1345
6	-1.6760	-1.6757	-.1270	2.7937	3.2035
7	-2.7752	-2.4841	.3953	3.9093	11.6397
8	-.5371	.0503	1.0071	-.5002	-.2564
9	.8890	3.6056	-2.9128	-1.4826	-.9835
10	1.2594	.6686	-.5282	-1.1501	-.8928
11	-.7497	.3722	-.6494	.7485	.5936
12	.0685	1.2555	-.7326	-.5772	-.4800
13	3.4539	-.8673	-1.3458	-.8318	-.9215
14	1.9882	-1.3524	-.4753	5.5826	1.2986
15	-1.1569	-.9212	2.5427	-.3903	.0023

Classification Cluster Centers.

Cluster	ZDEN1	ZDEN2	ZDEN3	ZDEN4	ZDEN5
1	-1.1263	2.8512	.2212	1.1204	1.0551
2	-.1618	-1.3999	-.2711	1.5749	.6892
3	-1.4512	-.6312	.9814	.9581	1.5485
4	2.0626	1.8826	-2.1166	-1.5612	-1.0712
5	.3504	-.3375	.2675	.1934	-.1779
6	-1.6760	-1.6757	-.1270	2.7937	3.2035
7	-2.7752	-2.4841	.3953	3.9093	11.6397
8	-.8392	.2169	1.1564	-.5253	-.1653
9	.5967	3.8710	-3.0165	-1.4045	-.9431
10	1.3647	.5984	-.2464	-1.3974	-.9960
11	-.8677	.0975	-.7966	1.1675	.9727
12	-.3362	1.7157	-.7617	-.7802	-.5531
13	3.4539	-.8673	-1.3458	-.8318	-.9215
14	1.9882	-1.3524	-.4753	5.5826	1.2986
15	-1.4090	-.8301	3.1217	-.6297	.0252

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2	3.9790	0.0													
3	3.7588	1.4748	0.0												
4	5.2399	5.3334	6.1729	0.0											
5	3.7719	1.5852	2.2377	4.1475	0.0										
6	5.3228	3.3577	3.0813	8.2079	4.8286	0.0									
7	12.2892	11.6861	11.1561	15.4737	12.8848	8.6341	0.0								
8	3.6271	2.5082	2.3218	4.6309	1.3589	5.3276	13.1441	0.0							
9	5.0383	6.3524	7.0023	2.1422	5.3407	8.8346	15.8073	5.6155	0.0						
10	4.4684	3.6703	4.3631	2.2065	2.2139	6.8269	14.4821	2.6066	3.8169	0.0					
11	2.7196	1.5981	2.0803	4.4779	1.6567	4.0397	12.9565	2.2747	5.0724	3.1549	0.0				
12	3.1815	3.1814	3.6919	2.7061	1.9645	6.0773	13.7970	2.2140	3.4674	1.5176	2.0897	0.0			
13	6.7067	4.7362	5.8601	3.3447	3.8659	7.6560	14.9903	4.7811	5.4286	2.8188	4.9482	4.0747	0.0		
14	6.9156	5.0006	5.8139	8.3502	6.0540	5.0059	11.5960	7.0683	9.3197	7.3993	5.8623	7.1874	7.0153	0.0	
15	4.7970	3.3131	2.4418	6.5014	2.8777	5.3246	12.7901	1.9404	7.5237	4.3790	3.6979	4.1515	6.1181	7.5194	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	1.0	1.0
2	28.0	28.0
3	42.0	42.0
4	14.0	14.0
5	96.0	96.0
6	1.0	1.0
7	1.0	1.0
8	37.0	37.0
9	3.0	3.0
10	46.0	46.0
11	18.0	18.0
12	23.0	23.0
13	1.0	1.0
14	1.0	1.0
15	6.0	6.0
Total	318.0	318.0

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
827	1	0.0	91	3	.65156	215	3	1.77490	263	5	.70353	237	5	1.13029
186	2	.42956	19	3	.65435	71	4	.39754	190	5	.73649	250	5	1.13026
819	2	.56014	25	3	.70422	290	4	.68495	837	5	.73649	835	5	1.13288
826	2	.65971	248	3	.75322	129	4	.99206	829	5	.78336	210	5	1.13639
258	2	.68420	47	3	.80431	272	4	.94663	815	5	.81341	185	5	1.14091
214	2	.73192	30	3	.80489	285	4	.94663	123	5	.81851	195	5	1.14479
212	2	.75258	197	3	.84553	283	4	.98487	7	5	.83206	164	5	1.16269
187	2	.76461	232	3	.90122	130	4	1.04238	200	5	.83274	245	5	1.19214
48	2	.87756	144	3	.93559	9	4	1.13012	812	5	.86291	111	5	1.20178
196	2	.88223	269	3	.95099	289	4	1.15099	260	5	.86881	6	5	1.20230
45	2	.88649	813	3	.97370	132	4	1.28474	180	5	.87660	143	5	1.20394
803	2	.91024	141	3	.99499	239	4	1.28983	56	5	.88968	233	5	1.21163
825	2	.92047	65	3	1.00433	72	4	1.37012	163	5	.92660	171	5	1.22023
247	2	.93829	5	3	1.01827	287	4	1.45838	193	5	.93394	115	5	1.23474
810	2	.94067	40	3	1.02841	274	4	1.74872	261	5	.93753	830	5	1.24110
189	2	.95990	107	3	1.03986	8	5	.30634	804	5	.93849	170	5	1.26310
818	2	.96558	20	3	1.05550	165	5	.30699	181	5	.95071	138	5	1.26828
102	2	1.02623	3	3	1.06118	816	5	.38741	811	5	.95075	73	5	1.27205
203	2	1.05347	244	3	1.07237	831	5	.41175	167	5	.96761	175	5	1.27855
231	2	1.05845	32	3	1.08641	28	5	.44793	226	5	.97760	221	5	1.28273
109	2	1.06761	236	3	1.09722	112	5	.46054	58	5	.99093	219	5	1.30016
110	2	1.08415	69	3	1.09830	227	5	.47221	276	5	1.01850	120	5	1.30035
249	2	1.09994	155	3	1.10886	297	5	.52899	822	5	1.02472	41	5	1.31184
838	2	1.11218	802	3	1.12930	254	5	.54010	173	5	1.02734	54	5	1.31682
2	2	1.11220	235	3	1.15807	90	5	.54137	82	5	1.04297	801	5	1.33688
230	2	1.15138	242	3	1.17513	218	5	.54768	814	5	1.04615	145	5	1.34645
98	2	1.28359	1	3	1.20255	178	5	.56072	194	5	1.05856	151	5	1.34829
201	2	1.29688	140	3	1.20738	228	5	.62486	225	5	1.06885	52	5	1.36242
191	2	1.53028	108	3	1.23534	207	5	.62571	88	5	1.08152	222	5	1.36388
16	3	.36635	229	3	1.30362	800	5	.62627	295	5	1.09443	262	5	1.38192
253	3	.51544	281	3	1.31325	805	5	.64139	142	5	1.10323	899	5	1.38142
35	3	.54514	134	3	1.33164	89	5	.64546	188	5	1.10373	154	5	1.38275
34	3	.56946	97	3	1.33964	31	5	.64590	103	5	1.11191	824	5	1.40275
55	3	.64384	817	3	1.36016	135	5	.68158	46	5	1.11642	18	5	1.44440
192	3	.65012	38	3	1.43878	85	5	.70017	234	5	1.12292	27	5	1.52742

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
823	5	1.53264	156	8	1.27173	70	10	.94723	198	11	1.33380	21	15	1.37893
240	5	1.62605	36	8	1.28866	83	10	.95831	243	11	1.37893	114	15	1.49061
808	5	1.66245	282	8	1.31613	294	10	.96395	160	11	1.39130	26	15	1.49534
13	5	1.71285	206	8	1.38686	293	10	.98757	159	11	1.39550			
259	5	1.88289	76	8	1.42734	168	10	1.05590	99	11	1.40135			
209	5	1.91012	67	8	1.45935	122	10	1.07731	43	11	1.46351			
92	6	.00000	220	8	1.47016	292	10	1.09048	29	11	1.68610			
199	7	.00000	62	8	1.49392	279	10	1.10165	158	12	.35577			
84	8	.55304	74	8	1.68083	148	10	1.15448	280	12	.59926			
49	8	.55546	113	8	1.94577	284	10	1.15885	125	12	.61294			
213	8	.60801	124	9	.15254	80	10	1.16369	268	12	.63876			
63	8	.63300	126	9	1.20798	820	10	1.18737	59	12	.92056			
836	8	.64534	131	9	1.62260	833	10	1.19184	275	12	.94790			
157	8	.78499	256	10	.12699	169	10	1.19330	79	12	.95144			
161	8	.80287	286	10	.37628	257	10	1.20709	172	12	.99558			
266	8	.82587	81	10	.46466	832	10	1.20757	51	12	1.05409			
15	8	.88964	116	10	.47356	117	10	1.26117	153	12	1.08430			
265	8	.91150	77	10	.49282	119	10	1.26440	78	12	1.09694			
66	8	.96189	277	10	.55437	75	10	1.29254	177	12	1.10915			
87	8	.96411	149	10	.57099	255	10	1.34422	139	12	1.17870			
223	8	1.00992	127	10	.60426	208	10	1.35023	174	12	1.20277			
217	8	1.01794	288	10	.61626	105	10	1.35124	147	12	1.20725			
270	8	1.02127	100	10	.65996	291	10	1.37330	23	12	1.21108			
216	8	1.04708	807	10	.69599	182	10	1.55661	205	12	1.25276			
17	8	1.05946	183	10	.69840	184	11	.40165	118	12	1.27621			
86	8	1.07762	224	10	.72994	828	11	.52211	176	12	1.31427			
162	8	1.10859	93	10	.74043	211	11	.54220	252	12	1.34161			
11	8	1.12532	121	10	.75553	202	11	.54445	296	12	1.35633			
4	8	1.131166	10	10	.77098	24	11	.66502	273	12	1.40336			
278	8	1.14712	101	10	.81413	104	11	.77213	179	12	1.72181			
238	8	1.16620	264	10	.81535	246	11	1.01127	204	13	0.0			
60	8	1.20398	152	10	.81679	44	11	1.12321	37	14	0.0			
106	8	1.21073	806	10	.86267	251	11	1.27098	61	15	.61423			
50	8	1.22113	821	10	.93544	166	11	1.30088	267	15	.92950			
68	8	1.25450	150	10	.94160	146	11	1.31405	12	15	.99430			

file c:\spss\foq70

Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label	Correlations: FOG1										FOG2	FOG3	FOG4	FOG5	FOG6	FOG8	FOG9	FOG10
FOG1	.34	.14	.03	.72	318	FOG1	1.0000	.3427**	.3214**	.2128**	.4482**	-.5597**	.5182**	.8180**	-.8813**								
FOG2	.15	.05	.03	.37	318	FOG2	.3427**	1.0000	-.1015	-.0414	-.0188	.0576	-.0211	.1646*	-.1425*								
FOG3	.65	.15	.35	1.42	318	FOG3	.3214**	-.1015	1.0000	-.1072	.2861**	-.0803	.2719**	.2680**	-.3181**								
FOG4	.62	.11	.07	.93	318	FOG4	.2128**	-.0414	-.1072	1.0000	-.2910**	-.7353**	-.1909**	.4547**	-.3571**								
FOG5	.06	.07	0.0	.46	318	FOG5	.4482**	-.0188	.2861**	-.2910**	1.0000	-.3248**	.9304**	.1330*	-.3791**								
FOG6	.32	.10	.07	.60	318	FOG6	-.5597**	.0576	-.0803	-.7353**	-.3248**	1.0000	-.3966**	-.6011**	.6528**								
FOG8	.02	.05	0.0	.37	318	FOG8	.5182**	-.0211	.2719**	-.1909**	.9304**	-.3966**	1.0000	.2090**	-.4661**								
FOG9	.58	.16	.21	.94	318	FOG9	.8180**	.1646*	.2680**	.4547**	.1330*	-.6011**	.2090**	1.0000	-.9623**								
FOG10	.40	.18	.04	.79	318	FOG10	-.8813**	-.1425*	-.3181**	-.3571**	-.3791**	.6528**	-.4661**	-.9623**	1.0000								

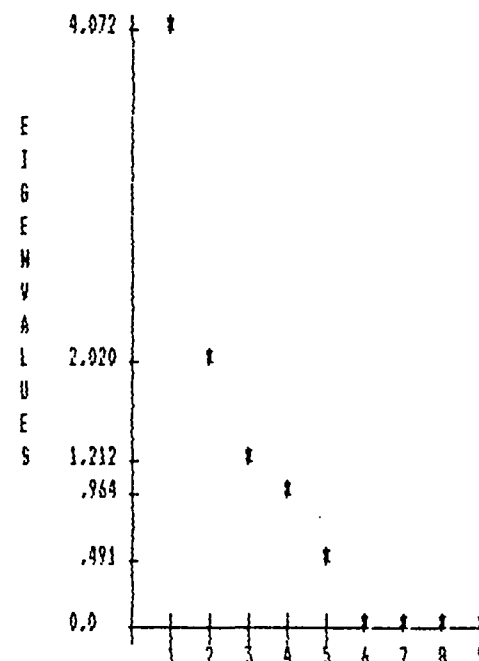
N of cases: 318 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values

Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

Variable	Communality	* Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
FOG1	1.00000	* 1	4.07219	45.2	45.2
FOG2	1.00000	* 2	2.01977	22.4	67.7
FOG3	1.00000	* 3	1.21230	13.5	81.2
FOG4	1.00000	* 4	.96412	10.7	91.9
FOG5	1.00000	* 5	.49131	5.5	97.3
FOG6	1.00000	* 6	.10999	1.2	98.6
FOG8	1.00000	* 7	.07978	.9	99.4
FOG9	1.00000	* 8	.05026	.6	100.0
FOG10	1.00000	* 9	.00028	.0	100.0

PC Extracted 3 factors.

Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3
FOG1	.91010	.01485	.29470
FOG2	.15142	-.07854	.88513
FOG3	.37790	.33015	-.04496
FOG4	.37686	-.80313	-.31775
FOG5	.55866	.74881	-.15558
FOG6	-.77224	.32606	.38683
FOG8	.63323	.67457	-.17277
FOG9	.85374	-.34810	.16066
FOG10	-.94754	.12688	-.09750

Final Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
FOG1	.91535	1	4.07219	45.2	45.2
FOG2	.81255	2	2.01977	22.4	67.7
FOG3	.25383	3	1.21230	13.5	81.2
FOG4	.88802				
FOG5	.89703				
FOG6	.85231				
FOG8	.88587				
FOG9	.87586				
FOG10	.92344				

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization.

Varimax converged in 6 iterations.

Rotated Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3
FOG1	.66152	.49707	.48027
FOG2	.01180	-.08223	.89759
FOG3	.11494	.48936	.03394
FOG4	.82308	-.39926	-.22615
FOG5	.03338	.94574	-.03847
FOG6	-.87037	-.22226	.21296
FOG8	.13884	.93009	-.03907
FOG9	.85206	.18600	.33951
FOG10	-.80843	-.42674	-.29628

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3
FACTOR 1	.79306	.57131	.21132
FACTOR 2	-.58346	.81212	-.00595
FACTOR 3	-.17501	-.11857	.97740

Classification Cluster Centers.

Cluster	ZF061	ZF062	ZF063	ZF064	ZF065	ZF066	ZF068	ZF069	ZF0610
1	2.2700	-.1596	.2655	-5.1751	-.7780	-.7570	-.3022	2.0236	-1.7475
2	.9642	-.9105	.4998	.7680	1.4630	-1.7115	1.2598	1.4208	-1.6399
3	.9244	-1.3646	1.4041	-1.8766	3.7470	-.4154	2.8438	.3548	-1.1585
4	1.6347	1.4102	1.8724	.3669	1.1138	-1.1085	1.0704	.9199	-1.1320
5	1.6717	.1363	1.0457	-2.0898	5.9686	-1.6275	6.8642	-.4963	-1.4533
6	.9900	.3425	-.2789	-.7815	2.1635	-.5456	2.6241	.0773	-.7965
7	-.5583	-.2086	-1.0659	-.4513	-.5990	.8843	-.4755	-.2348	.3392
8	-1.1492	-1.4284	-.3978	1.7255	-.7102	-1.3858	-.4965	-1.1142	1.1423
9	2.2700	-1.3215	5.1018	-.2753	-.3187	.6175	-.0964	1.6472	-1.4641
10	-.3793	.5185	2.5051	-1.1570	-.5689	1.6123	-.3156	.5193	-.3892
11	-.1755	.6334	-.6799	1.1248	-.5260	-.8311	-.4462	-.2187	.3317
12	1.7812	-.6053	1.6746	.7766	-.4739	-.4940	-.2876	1.8700	-1.6538
13	-1.7421	-.9645	1.1268	-1.9626	-.0440	2.1673	-.3348	-2.1062	1.9979
14	-.0024	3.4151	-.2265	-1.1359	-.4118	1.4639	-.4972	-1.0259	1.0704
15	.9025	.7665	-.0328	-.2229	-.2120	.3747	-.3148	1.2228	-1.0251

Final Cluster Centers.

Cluster	ZF061	ZF062	ZF063	ZF064	ZF065	ZF066	ZF068	ZF069	ZF0610
1	2.2700	-.1596	.2655	-5.1751	-.7780	-.7570	-.3022	2.0236	-1.7475
2	.9392	-.7922	.6014	.8303	1.1306	-1.5948	1.1520	1.0448	-1.2638
3	1.2334	-.6760	1.6985	-1.4060	3.4067	-.7243	3.2648	.1204	-1.0295
4	1.5919	.8088	1.4326	.1841	1.1549	-.9043	.9583	.8393	-1.0177
5	1.6552	.3246	.4670	-1.9714	5.6522	-1.5915	6.0773	-.2979	-1.4074
6	1.2232	.0647	.3610	-.7910	2.3162	-.6330	2.4706	.2866	-.9480
7	-.6626	-.0795	-.4953	-.4211	-.3909	.7100	-.4289	-.6376	.6953
8	-1.0569	-1.3700	-.4860	1.2736	-.6058	-.9104	-.4566	-.8430	.8917
9	2.2700	-1.3215	5.1018	-.2753	-.3187	.6175	-.0964	1.6472	-1.4641
10	-.4266	.0618	2.8468	-.6118	-.3843	.9120	-.3316	.0606	.0339
11	.0066	.1926	-.6382	1.0311	-.3292	-.8262	-.3116	.2810	-.1707
12	1.1043	-.3874	1.2770	.8887	-.3007	-.7339	-.1812	1.5364	-1.3407
13	-1.4020	-.7229	.2441	-1.3118	-.1447	1.5011	-.4145	-1.6812	1.6379
14	-.0443	2.8099	-.2942	-.9192	-.3442	1.2065	-.4737	-.6430	.7087
15	.7403	.6407	.0640	.3079	-.2407	-.1587	-.1974	.9522	-.8032

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	1.0	1.0
2	15.0	15.0
3	3.0	3.0
4	8.0	8.0
5	2.0	2.0
6	19.0	19.0
7	104.0	104.0
8	16.0	16.0
9	1.0	1.0
10	7.0	7.0
11	44.0	44.0
12	17.0	17.0
13	22.0	22.0
14	6.0	6.0
15	53.0	53.0
Total	318.0	318.0

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
298	1	.00000	812	6	1.67275	56	7	1.28012	142	7	1.67637	52	7	2.36868
832	2	.70750	814	6	1.75352	139	7	1.32497	83	7	1.70281	73	7	2.38371
899	2	.89137	801	6	1.78437	75	7	1.33265	32	7	1.71632	289	7	2.41972
897	2	1.10716	817	6	1.86856	115	7	1.34521	34	7	1.72891	283	7	2.45548
836	2	1.18732	813	6	1.90522	120	7	1.39644	70	7	1.74944	98	7	2.48623
898	2	1.35841	838	6	1.93623	31	7	1.40675	172	7	1.75155	131	7	2.49106
806	2	1.49401	825	6	2.01941	215	7	1.41031	144	7	1.75754	28	7	2.50251
175	2	1.53152	262	6	2.04674	218	7	1.43595	86	7	1.76967	239	7	2.57797
821	2	1.61045	811	6	2.11300	35	7	1.44698	123	7	1.76977	122	7	2.63755
206	2	1.71088	261	6	2.16854	65	7	1.46517	82	7	1.77394	74	7	2.74815
837	2	1.91269	827	6	2.33947	69	7	1.47471	80	7	1.77403	54	7	2.83419
182	2	1.92181	826	6	2.34709	55	7	1.47789	226	7	1.78530	71	7	2.93285
823	2	2.12158	181	6	2.37977	145	7	1.48666	141	7	1.81879	277	8	.68702
213	2	2.16109	125	7	.35075	251	7	1.49975	19	7	1.82060	279	8	.71401
820	2	2.17665	217	7	.42943	135	7	1.49248	91	7	1.84298	62	8	.97815
174	2	2.20690	114	7	.61014	244	7	1.50795	18	7	1.87440	63	8	1.31036
183	3	.24201	223	7	.75540	3	7	1.50873	237	7	1.90482	61	8	1.32301
824	3	1.83158	4	7	.83795	138	7	1.51118	121	7	1.93322	101	8	1.32697
835	3	2.19221	106	7	.85638	230	7	1.51895	67	7	1.99326	266	8	1.45702
214	4	.75542	50	7	.89433	219	7	1.52048	16	7	2.00678	66	8	1.47396
810	4	1.21162	49	7	.91155	38	7	1.52895	130	7	2.00806	295	8	1.83013
200	4	1.40136	216	7	.99020	6	7	1.53205	68	7	2.01969	272	8	2.17841
802	4	1.61829	280	7	1.01459	84	7	1.53359	108	7	2.03623	150	8	2.22849
803	4	1.66646	153	7	1.05438	15	7	1.55392	11	7	2.04935	267	8	2.30948
201	4	1.73593	129	7	1.17986	240	7	1.57514	77	7	2.09705	116	8	2.33912
805	4	1.87242	119	7	1.19369	117	7	1.58988	274	7	2.12989	285	8	2.38941
830	4	2.05233	17	7	1.21743	225	7	1.59639	78	7	2.13033	126	8	2.61982
829	5	.66903	88	7	1.22061	60	7	1.60607	85	7	2.15772	265	8	2.74044
828	5	2.72721	243	7	1.23102	7	7	1.61424	134	7	2.18804	204	9	0.0
818	6	.79381	37	7	1.23998	47	7	1.61509	246	7	2.20301	29	10	.35329
822	6	.87734	220	7	1.25477	147	7	1.62612	107	7	2.21182	169	10	2.06125
143	6	1.09226	146	7	1.25891	81	7	1.65613	21	7	2.22463	43	10	2.19400
819	6	1.23960	282	7	1.27039	127	7	1.65661	25	7	2.22827	221	10	2.31366
263	6	1.50718	1	7	1.27078	76	7	1.66632	124	7	2.27090	99	10	2.58131
831	6	1.51244	30	7	1.27475	36	7	1.67480	20	7	2.30729	44	10	2.89133

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
252	10	2.90259	242	11	2.19054	10	13	2.00525	193	15	1.48491	207	15	2.47850
269	11	.84279	294	11	2.20857	151	13	2.15256	190	15	1.49385	284	15	2.49482
281	11	.88203	156	11	2.21672	12	13	2.17212	260	15	1.49679	186	15	2.81168
276	11	.88674	245	11	2.21749	26	13	2.17424	58	15	1.50148			
275	11	.90319	253	11	2.34123	89	13	2.19614	41	15	1.53581			
236	11	1.06017	161	11	2.42557	148	13	2.21857	250	15	1.58545			
159	11	1.21094	162	11	2.63817	113	13	2.23638	195	15	1.58568			
197	11	1.21409	815	11	2.65015	93	13	2.31718	196	15	1.59320			
278	11	1.27778	158	11	2.84052	132	13	2.35341	227	15	1.63532			
248	11	1.28458	59	11	3.05755	105	13	2.36584	816	15	1.64215			
238	11	1.29920	256	12	.87219	90	13	2.39862	170	15	1.66975			
273	11	1.31319	254	12	1.26897	27	13	2.42284	171	15	1.68643			
157	11	1.39729	185	12	1.34837	8	13	2.53121	165	15	1.69218			
268	11	1.46098	209	12	1.45860	152	13	2.68483	235	15	1.77839			
45	11	1.57730	210	12	1.47519	199	14	.95029	5	15	1.81304			
46	11	1.59296	257	12	1.55430	92	14	1.80932	110	15	1.81821			
229	11	1.59462	255	12	1.63898	40	14	1.83656	203	15	1.85030			
118	11	1.62288	297	12	1.67351	140	14	2.14775	800	15	1.85047			
232	11	1.65215	264	12	1.76271	97	14	2.17729	173	15	1.85067			
166	11	1.73797	290	12	1.93010	194	14	3.21142	178	15	1.88395			
51	11	1.76477	288	12	2.09698	198	15	.93558	24	15	1.91430			
164	11	1.79064	259	12	2.17421	202	15	1.02739	233	15	1.92871			
154	11	1.83806	296	12	2.18487	189	15	1.08999	176	15	1.95311			
109	11	1.839897	191	12	2.37384	184	15	1.09041	192	15	2.01776			
222	11	1.84989	833	12	2.38239	112	15	1.09334	804	15	2.03065			
293	11	1.85347	258	12	2.54584	111	15	1.30055	212	15	2.05292			
234	11	1.90605	287	12	2.86285	205	15	1.34433	249	15	2.06653			
155	11	1.96495	79	13	1.10761	180	15	1.34903	104	15	2.07121			
292	11	1.99395	100	13	1.42455	187	15	1.36323	103	15	2.08502			
291	11	2.00631	72	13	1.54501	188	15	1.37492	48	15	2.22614			
167	11	2.04165	23	13	1.68188	2	15	1.38654	228	15	2.25283			
270	11	2.08277	149	13	1.80334	179	15	1.40003	160	15	2.27942			
177	11	2.09486	9	13	1.81630	247	15	1.40115	211	15	2.40405			
286	11	2.15131	224	13	1.82578	102	15	1.44227	163	15	2.42402			
87	11	2.17902	13	13	1.93242	231	15	1.45775	168	15	2.43511			

file c:\spss\lak70

Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label
LAK1	.95	.12	.27	1.41	318
LAK2	1.15	.18	.30	3.52	318
LAK3	3.37	.48	.85	5.00	318
LAK4	.36	.39	0.0	1.00	318
LAK5	.48	.35	0.0	1.00	318
LAK6	.71	.33	.01	1.00	318
LAK7	.99	.06	.09	1.00	318
LAK8	.86	.13	.06	1.00	318
LAK9	.57	.30	.02	1.00	318
LAK10	.63	.21	.12	1.00	318
LAK11	.35	.32	0.0	1.00	318
LAK12	.65	.32	0.0	1.00	318
LAK13	.37	.21	0.0	.38	318
LAK14	2.96	.45	1.00	4.46	318
LAK15	3.56	.38	2.83	5.96	318
LAK17	.35	.36	0.0	1.00	318

N of cases: 318 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001

* . * is printed if a coefficient cannot be computed

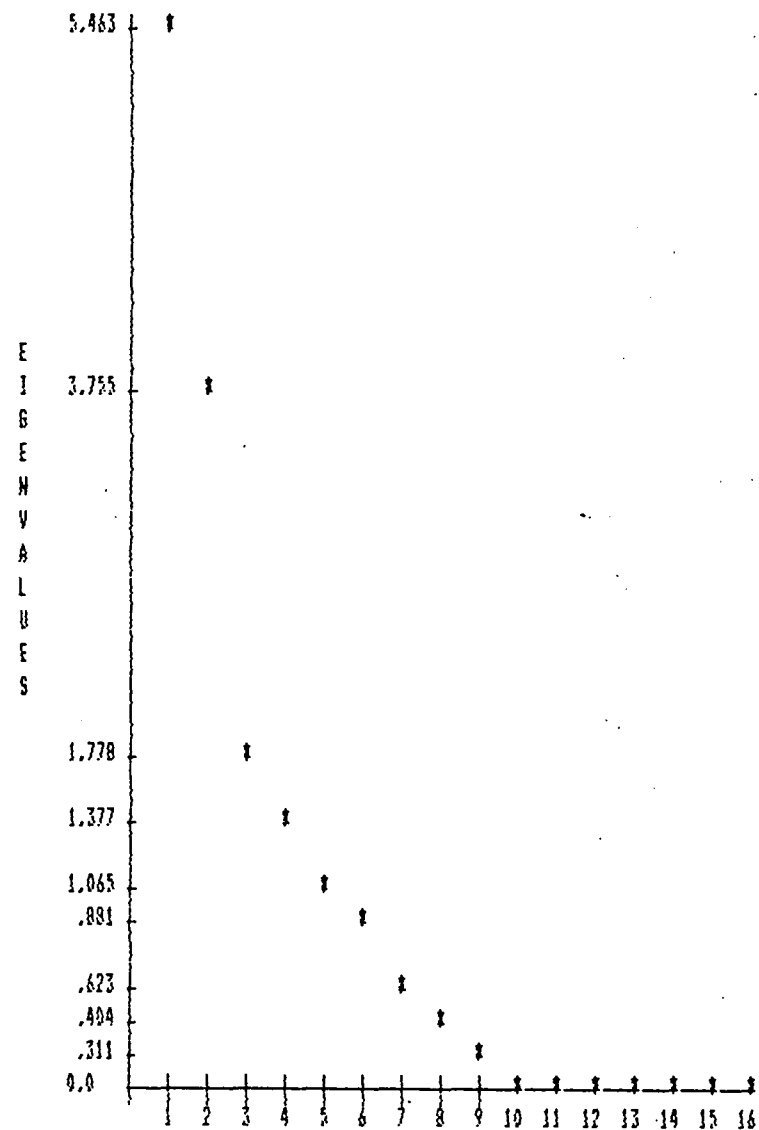
Correlations: LAK1	LAK2	LAK3	LAK4	LAK5	LAK6	LAK7	LAK8	LAK9	LAK10	LAK11	LAK12	LAK13	LAK14	LAK15	LAK17
LAK1	1.0000	.1105	.7455**	-.1993**	.4167**	-.1866**	-.1958**	.0661	.1418*	.4216**	.2637**	-.2636**	-.3809**	.5973**	-.2245**
LAK2	.1105	1.0000	.2478**	-.0624	.0433	.0841	.0161	-.0082	-.0494	-.0351	-.1943**	.1944**	.0414	-.4385**	.2203**
LAK3	.7455**	.2478**	1.0000	-.1276	.2875**	-.1079	-.1965**	.0021	.0665	.3416**	.1241	-.1240	-.3073**	.6998**	.4494**
LAK4	-.1993**	-.0624	-.1276	1.0000	-.8404**	.6951**	.1711*	.5797**	.6987**	.2918**	.2606**	-.2608**	-.3022**	-.0829	.0782
LAK5	.4167**	.0433	.2875**	-.8404**	1.0000	-.7151**	-.1914**	-.4238**	-.5097**	-.0245	-.0680	.0683	.0407	.2715**	-.1244
LAK6	-.1866**	.0841	-.1079	.6951**	-.7151**	1.0000	.1573*	.5586**	.7455**	.2728**	.2062**	-.2063**	-.2706**	-.2614**	.0747
LAK7	-.1958**	.0161	-.1965**	.1711*	-.1914**	.1573*	1.0000	.4127**	.1571*	.0088	-.0596	.0596	-.1834**	-.1971**	-.0242
LAK8	.0661	-.0082	.0021	.5797**	-.4238**	.5586**	.4127**	1.0000	.6822**	.4785**	.3713**	-.3714**	-.5296**	.0034	-.0963
LAK9	.1418*	-.0494	.0665	.6987**	-.5097**	.7455**	.1571*	.6822**	1.0000	.6447**	.5243**	-.5242**	-.6466**	.0858	-.1150
LAK10	.4216**	-.0351	.3416**	.2918**	-.0245	.2728**	.0088	.4785**	.6447**	1.0000	.5923**	-.5921**	-.9816**	.3646**	-.0805
LAK11	.2637**	-.1943**	.1241	.2606**	-.0680	.2062**	-.0596	.3713**	.5243**	.5923**	1.0000	-1.0000**	-.5702**	.3111**	-.1789**
LAK12	-.2636**	.1944**	-.1240	-.2608**	.0683	-.2063**	.0596	-.3714**	-.5242**	-.5921**	-1.0000**	1.0000	.5701**	-.3111**	.1788**
LAK13	-.3809**	.0414	-.3073**	-.3022**	.0407	-.2706**	-.1834**	-.5296**	-.6466**	-.9816**	-.5702**	.5701**	1.0000	-.3416**	.0779
LAK14	.5973**	-.4385**	.6998**	-.0829	.2715**	-.2614**	-.1971**	.0034	.0858	.3646**	.3111**	-.3111**	-.3416**	1.0000	.2030**
LAK15	-.2495**	.2203**	.4494**	.0782	-.1244	.0747	-.0242	-.0963	-.1150	-.0805	-.1789**	.1788**	.0779	.2030**	1.0000
LAK17	-.2245**	-.0873	-.1562*	.9060**	-.9028**	.6779**	.1640*	.5283**	.6345**	.1972**	.2272**	-.2274**	-.2081**	-.0897	.0586

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values

Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

Variable	Communality	% Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
LAK1	1.00000	1	5.46300	34.1	34.1
LAK2	1.00000	2	3.75540	23.5	57.6
LAK3	1.00000	3	1.77776	11.1	68.7
LAK4	1.00000	4	1.37676	8.6	77.3
LAK5	1.00000	5	1.06514	6.7	84.0
LAK6	1.00000	6	.88113	5.5	89.5
LAK7	1.00000	7	.62311	3.9	93.4
LAK8	1.00000	8	.40352	2.5	95.9
LAK9	1.00000	9	.31062	1.9	97.9
LAK10	1.00000	10	.14727	.9	98.8
LAK11	1.00000	11	.09230	.6	99.4
LAK12	1.00000	12	.05514	.3	99.7
LAK13	1.00000	13	.04082	.3	99.9
LAK14	1.00000	14	.00568	.0	100.0
LAK15	1.00000	15	.00233	.0	100.0
LAK17	1.00000	16	.00000	.0	100.0

PC Extracted 5 factors.

Factor Matrix:	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5
LAK1	.10635	.80533	.15435	.16213	-.06618
LAK2	-.10795	-.08296	.50528	.66756	-.45783
LAK3	.06552	.70500	.67791	-.03240	.01843
LAK4	.79183	-.42746	.17031	-.18860	-.01867
LAK5	-.60935	.66947	-.17791	.23554	.04315
LAK6	.72072	-.42623	.19370	.06247	-.16516
LAK7	.21269	-.28565	-.06447	.45503	.70473
LAK8	.77122	-.08815	.00388	.27341	.25198
LAK9	.91427	-.00486	.02237	.08178	-.05948
LAK10	.70640	.52992	-.00908	.20188	.01710
LAK11	.65189	.44224	-.36091	-.13348	-.24110
LAK12	-.65195	-.44204	.36087	.13370	.24105
LAK13	-.71831	-.48515	.02298	-.26941	-.15411
LAK14	.13553	.74804	.19986	-.48905	.32319
LAK15	-.06466	-.05411	.78113	-.25891	.11097
LAK17	.74471	-.48097	.15919	-.25517	-.02470

Final Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
LAK1	.71436	1	5.46300	34.1	34.1
LAK2	.92910	2	3.75540	23.5	57.6
LAK3	.96227	3	1.77776	11.1	68.7
LAK4	.87464	4	1.37676	8.6	77.3
LAK5	.90817	5	1.06514	6.7	84.0
LAK6	.76980				
LAK7	.83468				
LAK8	.74081				
LAK9	.84664				
LAK10	.82095				
LAK11	.82673				
LAK12	.82664				
LAK13	.84819				
LAK14	.96150				
LAK15	.69662				
LAK17	.87698				

Rotated Factor Matrix:	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5
LAK1	-.39848	.57997	.44674	.12654	-.06021
LAK2	-.01868	-.07400	.11597	.95363	-.02025
LAK3	-.19263	.29145	.89728	.16683	-.08528
LAK4	.91099	.18457	.01085	-.05255	.08829
LAK5	-.94126	.09924	.09458	.03794	-.04439
LAK6	.81745	.19977	-.06370	.22232	.09044
LAK7	.12155	-.04773	-.12926	-.01980	.89472
LAK8	.50903	.47486	-.02173	.05298	.50292
LAK9	.64462	.63364	.01274	.05826	.16137
LAK10	.13233	.85139	.21359	.04863	.17491
LAK11	.16449	.83793	-.09670	-.29573	-.21417
LAK12	-.16471	-.83778	.09670	.29588	.21421
LAK13	-.13348	-.82558	-.19630	-.02873	-.33082
LAK14	-.20769	.36957	.70022	-.53423	-.07789
LAK15	.24117	-.36412	.70503	.08112	-.04719
LAK17	.92371	.11061	-.00988	-.09601	.04674

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 -
Kaiser Normalization, Varimax converged in 9 iterations.

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5
FACTOR 1	.71151	.67668	.03185	-.04680	.18072
FACTOR 2	-.59597	.63517	.45818	-.10809	-.14061
FACTOR 3	.25761	-.28296	.82664	.41255	.00640
FACTOR 4	-.24983	.18297	-.23774	.74959	.53451
FACTOR 5	-.09894	-.15852	.22182	-.50403	.81353

Classification Cluster Centers.

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK17
1	-.8191	-.9753	-1.6781	1.4795	-.5946	.8672	.2059	1.0495	1.3788	1.5878	1.9601	-1.9630	-1.6127	-.6359	-1.2710	.9605
2	1.2863	-.0144	.8661	-.9199	1.3514	-1.5848	-.1140	-.8000	-.2719	.3459	.3534	-.3604	-.3624	1.5902	-.4486	-.9728
3	.9048	-.7070	2.4097	-.9359	1.1816	-1.5099	-5.5630	-2.7930	-1.3320	-1.6870	-.0546	.0544	1.6753	3.3576	1.8699	-.9826
4	-.0880	.5020	1.9318	-.7140	.6352	-.0559	.1676	.4199	-.5792	-.5279	-.7283	.7266	.5248	1.2387	2.5540	-.7826
5	.7425	1.2550	3.3842	1.6568	-1.3796	.7834	.2070	.5413	.9862	.6542	-1.0859	1.0858	-.6652	1.4993	3.2464	1.8223
6	.0934	12.9179	.3155	-.9359	1.3239	-2.0833	.0266	-.1997	-.7690	.2328	-.2421	.2419	-.2439	-4.3891	.2553	-.9826
7	-.0689	-.7615	.8131	.8531	-.7251	.8740	.2070	-5.9051	1.2843	.5138	-1.0859	1.0858	-.5248	1.6784	1.1288	.9528
8	-2.2467	.1041	.6581	1.2575	-.9274	.1952	.0550	-.4980	-.8478	-.4255	-.9902	.9969	.4053	.2401	5.0807	1.4104
9	-.0930	-.4601	-.3838	1.6147	-1.3456	.8667	.2070	1.0443	1.3739	-1.6499	1.9412	-1.9427	1.6458	.0597	-.6219	1.7696
10	-1.5305	-.1992	-1.3519	-.9223	-.8240	-1.2880	-.1318	-2.7568	-1.7225	-2.1933	-1.0201	1.0204	2.1965	-1.1073	.3201	-.1104
11	-.9967	.5534	-.7154	.4400	-.1118	.7363	.1965	.6597	-.4372	-1.9900	-.9834	.9842	1.5048	-1.1807	-.2236	.2818
12	3.7449	.5465	3.1354	-.9359	1.4662	.2101	-16.2015	-4.7195	-.2060	1.6844	2.0391	-2.0399	1.7221	2.1262	-.2741	-.9826
13	.4562	-.4927	1.9324	1.5921	-1.3171	.8740	.2010	.8850	1.4041	1.6861	1.9967	-1.9998	-1.7042	2.8603	1.5691	1.7374
14	.5073	-.1620	.6991	.5612	-.4699	.8522	.1884	.9481	1.2142	1.2221	-.9636	.9649	-1.2599	1.1904	.0943	.5706
15	-5.5055	-4.6309	-5.2206	1.6568	-1.3796	.8740	.2070	1.0599	1.4168	1.7312	2.0391	-2.0399	-1.7418	-.3142	-.9358	1.8223

Final Cluster Centers.

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK17
1	-.0148	-.3601	-.4397	.8538	-.6388	.8401	.1906	.9477	1.2642	1.3353	1.6896	-1.6894	-1.3461	-.0876	-.6158	.8414
2	.7260	-.1907	.4178	-.8623	1.1492	-1.1248	-.0451	-.3997	-.6201	.0636	.0042	-.0038	-.0738	.5823	-.3145	-.9325
3	.9048	-.7070	2.4097	-.9359	1.1816	-1.5099	-5.5630	-2.7930	-1.3320	-1.6870	-.0546	.0544	1.6753	3.3576	1.8699	-.9826
4	.0497	.8358	1.6393	-.4393	.2009	.2983	.0405	-.1541	-.3385	-.1850	-.4409	.4407	.1738	.5624	2.1224	-.3893
5	.7425	1.2550	3.3842	1.6568	-1.3796	.7834	.2070	.5413	.9862	.6542	-1.0859	1.0858	-.6652	1.4993	3.2464	1.8223
6	.0934	12.9179	.3155	-.9359	1.3239	-2.0833	.0266	-.1997	-.7690	.2328	-.2421	.2419	-.2439	-4.3891	.2553	-.9826
7	-.0689	-.7615	.8131	.8531	-.7251	.8740	.2070	-5.9051	1.2843	.5138	-1.0859	1.0858	-.5248	1.6784	1.1288	.9528
8	-2.1786	.0742	.9997	.9135	-.6586	.2704	.1469	-.4714	-.7690	-.6413	-.6275	.6274	.6299	.7829	5.5757	.6255
9	-.1298	-.4617	-.5069	1.2549	-1.1187	.7885	.2070	.8932	1.1573	-.9729	1.3281	-1.3288	.9614	-.0623	-.5542	1.3595
10	-1.1273	-.2212	-.9682	-.8525	-.1596	-.7844	-.2477	-1.6397	-1.3565	-1.4855	-.8495	.8494	1.4758	-.7387	.0781	-.3521
11	-.7012	.2109	-.6643	.1230	-.3544	.4452	.1366	.0380	-.2302	-.6506	-.6106	.6105	.6392	-.0562	-.0375	.0826
12	3.7449	.5465	3.1354	-.9359	1.4662	.2101	-16.2015	-4.7195	-.2060	1.6844	2.0391	-2.0399	1.7221	2.1262	-.2741	-.9826
13	.7925	-.3506	1.2023	1.1323	-.8476	.8740	.1792	1.0143	1.3862	1.6412	1.8924	-1.8932	-1.6518	1.5475	.5607	1.0499
14	.3409	.1950	.3425	.8343	-.7435	.8438	.1934	.8006	.9862	.7268	-.5242	.5240	-.7378	.0737	.0151	.7964
15	-5.5055	-4.6309	-5.2206	1.6568	-1.3796	.8740	.2070	1.0599	1.4168	1.7312	2.0391	-2.0399	-1.7418	-.3142	-.9358	1.8223

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	5.4168	0.0													
3	10.9857	7.7273	0.0												
4	5.9526	3.6084	7.7836	0.0											
5	7.3467	7.4152	9.9726	4.7271	0.0										
6	15.1806	14.0886	17.3025	13.5606	15.0013	0.0									
7	8.4636	7.4286	9.2069	6.9039	7.7054	16.8300	0.0								
8	8.4326	7.4987	9.2835	4.7228	5.6750	15.5897	7.9418	0.0							
9	3.4092	5.5878	10.2953	5.7191	7.2994	15.3751	8.3963	7.7219	0.0						
10	7.2259	4.2190	8.3321	4.8665	8.6234	14.2326	7.2593	6.8142	5.9869	0.0					
11	4.9649	3.7938	9.3373	3.7883	6.9308	13.7581	7.3284	6.3842	3.9628	2.9867	0.0				
12	18.8911	17.7572	12.5543	18.1469	19.2357	22.8654	18.2982	19.8212	19.0451	18.5921	18.9508	0.0			
13	2.8037	6.0351	10.4588	5.7900	5.9830	15.9298	8.3475	8.0860	4.7094	8.5058	6.4149	18.5381	0.0		
14	3.4819	4.4172	9.9343	3.9291	5.0850	14.3459	7.1360	6.8596	3.8772	5.7888	3.1884	18.8730	4.1756	0.0	
15	8.6110	11.6639	15.8342	12.4236	13.8138	26.9743	12.7290	12.2872	9.2134	11.2136	10.2053	22.9999	19.3035	19.3450	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST
			239	1	2.73674	817	2	1.95262	176	2	2.71924	144	2	3.82277
1	33.0	33.0	78	1	2.78345	163	2	1.96764	820	2	2.72727	292	2	3.82806
2	93.0	93.0	121	1	2.80052	206	2	1.98149	826	2	2.85074	139	2	3.84231
3	1.0	1.0	93	1	2.80608	183	2	1.99763	177	2	2.85398	813	2	3.85767
4	13.0	13.0	101	1	2.81742	829	2	2.04090	262	2	2.87297	824	2	3.91455
5	1.0	1.0	100	1	2.85474	255	2	2.15246	827	2	2.88843	125	2	4.78123
6	1.0	1.0	80	1	2.93915	821	2	2.18843	249	2	2.89684	204	3	0.0
7	1.0	1.0	153	1	2.95486	804	2	2.20754	815	2	2.89847	252	4	.81683
8	3.0	3.0	74	1	3.07060	837	2	2.22625	170	2	2.96139	380	4	1.96493
9	12.0	12.0	277	1	3.19571	806	2	2.23265	814	2	2.96159	51	4	2.73358
10	23.0	23.0	148	1	3.28018	210	2	2.25455	208	2	3.06273	181	4	2.79344
11	82.0	82.0	149	1	3.36864	259	2	2.27935	173	2	3.06455	221	4	2.95624
12	1.0	1.0	72	1	3.45242	805	2	2.27986	207	2	3.07491	99	4	3.10593
13	13.0	13.0	117	1	3.50693	169	2	2.30663	836	2	3.09390	158	4	3.21182
14	40.0	40.0	21	1	3.63942	264	2	2.35541	261	2	3.13105	104	4	3.21322
15	1.0	1.0	268	1	3.69509	171	2	2.37602	802	2	3.16188	34	4	3.28770
Total	318.0	318.0	151	1	3.70800	810	2	2.37728	803	2	3.16470	43	4	3.49715
			119	1	4.03446	833	2	2.39393	123	2	3.18135	59	4	3.55826
			807	2	1.19824	832	2	2.39794	180	2	3.30777	156	4	3.76102
KORZET	GROUP	DIST	161	2	1.44104	174	2	2.40002	258	2	3.42249	270	4	3.88156
129	1	1.51298	808	2	1.46884	828	2	2.42925	211	2	3.43582	23	5	.00000
81	1	1.62083	297	2	1.48950	205	2	2.43038	138	2	3.46777	835	6	.00000
132	1	1.66441	182	2	1.63105	812	2	2.43220	145	2	3.47452	295	7	.00000
130	1	1.79892	816	2	1.65682	809	2	2.45770	811	2	3.51703	199	8	.34086
8	1	1.83559	801	2	1.67020	175	2	2.52350	160	2	3.52238	29	8	2.06645
10	1	2.16097	172	2	1.67497	263	2	2.53593	154	2	3.52631	44	8	2.77651
124	1	2.26373	830	2	1.71238	818	2	2.54764	254	2	3.55437	75	9	.57279
274	1	2.27126	167	2	1.72480	823	2	2.55245	212	2	3.58138	216	9	.78341
126	1	2.28886	831	2	1.76596	257	2	2.58076	286	2	3.58693	9	9	1.05353
77	1	2.42144	825	2	1.85027	838	2	2.58778	822	2	3.64323	70	9	1.62130
13	1	2.43340	213	2	1.88503	168	2	2.58794	157	2	3.66583	225	9	1.80968
120	1	2.48765	162	2	1.89035	800	2	2.59682	260	2	3.67044	226	9	2.19372
224	1	2.53488	178	2	1.89180	143	2	2.62269	251	2	3.74838	73	9	2.22804
150	1	2.57628	165	2	1.89396	166	2	2.62865	118	2	3.78556	217	9	2.60406
152	1	2.73339	164	2	1.93930	256	2	2.64543	819	2	3.78793	219	9	3.33948

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
282	9	3.37778	16	11	2.00687	35	11	3.01593	40	11	3.96357	113	14	2.85512
223	9	3.40503	45	11	2.06311	269	11	3.03679	240	11	3.98648	218	14	2.87458
105	9	3.55312	102	11	2.07334	47	11	3.05567	87	11	4.20152	265	14	2.91860
189	10	.77497	46	11	2.09106	25	11	3.05890	296	12	.00000	28	14	2.93971
103	10	1.26531	2	11	2.09997	230	11	3.06958	290	13	.91087	54	14	2.98288
196	10	1.58329	36	11	2.12867	193	11	3.08582	287	13	1.00936	12	14	2.98831
195	10	1.94949	198	11	2.20940	50	11	3.12997	116	13	1.57231	294	14	3.00255
184	10	1.98518	86	11	2.22347	27	11	3.13122	79	13	2.28560	20	14	3.06370
192	10	2.22103	1	11	2.23278	91	11	3.14177	289	13	2.29521	89	14	3.26423
228	10	2.24085	58	11	2.24814	197	11	3.18162	122	13	2.31971	65	14	3.27551
191	10	2.42638	227	11	2.25789	41	11	3.19485	127	13	3.06086	98	14	3.28492
233	10	2.43483	242	11	2.26633	215	11	3.19739	71	13	3.13505	11	14	3.29018
190	10	2.50160	232	11	2.27324	140	11	3.21271	272	13	3.49857	134	14	3.35333
146	10	2.58179	108	11	2.32533	3	11	3.23870	283	13	3.57180	114	14	3.43536
187	10	2.62134	246	11	2.33243	244	11	3.27376	288	13	3.66055	273	14	3.44864
24	10	2.71904	106	11	2.34124	155	11	3.31525	279	13	3.88922	18	14	3.45864
186	10	2.75492	32	11	2.34135	142	11	3.33468	291	13	4.17584	266	14	3.53577
247	10	2.91506	56	11	2.36566	235	11	3.36689	66	14	1.09841	267	14	3.53990
293	10	3.14292	231	11	2.39376	236	11	3.36849	67	14	2.02544	83	14	3.58770
292	10	3.39746	141	11	2.45923	179	11	3.37617	76	14	2.15100	55	14	4.01718
188	10	3.49019	31	11	2.47723	220	11	3.37655	68	14	2.20554	284	14	4.50761
209	10	3.58129	30	11	2.48801	238	11	3.38782	90	14	2.21278	285	14	4.77650
159	10	3.61532	6	11	2.54551	237	11	3.39282	17	14	2.23610	131	15	0.0
201	10	3.74724	110	11	2.56065	38	11	3.44342	63	14	2.24741			
185	10	4.02814	248	11	2.62521	250	11	3.47296	49	14	2.35191			
214	10	4.11931	37	11	2.70383	88	11	3.47343	15	14	2.47267			
281	11	1.06820	112	11	2.82363	275	11	3.50782	62	14	2.48075			
5	11	1.32659	278	11	2.83098	147	11	3.51151	4	14	2.52587			
229	11	1.67767	97	11	2.84787	200	11	3.52840	82	14	2.52629			
111	11	1.71992	92	11	2.85391	222	11	3.53111	61	14	2.54382			
194	11	1.73107	109	11	2.92224	276	11	3.54003	69	14	2.57706			
48	11	1.76573	107	11	2.93977	135	11	3.56843	245	14	2.61449			
243	11	1.82412	234	11	2.94055	253	11	3.61901	85	14	2.66080			
19	11	1.82476	26	11	2.94307	7	11	3.78378	60	14	2.70653			
293	11	1.90011	52	11	2.95804	115	11	3.93125	84	14	2.81539			

Correlations:	DEN1	DEN2	DEN3	DEN4	DEN5	FOG1	FOG2	FOG3	FOG4	FOG5	FOG6	FOG8	FOG9	FOG10
DEN1	1.0000	.4706**	-.6390**	-.6269**	-.6993**	-.1246	-.6377**	.4204**	-.0116	.0635	-.0534	.0404	.0562	-.0626
DEN2	.4706**	1.0000	-.6498**	-.6985**	-.5502**	-.4369**	-.5870**	-.0750	.0885	-.1724*	.0200	-.1583*	-.1316*	.1613*
DEN3	-.6390**	-.6498**	1.0000	.2452**	.2932**	.0586	.2051**	-.3327**	.0462	-.0384	-.0064	-.0376	-.1268	.1255
DEN4	-.6269**	-.6985**	.2452**	1.0000	.8076**	.4182**	.8310**	-.0130	-.1279	.1444*	.0468	.1602*	.1795**	-.2061**
DEN5	-.6993**	-.5502**	.2932**	.8076**	1.0000	.2047**	.7591**	-.1417*	-.1153	.0141	.1238	.0295	.0113	-.0181
FOG1	-.1246	-.4369**	.0586	.4182**	.2047**	1.0000	.3427**	.3214**	.2128**	.4482**	-.5597**	.5182**	.8160**	-.8813**
FOG2	-.6377**	-.5870**	.2051**	.8310**	.7591**	.3427**	1.0000	-.1015	-.0414	-.0188	.0576	-.0211	.1646*	-.1425*
FOG3	.4204**	-.0750	-.3327**	-.0130	-.1417*	.3214**	-.1015	1.0000	-.1072	.2861**	-.0803	.2719**	.2680**	-.3181**
FOG4	-.0116	.0885	.0462	-.1279	-.1153	.2128**	-.0414	-.1072	1.0000	-.2910**	-.7353**	-.1909**	.4547**	-.3571**
FOG5	.0635	-.1724*	-.0384	.1444*	.0141	.4482**	-.0188	.2861**	-.2910**	1.0000	-.3248**	.9304**	.1330*	-.3791**
FOG6	-.0534	.0200	-.0064	.0468	.1238	-.5597**	.0576	-.0803	-.7353**	-.3248**	1.0000	-.3966**	-.6011**	.6528**
FOG8	.0404	-.1583*	-.0376	.1602*	.0295	.5182**	-.0211	.2719**	-.1909**	.9304**	-.3966**	1.0000	.2090**	-.4661**
FOG9	.0562	-.1316*	-.1268	.1795**	.0113	.8160**	.1646*	.2680**	.4547**	.1330*	-.6011**	.2090**	1.0000	-.9623**
FOG10	-.0626	.1613*	.1255	-.2061**	-.0181	-.8813**	-.1425*	-.3181**	-.3571**	-.3791**	.6528**	-.4661**	-.9623**	1.0000

N of cases: 318

1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " , " is printed if a coefficient cannot be computed

Correlations:	FOG1	FOG2	FOG3	FOG4	FOG5	FOG6	FOG8	FOG9	FOG10	LAK1	LAK2	LAK3	LAK4	LAK5	LAK6
FOG1	1.0000	.3427**	.3214**	.2128**	.4482**	-.5597**	.5182**	.8160**	-.8813**	.0412	-.0502	.0520	-.6801**	.5764**	-.7982**
FOG2	.3427**	1.0000	-.1015	-.0414	-.0188	.0576	-.0211	.1646*	-.1425*	-.4907**	.1495*	-.4351**	-.2162**	.0163	-.1136
FOG3	.3214**	-.1015	1.0000	-.1072	.2861**	-.0803	.2719**	.2680**	-.3181**	.1109	-.0661	.3223**	-.2532**	.2811**	-.4033**
FOG4	.2128**	-.0414	-.1072	1.0000	-.2910**	-.7353**	-.1909**	.4547**	-.3571**	.2077**	.0421	.1747**	-.2458**	.1908**	-.1079
FOG5	.4482**	-.0188	.2861**	-.2910**	1.0000	-.3248**	.9304**	.1330*	-.3791**	.1237	-.0842	.0628	-.3645**	.4544**	-.6231**
FOG6	-.5597**	.0576	-.0803	-.7353**	-.3248**	1.0000	-.3966**	-.6011**	.6528**	-.3039**	.0191	-.2377**	.5201**	-.5248**	.5545**
FOG8	.5182**	-.0211	.2719**	-.1909**	.9304**	-.3966**	1.0000	.2090**	-.4661**	.1398*	-.0322	.0913	-.4032**	.4970**	-.6688**
FOG9	.8160**	.1646*	.2680**	.4547**	.1330*	-.6011**	.2090**	1.0000	-.9623**	.1466*	-.0124	.2046**	-.6130**	.5332**	-.6441**
FOG10	-.8813**	-.1425*	-.3181**	-.3571**	-.3791**	.6528**	-.4661**	-.9623**	1.0000	-.1708*	.0210	-.2100**	.6661**	-.6209**	.7677**
LAK1	.0412	-.4907**	.1109	.2077**	.1237	-.3039**	.1398*	.1466*	-.1708*	1.0000	.1105	.7455**	-.1993**	.4167**	-.1866**
LAK2	-.0502	.1495*	-.0661	.0421	-.0842	.0191	-.0322	-.0124	.0210	.1105	1.0000	.2478**	-.0624	.0433	.0841
LAK3	.0520	-.4351**	.3223**	.1747**	.0628	-.2377**	.0913	.2046**	-.2100**	.7455**	.2478**	1.0000	-.1276	.2875**	-.1079
LAK4	-.6801**	-.2162**	-.2532**	-.2458**	-.3645**	.5201**	-.4032**	-.6130**	.6661**	-.1993**	-.0624	-.1276	1.0000	-.8404**	.6951**
LAK5	.5764**	.0163	.2811**	.1908**	.4544**	-.5248**	.4970**	.5332**	-.6209**	.4167**	.0433	.2875**	-.8404**	1.0000	-.7151**
LAK6	-.7982**	-.1136	-.4033**	-.1079	-.6231**	.5545**	-.6688**	-.6441**	.7677**	-.1866**	.0841	-.1079	.6951**	-.7151**	1.0000
LAK7	-.2476**	-.0045	-.1741**	-.0820	-.0874	.1510*	-.1070	-.2336**	.2379**	-.1958**	.0161	-.1965**	.1711*	-.1919**	.1573*
LAK8	-.6431**	-.3253**	-.2297**	-.2048**	-.1638*	.3720**	-.2122**	-.5841**	.5866**	.0661	-.0082	.0021	.5797**	-.4238**	.5586**
LAK9	-.8292**	-.4943**	-.2520**	-.1684*	-.3227**	.4119**	-.3781**	-.7156**	.7509**	.1418*	-.0494	.0665	.6987**	-.5097**	.7455**
LAK10	-.5519**	-.5896**	-.0425	-.1172	.0271	.1143	-.0181	-.4403**	.4019**	.4216**	-.0351	.3416**	.2918**	-.0245	.2728**
LAK11	-.4111**	-.5906**	.0794	-.0803	-.0475	.1236	-.0678	-.2578**	.2516**	.2637**	-.1943**	.1241	.2606**	-.0680	.2062**
LAK12	.4111**	.5905**	-.0794	.0805	.0475	-.1238	.0678	.2578**	-.2516**	-.2636**	.1944**	-.1240	-.2608**	.0683	-.2063**
LAK13	.5645**	.5875**	.0463	.1365*	-.0304	-.1320*	.0168	.4611**	-.4198**	-.3809**	.0414	-.3073**	-.3022**	.0407	-.2706**
LAK14	.1418*	-.5675**	.4349**	.0959	.2544**	-.2902**	.2485**	.2135**	-.2626**	.5973**	-.4385**	.6998**	-.0829	.2715**	-.2614**
LAK15	.0321	.0651	.3301**	-.0371	-.0749	.0766	-.0545	.1076	-.0825	-.2485**	.2203**	.4494**	.0782	-.1244	.0747
LAK17	-.6253**	-.2051**	-.2455**	-.1662*	-.3834**	.4508**	-.4196**	-.5566**	.6197**	-.2245**	-.0873	-.1562*	.9060**	-.9038**	.6779**

N of cases: 318

1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Correlations:	LAK7	LAK8	LAK9	LAK10	LAK11	LAK12	LAK13	LAK14	LAK15	LAK17
F061	-.2476**	-.6431**	-.8292**	-.5519**	-.4111**	.4111**	.5645**	.1418*	.0321	-.6253**
F062	-.0045	-.3253**	-.4943**	-.5896**	-.5906**	.5905**	.5875**	-.5675**	.0651	-.2051**
F063	-.1741**	-.2297**	-.2520**	-.0425	.0794	-.0794	.0463	.4349**	.3301**	-.2455**
F064	-.0820	-.2048**	-.1684*	-.1172	-.0803	.0805	.1365*	.0959	-.0371	-.1662*
F065	-.0874	-.1638*	-.3227**	.0271	-.0475	.0475	-.0304	.2544**	-.0749	-.3834**
F066	.1510*	.3720**	.4119**	.1143	.1236	-.1238	-.1320*	-.2902**	.0766	.4508**
F068	-.1070	-.2122**	-.3781**	-.0181	-.0678	.0678	.0168	.2485**	-.0545	-.4196**
F069	-.2336**	-.5841**	-.7156**	-.4403**	-.2578**	.2578**	.4611**	.2135**	.1076	-.5566**
F0610	.2379**	.5866**	.7509**	.4019**	.2516**	-.2516**	-.4198**	-.2626**	-.0825	.6197**
LAK1	-.1958**	.0661	.1418*	.4216**	.2637**	-.2636**	-.3809**	.5973**	-.2485**	-.2245**
LAK2	.0161	-.0082	-.0494	-.0351	-.1943**	.1944**	.0914	-.4385**	.2203**	-.0873
LAK3	-.1965**	.0021	.0665	.3416**	.1241	-.1240	-.3073**	.6998**	.4494**	-.1562*
LAK4	.1711*	.5797**	.6987**	.2918**	.2606**	-.2608**	-.3022**	-.0829	.0782	.9060**
LAK5	-.1914**	-.4238**	-.5097**	-.0245	-.0680	.0683	.0407	.2715**	-.1244	-.9038**
LAK6	.1573*	.5586**	.7455**	.2728**	.2062**	-.2063**	-.2706**	-.2614**	.0747	.6779**
LAK7	1.0000	.4127**	.1571*	.0088	-.0596	.0596	-.1834**	-.1971**	-.0242	.1640*
LAK8	.4127**	1.0000	.6822**	.4785**	.3713**	-.3714**	-.5296**	.0034	-.0963	.5283**
LAK9	.1571*	.6822**	1.0000	.6447**	.5243**	-.5242**	-.6466**	.0858	-.1150	.6345**
LAK10	.0088	.4785**	.6447**	1.0000	.5923**	-.5921**	-.9816**	.3646**	-.0805	.1972**
LAK11	-.0596	.3713**	.5243**	.5923**	1.0000	-1.0000**	-.5702**	.3111**	-.1789**	.2272**
LAK12	.0596	-.3714**	-.5242**	-.5921**	-1.0000**	1.0000	.5701**	-.3111**	.1788**	-.2274**
LAK13	-.1834**	-.5296**	-.6466**	-.9816**	-.5702**	.5701**	1.0000	-.3416**	.0779	-.2081**
LAK14	-.1971**	.0034	.0858	.3646**	.3111**	-.3111**	-.3416**	1.0000	.2030**	-.0897
LAK15	-.0242	-.0963	-.1150	-.0805	-.1789**	.1788**	.0779	.2030**	1.0000	.0586
LAK17	.1640*	.5283**	.6345**	.1972**	.2272**	-.2274**	-.2081**	-.0897	.0586	1.0000

N of cases: 318

1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Correlations:	LAX1	LAX2	LAX3	LAX4	LAX5	LAX6	LAX7	LAX8	LAX9	LAX10	LAX11
DEN1	.3204**	-.2363**	.2419**	.0590	.0717	-.0622	-.0724	.1132	.2789**	.3912**	.6774**
DEN2	.2187**	-.0707	.2211**	.1385*	-.0421	.2522**	.0150	.2518**	.4144**	.4806**	.6294**
DEN3	-.0240	.1040	-.0452	.1592*	-.1704*	.0844	.0473	.0732	-.0103	-.2184**	-.5282**
DEN4	-.4502**	.1524*	-.3732**	-.2714**	.1104	-.2532**	.0043	-.3804**	-.5780**	-.5643**	-.6500**
DEN5	-.4350**	.1420*	-.2808**	-.0790	-.0226	-.0689	.0272	-.2143**	-.3786**	-.3957**	-.5278**

Correlations:	LAX12	LAX13	LAX14	LAX15	LAX17
DEN1	-.6773**	-.3892**	.4961**	-.1141	.0790
DEN2	-.6205**	-.4721**	.2492**	.0089	.1453*
DEN3	.5283**	.2189**	-.1636*	-.0267	.1493*
DEN4	.6499**	.5548**	-.4898**	.1009	-.3017**
DEN5	.5277**	.3885**	-.4122**	.2377**	-.1175

N of cases: 318 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " , " is printed if a coefficient cannot be computed

9.271

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values Extraction
1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

6.467

E
I
G
E
N
V
A
L
U
E
S

2.318

2.088

1.853

1.594

1.097

.884

.669

.563

.336

.157

0.0

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEN1	1.00000	1	9.27052	30.9	30.9
DEN2	1.00000	2	6.46679	21.6	52.5
DEN3	1.00000	3	2.31782	7.7	60.2
DEN4	1.00000	4	2.08773	7.0	67.1
DEN5	1.00000	5	1.85330	6.2	73.3
FOG1	1.00000	6	1.59366	5.0	78.3
FOG2	1.00000	7	1.09684	3.7	82.0
FOG3	1.00000	8	.91197	3.0	85.0
FOG4	1.00000	9	.88366	2.9	88.0
FOG5	1.00000	10	.66936	2.2	90.2
FOG6	1.00000	11	.56336	1.9	92.1
FOG8	1.00000	12	.43942	1.5	93.5
FOG9	1.00000	13	.40351	1.3	94.9
FOG10	1.00000	14	.33599	1.1	96.0
LAK1	1.00000	15	.23678	.8	96.8
LAK2	1.00000	16	.18088	.6	97.4
LAK3	1.00000	17	.15719	.5	97.9
LAK4	1.00000	18	.12974	.4	98.4
LAK5	1.00000	19	.11091	.4	98.7
LAK6	1.00000	20	.08054	.3	99.0
LAK7	1.00000	21	.06918	.2	99.2
LAK8	1.00000	22	.06640	.2	99.5
LAK9	1.00000	23	.05284	.2	99.6
LAK10	1.00000	24	.04445	.1	99.8
LAK11	1.00000	25	.03149	.1	99.9
LAK12	1.00000	26	.02870	.1	100.0
LAK13	1.00000	27	.00471	.0	100.0
LAK14	1.00000	28	.00201	.0	100.0
LAK15	1.00000	29	.00026	.0	100.0
LAK17	1.00000	30	.00000	.0	100.0

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

PC Extracted 7 factors.

Factor Matrix:	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
DEM1	.38835	.69119	.06786	-.36784	.17806	-.07533	.02993
DEM2	.55746	.46435	-.16024	-.28737	-.01747	.28690	.16133
DEM3	-.16622	-.48077	-.13338	.59498	-.21273	-.42724	-.12552
DEM4	-.66291	-.57935	.22630	.02691	.05918	.15367	-.05098
DEM5	-.45274	-.62396	.15122	.14884	.10990	.18586	-.03601
FOG1	-.89247	.25514	.01528	-.06367	.04082	-.17739	.00558
FOG2	-.57805	-.63260	.07693	-.10059	.01585	.18469	-.06965
FOG3	-.22164	.44938	.28365	-.05678	.62577	-.01114	.01814
FOG4	-.21706	.22331	-.76126	-.05473	-.30171	-.07633	.17165
FOG5	-.38631	.37729	.69845	.21723	-.06882	-.15595	.10515
FOG6	.50091	-.49976	.32277	-.06964	.32635	.17349	-.22170
FOG8	-.44647	.40204	.62005	.21406	-.08482	-.13751	.13238
FOG9	-.72653	.39018	-.35718	-.19738	.07822	-.06235	.09280
FOG10	.78011	-.46484	.16992	.11918	-.04732	.09412	-.12243
LAK1	.10622	.67304	-.20032	.46513	-.20174	.02807	-.25826
LAK2	-.08304	-.16899	-.19725	.37115	.02489	.62800	.06386
LAK3	.05630	.59905	-.31757	.59592	.35795	.12316	-.03119
LAK4	.74064	-.39712	-.01750	.05163	.19490	-.30992	.02356
LAK5	-.58410	.58711	.11607	.11892	-.24321	.30786	-.06532
LAK6	.74704	-.47312	-.25131	.01666	.05811	.08290	-.06536
LAK7	.28153	-.24798	.12194	.04118	-.19171	.02840	.79666
LAK8	.72194	-.12427	.13341	.21727	-.13976	-.06310	.28129
LAK9	.91565	-.04425	-.00846	.14110	-.08001	-.04358	-.05909
LAK10	.68175	.41387	.16958	.31039	-.13338	.18632	-.04411
LAK11	.65292	.50971	.13990	-.32117	-.03051	.09977	-.09509
LAK12	-.65295	-.50954	-.13999	.32128	.03031	-.09964	.09505
LAK13	-.69213	-.38252	-.20329	-.30909	.15158	-.18262	-.10338
LAK14	.09900	.74988	-.03911	.25578	.30347	-.36810	-.03264
LAK15	-.08304	-.06293	-.17977	.25302	.80207	.16674	.28637
LAK17	.70050	-.39792	-.09535	-.02885	.19654	-.38995	.05476

Final Statistics:

Variable	Communality	#	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEM1	.80614	#	1	9.27052	30.9	30.9
DEM2	.74278	#	2	6.46679	21.6	52.5
DEM3	.87303	#	3	2.31782	7.7	60.2
DEM4	.84641	#	4	2.08773	7.0	67.1
DEM5	.68724	#	5	1.85330	6.2	73.3
FOG1	.89972	#	6	1.50366	5.0	78.3
FOG2	.78957	#	7	1.09684	3.7	82.0
FOG3	.67981	#				
FOG4	.80581	#	LAK6	.85996	#	
FOG5	.86673	#	LAK7	.79899	#	
FOG6	.79546	#	LAK8	.70424	#	
FOG8	.83475	#	LAK9	.87214	#	
FOG9	.86510	#	LAK10	.81593	#	
FOG10	.88742	#	LAK11	.82875	#	
LAK1	.82892	#	LAK12	.82867	#	
LAK2	.61201	#	LAK13	.82925	#	
LAK3	.95157	#	LAK14	.86773	#	
LAK4	.84382	#	LAK15	.86032	#	
LAK5	.86985	#	LAK17	.85265	#	

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization. Varimax converged in 10 iterations.

Rotated Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
DEM1	-.04531	-.21017	.20806	.07042	.13893	-.27552	-.06499
DEM2	.10477	-.78683	.18853	-.21962	.09868	.11983	.14705
DEM3	.19116	.84131	.25429	-.04202	-.20564	-.13835	.02879
DEM4	-.20859	.63156	-.55648	.19067	.05577	.21090	-.10267
DEM5	-.00128	.62365	-.44622	.10013	.10801	.27137	-.06290
F0G1	-.84039	.28615	-.07402	.22264	.10796	-.17018	-.12440
F0G2	-.17409	.16776	-.61852	-.00954	-.00423	.20686	-.10704
F0G3	-.27322	-.23177	.04910	.31687	.62635	-.11823	-.20574
F0G4	-.51402	.02315	.29121	-.61975	-.16968	-.04869	.20170
F0G5	-.30776	.04501	.10590	.86335	-.01155	-.09396	.06890
F0G6	.75743	-.04593	-.36179	.06456	.15885	.11341	-.21564
F0G8	-.30292	.05856	.12149	.80597	-.00626	-.07375	.08844
F0G9	-.88773	.04897	.02594	-.15479	.18103	-.11781	-.05783
F0G10	.91126	-.05947	-.05694	-.08458	-.16243	.12675	.02534
LAK1	-.17484	-.18123	.82402	.95797	-.15103	.15665	-.18919
LAK2	.00564	.19562	.05955	-.14805	.13274	.72552	.06516
LAK3	-.13397	-.08193	.80070	-.02930	.46595	.23828	-.10508
LAK4	.83102	-.01338	.02465	-.20866	.08903	-.29926	.10683
LAK5	-.73980	-.09702	.21142	.35487	-.13301	.33369	-.11600
LAK6	.78745	-.06016	-.03458	-.47487	-.03180	.08164	.09346
LAK7	.19295	.01110	-.16151	.04381	-.01105	.05293	.85027
LAK8	.66768	-.16909	.20375	.02913	-.11542	-.00502	.41730
LAK9	.78862	-.32590	.30205	-.14348	-.15506	-.02367	.08713
LAK10	.43761	-.47928	.53330	.19743	-.12739	.22725	.05798
LAK11	.25759	-.84111	.16699	.04809	-.11073	-.07469	-.08302
LAK12	-.25771	.84107	-.16680	-.04811	.11058	.07487	.08303
LAK13	-.44771	.47747	-.49624	-.22214	.11224	-.22378	-.20629
LAK14	-.16621	-.27988	.69243	.20113	.33102	-.34620	-.11154
LAK15	.03794	.14447	.04189	-.10743	.88932	.16446	.08275
LAK17	.76584	-.01048	-.00402	-.28837	.09231	-.39739	.12817

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
FACTOR 1	.81048	-.48995	.22526	-.17538	-.08161	-.04514	.11393
FACTOR 2	-.46905	-.61822	.57346	.23174	.06985	-.06837	-.07548
FACTOR 3	.21768	-.09333	-.29168	.92408	-.06574	-.02323	-.00696
FACTOR 4	.20420	.54172	.69076	.24179	.11537	.32690	.09514
FACTOR 5	.13085	-.03206	-.08890	.00086	.94843	-.10252	-.25282
FACTOR 6	-.04869	-.26500	-.20695	-.05266	.06724	.93550	-.04610
FACTOR 7	-.12061	-.06657	-.08630	.01964	.25844	-.01479	.95193

Classification Cluster Centers. A faktorpontértékeken elvégzett klaszteranalízis eredményei.

Cluster	FACT1	FACT2	FACT3	FACT4	FACT5	FACT6	FACT7
1	-1.5225	.0771	-.7069	-1.2198	1.4561	-1.0022	-.8401
2	.3001	-.1595	-1.0429	-.2584	6.1690	.7192	.4027
3	.9256	-3.9326	-3.6417	.1849	-.9584	-3.1567	1.7237
4	-.5649	.4217	.7459	5.4104	-.1232	-1.2357	.7515
5	1.5390	.5672	1.3328	.1266	3.6453	.8539	-.9201
6	-.6073	.6281	1.5666	-1.9810	2.7944	.3408	2.0368
7	.8083	-1.6367	.5950	-.4191	1.0971	-.9649	.3040
8	1.7017	1.7593	1.6542	-.4300	-.9554	-1.1627	.5478
9	-.9226	-.1547	3.4016	-2.2786	-1.4323	.2861	-13.7619
10	.9955	-2.4936	-1.2232	.0596	-1.3500	.7329	.0198
11	1.8696	3.0648	-1.9444	.9543	4.0573	2.3465	-.8245
12	-.8751	-.1383	-.3549	2.2982	.9462	6.7196	1.6568
13	-.6052	.2429	.4368	1.0968	.0963	-.7323	.2300
14	.2846	.6229	-.0355	-.5000	-.5662	.8659	-.1200
15	-1.2685	-.8454	.8302	-.2019	3.6372	-1.8644	-5.6917

Classification final Cluster Centers.

Cluster	FACT1	FACT2	FACT3	FACT4	FACT5	FACT6	FACT7
1	-1.0439	.0771	-.9592	-.7554	.5743	-.7059	-.2027
2	.3204	-.1455	-1.1181	-.2345	5.6138	.5512	.3819
3	.9256	-3.9326	-3.6417	.1849	-.9584	-3.1567	1.7237
4	-.5353	.3322	.4181	4.4889	-.2745	-.4691	.3235
5	.7097	-.0941	.4647	.1541	3.1395	1.2368	.0174
6	-.6466	.6324	1.9976	-1.7002	1.7992	.6646	1.4162
7	.8031	-1.2575	.4488	-.1721	.2921	-.4144	.0917
8	1.3194	1.1175	1.1570	-.3599	-.2657	-1.0711	.3524
9	-.9226	-.1547	3.4016	-2.2786	-1.4323	.2861	-13.7619
10	.8416	-2.0985	-.7441	.0130	-.7593	.2584	.0736
11	1.8696	3.0648	-1.9444	.9543	4.0573	2.3465	-.8245
12	-.8751	-.1383	-.3549	2.2982	.9462	6.7196	1.6568
13	-.8675	.1524	.3591	1.1220	-.0457	-.5113	.1567
14	.0791	.3243	-.2073	-.2736	-.3286	.5290	-.0389
15	-1.2685	-.8454	.8302	-.2019	3.6372	-1.8644	-5.6917

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	5.4337	0.0													
3	6.3328	8.9440	0.0												
4	5.5477	7.8325	8.0611	0.0											
5	4.0450	3.0880	8.4055	5.9317	0.0										
6	4.0126	5.3879	8.9982	6.9052	3.4980	0.0									
7	2.8405	5.7748	5.9804	5.1617	3.5114	3.9793	0.0								
8	3.5284	6.7072	7.4628	5.3363	4.4292	3.8745	2.6792	0.0							
9	14.5006	16.6108	18.0347	15.9812	15.1291	15.6193	14.5953	14.7575	0.0						
10	3.4220	6.7145	5.1207	5.4786	4.6559	5.3515	1.9300	4.0513	14.8730	0.0					
11	6.5683	4.6800	10.7361	7.7029	4.5333	6.9124	7.0207	6.8697	16.0920	7.6426	0.0				
12	8.2764	8.3599	11.5794	7.7896	6.7336	7.7211	8.0538	8.9224	17.8842	7.7023	7.5555	0.0			
13	2.4189	6.2235	6.8611	3.4007	4.0887	4.1595	2.6197	2.9911	14.7338	3.3975	6.8755	7.5828	0.0		
14	2.1182	6.0497	6.9233	4.9579	3.7067	3.7658	2.2095	2.5988	14.4179	2.6633	6.1966	7.1123	2.0963	0.0	
15	6.7277	7.3104	10.5957	8.8050	6.8701	8.1532	7.1892	7.9420	10.3429	8.1007	8.7046	11.9681	7.2614	7.5944	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	30.0	30.0
2	2.0	2.0
3	1.0	1.0
4	3.0	3.0
5	4.0	4.0
6	4.0	4.0
7	38.0	38.0
8	20.0	20.0
9	1.0	1.0
10	15.0	15.0
11	1.0	1.0
12	1.0	1.0
13	59.0	59.0
14	138.0	138.0
15	1.0	1.0
Total	318.0	318.0

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
185	1	1.06643	825	4	2.41801	225	7	2.34895	153	10	1.14742	206	13	1.43477
209	1	1.31350	23	5	.48778	105	7	2.35399	274	10	1.31123	178	13	1.44131
191	1	1.53281	43	5	2.28647	224	7	2.37247	78	10	1.52939	802	13	1.47283
228	1	1.61227	252	5	2.39446	75	7	2.37275	130	10	1.57613	813	13	1.50843
179	1	1.68337	99	5	2.73776	100	7	2.39499	239	10	1.65071	800	13	1.51084
196	1	1.69465	59	6	.38387	216	7	2.41055	151	10	1.83952	816	13	1.55404
102	1	1.70697	51	6	1.40771	219	7	2.51883	132	10	1.86814	836	13	1.58268
190	1	1.72668	158	6	2.93092	291	7	2.58834	139	10	1.91902	809	13	1.66755
195	1	1.80711	265	6	3.08204	279	7	2.62953	150	10	2.00512	250	13	1.69176
187	1	1.81120	122	7	.78663	284	7	2.64208	129	10	2.09030	821	13	1.72221
254	1	1.84056	289	7	.92095	285	7	2.79413	10	10	2.38099	201	13	1.75912
210	1	1.86519	71	7	1.11612	79	7	2.81179	149	10	2.38539	832	13	1.76363
103	1	1.95680	283	7	1.17597	60	8	1.00575	9	10	2.68198	833	13	1.80804
189	1	1.99867	287	7	1.25992	61	8	1.15495	199	11	0.0	163	13	1.84180
257	1	2.09812	127	7	1.32187	114	8	1.25779	835	12	.00000	826	13	1.85711
259	1	2.10770	116	7	1.32695	67	8	1.57657	837	13	.78870	297	13	1.86754
193	1	2.13565	272	7	1.61713	63	8	1.61698	261	13	.82210	817	13	1.87580
188	1	2.26959	70	7	1.70747	76	6	1.62712	805	13	.94540	181	13	1.88465
198	1	2.27323	83	7	1.73797	113	8	1.66835	812	13	1.05438	264	13	1.90260
186	1	2.27623	77	7	1.74312	66	8	1.73287	143	13	1.07875	820	13	1.90523
184	1	2.36377	152	7	1.81638	267	8	1.75998	207	13	1.10179	822	13	1.92951
41	1	2.37364	121	7	1.81738	266	8	1.78484	810	13	1.17516	807	13	1.93519
194	1	2.39611	288	7	1.94842	68	8	1.83251	200	13	1.20543	838	13	1.95246
110	1	2.40123	148	7	1.96733	62	8	1.99320	804	13	1.21414	87	13	1.96573
255	1	2.51145	101	7	1.96825	15	8	2.10877	262	13	1.22214	818	13	1.96889
256	1	2.51522	290	7	2.04364	26	8	2.18535	823	13	1.23008	808	13	2.05366
192	1	2.54151	120	7	2.07882	12	8	2.19386	801	13	1.28260	213	13	2.06342
208	1	2.57843	72	7	2.09200	115	8	2.41090	263	13	1.29451	819	13	2.10518
295	1	2.83698	81	7	2.12314	11	8	2.41335	815	13	1.30169	831	13	2.11385
37	1	2.99991	117	7	2.12805	218	8	2.43344	811	13	1.33192	214	13	2.12485
44	2	.31059	93	7	2.14668	217	8	2.70184	814	13	1.35994	234	13	2.16420
29	2	1.46499	221	7	2.16461	13	8	2.90879	182	13	1.41458	31	13	2.21729
131	3	0.0	277	7	2.16786	296	9	0.0	830	13	1.41561	824	13	2.25862
829	4	.44581	54	7	2.20207	124	10	.93290	175	13	1.42799	806	13	2.36303
828	4	2.12471	74	7	2.31451	126	10	1.00994	803	13	1.43271	89	13	2.38094

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
827	13	2.39859	232	14	1.51530	18	14	1.81310	273	14	2.13721	293	14	2.71673
203	13	2.53789	243	14	1.52926	69	14	1.82138	118	14	2.13752	40	14	2.94789
183	13	2.59299	112	14	1.55291	281	14	1.82182	21	14	2.15982	204	15	.00000
226	13	2.78933	165	14	1.55432	98	14	1.83039	46	14	2.16679			
50	14	.57642	180	14	1.55602	212	14	1.83639	161	14	2.20339			
238	14	.91767	56	14	1.55842	253	14	1.84256	156	14	2.21313			
135	14	.92252	35	14	1.56129	140	14	1.84831	104	14	2.21787			
32	14	.94651	157	14	1.57305	247	14	1.85716	159	14	2.26565			
196	14	.95606	20	14	1.57330	235	14	1.86045	38	14	2.31780			
248	14	1.05083	19	14	1.59008	88	14	1.86708	28	14	2.34156			
5	14	1.06517	2	14	1.59588	86	14	1.88139	49	14	2.35611			
245	14	1.09802	1	14	1.61764	138	14	1.89905	27	14	2.37228			
141	14	1.11251	230	14	1.61889	85	14	1.90118	168	14	2.38300			
236	14	1.16141	6	14	1.63460	48	14	1.90575	24	14	2.39558			
107	14	1.16930	47	14	1.63691	147	14	1.90675	202	14	2.39783			
52	14	1.18099	55	14	1.64577	170	14	1.95873	233	14	2.39969			
4	14	1.22589	58	14	1.65671	215	14	1.97200	268	14	2.40132			
145	14	1.28843	229	14	1.67366	211	14	1.98085	45	14	2.41188			
276	14	1.30401	177	14	1.67500	80	14	1.98669	36	14	2.41752			
65	14	1.30497	251	14	1.68366	171	14	1.98975	286	14	2.41755			
123	14	1.32091	231	14	1.68789	258	14	1.99274	292	14	2.42062			
144	14	1.34132	275	14	1.68918	222	14	2.00858	34	14	2.44204			
244	14	1.34484	3	14	1.69336	197	14	2.02473	73	14	2.44447			
82	14	1.34919	134	14	1.70052	119	14	2.02832	90	14	2.47576			
17	14	1.35122	16	14	1.70421	160	14	2.02865	8	14	2.47787			
91	14	1.36261	227	14	1.71126	173	14	2.04065	176	14	2.48017			
7	14	1.36669	146	14	1.72022	84	14	2.04758	92	14	2.49295			
242	14	1.44004	220	14	1.72536	223	14	2.05794	162	14	2.52180			
111	14	1.45675	282	14	1.72557	260	14	2.08721	174	14	2.54272			
237	14	1.45813	109	14	1.72851	154	14	2.08944	108	14	2.60477			
166	14	1.48556	25	14	1.75710	172	14	2.10078	169	14	2.61345			
142	14	1.48898	164	14	1.76662	278	14	2.10299	294	14	2.61523			
249	14	1.49010	240	14	1.77437	155	14	2.10300	270	14	2.66978			
246	14	1.49164	205	14	1.79378	269	14	2.11044	125	14	2.69429			
30	14	1.49216	167	14	1.79783	97	14	2.12700	280	14	2.70933			

Classification Cluster Centers. Az eredeti mutatókon elvégzett klaszteranalízis eredményei.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5	ZF061	ZF062	ZF063
1	2.1424	1.1991	-1.7830	-1.4529	-1.0419	.0064	-1.2619	1.1933
2	-.9408	.9160	-1.4803	.9526	.7765	-.4109	.9674	5.0647
3	.1561	.7494	.0471	-.8318	-.6350	1.1851	-.1596	.3327
4	1.9882	3.4979	-3.6093	-1.8080	-1.1506	-2.2140	-1.7089	-.4734
5	.1219	-.9706	.4778	.2165	-.0915	1.7939	-.1206	1.4385
6	.5226	-.7057	-.6494	.7020	-.0335	.9682	.0341	1.8776
7	1.2526	2.6857	-2.4525	-1.3135	-.9272	-1.5726	-1.0181	-1.0975
8	-.9459	1.6575	-.0815	-.6792	-.2810	.6742	-1.0611	-1.5173
9	1.1157	-1.1285	-.5481	4.1596	1.0158	-.2939	.4314	-.2662
10	.8714	-.0133	-.6642	-.3092	-.5174	2.2875	-.1421	.3789
11	-.6934	-.1306	1.3004	-.1955	.0950	-.9695	-.1055	-.9039
12	.7712	.0306	-.0421	-1.1226	-.8384	1.2654	-1.1398	1.0374
13	.7058	-.2206	.3953	-.6924	-.6923	-1.2015	-.7405	.2655
14	3.4539	-.8673	-1.3458	-.8318	-.9215	2.2700	-1.3215	5.1010
15	-2.7752	-2.4841	.3953	3.9093	11.6397	-.1890	4.2947	-.0032
Cluster	ZF064	ZF065	ZF066	ZF068	ZF069	ZF0610	ZLAK1	ZLAK2
1	.7231	-.4650	-.4508	-.4987	1.0777	-.8476	1.0324	-.5771
2	-.4825	-.6088	.9209	-.5013	.4424	-.2642	-1.9864	.2190
3	1.7977	-.3187	-1.6406	-.0764	1.8932	-1.6341	3.7449	.5465
4	-.5580	-.1656	.6175	-.5080	-.7999	.8598	-5.5055	-4.6309
5	-2.1107	5.9489	-1.5903	6.3351	-.5122	-1.4375	.2404	-.7596
6	-1.1233	3.3557	-1.0516	4.0194	.0158	-1.1240	.0934	12.9179
7	-.9365	-.4008	1.3724	-.4995	-1.3207	1.3232	-.0391	-.6364
8	1.6902	-.6264	-1.3312	-.5025	1.2215	-.9671	-.4221	.9372
9	-.6174	-.5991	1.0011	-.4855	.5002	-.3175	-1.7338	-.0330
10	-4.2519	-.7042	-.6970	-.2704	1.9987	-1.7345	.2476	-.3229
11	-1.2957	-.4222	1.6483	-.4940	-1.3768	1.3801	.1959	.6462
12	1.4016	.8622	-2.0139	1.2994	1.4769	-1.6951	1.1963	-.6749
13	2.9285	-.9311	-2.4261	-.3022	-1.1136	1.0866	-.0689	-.7615
14	-.2753	-.3187	.6175	-.0964	1.6472	-1.4641	.9048	-.7070
15	-1.1233	-.4710	1.5011	-.5030	-1.1764	1.1999	-2.2598	.2740
Cluster	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8	ZLAK9	ZLAK10
1	2.2822	1.6260	-1.3487	.8739	.2070	.3601	1.4141	1.7263
2	1.6847	.3629	-.5899	.1860	.2070	-.3362	-.7298	-.7370
3	3.1354	-.9359	1.4662	.2101	-16.2015	-4.7195	-.2060	1.6844
4	-5.2206	1.6568	-1.3796	.8740	.2070	1.0599	1.4168	1.7312
5	.1842	-.9114	1.2365	-1.7586	-.5143	.2707	-.1995	.4985
6	.3155	-.9359	1.3239	-2.0833	.0266	-.1997	-.7690	.2328
7	-1.2888	.1117	.2938	.8383	.2050	.9028	1.3253	1.5140
8	2.6708	-.5612	-1.2766	.6812	.2008	.5891	-.5474	-.3726
9	-1.3661	1.1528	-.9511	-.0279	.1391	-.0914	-.7512	-1.3053
10	.4268	-.9309	1.1654	-1.7611	-.5444	-2.3470	-1.1539	-.9509
11	.2246	1.5487	-1.3049	.8358	.2018	1.0015	.9060	.5896
12	1.3144	-.9289	1.3793	-1.9600	.0020	-.4440	-1.3912	-.1245
13	.8131	.8531	-.7251	.8740	.2070	-5.9051	1.2843	.5138
14	2.4097	-.9359	1.1816	-1.5099	-5.5630	-2.7930	-1.3320	-1.6870
15	.5643	1.3716	-1.0665	.1497	.0266	-.4961	-.8683	-.3759

Cluster	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK17
1	2.0322	-2.0331	-1.7373	3.0031	1.5921	1.7700
2	-.7708	.7711	.7260	1.2389	6.2618	-.2155
3	2.0391	-2.0399	1.7221	2.1262	-.2741	-.9826
4	2.0391	-2.0399	-1.7418	-.3142	-.9358	1.8223
5	.4076	-.4084	-.5103	1.3569	-.0512	-.9821
6	-.2421	.2419	-.2439	-4.3891	.2553	-.9826
7	1.7044	-1.7054	-1.5257	-.7242	-1.7576	.1099
8	-1.0735	1.0735	.3615	1.4030	4.3011	.9337
9	-1.0219	1.0222	1.2905	-1.3356	.4001	.6931
10	-.2839	.2825	.9343	.7410	.2056	-.9672
11	.9095	-.9127	-.6005	-.5288	-.0640	1.7059
12	.7754	-.7774	.1114	2.1250	.2339	-.9786
13	-1.0859	1.0858	-.5248	1.6784	1.1288	.9528
14	-.0546	.0544	1.6753	3.3576	1.8699	-.9826
15	-1.0859	1.0858	.3646	.1560	5.0198	1.5138

Final Cluster Centers.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5	ZF0G1	ZF0G2	ZF0G3
1	1.7884	1.1462	-1.1875	-1.4150	-1.0113	-.6098	-1.3920	.5037
2	-.6683	.8707	-.9976	.5277	.4965	-.5144	.3730	3.8256
3	.1561	.7494	.0471	-.8318	-.6350	1.1851	-.1596	.3327
4	1.9882	3.4979	-3.6093	-1.8080	-1.1506	-2.2140	-1.7089	-.4734
5	-.0500	-.3419	-.2576	.8589	.3694	1.4021	.1309	.4754
6	.5226	-.7057	-.6494	.7020	-.0335	.9682	.0341	1.8776
7	1.1388	1.5774	-1.3775	-1.1445	-.8468	-1.1993	-.9636	-.3085
8	-.7828	.8707	.3300	-.4832	-.1624	-.1528	-.3532	-1.1955
9	-.6831	-.7005	.2100	1.0147	.7670	.5202	1.0899	-.2296
10	.4004	-.1308	-.7461	.3457	-.0733	1.7155	.4214	.5193
11	-.3449	-.2141	.6583	-.1005	-.0054	-.7292	-.0509	-.3788
12	.2605	-.0856	-.0521	-.1064	-.2423	.7759	-.2454	.4390
13	.7058	-.2206	.3953	-.6924	-.6923	-1.2015	-.7405	.2655
14	3.4539	-.8673	-1.3458	-.8318	-.9215	2.2700	-1.3215	5.1018
15	-2.7752	-2.4041	.3953	3.9093	11.6397	-.1890	4.2947	-.0032
Cluster	ZF0G4	ZF0G5	ZF0G6	ZF0G8	ZF0G9	ZF0G10	ZLAK1	ZLAK2
1	.8041	-.5553	-.4803	-.4519	.1641	-.0213	1.0155	-.2462
2	-.6286	-.2804	.8629	-.4051	.1570	-.0329	-1.2861	.2740
3	1.7977	-.3187	-1.6406	-.0964	1.8982	-1.6341	3.7449	.5465
4	-.5580	-.1656	.6175	-.5080	-.7999	.8598	-5.5055	-4.6309
5	-1.4296	3.7193	-.8920	3.9937	-.0626	-1.0531	-.1906	-.7342
6	-1.1233	3.3557	-1.0516	4.0194	.0158	-1.1240	.0934	12.9179
7	-.2524	-.4161	.5669	-.4269	-.9216	.9474	.0491	-.2990
8	1.5739	-.7015	-1.1497	-.4566	.5334	-.3446	.1644	1.0302
9	.2202	-.3409	.0031	-.2989	.4995	-.3670	-1.0518	.1070
10	-.7359	.3107	-.1789	.2466	1.3753	-1.3192	-.0869	-.2407
11	-.4705	-.3281	.7287	-.4345	-.8716	.9090	-.0407	.1061
12	.4845	.5844	-.8627	.6173	.8331	-.9253	.8309	-.1695
13	2.9285	-.9311	-2.4261	-.3022	-1.1136	1.0866	-.0689	-.7615
14	-.2753	-.3187	.6175	-.0964	1.6472	-1.4641	.9048	-.7070
15	-1.1233	-.4718	1.5011	-.5080	-1.1764	1.1999	-2.2598	.2740

Cluster	ZLAX3	ZLAX4	ZLAX5	ZLAX6	ZLAX7	ZLAX8	ZLAX9	ZLAX10
1	1.3579	1.0086	-.6681	.8712	.2070	1.0061	1.3957	1.6972
2	1.4455	.2308	-.1203	.2327	.2070	-.0144	-.6034	-.4462
3	3.1354	-.9359	1.4662	.2101	-16.2015	-9.7195	-.2060	1.6844
4	-5.2206	1.6568	-1.3796	.8740	.2070	1.0599	1.4168	1.7312
5	-.3065	-.9294	1.1496	-1.8381	-.4241	-.4868	-.9553	.1450
6	.3155	-.9359	1.3239	-2.0833	.0266	-.1997	-.7690	.2328
7	-.3574	.3942	-.2111	.7898	.1742	.8197	1.1318	1.1991
8	1.6010	-.4465	.2283	.5194	.1168	.2171	-.2226	-.3876
9	-.9292	-.2693	-.3266	.0329	.0296	-.5905	-.8336	-1.0859
10	.1658	-.8984	.7959	-1.0741	-.4542	-1.7557	-1.0965	-1.1043
11	-.0975	.7917	-.7523	.7474	.1830	.6570	.7433	.2108
12	.5617	-.8594	1.1366	-1.1413	-.0099	-.4407	-.6541	-.0001
13	.8131	.8531	-.7251	.8740	.2070	-5.9051	1.2843	.5138
14	2.4097	-.9359	1.1816	-1.5099	-5.5630	-2.7930	-1.3320	-1.6870
15	.5643	1.3716	-1.0665	.1497	.0266	-.4961	-.8683	-.3759
Cluster	ZLAX11	ZLAX12	ZLAX13	ZLAX14	ZLAX15	ZLAX17		
1	1.8913	-1.8921	-1.7078	1.5868	.4815	.8788		
2	-.1718	.1716	.4548	.9788	4.3779	-.1411		
3	2.0391	-2.0399	1.7221	2.1262	-.2741	-.9826		
4	2.0391	-2.0399	-1.7418	-.3142	-.9358	1.8223		
5	-.1523	.1520	-.1678	.4806	-.1848	-.9686		
6	-.2421	.2419	-.2439	-4.3891	.2553	-.9826		
7	1.4614	-1.4612	-1.2999	-.0700	-.5869	.3587		
8	-.8007	.8006	.3763	.3798	1.8898	-.2498		
9	-.7885	.7884	1.0751	-1.0076	.0457	-.0932		
10	-.5442	.5441	1.0928	.3774	.3406	-.8548		
11	-.0719	.0716	-.2219	-.2457	-.1015	.7499		
12	-.0199	.0195	-.0087	.6910	-.2543	-.9183		
13	-1.0859	1.0858	-.5248	1.6784	1.1288	.9528		
14	-.0546	.0544	1.6753	3.3576	1.8699	-.9826		
15	-1.0859	1.0858	.3646	.1560	5.0198	1.5138		

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	8.7469	0.0													
3	18.9328	20.0356	0.0												
4	11.5184	14.3192	24.3606	0.0											
5	10.4617	9.6635	19.2996	14.8168	0.0										
6	17.5568	16.3635	23.9557	23.1375	14.6432	0.0									
7	3.9857	8.7400	19.5633	9.5738	9.5985	16.8594	0.0								
8	7.2571	7.0250	18.6552	14.4833	8.9592	15.5271	7.1541	0.0							
9	9.3135	7.3984	19.4531	13.4772	7.5785	15.3575	7.7740	5.3903	0.0						
10	9.0445	7.2576	17.9447	14.4110	6.0409	15.2677	8.3425	6.0376	4.3409	0.0					
11	6.3272	7.4168	19.6630	11.9329	8.5707	16.0092	4.5210	5.3595	4.8071	6.8529	0.0				
12	7.0779	7.5718	17.9303	13.9763	5.5462	15.0147	6.7797	4.9355	5.0800	3.3730	5.8030	0.0			
13	9.4250	10.3545	19.0009	14.8221	11.7552	18.8790	9.7046	8.2030	9.3014	9.4702	8.8056	8.8930	0.0		
14	12.3227	10.5305	14.4181	18.4677	11.9204	19.0335	13.2603	12.0907	12.1819	9.1835	12.9999	10.0219	12.8721	0.0	
15	18.3805	14.0411	25.4973	21.2895	16.5804	21.5995	17.6652	15.5948	13.8286	15.7818	14.9402	16.4680	17.5834	20.0335	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	11.0	11.0
2	4.0	4.0
3	1.0	1.0
4	1.0	1.0
5	8.0	8.0
6	1.0	1.0
7	33.0	33.0
8	8.0	8.0
9	62.0	62.0
10	9.0	9.0
11	98.0	98.0
12	79.0	79.0
13	1.0	1.0
14	1.0	1.0
15	1.0	1.0
Total	318.0	318.0

KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance
290	1	.757	130	7	3.885	231	9	4.465	189	9	5.828	85	11	2.610
287	1	1.652	117	7	4.001	41	9	4.765	140	9	5.888	8	11	2.703
289	1	3.140	148	7	4.081	198	9	4.777	234	9	5.890	18	11	3.016
288	1	3.853	81	7	4.177	110	9	4.823	202	9	5.924	226	11	3.196
283	1	4.089	139	7	4.299	247	9	4.835	146	9	5.936	82	11	3.214
122	1	4.259	72	7	4.307	109	9	4.892	235	9	5.969	73	11	3.258
116	1	4.305	224	7	4.312	48	9	4.934	103	9	5.993	15	11	3.267
291	1	4.882	129	7	4.316	24	9	5.117	192	9	6.030	17	11	3.415
284	1	5.442	149	7	4.353	92	9	5.184	229	9	6.031	11	11	3.423
277	1	5.450	151	7	4.490	31	9	5.270	186	9	6.054	20	11	3.428
279	1	5.921	125	7	4.663	38	9	5.283	228	9	6.076	4	11	3.475
44	2	.165	272	7	4.736	47	9	5.317	40	9	6.082	13	11	3.488
29	2	3.954	71	7	4.819	102	9	5.337	203	9	6.085	88	11	3.532
43	2	5.324	127	7	4.854	196	9	5.379	190	9	6.112	282	11	3.628
252	2	5.438	152	7	4.942	30	9	5.380	193	9	6.216	28	11	3.650
296	3	.000	101	7	4.982	108	9	5.381	188	9	6.224	98	11	3.677
131	4	0.0	119	7	5.022	58	9	5.435	281	9	6.400	25	11	3.775
829	5	.362	268	7	5.209	184	9	5.452	194	9	6.417	76	11	3.845
828	5	4.689	285	7	5.243	233	9	5.478	248	9	6.420	54	11	3.883
825	5	5.165	273	7	5.281	195	9	5.500	144	9	6.555	120	11	3.905
838	5	5.526	240	7	5.358	187	9	5.503	253	9	6.602	77	11	3.941
824	5	6.222	292	7	5.594	111	9	5.503	236	9	6.603	12	11	3.957
822	5	6.260	9	7	5.797	197	9	5.543	155	9	7.125	84	11	3.977
827	5	6.460	147	7	5.922	191	9	5.573	214	9	7.425	121	11	3.997
819	5	6.799	59	8	.259	227	9	5.598	208	10	.982	3	11	3.997
835	6	.000	51	8	2.853	243	9	5.617	209	10	5.055	50	11	4.007
124	7	1.703	265	8	5.071	242	9	5.626	181	10	5.306	83	11	4.089
126	7	2.523	280	8	5.604	5	9	5.637	179	10	5.456	90	11	4.105
153	7	2.744	293	8	6.333	112	9	5.640	201	10	5.743	60	11	4.114
274	7	2.837	270	8	6.746	232	9	5.686	170	10	5.785	93	11	4.125
239	7	3.177	156	8	6.748	141	9	5.730	290	10	5.836	27	11	4.177
78	7	3.227	278	8	7.094	104	9	5.737	185	10	6.140	114	11	4.180
150	7	3.665	37	9	1.954	46	9	5.739	211	10	6.751	220	11	4.204
132	7	3.666	2	9	4.041	36	9	5.805	21	11	1.318	74	11	4.209
80	7	3.745	45	9	4.323	237	9	5.808	7	11	2.504	113	11	4.295

KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance
217	11	4.350	97	11	5.316	182	12	3.570	295	12	5.145	295	13	.000
100	11	4.422	105	11	5.330	255	12	3.615	261	12	5.213	204	14	.000
89	11	4.437	35	11	5.341	256	12	3.689	172	12	5.231	199	15	.000
49	11	4.462	246	11	5.377	821	12	3.724	263	12	5.291			
218	11	4.466	69	11	5.380	178	12	3.760	171	12	5.297			
65	11	4.535	63	11	5.464	837	12	3.896	811	12	5.361			
26	11	4.546	266	11	5.484	820	12	3.992	168	12	5.406			
107	11	4.610	138	11	5.530	175	12	3.998	815	12	5.453			
56	11	4.671	145	11	5.578	163	12	4.005	814	12	5.546			
216	11	4.741	251	11	5.593	836	12	4.024	207	12	5.596			
106	11	4.743	1	11	5.600	206	12	4.137	831	12	5.598			
134	11	4.780	115	11	5.677	162	12	4.161	177	12	5.607			
10	11	4.816	34	11	5.691	210	12	4.216	180	12	5.658			
55	11	4.840	275	11	5.716	257	12	4.223	826	12	5.686			
75	11	4.864	61	11	5.775	259	12	4.223	262	12	5.687			
86	11	4.876	276	11	5.791	174	12	4.302	183	12	5.724			
62	11	4.886	91	11	5.809	823	12	4.368	260	12	5.805			
52	11	4.904	79	11	5.873	800	12	4.496	286	12	5.867			
230	11	4.917	99	11	5.927	176	12	4.523	154	12	5.903			
67	11	4.923	215	11	6.039	816	12	4.534	817	12	5.983			
123	11	4.970	267	11	6.057	805	12	4.562	802	12	6.000			
6	11	4.981	66	11	6.127	812	12	4.574	160	12	6.024			
219	11	5.009	221	11	6.145	167	12	4.602	169	12	6.123			
32	11	5.025	238	11	6.181	830	12	4.625	222	12	6.214			
19	11	5.034	249	11	6.398	164	12	4.625	166	12	6.254			
223	11	5.063	23	11	6.646	161	12	4.639	258	12	6.319			
135	11	5.103	806	12	1.447	801	12	4.774	250	12	6.327			
68	11	5.147	807	12	2.188	803	12	4.839	212	12	6.330			
70	11	5.150	832	12	2.495	804	12	4.930	294	12	6.395			
225	11	5.166	264	12	2.565	165	12	4.932	87	12	6.442			
16	11	5.186	808	12	2.687	810	12	4.991	813	12	6.526			
244	11	5.222	833	12	3.215	173	12	5.003	818	12	6.749			
245	11	5.256	297	12	3.333	254	12	5.089	118	12	6.882			
269	11	5.290	809	12	3.415	158	12	5.091	157	12	6.905			
142	11	5.293	213	12	3.426	143	12	5.093	159	12	6.953			

file c:\spss\dem80

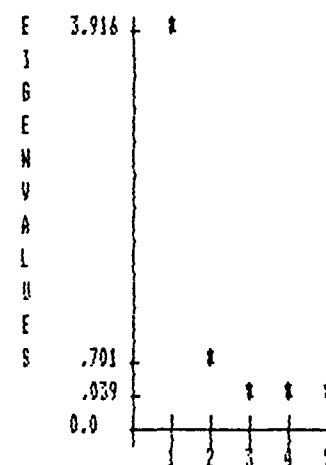
Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label	Correlations:					
						DEM1	DEM2	DEM3	DEM4	DEM5	
DEM1	.25	.10	.08	.74	378	DEM1	1.0000	.7673**	-.7875**	-.7605**	-.7756**
DEM2	.37	.07	.22	.60	378	DEM2	.7673**	1.0000	-.7906**	-.7948**	-.7297**
DEM3	.24	.10	.02	.55	378	DEM3	-.7875**	-.7906**	1.0000	.4643**	.4873**
DEM4	.14	.09	0.0	.45	378	DEM4	-.7605**	-.7948**	.4643**	1.0000	.9037**
DEM5	.82	.79	.01	3.95	378	DEM5	-.7756**	-.7297**	.4873**	.9037**	1.0000

N of cases: 378 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

Variable	Communality	# Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEM1	1.00000	1	3.91580	78.3	78.3
DEM2	1.00000	2	.70064	14.0	92.3
DEM3	1.00000	3	.24396	4.9	97.2
DEM4	1.00000	4	.10016	2.0	99.2
DEM5	1.00000	5	.03944	.8	100.0

PC Extracted 1 factors.
Factor Matrix:

	FACTOR 1
DEM1	-.92507
DEM2	-.92302
DEM3	.79046
DEM4	.89340
DEM5	.88605

Final Statistics:

Variable	Communality	# Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEM1	.85575	1	3.91580	78.3	78.3
DEM2	.85197				
DEM3	.62483				
DEM4	.79816				
DEM5	.78508				

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization. Classification Cluster Centers.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5
1	-1.2742	-1.3001	.6081	1.7625	2.3457
2	3.4738	-1.8199	.1949	1.2735	-.4994
3	-1.4442	1.2953	-.8444	1.4872	2.3986
4	1.5077	2.2908	-2.0361	-1.3796	-1.0122
5	-.6970	-.6293	.1962	.9674	.6131
6	.0059	-.1504	.4542	-.4607	-.5302
7	-.9427	1.7474	.1887	-.5863	-.2903
8	1.4020	1.0405	-1.2884	-1.1862	-.9463
9	2.4902	3.0561	-.6365	-.5430	-.8045
10	-1.2475	-1.9553	-.4287	3.3036	3.9365
11	-1.4441	-1.6938	2.1436	.7219	1.9382
12	4.8509	-.1946	-.0129	.0981	-.7790
13	-1.0765	-1.4240	3.0160	-.9516	-.5642
14	-1.2389	.1222	1.6869	.2632	.8255
15	1.5066	-1.9553	-.4287	.3118	-.5121

Final Cluster Centers.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5
1	-1.2475	-1.2156	.5108	1.7543	2.3067
2	3.4738	-1.8199	.1949	1.2735	-.4994
3	-1.4442	1.2953	-.8444	1.4872	2.3986
4	1.6229	2.0464	-1.9830	-1.3638	-1.0038
5	-.6372	-.6534	.2512	.9289	.5997
6	-.0453	-.0527	.3319	-.2869	-.4204
7	-.7802	1.3969	.0650	-.3560	-.2261
8	1.2481	1.1347	-1.1428	-1.1460	-.9250
9	2.4902	3.0561	-.6365	-.5430	-.8045
10	-1.2475	-1.9553	-.4287	3.3036	3.9365
11	-1.4005	-1.6242	1.8464	.8678	1.8040
12	4.8509	-.1946	-.0129	.0981	-.7790
13	-.9540	-1.0072	2.3984	-.7995	-.5019
14	-1.0097	-.5445	1.4335	.1159	.3755
15	1.5066	-1.9553	-.4287	.3118	-.5121

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	5.5552	0.0													
3	2.8739	6.5890	0.0												
4	6.7661	5.5070	5.5652	0.0											
5	2.0859	4.4262	3.0326	5.0215	0.0										
6	3.7991	4.2387	4.0313	3.7480	1.7991	0.0									
7	4.2556	5.5849	3.4007	3.4658	2.5674	1.8599	0.0								
8	5.7742	4.6377	5.0341	1.3157	3.9147	2.5000	2.5989	0.0							
9	6.9633	5.3690	5.7449	2.0732	5.3355	4.1526	3.7829	2.4226	0.0						
10	2.5469	6.8188	4.0550	8.5358	4.3936	6.1252	6.5131	7.7278	8.7408	0.0					
11	1.7347	5.6562	4.0621	7.0817	2.3502	3.5897	4.2789	5.9222	7.2116	3.9724	0.0				
12	7.1253	2.4578	7.3868	4.6379	5.7437	4.9384	5.8958	4.1944	4.1158	8.5425	7.2005	0.0			
13	4.2628	5.3425	5.4596	5.9351	2.9973	2.4708	3.3915	4.6740	6.0879	6.7514	3.0146	6.3169	0.0		
14	2.7879	5.0367	3.8387	5.4229	1.5033	1.7836	2.5058	4.2236	5.5969	5.3252	2.0244	6.1558	1.6665	0.0	
15	4.3636	2.2808	5.4130	4.6360	2.8931	2.6408	4.1519	3.5243	5.1904	6.0271	4.4059	3.8176	3.9621	3.5520	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	26.0	26.0
2	1.0	1.0
3	1.0	1.0
4	22.0	22.0
5	98.0	98.0
6	126.0	126.0
7	4.0	4.0
8	70.0	70.0
9	1.0	1.0
10	1.0	1.0
11	9.0	9.0
12	1.0	1.0
13	5.0	5.0
14	12.0	12.0
15	1.0	1.0
Total	378.0	378.0

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80001	1	.13020	80161	4	.33109	80175	5	.52654	80137	5	.91799	80299	5	1.25484
80017	1	.18564	80250	4	.33209	80811	5	.53810	80043	5	.92080	80048	5	1.26160
80014	1	.35665	80148	4	.37724	80265	5	.54667	80809	5	.92356	80027	5	1.27168
80063	1	.50109	80134	4	.38176	80836	5	.55737	80025	5	.92602	80336	5	1.31806
80288	1	.52528	80206	4	.39750	80331	5	.57840	80140	5	.92968	80232	5	1.33709
80196	1	.54820	80008	4	.40395	80314	5	.58268	80322	5	.94494	80290	5	1.47801
80003	1	.57044	80218	4	.48200	80215	5	.60004	80235	5	.95664	80030	5	1.59714
80037	1	.65764	80150	4	.51749	80178	5	.61488	80300	5	.96180	80264	5	1.63359
80363	1	.72919	80067	4	.56808	80224	5	.62007	80823	5	.96469	80010	6	.16956
80011	1	.73743	80078	4	.58233	80259	5	.62262	80016	5	.96577	80087	6	.33981
80022	1	.82656	80121	4	.60695	80081	5	.63539	80802	5	.97293	80315	6	.37364
20279	1	.84549	80151	4	.69770	80044	5	.63803	80267	5	.98701	80051	6	.38218
80281	1	.84555	80170	4	.82319	80303	5	.66470	80183	5	.99917	80079	6	.38251
80031	1	.91813	80252	4	.82319	80189	5	.66828	80013	5	1.02379	80165	6	.42764
80286	1	.91821	80123	4	.86323	80060	5	.66962	80205	5	1.02608	80181	6	.43121
80023	1	.97092	80033	5	.15626	80226	5	.69063	80309	5	1.03092	80819	6	.43125
80002	1	1.06436	80039	5	.17502	80188	5	.69860	80026	5	1.03416	80210	6	.43541
80306	1	1.11960	80815	5	.23375	80301	5	.72627	80814	5	1.04248	80229	6	.44357
80289	1	1.18867	80307	5	.23417	80036	5	.72896	80042	5	1.04761	80221	6	.44408
80367	1	1.23595	80268	5	.27239	80257	5	.76146	80176	5	1.04979	80318	6	.44421
80293	1	1.26278	80261	5	.27699	80006	5	.77281	80195	5	1.05754	80349	6	.44682
80358	1	1.27044	80273	5	.29282	80310	5	.78320	80270	5	1.05968	80223	6	.45572
80021	1	1.36622	80804	5	.29668	80325	5	.78478	80837	5	1.06413	80304	6	.46679
80040	1	1.69422	80295	5	.32997	80292	5	.78519	80271	5	1.08192	80828	6	.49034
80277	1	1.83210	80035	5	.33637	80202	5	.79069	80187	5	1.08703	80201	6	.51833
80056	1	1.86345	80143	5	.37933	80193	5	.79328	80312	5	1.09321	80344	6	.54601
80204	2	.00000	80821	5	.38429	80200	5	.79594	80274	5	1.09328	80319	6	.55736
80038	3	0.0	80335	5	.39236	80266	5	.81789	80258	5	1.11131	80019	6	.57192
80153	4	.12248	80801	5	.39927	80020	5	.83966	80294	5	1.11744	80808	6	.57192
80242	4	.24235	80334	5	.47267	80269	5	.85104	80139	5	1.14878	80053	6	.57269
80207	4	.25148	80816	5	.47363	80332	5	.85472	80833	5	1.17100	80347	6	.59330
80005	4	.25158	80192	5	.47430	80829	5	.86091	80287	5	1.20095	80237	6	.59598
80100	4	.26585	80329	5	.50388	80291	5	.86820	80029	5	1.23216	80076	6	.59992
80073	4	.27427	80323	5	.51381	80194	5	.87388	80260	5	1.23607	80810	6	.63706
80072	4	.30151	80812	5	.51899	80177	5	.87656	80138	5	1.24572	80209	6	.64238

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80180	6	.65225	80805	6	.88434	80320	6	1.15569	80103	8	.20239	80105	8	.75222
80345	6	.66289	80807	6	.89171	80825	6	1.16079	80244	8	.20601	80253	8	.75754
80817	6	.66934	80357	6	.90356	80341	6	1.17812	80117	8	.26628	80104	8	.76957
80278	6	.67394	80085	6	.91312	80327	6	1.20083	80090	8	.27242	80168	8	.77594
80324	6	.68072	80128	6	.91374	80263	6	1.20321	80108	8	.29823	80217	8	.77640
80222	6	.68123	80065	6	.91521	80091	6	1.20955	80069	8	.32621	80239	8	.79282
80129	6	.69189	80066	6	.92108	80049	6	1.21216	80827	8	.32914	80364	8	.79682
80353	6	.69446	80054	6	.92631	80179	6	1.22245	80099	8	.40210	80084	8	.79929
80351	6	.70434	80343	6	.93345	80050	6	1.22282	80115	8	.42318	80125	8	.81315
80093	6	.70595	80225	6	.93788	80227	6	1.23125	80166	8	.43833	80098	8	.83508
80338	6	.70813	80132	6	.94354	80158	6	1.23136	80220	8	.44721	80251	8	.85788
80018	6	.70846	80803	6	.94422	80208	6	1.24401	80163	8	.45487	80080	8	.87048
80822	6	.73164	80346	6	.94722	80302	6	1.25850	80219	8	.47623	80164	8	.90860
80228	6	.74025	80230	6	.96099	80824	6	1.26898	80111	8	.48636	80107	8	.90864
80173	6	.74092	80321	6	.98409	80162	6	1.27780	80246	8	.50650	80113	8	.94682
80275	6	.76238	80057	6	.98876	80333	6	1.28975	80248	8	.51000	80127	8	.95039
80191	6	.76908	80313	6	.99018	80096	6	1.29309	80083	8	.52451	80070	8	.95081
80826	6	.77008	80835	6	.99062	80272	6	1.30020	80092	8	.52492	80088	8	.97129
80834	6	.78720	80211	6	1.04383	80231	6	1.36438	80131	8	.54596	80106	8	.97240
80007	6	.78818	80282	6	1.04714	80142	6	1.36786	80144	8	.59312	80216	8	.99909
80082	6	.80739	80052	6	1.06582	80118	6	1.36866	80116	8	.60645	80169	8	1.00502
80348	6	.81816	80059	6	1.07314	80832	6	1.37239	80086	8	.60815	80240	8	1.01686
80831	6	.83433	80317	6	1.07365	80061	6	1.38397	80102	8	.61137	80185	8	1.04774
80354	6	.83521	80119	6	1.08466	80326	6	1.39271	80146	8	.61561	80062	8	1.11662
80350	6	.84154	80120	6	1.08731	80328	6	1.45797	80068	8	.62353	80243	8	1.21007
80806	6	.85075	80095	6	1.08879	80316	6	1.46550	80112	8	.63678	80122	8	1.23107
80356	6	.85160	80818	6	1.10253	80262	6	1.49809	80114	8	.65803	80214	8	1.24931
80234	6	.85306	80342	6	1.10796	80130	6	1.50415	80245	8	.66102	80337	8	1.28039
80182	6	.86044	80238	6	1.10975	80074	6	1.52079	80004	8	.69246	80094	8	1.30337
80203	6	.86851	80233	6	1.11761	80157	7	.25783	80247	8	.69487	80101	8	1.30357
80830	6	.87389	80284	6	1.12630	80365	7	.38819	80071	8	.70899	80089	8	1.39674
80813	6	.87461	80838	6	1.13255	80145	7	1.03879	80055	8	.71144	80167	8	1.40005
80236	6	.87780	80283	6	1.15064	80308	7	1.38909	80133	8	.72543	80124	8	1.43685
80213	6	.87785	80159	6	1.15078	80110	8	.17823	80362	8	.72850	80147	9	.00000
80174	6	.87942	80097	6	1.15222	80077	8	.18687	80126	8	.73929	80254	10	.00000

KÖRZET	GROUP	DIST
80012	11	.36036
80276	11	.39849
80368	11	.50292
80361	11	.53483
80009	11	.70011
80135	11	.99787
80280	11	1.09066
80045	11	1.35463
80285	11	1.42186
80820	12	0.0
80330	13	.27756
80184	13	.91050
80359	13	1.17336
80155	13	1.45601
80154	13	1.45621
80141	14	.40854
80152	14	.87710
80156	14	.97897
80032	14	.99513
80339	14	1.12844
80136	14	1.21161
80064	14	1.23305
80058	14	1.25563
80212	14	1.32314
80190	14	1.33377
80366	14	1.49770
80046	14	1.52885
80160	15	.00000

file c:\spss\foq80

Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label
FOG1	.21	.14	-.58	.66	378
FOG2	.38	.23	.04	1.23	378
FOG3	.74	.31	.14	2.57	378
FOG4	.51	.12	.17	.94	378
FOG5	.04	.05	0.0	.50	378
FOG6	.40	.14	0.0	.95	378
FOG7	1.88	2.57	.03	39.33	378
FOG8	.02	.04	0.0	.29	378
FOG9	.53	.15	.16	.97	378
FOG10	.39	.19	.02	1.25	378
FOG11	.02	.02	0.0	.28	378

Correlations:	FOG1	FOG2	FOG3	FOG4	FOG5	FOG6	FOG7	FOG8	FOG9	FOG10	FOG11
FOG1	1.0000	.5961**	-.2766**	.0023	.3764**	-.3764**	.4517**	.3558**	.3629**	-.6034**	.3221**
FOG2	.5961**	1.0000	.1577*	.1925**	.1232*	.1612**	.1228*	.0708	.3020**	-.0398	.3394**
FOG3	-.2766**	.1577*	1.0000	.3119**	.0183	.5579**	-.0920	.0121	.2690**	.4184**	.1047
FOG4	.0023	.1925**	.3119**	1.0000	.0171	.1534*	.0625	.0517	.6692**	.2019**	.1070
FOG5	.3764**	.1232*	.0183	.0171	1.0000	-.1663**	.2543**	.8194**	.2431**	-.1971**	.0639
FOG6	-.3764**	.1612**	.5579**	.1534*	-.1663**	1.0000	-.2402**	-.2217**	.1406*	.7637**	.1298*
FOG7	.4517**	.1228*	-.0920	.0625	.2543**	-.2402**	1.0000	.3620**	.3814**	-.4891**	.2314**
FOG8	.3558**	.0708	.0121	.0517	.8194**	-.2217**	.3620**	1.0000	.2751**	-.3359**	.0488
FOG9	.3629**	.3020**	.2690**	.6692**	.2431**	.1406*	.3814**	.2751**	1.0000	-.2161**	.2010**
FOG10	-.6034**	-.0398	.4184**	.2019**	-.1971**	.7637**	-.4891**	-.3359**	-.2161**	1.0000	-.0609
FOG11	.3221**	.3394**	.1047	.1070	.0639	.1298*	.2314**	.0488	.2010**	-.0609	1.0000

N of cases: 378 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

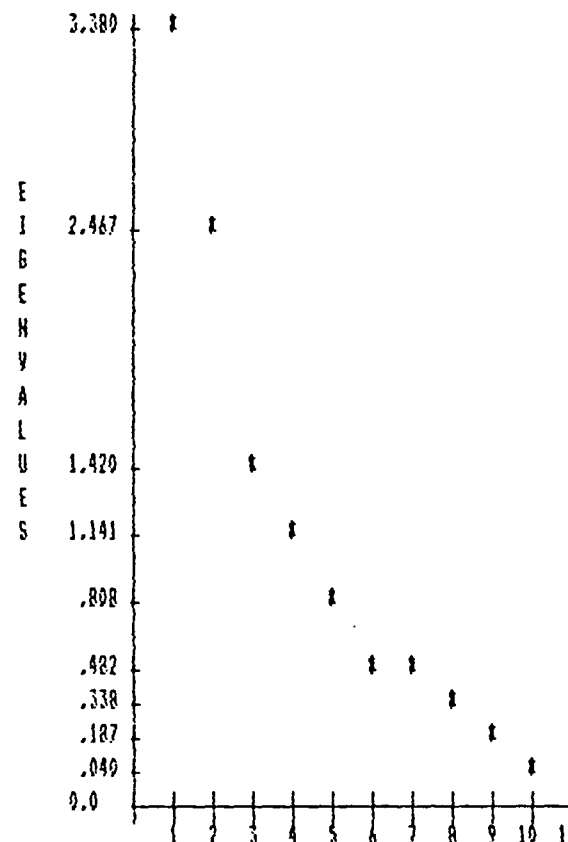
Initial Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
FOG1	1.00000	1	3.37955	30.7	30.7
FOG2	1.00000	2	2.46739	22.4	53.2
FOG3	1.00000	3	1.42020	12.9	66.1
FOG4	1.00000	4	1.14087	10.4	76.4
FOG5	1.00000	5	.80775	7.3	83.8
FOG6	1.00000	6	.61078	5.6	89.3
FOG7	1.00000	7	.48160	4.4	93.7
FOG8	1.00000	8	.33831	3.1	96.8
FOG9	1.00000	9	.18664	1.7	98.5
FOG10	1.00000	10	.12706	1.2	99.6
FOG11	1.00000	11	.03985	.4	100.0

PC Extracted 4 factors.

Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
FOG1	.83834	.05103	-.34643	.17616
FOG2	.35968	.49532	-.46997	.36890
FOG3	-.27930	.71066	.22389	.07634
FOG4	.07479	.68490	.03575	-.57872
FOG5	.60742	.13355	.62863	.33893
FOG6	-.54561	.66202	.02972	.26967
FOG7	.67352	.07155	-.05360	-.18243
FOG8	.66839	.09834	.63686	.20516
FOG9	.47188	.66059	.01284	-.45430
FOG10	-.76978	.42853	.15263	.22122
FOG11	.28116	.37918	-.44712	.33870

Final Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
FOG1	.85647	1	3.37955	30.7	30.7
FOG2	.73167	2	2.46739	22.4	53.2
FOG3	.63899	3	1.42020	12.9	66.1
FOG4	.81088	4	1.14087	10.4	76.4
FOG5	.89928				
FOG6	.80957				
FOG7	.49491				
FOG8	.90410				
FOG9	.87623				
FOG10	.84844				
FOG11	.53746				

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
FACTOR 1	-.66911	.56086	.41477	.25632
FACTOR 2	.61651	.12309	.42607	.65056
FACTOR 3	.24535	.73870	-.62664	.93812
FACTOR 4	.33468	.35300	.50375	-.71387

Rot. Fact. Matr.:	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
FOG1	-.55552	.28275	.67529	.10912
FOG2	.07286	.04575	.84055	.13317
FOG3	.70549	.12316	.08510	.34477
FOG4	.18729	-.05163	.00890	.87923
FOG5	-.05776	.94225	.08648	.02511
FOG6	.87076	-.10737	.17299	.09945
FOG7	-.48075	.28257	.25153	.34738
FOG8	-.16169	.92985	.02339	.11312
FOG9	-.05244	.19607	.24369	.88071
FOG10	.89075	-.18815	-.12090	-.07063
FOG11	.04930	-.00636	.72897	.05991

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization.

Varimax converged in 6 iterations.

Classification Cluster Centers.

Cluster	ZF061	ZF062	ZF063	ZF064	ZF065	ZF066	ZF067	ZF068	ZF069	ZF0610	ZF0611
1	-.4813	2.5286	5.8381	-1.0756	-.7109	1.5697	-.4066	-.5022	-.3649	.6110	.0857
2	-.5193	.8999	.7390	2.9175	1.0931	3.3152	-.4538	.1557	.6742	4.1816	1.4375
3	.5157	-.6366	-1.3384	-2.5233	-.0319	-1.5258	.2169	.0357	-1.6559	-1.3437	-.3292
4	2.2854	.9690	.0820	1.0577	3.0705	-1.7403	3.4481	3.9377	1.5346	-1.7813	-.2841
5	-.0654	1.2805	.1618	-.1164	-.2209	.5989	-.5026	-.2925	-1.1312	1.1935	.0778
6	-.0560	-.7386	-.3306	1.5968	.5447	-1.2425	.7267	.9980	1.3134	-.9822	-.5746
7	1.1324	1.3704	.2881	.0570	.0771	.3137	.4936	.1371	.7456	-.8830	3.7802
8	1.9482	.5036	.0820	.8856	-.1093	-.3227	14.5936	.2838	2.2361	-1.9298	2.0860
9	-5.7819	-.6410	.3058	.2887	-.3098	.2596	-.2780	-.2386	-.8200	.9739	-.3143
10	-.6285	-.3328	.3698	.2887	-.1093	.1868	-.4651	-.5022	-.6900	.9221	10.4871
11	.9129	-.0458	.4075	-1.1667	5.0759	-.5079	1.1225	6.2271	.2613	-1.2125	-.2799
12	1.5372	1.0173	.1400	.6048	.2186	-.1512	3.3992	.3432	1.9814	-1.5673	1.1705
13	-1.0997	-.1736	3.7493	1.3645	.5530	3.6279	-.3657	-.2201	1.7024	2.6917	-.5200
14	1.5065	1.0759	.3058	-1.3314	3.7007	.1868	6.1757	3.9802	.4804	-1.1001	1.2859
15	3.3470	.7237	-.9733	-1.5872	9.3154	-2.9431	-.5275	-.5022	.0253	-.8409	-.7144

Final Cluster Centers.

Cluster	ZF061	ZF062	ZF063	ZF064	ZF065	ZF066	ZF067	ZF068	ZF069	ZF0610	ZF0611
1	-.4813	2.5286	5.8381	-1.0756	-.7109	1.5697	-.4066	-.5022	-.3649	.6110	.0857
2	-.6653	.3935	.7056	2.6336	.4422	2.9707	-.4719	-.2386	1.3420	4.2535	.3858
3	.2607	-.7834	-1.4423	-1.6457	-.4592	-1.5844	.1050	-.3420	-1.3491	-1.0971	-.4241
4	1.4329	.6577	.4577	.4806	2.7482	-1.5237	1.6706	3.4529	1.0982	-1.3464	-.0143
5	-.3208	.1185	.2533	-.0137	-.2629	.5091	-.3448	-.3173	-.2610	.5315	-.1511
6	.1731	-.1758	.0149	.8425	.3462	-.4387	.1975	.4678	.8818	-.5432	-.1020
7	1.4329	1.1097	.0525	.3543	-.1556	.1588	.6918	-.0763	1.0956	-.9286	2.9169
8	1.9482	.5036	.0820	.8856	-.1093	-.3227	14.5936	.2838	2.2361	-1.9298	2.0860
9	-5.7819	-.6410	.3058	.2887	-.3098	.2596	-.2780	-.2386	-.8200	.9739	-.3143
10	-.6285	-.3328	.3698	.2887	-.1093	.1868	-.4651	-.5022	-.6900	.9221	10.4871
11	1.0402	.1221	.2259	-.7629	4.2020	-.5168	.8242	5.1228	.3179	-1.0137	-.1810
12	1.6557	1.0374	-.1139	.6831	-.1845	-.1317	1.4557	-.1067	1.8134	-1.2622	.8358
13	-.9782	-.2888	2.4324	.7577	.4923	2.8435	-.3774	-.2386	2.4311	2.7758	.5858
14	1.5065	1.0759	.3058	-1.3314	3.7007	.1868	6.1757	3.9802	.4804	-1.1001	1.2859
15	3.3470	.7237	-.9733	-1.5872	9.3154	-2.9431	-.5275	-.5022	.0253	-.8409	-.7144

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	8.0207	0.0													
3	8.9048	9.1434	0.0												
4	9.2741	9.1916	6.7040	0.0											
5	6.2919	5.5406	3.9020	6.3655	0.0										
6	7.3966	6.3037	4.0871	4.6190	2.4008	0.0									
7	7.5595	7.3183	5.6101	5.8168	4.3185	3.7290	0.0								
8	17.1400	17.0473	15.6561	13.9020	15.7377	14.8211	14.0624	0.0							
9	8.5483	7.5354	7.1758	9.6389	5.5771	6.5541	8.5779	17.5165	0.0						
10	12.2736	11.4686	11.6274	12.4576	10.6812	10.9464	8.4597	17.9639	11.9790	0.0					
11	10.2237	10.0294	7.8155	3.0693	7.5556	6.3987	7.6797	15.6511	10.2185	13.2316	0.0				
12	7.8047	7.4073	5.3034	5.0957	4.1906	2.8739	2.4401	13.2454	8.6537	10.7523	7.3409	0.0			
13	6.2481	3.2407	8.5810	8.4733	4.9796	5.7186	6.6016	16.5518	7.0639	11.1044	9.2779	6.6792	0.0		
14	11.2521	11.4733	9.5085	5.4797	9.3846	8.3828	8.2023	10.4901	11.9493	13.3417	5.8594	7.7743	10.6927	0.0	
15	13.7250	13.3985	10.5770	8.8037	11.1270	10.3510	11.1255	18.6578	14.0554	15.8101	8.5850	10.8110	12.9928	10.7626	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
1	1.0	1.0	80306	3	1.28757	80326	3	2.48513	80025	5	1.88782	80160	5	2.34363
2	4.0	4.0	80333	3	1.38910	80302	3	2.68709	80017	5	1.89292	80299	5	2.35012
3	51.0	51.0	80329	3	1.38947	80351	3	2.79212	80165	5	1.90191	80365	5	2.35193
4	4.0	4.0	80334	3	1.40661	80342	3	2.79484	80167	5	1.92078	80051	5	2.39473
5	201.0	201.0	80320	3	1.45092	80328	3	3.01949	80179	5	1.96429	80007	5	2.39850
6	81.0	81.0	80300	3	1.48584	80330	3	3.33630	80006	5	1.97250	80145	5	2.40892
7	13.0	13.0	80332	3	1.49211	80804	4	.31179	80366	5	1.97502	80133	5	2.42904
8	1.0	1.0	80315	3	1.49712	80836	4	3.15899	80156	5	2.04087	80081	5	2.43925
9	1.0	1.0	80307	3	1.54798	80831	4	3.76287	80284	5	2.04443	80178	5	2.44125
10	1.0	1.0	80335	3	1.62176	80824	4	3.95648	80049	5	2.04625	80187	5	2.46829
11	6.0	6.0	80350	3	1.63892	80013	5	1.07987	80130	5	2.05030	80283	5	2.47346
12	8.0	8.0	80349	3	1.65170	80194	5	1.33096	80285	5	2.05652	80061	5	2.48988
13	4.0	4.0	80345	3	1.70583	80030	5	1.37879	80053	5	2.07006	80128	5	2.49739
14	1.0	1.0	80317	3	1.73190	80196	5	1.38868	80018	5	2.07127	80155	5	2.50927
15	1.0	1.0	80331	3	1.73159	80138	5	1.46077	80190	5	2.08792	80079	5	2.51358
Total	378.0	378.0	80303	3	1.75576	80202	5	1.46871	80059	5	2.11222	80281	5	2.51419
			80353	3	1.77115	80012	5	1.47836	80060	5	2.12039	80218	5	2.51537
			80343	3	1.78612	80014	5	1.57168	80152	5	2.12253	80245	5	2.52144
			80338	3	1.81633	80011	5	1.57239	80200	5	2.12305	80361	5	2.52386
KÖRZET	GROUP	DIST	80344	3	1.88421	80135	5	1.57332	80003	5	2.13770	80063	5	2.53941
80038	1	.00000	80347	3	1.88564	80288	5	1.58011	80173	5	2.21228	80054	5	2.55148
80183	2	.87764	80346	3	1.89461	80029	5	1.58367	80001	5	2.21629	80117	5	2.55344
80182	2	2.47888	80318	3	1.91760	80189	5	1.60524	80177	5	2.22663	80174	5	2.55797
80180	2	3.29521	80313	3	2.03344	80021	5	1.69239	80158	5	2.22938	80140	5	2.55954
80184	2	3.59290	80327	3	2.05976	80009	5	1.71590	80020	5	2.25854	80065	5	2.56688
80310	3	.71102	80324	3	2.14559	80201	5	1.72317	80282	5	2.26249	80141	5	2.56964
80323	3	.85386	80354	3	2.19995	80195	5	1.75310	80159	5	2.27653	80142	5	2.58355
80322	3	.95371	80337	3	2.25827	80139	5	1.76468	80214	5	2.27921	80076	5	2.59376
80316	3	1.12895	80341	3	2.27394	80032	5	1.77693	80064	5	2.28908	80191	5	2.60470
80312	3	1.14454	80336	3	2.28289	80137	5	1.77824	80176	5	2.29266	80120	5	2.60790
80314	3	1.16757	80308	3	2.31896	80136	5	1.78289	80058	5	2.29780	80080	5	2.61708
80309	3	1.21565	80321	3	2.35841	80175	5	1.78520	80057	5	2.29922	80816	5	2.62362
80319	3	1.23779	80348	3	2.36660	80143	5	1.81783	80368	5	2.31239	80027	5	2.62682
80301	3	1.27177	80339	3	2.39351	80002	5	1.83873	80045	5	2.32015	80247	5	2.63922
80325	3	1.28715	80304	3	2.40123	80026	5	1.86809	80031	5	2.32724	80146	5	2.64138

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80122	5	2.64709	80150	5	2.87912	80280	5	3.07832	80332	5	3.96700	80221	6	2.72948
80070	5	2.65771	80115	5	2.88368	80092	5	3.08066	80096	6	1.64647	80113	6	2.73571
80114	5	2.65999	80272	5	2.88676	80195	5	3.08375	80223	6	1.71259	80107	6	2.73646
80010	5	2.66855	80100	5	2.89589	80111	5	3.08467	80826	6	1.73210	80194	6	2.74472
80116	5	2.68166	80215	5	2.90792	80211	5	3.12333	80229	6	1.74311	80164	6	2.77442
80036	5	2.68633	80101	5	2.91320	80363	5	3.14650	80227	6	1.82818	80835	6	2.77858
80154	5	2.68751	80103	5	2.91465	80123	5	3.15152	80231	6	1.86773	80357	6	2.83115
80162	5	2.71823	80126	5	2.92992	80246	5	3.16017	80356	6	1.93844	80095	6	2.83753
80129	5	2.71858	80077	5	2.93226	80217	5	3.17427	80098	6	1.96371	80250	6	2.84850
80052	5	2.73000	80193	5	2.93382	80108	5	3.17753	80803	6	2.05020	80087	6	2.85111
80083	5	2.73467	80098	5	2.93916	80258	5	3.18494	80819	6	2.07766	80812	6	2.85161
80097	5	2.76345	80084	5	2.95307	80292	5	3.19912	80813	6	2.08152	80153	6	2.86529
80089	5	2.76506	80073	5	2.96005	80161	5	3.21988	80817	6	2.12441	80224	6	2.88214
80082	5	2.77112	80151	5	2.96758	80168	5	3.24654	80809	6	2.23750	80243	6	2.89644
80127	5	2.77186	80068	5	2.97080	80056	5	3.25954	80225	6	2.29589	80132	6	2.90115
80220	5	2.77282	80069	5	2.97209	80358	5	3.26854	80208	6	2.30405	80234	6	2.93276
80276	5	2.78111	80062	5	2.97624	80825	5	3.29026	80213	6	2.30675	80830	6	2.95931
80023	5	2.78395	80093	5	2.97624	80055	5	3.33065	80820	6	2.33371	80121	6	2.96659
80219	5	2.78461	80043	5	3.00192	80251	5	3.33856	80805	6	2.33443	80196	6	2.98672
80040	5	2.80259	80091	5	3.00196	80016	5	3.34818	80801	6	2.43293	80233	6	2.99290
80099	5	2.80259	80102	5	3.00332	80008	5	3.35440	80805	6	2.44805	80166	6	3.03059
80125	5	2.80715	80359	5	3.00476	80071	5	3.37740	80818	6	2.47910	80188	6	3.05509
80048	5	2.81021	80019	5	3.00722	80192	5	3.40415	80802	6	2.48775	80239	6	3.05677
80277	5	2.81526	80090	5	3.01148	80039	5	3.42900	80897	6	2.50200	80228	6	3.06805
80005	5	2.81757	80067	5	3.01156	80287	5	3.43318	80828	6	2.57461	80096	6	3.08903
80124	5	2.82041	80148	5	3.01840	80086	5	3.43395	80244	6	2.58335	80088	6	3.13307
80119	5	2.82710	80293	5	3.02074	80248	5	3.47771	80212	6	2.61187	80821	6	3.14693
80253	5	2.82900	80118	5	3.02840	80022	5	3.48537	80294	6	2.63798	80271	6	3.15684
80094	5	2.84512	80078	5	3.04675	80094	5	3.49172	80827	6	2.63733	80242	6	3.21593
20279	5	2.85169	80134	5	3.04739	80042	5	3.51968	80222	6	2.63921	80226	6	3.23265
80050	5	2.86203	80367	5	3.05867	80044	5	3.62197	80230	6	2.64314	80291	6	3.23475
80210	5	2.86795	80169	5	3.06173	80157	5	3.63457	80209	6	2.65063	80811	6	3.23926
80110	5	2.87573	80170	5	3.06709	80254	5	3.63752	80278	6	2.67656	80815	6	3.25559
80163	5	2.87712	80232	5	3.07006	80290	5	3.67047	80206	6	2.71141	80074	6	3.26933
80289	5	2.87798	80144	5	3.07607	80205	5	3.82041	80131	6	2.71703	80066	6	3.32354

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80072	6	3.34056	80273	12	2.15924
80112	6	3.38670	80264	12	2.62025
80240	6	3.40277	80329	12	2.70543
80207	6	3.42996	80267	12	2.72652
80823	6	3.47981	80257	12	2.91341
80237	6	3.57718	80033	12	3.14925
80216	6	3.58432	80286	12	3.15353
80837	6	3.59006	80362	13	2.71612
80252	6	3.61548	80185	13	2.81886
80203	6	3.73158	80364	13	3.14190
80822	6	3.91300	80181	13	3.79110
80810	6	4.09254	80235	14	.00000
80269	7	.86847	80204	15	.00000
80266	7	1.39592			
80261	7	1.74197			
80263	7	1.86977			
80295	7	1.92767			
80268	7	2.11912			
80262	7	2.20964			
80260	7	2.21627			
80037	7	2.32317			
80265	7	2.40810			
80035	7	2.48741			
80259	7	2.61921			
80270	7	2.81648			
80275	8	.00000			
80147	9	0.0			
80046	10	.00000			
80334	11	.88639			
80833	11	1.83022			
80236	11	1.98853			
80838	11	2.99795			
80814	11	3.31836			
80238	11	3.45247			
80274	12	1.19449			

file c:\ssss\lak80

Correlations:	LAK1	LAK2	LAK3	LAK4	LAK5	LAK6	LAK7	LAK8	LAK9	LAK10	LAK11	LAK12	LAK13	LAK14	LAK15	LAK16	LAK17
LAK1	1.0000	.1924**	.8498**	.9825	.1006	.0126	.1595**	.1779**	.4326**	.1553*	.4225**	-.5605**	-.1554*	.7728**	-.2164**	.3082**	LAK17
LAK2	.1924**	1.0000	.1754**	-.1119	.0972	.0947	.0278	.0689	.0184	.1521*	-.1501*	.1689**	-.1523*	-.1964**	-.0038	.1082	.0804
LAK3	.8498**	.1754**	1.0000	.1634**	.0043	.0494	.1499*	.1611**	.4012**	.2118**	.5618**	-.5772**	-.2118**	.9292**	.3147**	.3771**	-.1098
LAK4	.9825	-.1119	.1634**	1.0000	-.9157**	.6309**	.1912**	.3312**	.6876**	.5812**	.5463**	-.5602**	-.5812**	.2944**	.1271*	-.0947	.1583*
LAK5	.1006	.0972	.0043	-.9157**	1.0000	-.6762**	-.1386*	-.2517**	-.5266**	-.6198**	-.4498**	.4231**	.6199**	-.0284	-.1370*	.2069**	.9593**
LAK6	.0126	.0947	.0494	.6309**	-.6762**	1.0000	.1560*	.2557**	.7137**	.7144**	.3154**	-.3878**	-.7143**	.0104	.0539	-.0485	-.9492**
LAK7	.1595**	.0278	.1499*	.1912**	-.1386*	.1560*	1.0000	.1133	.2735**	.1297*	.1537*	-.1993**	-.1297*	.1371*	-.0110	.0237	.6652**
LAK8	.1779**	.0689	.1611**	.3312**	-.2517**	.2557**	.1133	1.0000	.3272**	.2286**	.1284*	-.2178**	-.2287**	.1331*	-.0330	.0147	.1657**
LAK9	.4326**	.0184	.4012**	.6876**	-.5266**	.7137**	.2735**	.3272**	1.0000	.6113**	.5167**	-.7217**	-.6111**	.3912**	-.0509	.1300*	.2915**
LAK10	.1553*	.1521*	.2118**	.5812**	-.6198**	.7144**	.1297*	.2286**	.6113**	1.0000	.4090**	-.4379**	-1.0000**	.1490*	.1046	-.0075	.6551**
LAK11	.4225**	-.1501*	.5618**	.5463**	-.4498**	.3154**	.1537*	.1284*	.5167**	.4090**	1.0000	-.7345**	-.4088**	.6115**	.2347**	.1854**	.6279**
LAK12	-.5605**	.1689**	-.5772**	-.5602**	.4231**	-.3878**	-.1993**	-.2178**	-.7217**	-.4379**	-.7345**	1.0000	.4378**	-.6316**	-.0304	-.1352*	.5603**
LAK13	-.1554*	-.1523*	-.2118**	-.5812**	.6199**	-.7143**	-.1297*	-.2287**	-.6111**	-1.0000**	-.4088**	.4378**	1.0000	-.1489*	-.1044	.0079	-.6278**
LAK14	.7728**	-.1964**	.9292**	.2944**	-.0284	.0104	.1371*	.1331*	.3912**	.1490*	.6115**	-.6316**	-.1489*	1.0000	.3155**	.3415**	.1957**
LAK15	-.2164**	-.0038	.3147**	.1271*	-.1370*	.0539	-.0110	-.0330	-.0509	.1046	.2347**	-.0304	-.1044	.3155**	1.0000	.1356*	.1079
LAK16	.3082**	.1082	.3771**	-.0947	.2069**	-.0485	.0237	.0147	.1300*	-.0075	.1854**	-.1352*	.0079	.3415**	.1356*	1.0000	-.1282*
LAK17	.0804	-.1098	.1583*	.9593**	-.9492**	.6652**	.1657**	.2915**	.6551**	.6279**	.5603**	-.5714**	-.6278**	.1957**	.1079	-.1282*	1.0000

N of cases: 378 1-tailed Signif: * = .01 ** = .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

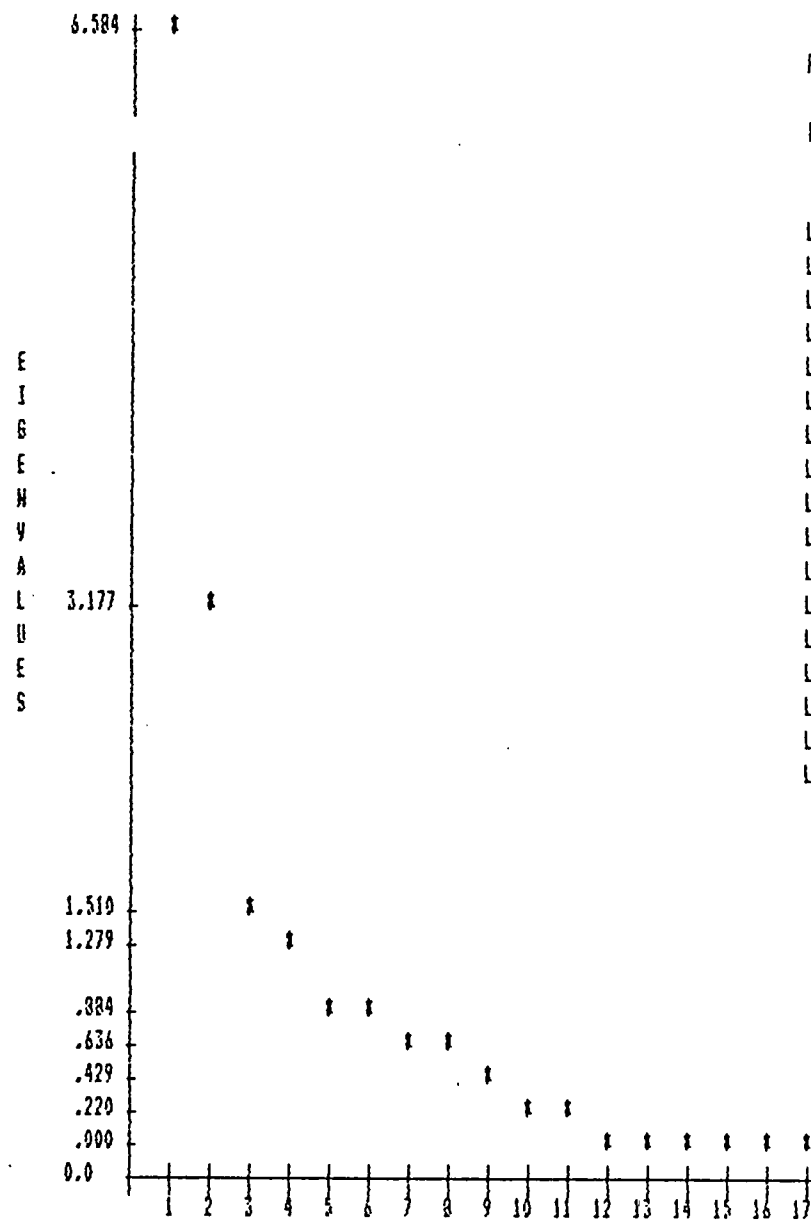
Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values

Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct	LAK9	1.00000	9	.42930	2.5	95.4
LAK1	1.00000	1	6.58360	38.7	38.7	LAK10	1.00000	10	.35514	2.1	97.5
LAK2	1.00000	2	3.17718	18.7	57.4	LAK11	1.00000	11	.22032	1.3	98.8
LAK3	1.00000	3	1.59988	8.9	66.3	LAK12	1.00000	12	.14163	.8	99.6
LAK4	1.00000	4	1.27913	7.5	73.8	LAK13	1.00000	13	.03441	.2	99.8
LAK5	1.00000	5	.94177	5.5	79.4	LAK14	1.00000	14	.02538	.1	99.9
LAK6	1.00000	6	.88377	5.2	84.6	LAK15	1.00000	15	.00927	.1	100.0
LAK7	1.00000	7	.77130	4.5	89.1	LAK16	1.00000	16	.00141	.0	100.0
LAK8	1.00000	8	.63650	3.7	92.8	LAK17	1.00000	17	.00000	.0	100.0

Variable	Mean	Std Dev	Minimum	Maximum	N Label
LAK1	.87	.13	.46	1.24	378
LAK2	1.06	.06	.83	1.42	378
LAK3	3.02	.48	1.72	4.33	378
LAK4	.57	.42	0.0	1.00	378
LAK5	.38	.40	0.0	1.00	378
LAK6	.92	.14	.79	1.00	378
LAK7	1.00	.01	.84	1.00	378
LAK8	.94	.12	0.0	1.00	378
LAK9	.84	.20	.11	1.00	378
LAK10	.73	.30	0.0	1.00	378
LAK11	.39	.42	0.0	1.00	378
LAK12	.38	.37	0.0	1.00	378
LAK13	.22	.30	0.0	1.00	378
LAK14	2.85	.45	1.93	4.09	378
LAK15	3.49	.33	2.69	6.28	378
LAK16	.23	.17	0.0	.91	378
LAK17	.54	.43	0.0	1.00	378

PC Extracted 4 factors.

Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
LAX1	.42238	.76634	.28247	-.27861
LAX2	-.01295	.04251	.79634	.30347
LAX3	.51148	.80514	.06147	.15727
LAX4	.84465	-.32809	-.21060	-.06761
LAX5	-.76221	.51773	.20462	-.02313
LAX6	.72486	-.41508	.22200	.07286
LAX7	.26535	.06799	.10420	-.26373
LAX8	.36838	-.03297	.20852	-.23289
LAX9	.84946	.02671	.16174	-.20062
LAX10	.77795	-.27681	.30996	.23439
LAX11	.73226	.30520	-.30691	.05019
LAX12	-.78885	-.32157	.16342	.22474
LAX13	-.77785	.27693	-.31018	-.23419
LAX14	.51025	.78793	-.23564	.04572
LAX15	.15863	.11772	-.37157	.81608
LAX16	.08726	.52455	.16823	.27622
LAX17	.85675	-.35458	-.20266	-.05268

Final Statistics:

Variable	Communality	#	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
LAK1	.92309	#	1	6.58360	38.7	38.7
LAK2	.72823	#	2	3.17718	18.7	57.4
LAK3	.93837	#	3	1.50988	8.9	66.3
LAK4	.87027	#	4	1.27913	7.5	73.8
LAK5	.89142	#				
LAK6	.75232	#				
LAK7	.15544	#				
LAK8	.23451	#				
LAK9	.78871	#				
LAK10	.83285	#				
LAK11	.72606	#				
LAK12	.80290	#				
LAK13	.83280	#				
LAK14	.93879	#				
LAK15	.84307	#				
LAK16	.38737	#				
LAK17	.90359	#				

Varimax Rotation 1, Extraction 1,
Analysis 1 - Kaiser Normalization.
Varimax converged in 6 iterations.

Rotated Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
LAK1	-.01730	.82837	.15495	.46106
LAK2	.04231	.01557	.85064	.05104
LAK3	.09345	.95610	.12936	-.00666
LAK4	.87215	.10518	-.30175	.08667
LAK5	-.70199	.09162	.26309	.01471
LAK6	.84523	-.03735	.15389	.11323
LAK7	.16744	.15199	-.02760	.32178
LAK8	.31293	.10759	.06650	.34725
LAK9	.70714	.38732	.00364	.37234
LAK10	.85258	.11899	.30249	.01740
LAK11	.49048	.62777	-.29823	-.04951
LAK12	-.50004	-.63492	.28152	-.26548
LAK13	-.05253	-.11882	-.30260	-.01764
LAK14	.07324	.94646	-.19195	-.02815
LAK15	.18081	.27275	-.01577	-.85775
LAK16	-.12460	.51859	.28631	-.14468
LAK17	.89774	.08855	-.29008	.07528

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4
FACTOR 1	.87209	.46061	-.07584	.14676
FACTOR 2	-.46788	.88105	.05453	.04328
FACTOR 3	.03983	-.05523	.91076	.40728
FACTOR 4	.13768	.09245	.40223	-.90039

Classification Cluster Centers.

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8
1	-1.9247	-.3079	-1.6617	-.8907	.1999	.4530	-15.8129	-.8287
2	-.9311	1.6424	.6596	-.9469	.5926	.3595	.2114	-.0312
3	-.9922	-.7704	-1.0517	1.0163	-.9360	.3114	-3.7741	.1342
4	.6122	.1512	.7468	.9585	-.8898	.5914	.2333	.4649
5	1.1834	3.2376	.2944	-1.1529	1.1630	.4530	.2389	-7.2316
6	-2.4934	-.2012	-1.7113	.9717	-.9058	.5669	.2389	-3.3588
7	-1.4316	-.2408	-1.0949	-1.3519	.3407	-2.8273	-1.4738	-1.8735
8	-1.7013	.1669	-1.7078	.7966	-.6878	.5368	.2202	.3887
9	1.0468	-.6871	1.0751	-1.0921	1.4140	-1.8678	-.5163	-.1678
10	.3331	-1.4404	.7328	-.3182	.8159	.4373	.2389	.4729
11	-3.1679	-.4620	-.2525	.7303	-.6397	.3822	.2389	-.7182
12	2.8928	5.5499	1.8930	.7303	-.6150	.5945	.2389	.4751
13	-1.9337	-2.0408	-2.3410	1.0007	-.9268	.5934	.2261	.4711
14	-.5357	-2.4544	-1.2138	.9635	-.8963	.5888	.2389	-8.0231
15	-.2002	-.0204	2.5654	.9635	-.8837	.5945	.2389	.4687

Cluster	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK16	ZLAK17
1	-1.7473	.2046	-.6793	1.6087	-.2048	-1.5711	.2711	-.1917	-.5861
2	-.3020	.0360	-.5535	.8577	-.0236	.0957	3.2823	.5780	-1.0791
3	.5981	.7414	-.9268	-1.0496	-.7415	-.7799	-.3079	-.1326	1.0604
4	.7718	.7303	-.5497	-.8613	-.7306	.9555	-.2891	-.9340	1.0030
5	.3538	-.8353	-.9031	.3439	.8351	-.8019	-1.2221	.9322	-1.0266
6	.7736	-.9367	1.0252	-.5654	.9401	-1.6877	1.8034	.0171	1.0296
7	-3.1847	-1.5000	-.9085	1.6996	1.5186	-.9368	1.1628	-1.0304	-1.0443
8	.4888	-1.6187	-.9164	1.5853	1.6779	-1.7246	-.5262	-.9788	.8217
9	-1.0966	-1.8972	-.4893	.3706	1.9434	1.7949	-.3534	.2213	-1.2460
10	.6391	.4260	1.2082	-.8900	-.3904	1.4721	.7408	3.5972	.3142
11	-.6723	.6407	-.9268	1.6827	-.6409	-.0766	8.4987	-.2509	-.2846
12	.5004	.7078	-.9031	1.6007	-.7080	-.2304	-1.0087	2.1153	.7821
13	.7627	.7324	1.0606	-.9906	-.7328	-1.8412	-.2692	-.8761	1.0344
14	.7991	.7355	1.4433	-1.0434	-.7362	-.7504	-1.1901	-1.2353	1.0279
15	.7936	.7297	1.3711	-1.0113	-.7309	2.5653	4.6760	.5885	1.0227

Final Cluster Centers.

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8
1	-1.9247	-.3079	-1.6617	-.8907	.1999	.4530	-15.8129	-.8887
2	-.1601	1.3729	.1390	-.9415	.8595	.1493	.0447	-.2370
3	-.9922	-.7704	-1.0517	1.0163	-.9360	.3114	-3.7741	.1342
4	.4660	-.0354	.4303	.7006	-.6518	.5772	.1871	.4322
5	1.1834	3.2376	.2944	-1.1529	1.1630	.4530	.2389	-7.2816
6	-1.4066	-.6162	-.8975	.4363	-.5327	.2170	.2389	-3.4743
7	-1.2305	-.2257	-1.0896	-1.2610	.5514	-1.3826	-.5303	-.9256
8	-1.2269	.1213	-1.3198	.1563	-.3264	.4030	.1208	.1693
9	.6144	-.2127	.3643	-1.0849	1.4307	-1.4007	-.1447	-.1242
10	.4491	-.4929	.7761	.5396	-.4533	.5273	.2389	.4453
11	-3.1679	-.4620	-.2525	.7303	-.6397	.3822	.2389	-.7182
12	2.8928	5.5499	1.8930	.7303	-.6150	.5945	.2389	.4751
13	-1.3203	-1.2157	-1.6033	.8865	-.8729	.5867	.1274	.4467
14	-.2411	-1.9522	-.3085	.6190	-.6232	.5473	.2389	-7.8214
15	.0956	-.2565	2.5100	.6190	-.5245	.5945	.2389	.4183

Cluster	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK16	ZLAK17
1	-1.7473	.2046	-.8793	1.6007	-.2048	-1.5711	.2711	-.1917	-.5861
2	-.3035	.0651	-.5213	.5457	-.0652	-.3665	.5896	.3502	-.8913
3	.5981	.7414	-.9268	-1.0496	-.7415	-.7799	-.3079	-.1326	1.0604
4	.7170	.6602	.5675	-.7394	-.6604	.4340	-.0442	-.2116	.7193
5	.3538	-.8353	-.9031	.3439	.8351	-.8019	-1.2221	.9322	-1.0266
6	.5004	-.5669	.6575	-.1935	.5779	-.6846	1.0329	.3801	.5270
7	-2.1953	-1.0690	-.8096	1.3830	1.0688	-1.0085	.1330	-.6472	-.9293
8	-.2795	-.1992	-.8719	1.0393	.1990	-1.3474	-.3246	-.5629	.0532
9	-.6896	-1.2442	-.4023	.3463	1.2440	.4509	-.3482	.3929	-1.2411
10	.7130	.6676	1.1835	-.9321	-.6661	.9850	.4905	2.0887	.6476
11	-.6723	.6407	-.9268	1.6827	-.6409	-.0765	8.4787	-.2509	-.2846
12	.5004	.7078	-.9031	1.6007	-.7090	-.2304	-1.0087	2.1153	.7821
13	.6470	.6035	-.3301	-.0417	-.6036	-1.2170	-.6837	-.3955	.8182
14	.7610	.6855	1.3863	-.9859	-.6856	.4436	-.2469	-.1523	.6739
15	.7936	.6296	.6733	-.6580	-.6297	2.6121	4.1919	.6562	.6121

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	16.3372	0.0													
3	13.0962	6.1614	0.0												
4	17.0696	4.0789	4.9916	0.0											
5	18.3853	7.8273	10.7767	9.6285	0.0										
6	16.8053	5.1622	6.2379	5.2226	7.3236	0.0									
7	15.5616	4.1366	6.8577	6.5269	8.7499	5.5146	0.0								
8	16.1529	3.4220	5.0637	4.2407	9.1537	4.7266	3.7902	0.0							
9	16.5499	3.3550	7.0694	5.2572	8.4030	5.9711	3.7590	4.8262	0.0						
10	17.4351	4.7849	5.9625	2.5889	10.9381	5.6294	7.3914	5.6598	5.6193	0.0					
11	18.3344	9.1409	10.5568	9.9750	13.6738	8.8756	9.6612	9.3881	10.7231	10.0200	0.0				
12	18.6863	6.8393	9.6517	7.3288	9.4406	9.8240	9.8564	8.3253	8.4618	7.6396	13.3226	0.0			
13	16.5378	5.0773	4.2307	3.6454	10.3968	4.9405	5.8178	2.6809	6.2260	5.0151	9.9611	9.2901	0.0		
14	18.4540	9.2499	9.4476	8.5811	7.3708	5.4906	9.5786	9.2789	9.5970	8.8353	12.3895	12.5693	8.8761	0.0	
15	18.2493	6.5021	8.1289	5.2931	11.6318	7.3108	8.9689	7.9116	7.5011	4.6851	7.5683	9.3228	7.8129	10.2237	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases
1	1.0	1.0
2	31.0	31.0
3	1.0	1.0
4	155.0	155.0
5	1.0	1.0
6	3.0	3.0
7	30.0	30.0
8	51.0	51.0
9	68.0	68.0
10	20.0	20.0
11	1.0	1.0
12	1.0	1.0
13	9.0	9.0
14	3.0	3.0
15	3.0	3.0
Total	378.0	378.0

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80023	1	.00000	80302	4	1.15556	80218	4	2.28639	80118	4	2.70195	80093	4	3.19167
80160	2	1.13854	80182	4	1.22641	80114	4	2.29006	80116	4	2.71510	80064	4	3.20715
80027	2	2.50892	80347	4	1.30943	80107	4	2.29548	80111	4	2.72358	80050	4	3.21371
80165	2	2.98779	80054	4	1.35995	80104	4	2.30792	80170	4	2.72590	80080	4	3.21413
80300	2	3.37336	80348	4	1.36166	80105	4	2.31956	80079	4	2.72665	80166	4	3.21792
80316	2	3.64593	80062	4	1.44111	80129	4	2.32455	80099	4	2.73387	80106	4	3.24107
80178	2	3.66536	80154	4	1.49542	80327	4	2.32944	80053	4	2.73752	80127	4	3.24738
80194	2	3.96693	80343	4	1.69714	80330	4	2.35647	80068	4	2.77324	80184	4	3.25545
80209	2	3.96792	80142	4	1.72057	80357	4	2.36192	80096	4	2.77766	80055	4	3.29434
80173	2	3.98971	80342	4	1.72333	80112	4	2.36861	80018	4	2.78349	80162	4	3.33764
80229	2	4.00636	80049	4	1.92019	80206	4	2.39197	80103	4	2.79936	80072	4	3.35077
80195	2	4.01538	80337	4	1.94012	80052	4	2.39541	80248	4	2.84535	80073	4	3.35915
80254	2	4.04750	80359	4	1.96892	80035	4	2.39564	80164	4	2.84709	80032	4	3.37121
80341	2	4.05194	80058	4	1.97222	80082	4	2.41200	80067	4	2.84978	80190	4	3.38335
80289	2	4.06521	80155	4	2.06809	80217	4	2.44265	80130	4	2.85779	80125	4	3.44203
80331	2	4.07676	80338	4	2.07860	80144	4	2.45312	80185	4	2.85880	80365	4	3.46170
80222	2	4.19073	80158	4	2.08516	80246	4	2.45407	80007	4	2.87314	80141	4	3.46192
80176	2	4.21920	80247	4	2.10843	80108	4	2.45523	80252	4	2.95260	80134	4	3.48119
80303	2	4.22703	80066	4	2.11147	80133	4	2.45807	80095	4	2.96413	80026	4	3.49286
80318	2	4.24458	80089	4	2.12844	80284	4	2.46203	80201	4	2.96467	80069	4	3.51333
80235	2	4.24657	80219	4	2.13611	80207	4	2.48004	80102	4	2.97504	80328	4	3.54819
80301	2	4.24738	80090	4	2.13764	80071	4	2.48005	80004	4	2.98034	80140	4	3.58346
80029	2	4.39531	80119	4	2.15194	80076	4	2.49730	80251	4	2.98704	80121	4	3.58589
80204	2	4.45685	80153	4	2.15201	80253	4	2.53072	80148	4	3.01882	80333	4	3.59588
80326	2	4.56658	80364	4	2.16062	80087	4	2.53795	80161	4	3.07195	80180	4	3.61263
80238	2	4.63051	80220	4	2.19107	80250	4	2.53911	80150	4	3.09165	80120	4	3.72279
80310	2	4.72946	80242	4	2.19339	80131	4	2.56643	80366	4	3.10033	80122	4	3.73099
80345	2	4.77967	80038	4	2.20674	80216	4	2.58675	80187	4	3.10473	80074	4	3.79876
80320	2	4.82488	80086	4	2.21071	80245	4	2.60990	80191	4	3.11827	80156	4	3.81360
80042	2	4.94618	80092	4	2.21143	80061	4	2.62363	80008	4	3.12307	80030	4	3.83582
80228	2	5.10585	80346	4	2.21821	80097	4	2.64463	80010	4	3.13072	80282	4	3.92521
80040	2	5.31517	80094	4	2.23603	80100	4	2.65379	80239	4	3.13458	80143	4	3.94504
80057	3	.00000	80051	4	2.24304	80151	4	2.65648	80283	4	3.14856	80308	4	3.95334
80344	4	.97636	80084	4	2.25132	80083	4	2.66409	80244	4	3.15130	80243	4	4.07645
80349	4	.97904	80110	4	2.27056	80132	4	2.67672	80278	4	3.18617	80174	4	4.21278

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80046	4	4.22066	80193	7	4.03579	80196	8	3.68829	80802	9	2.17935	80324	9	3.62548
80183	4	4.23720	80205	7	4.06215	80031	8	3.68852	80820	9	2.18361	80353	9	3.67247
80179	4	4.26722	80299	7	4.15024	80136	8	3.74747	80807	9	2.19825	80319	9	3.73565
80147	4	4.30461	80261	7	4.15774	80025	8	3.77709	80825	9	2.20574	80270	9	3.77953
80202	4	4.36191	80295	7	4.18040	80200	8	3.83225	80832	9	2.20706	80321	9	3.84178
80350	4	4.45907	80226	7	4.19981	80368	8	3.84196	80834	9	2.22512	80268	9	3.90161
80208	4	4.47039	80306	7	4.22626	80022	8	3.91617	80808	9	2.23532	80225	9	3.92707
80181	4	4.50027	80358	7	4.22815	80016	8	3.93023	80818	9	2.24128	80315	9	4.02402
80167	4	4.50821	80272	7	4.29465	80002	8	3.93491	80833	9	2.26471	80273	9	4.02600
80045	4	4.56510	80864	7	4.32761	80035	8	3.96407	80803	9	2.29246	80237	9	4.08473
80212	4	4.59377	80309	7	4.36622	80039	8	3.97819	80813	9	2.30776	80816	9	4.23453
80210	4	4.61650	80286	7	4.50146	80037	8	3.98018	80829	9	2.35151	80271	9	4.23772
80356	4	4.76818	80280	8	4.98082	80017	8	3.98561	80819	9	2.35560	80354	9	4.24199
80048	5	0.0	80363	8	1.14458	80014	8	4.01435	80821	9	2.47015	80230	9	4.24918
80145	6	2.1657	80332	8	1.61479	80006	8	4.04141	80831	9	2.50644	80224	9	4.29124
80146	6	2.59337	80334	8	2.35214	80276	8	4.05783	80810	9	2.57168	80232	9	4.35227
80351	6	5.57138	80135	8	2.67736	80192	8	4.07893	80801	9	2.57945	80213	9	4.40611
80262	7	1.03222	80288	8	2.81384	80137	8	4.07764	80838	9	2.60131	80231	9	4.46384
80260	7	1.76047	80279	8	2.85748	80281	8	4.21589	80836	9	2.62709	80323	9	4.48334
80269	7	2.18829	80138	8	2.94352	80043	8	4.22450	80822	9	2.76321	80063	9	4.49493
80188	7	2.59767	80258	8	3.02812	80036	8	4.24250	80817	9	2.86533	80215	9	4.52495
80274	7	2.67954	80152	8	3.03827	80290	8	4.30153	80826	9	2.90336	80211	9	4.75149
80265	7	2.90656	80259	8	3.11481	80335	8	4.31229	80313	9	3.01192	80223	9	4.77625
80291	7	3.08027	80277	8	3.12947	80033	8	4.40783	80815	9	3.06104	80322	9	4.99876
80293	7	3.18229	80329	8	3.14843	80175	8	4.54821	80234	9	3.15315	80294	9	5.11209
80267	7	3.19274	80285	8	3.16493	80021	8	4.55725	80809	9	3.20202	80292	9	5.15081
80177	7	3.21454	80159	8	3.29120	80044	8	4.60001	80806	9	3.26101	80827	10	1.07165
80812	7	3.27936	80336	8	3.36852	80367	8	5.11723	80233	9	3.34890	80169	10	2.83758
80263	7	3.38895	80139	8	3.37906	80830	9	1.26769	80227	9	3.41944	80117	10	3.04380
80312	7	3.40520	80003	8	3.52820	80835	9	1.57005	80317	9	3.48637	80124	10	3.15121
80257	7	3.42061	80001	8	3.54026	80828	9	1.60424	80275	9	3.52460	80362	10	3.17459
80266	7	3.43058	80187	8	3.56463	80805	9	1.75636	80811	9	3.52918	80128	10	3.23098
80264	7	3.61955	80056	8	3.60050	80337	9	1.93344	80814	9	3.59428	80123	10	3.24888
80314	7	3.86656	80011	8	3.65540	80824	9	2.04291	80325	9	3.62129	80126	10	3.30834
80287	7	3.92228	80307	8	3.68148	80823	9	2.16498	80236	9	3.62249	80113	10	3.35524

KÖRZET	GROUP	DIST
80168	10	3.38417
80071	10	3.40078
80115	10	3.46394
80005	10	3.48688
80163	10	3.53755
80304	10	3.56136
80070	10	3.61119
80221	10	3.65339
80214	10	3.65943
80098	10	3.66644
80203	10	4.20011
80038	11	.00000
80013	12	.00000
80060	13	1.33069
80009	13	2.81774
80065	13	2.91382
80059	13	3.08789
80012	13	3.61043
80361	13	3.67816
80020	13	3.67872
80019	13	3.91681
80339	13	4.20209
80081	14	1.10277
80077	14	3.53559
80078	14	4.35308
80101	15	.12597
80240	15	3.57932
80157	15	3.82430

Correlations:	DEN1	DEN2	DEN3	DEN4	DEN5	FOG1	FOG2	FOG3	FOG4	FOG5	FOG6
DEN1	1.0000	.7673**	-.7875**	-.7605**	-.7756**	-.5130**	-.6138**	.2859**	.0994	.0619	.0776
DEN2		1.0000	-.7906**	-.7948**	-.7297**	-.6315**	-.6591**	.2586**	.1113	-.1199*	.0938
DEN3			1.0000	.4643**	.4873**	.3330**	.3156**	-.3788**	-.1000	.0266	-.0987
DEN4				1.0000	.9037**	.6902**	.8744**	-.1400*	-.1087	.1012	-.0984
DEN5					1.0000	.4989**	.8163**	-.0799	-.0784	-.0354	.0097
FOG1						1.0000	.5961**	-.2766**	.0023	.3764**	-.3764**
FOG2							1.0000	.1577*	.1925**	.1232*	.1612**
FOG3								1.0000	.3119**	.0183	.5579**
FOG4									1.0000	.0171	.1534*
FOG5										1.0000	-.1663**
FOG6											1.0000
FOG7											
FOG8											
FOG9											
FOG10											
FOG11											

Correlations:	FOG7	FOG8	FOG9	FOG10	FOG11
DEN1	-.0541	.0082	.0694	.0975	-.2020**
DEN2	-.0947	-.0534	.0059	.1299*	-.2385**
DEN3	.0190	-.0027	-.1175	-.0084	.1037
DEN4	.1116	.0448	.0356	-.2129**	.3025**
DEN5	.0002	-.0644	-.0518	-.0472	.2079**
FOG1	.4517**	.3558**	.3629**	-.6034**	.3221**
FOG2	.1228*	.0708	.3020**	-.0398	.3394**
FOG3	-.0920	.0121	.2690**	.4184**	.1047
FOG4	.0625	.0517	.6692**	.2019**	.1070
FOG5	.2543**	.8194**	.2431**	-.1971**	.0639
FOG6	-.2402**	-.2217**	.1406*	.7637**	.1298*
FOG7	1.0000	.3620**	.3814**	-.4891**	.2314**
FOG8		1.0000	.2751**	-.3359**	.0498
FOG9			1.0000	-.2161**	.2010**
FOG10				1.0000	-.0609
FOG11					1.0000

N of cases: 378 1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " " is printed if a coefficient cannot be computed

Correlations:	LAX1	LAX2	LAX3	LAX4	LAX5	LAX6	LAX7	LAX8	LAX9	LAX10	LAX11
F0G1	-.3030**	.0589	-.3454**	-.6777**	.6252**	-.6579**	-.1849**	-.2726**	-.7621**	-.6675**	-.5879**
F0G2	-.6297**	.0661	-.6478**	-.3499**	.2337**	-.2739**	-.1365*	-.1873**	-.6024**	-.3893**	-.5821**
F0G3	-.1063	-.0951	.1203*	.3836**	-.3434**	.1811**	-.0544	.0338	.1187	.2839**	.3263**
F0G4	.0959	-.1671**	.0609	.0326	-.0305	-.0724	-.0208	-.0449	-.0369	-.0875	.1649**
F0G5	.1333*	-.0640	.1069	-.3185**	.4640**	-.4657**	-.0507	-.0736	-.2389**	-.4953**	-.1103
F0G6	-.1619**	-.0519	-.0505	.3895**	-.4289**	.3321**	.0661	.1369*	.2331**	.3276**	.1884**
F0G7	.0887	.0050	.0761	-.3599**	.3660**	-.5285**	-.0699	-.1552*	-.4394**	-.3532**	-.1634**
F0G8	.1918**	-.1343*	.1722**	-.3253**	.4876**	-.5669**	-.0797	-.0704	-.2736**	-.5705**	-.0719
F0G9	.0937	-.1387*	.1054	-.2353**	.2322**	-.3707**	-.0905	-.1332*	-.3609**	-.3419**	.0517
F0G10	-.1033	-.0505	-.0657	.5053**	-.5093**	.5361**	.1131	.2051**	.5044**	.4723**	.2002**
F0G11	-.2352**	.0610	-.2055**	-.2415**	.1521*	-.2905**	-.1046	-.1174	-.4198**	-.2085**	-.2993**
LAX1	1.0000	.1924**	.8498**	.0825	.1006	.0126	.1595**	.1779**	.4326**	.1553*	.4225**
LAX2	.1924**	1.0000	.1754**	-.1119	.0972	.0947	.0278	.0689	.0184	.1521*	-.1501*
LAX3	.8498**	.1754**	1.0000	.1634**	.0043	.0494	.1499*	.1611**	.4012**	.2118**	.5618**
LAX4	.0825	-.1119	.1634**	1.0000	-.9157**	.6309**	.1912**	.3312**	.6076**	.5812**	.5463**
LAX5	.1006	.0972	.0043	-.9157**	1.0000	-.6762**	-.1386*	-.2517**	-.5266**	-.6198**	-.4498**
LAX6	.0126	.0947	.0494	.6309**	-.6762**	1.0000	.1560*	.2557**	.7137**	.7144**	.3154**
LAX7	.1595**	.0278	.1499*	.1912**	-.1386*	.1560*	1.0000	.1133	.2735**	.1297*	.1537*
LAX8	.1779**	.0689	.1611**	.3312**	-.2517**	.2557**	.1133	1.0000	.3272**	.2286**	.1284*
LAX9	.4326**	.0184	.4012**	.6876**	-.5266**	.7137**	.2735**	.3272**	1.0000	.6113**	.5167**
LAX10	.1553*	.1521*	.2118**	.5812**	-.6198**	.7144**	.1297*	.2286**	.6113**	1.0000	.4090**
LAX11	.4225**	-.1501*	.5618**	.5463**	-.4498**	.3154**	.1537*	.1284*	.5167**	.4090**	1.0000
LAX12	-.5605**	.1689**	-.5772**	-.5602**	.4231**	-.3878**	-.1993**	-.2178**	-.7217**	-.4379**	-.7345**
LAX13	-.1554*	-.1523*	-.2118**	-.5812**	.6199**	-.7143**	-.1297*	-.2287**	-.6111**	-1.0000**	-.4088**
LAX14	.7728**	-.1964**	.9292**	.2044**	-.0284	.0104	.1371*	.1331*	.3912**	.1490*	.6115**
LAX15	-.2164**	-.0038	.3147**	.1271*	-.1370*	.0539	-.0110	-.0330	-.0509	.1046	.2347**
LAX16	.3082**	.1082	.3771**	-.0947	.2069**	-.0485	.0237	.0147	.1300*	-.0075	.1854**
LAX17	.0804	-.1098	.1583*	.9593**	-.9492**	.6652**	.1657**	.2915**	.6551**	.6279**	.5603**

N of cases: 378

1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Correlations:	LAK12	LAK13	LAK14	LAK15	LAK16	LAK17
FOG1	.6751**	.6673**	-.3662**	-.0814	-.1675**	-.6747**
FOG2	.7496**	.3891**	-.6641**	-.0412	-.1636**	-.3720**
FOG3	-.1230*	-.2838**	.1646**	.4332**	.1341*	.3382**
FOG4	-.0701	.0875	.1244*	-.0566	-.0408	.0458
FOG5	.0997	.4954**	.1371*	-.0440	.1701**	-.3862**
FOG6	-.1796**	-.3275**	-.0266	.1826**	.0984	.3773**
FOG7	.1994**	.3531**	.0718	-.0048	-.0620	-.3484**
FOG8	.0726	.5705**	.2257**	-.0236	.1932**	-.4023**
FOG9	.0763	.3418**	.1556*	.0347	-.0827	-.2137**
FOG10	-.3015**	-.4722**	-.0402	.0453	.1313*	.4848**
FOG11	.3524**	.2083**	-.2258**	.0544	.0185	-.2347**
LAK1	-.5605**	-.1554*	.7728**	-.2164**	.3082**	.0804
LAK2	.1689**	-.1523*	-.1964**	-.0038	.1082	-.1098
LAK3	-.5772**	-.2118**	.9292**	.3147**	.3771**	.1583*
LAK4	-.5602**	-.5812**	.2044**	.1271*	-.0947	.9593**
LAK5	.4231**	.6199**	-.0284	-.1370*	.2069**	-.9492**
LAK6	-.3878**	-.7143**	.0104	.0539	-.0485	.6652**
LAK7	-.1993**	-.1297*	.1371*	-.0110	.0237	.1657**
LAK8	-.2178**	-.2287**	.1331*	-.0330	.0147	.2915**
LAK9	-.7217**	-.6111**	.3912**	-.0509	.1300*	.6551**
LAK10	-.4379**	-1.0000**	.1490*	.1046	-.0075	.6279**
LAK11	-.7345**	-.4088**	.6115**	.2347**	.1854**	.5603**
LAK12	1.0000	.4378**	-.6316**	-.0304	-.1352*	-.5714**
LAK13	.4378**	1.0000	-.1489*	-.1044	.0079	-.6278**
LAK14	-.6316**	-.1489*	1.0000	.3155**	.3415**	.1957**
LAK15	-.0304	-.1044	.3155**	1.0000	.1356*	.1079
LAK16	-.1352*	.0079	.3415**	.1356*	1.0000	-.1282*
LAK17	-.5714**	-.6278**	.1957**	.1079	-.1282*	1.0000

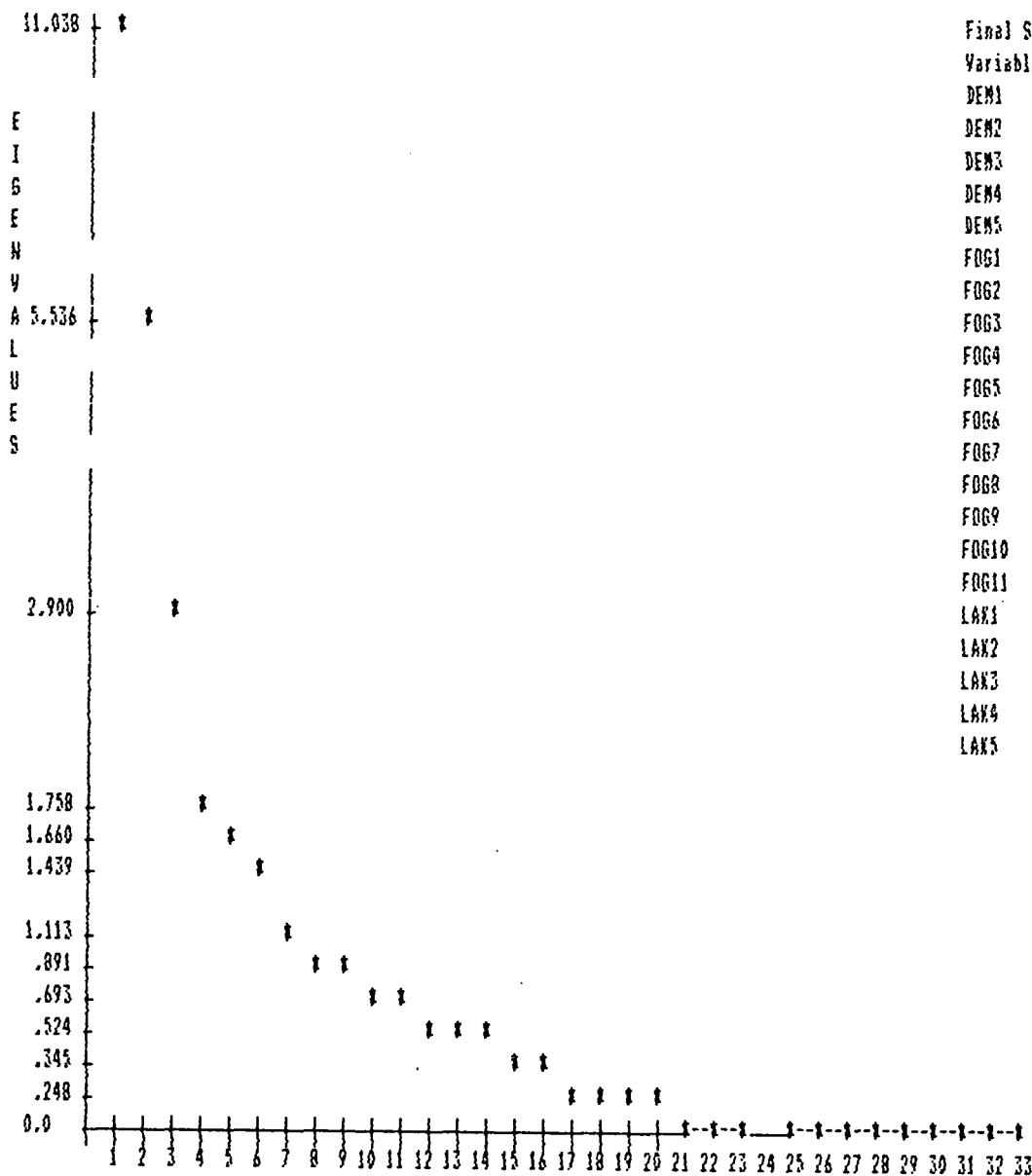
N of cases: 378

1-tailed Signif: * - .01 ** - .001 " . " is printed if a coefficient cannot be computed

Analysis Number 1 Listwise deletion of cases with missing values Extraction 1 for Analysis 1, Principal-Components Analysis (PC)

Initial Statistics:

Variable	Communality	#	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEN1	1.00000	#	1	11.03766	33.4	33.4
DEN2	1.00000	#	2	5.53592	16.8	50.2
DEN3	1.00000	#	3	2.90001	8.8	59.0
DEN4	1.00000	#	4	1.75759	5.3	64.3
DEN5	1.00000	#	5	1.66041	5.0	69.4
FOG1	1.00000	#	6	1.43873	4.4	73.7
FOG2	1.00000	#	7	1.11268	3.4	77.1
FOG3	1.00000	#	8	.95040	2.9	80.0
FOG4	1.00000	#	9	.89127	2.7	82.7
FOG5	1.00000	#	10	.79125	2.4	85.1
FOG6	1.00000	#	11	.69338	2.1	87.2
FOG7	1.00000	#	12	.59508	1.8	89.0
FOG8	1.00000	#	13	.56441	1.7	90.7
FOG9	1.00000	#	14	.52378	1.6	92.3
FOG10	1.00000	#	15	.40567	1.2	93.5
FOG11	1.00000	#	16	.34485	1.0	94.6
LAX1	1.00000	#	17	.29650	.9	95.5
LAX2	1.00000	#	18	.28148	.9	96.3
LAX3	1.00000	#	19	.25513	.8	97.1
LAX4	1.00000	#	20	.24764	.8	97.8
LAX5	1.00000	#	21	.14081	.4	98.3
LAX6	1.00000	#	22	.12944	.4	98.6
LAX7	1.00000	#	23	.11476	.3	99.0
LAX8	1.00000	#	24	.10092	.3	99.3
LAX9	1.00000	#	25	.07276	.2	99.5
LAX10	1.00000	#	26	.04395	.1	99.7
LAX11	1.00000	#	27	.03297	.1	99.8
LAX12	1.00000	#	28	.02892	.1	99.8
LAX13	1.00000	#	29	.02281	.1	99.9
LAX14	1.00000	#	30	.02073	.1	100.0
LAX15	1.00000	#	31	.00680	.0	100.0
LAX16	1.00000	#	32	.00128	.0	100.0
LAX17	1.00000	#	33	.00000	.0	100.0

Final Statistics:

Variable	Communality	Factor	Eigenvalue	Pct of Var	Cum Pct
DEN1	.81795	1	11.03766	33.4	33.4
DEN2	.82532	2	5.53592	16.8	50.2
DEN3	.81319	3	2.90001	8.8	59.0
DEN4	.92903	4	1.75759	5.3	64.3
DEN5	.82581	5	1.66041	5.0	69.4
FOG1	.84337	6	1.43873	4.4	73.7
FOG2	.87825	7	1.11268	3.4	77.1
FOG3	.76040				
FOG4	.78250				
FOG5	.76509		LAX6	.75198	
FOG6	.74119		LAX7	.17340	
FOG7	.57333		LAX8	.46552	
FOG8	.83294		LAX9	.85249	
FOG9	.86099		LAX10	.81718	
FOG10	.85960		LAX11	.76810	
FOG11	.35361		LAX12	.82351	
LAX1	.92227		LAX13	.81717	
LAX2	.70065		LAX14	.86418	
LAX3	.92191		LAX15	.72699	
LAX4	.89961		LAX16	.67402	
LAX5	.89942		LAX17	.90204	

PC Extracted 7 factors.

Factor Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
DEM1	.72118	.46972	.18611	-.18787	-.02884	-.07027	-.03871
DEM2	.76701	.36240	.15809	-.25394	-.09083	-.04370	-.07771
DEM3	-.51859	-.37986	-.41134	.46861	-.01469	.10458	.09323
DEM4	-.87146	-.37399	.08097	-.05991	.11170	-.04271	.07258
DEM5	-.70843	-.54136	.07021	.03006	.07557	-.06007	.12537
F0G1	-.86637	.21378	.05178	-.06709	-.07233	.08893	.16334
F0G2	-.73816	-.35245	.43128	.07762	.09555	.04257	.07861
F0G3	.32908	-.10813	.75688	.03578	.24537	-.02123	.10793
F0G4	.04388	.13140	.55205	.41581	-.25547	.41742	-.21483
F0G5	-.30809	.54357	.11102	.35795	.15791	-.41529	.19196
F0G6	.31419	-.40175	.55862	.28040	.29390	-.00580	-.06309
F0G7	-.35767	.46076	.10044	-.08498	-.15927	.28283	.33230
F0G8	-.30980	.64483	.10874	.32433	.06528	-.39078	.21718
F0G9	-.20948	.39608	.59911	.26103	-.23344	.42237	.01599
F0G10	.46406	-.52259	.28403	.37916	.27470	-.12799	-.23325
F0G11	-.36565	-.02406	.34083	-.06251	.18467	.24688	.06483
LAK1	.48178	.59757	-.35128	.31298	.11538	.31151	.03700
LAK2	-.07249	-.10355	-.29118	-.08041	.55104	.45242	.29170
LAK3	.60299	.64499	-.09508	.00637	.26302	.20923	.14235
LAK4	.75270	-.39461	.13783	.10280	-.19555	-.14980	.29510
LAK5	-.66544	.54878	-.18946	.04702	.24897	.05738	-.22818
LAK6	.62954	-.57914	-.12293	.02015	.05783	.03043	-.02170
LAK7	.22868	-.02330	-.13491	.16363	.01093	-.00187	.27471
LAK8	.29940	-.13496	-.13883	.28925	.08919	-.03500	.49552
LAK9	.80228	-.19151	-.27585	.29768	.04927	-.07092	-.00186
LAK10	.70787	-.44603	-.10031	-.12548	.15139	.26153	.00567
LAK11	.79985	.25967	.19515	-.08027	-.12072	-.04182	-.00752
LAK12	-.83513	-.21455	.10131	-.19996	.15403	.05081	.05910
LAK13	-.70770	.44615	.10042	.12537	-.15128	-.26183	-.00594
LAK14	.62517	.68194	.02090	.03894	.06526	.03322	.03129
LAK15	.21962	.11775	.45274	-.55276	.30327	-.14725	.20181
LAK16	.16815	.32125	.01305	.10300	.66796	-.15096	-.25062
LAK17	.76809	-.40888	.12645	.04218	-.24776	-.06994	.24666

Varimax Rotation 1, Extraction 1, Analysis 1 - Kaiser Normalization, Varimax converged in

Rotated Factor Matrix:

11 iterations.

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
DEM1	.81890	-.03393	.05735	.02742	.35710	.03443	-.11597
DEM2	.80130	-.17682	.05194	.01612	.34672	.00334	-.16965
DEM3	-.57507	.05652	.01728	.12055	-.66492	-.04276	.14324
DEM4	-.91894	.16659	-.11343	-.18942	-.00040	-.01901	.08787
DEM5	-.90615	.03823	.00561	-.01277	-.03645	-.03139	.02683
F0G1	-.54481	.44153	-.49979	-.24190	-.02581	.17347	.11195
F0G2	-.84568	.17115	.05746	-.12659	.14149	.30577	.03062
F0G3	.05026	-.03472	.47144	.14989	.60277	.38492	-.02135
F0G4	.10820	-.00091	.16905	-.08827	-.10920	.84086	-.13166
F0G5	.03091	.87034	.01382	.07356	.01747	.02206	.01590
F0G6	-.08951	-.17004	.71266	.18166	.26749	.30296	.00629
F0G7	-.02534	.29904	-.58126	-.00557	.09862	.33628	.15018
F0G8	.09507	.89719	-.10024	.06389	.02085	.04111	-.02574
F0G9	.04032	.25229	-.14888	-.11266	.07863	.86831	-.02641
F0G10	.00320	-.26987	.86015	.19428	.01289	.06753	-.06652
F0G11	-.34074	.07123	-.04440	-.15489	.22233	.31965	.23421
LAK1	.77929	.12270	-.07901	.17478	-.32615	.10768	.38101
LAK2	-.13349	-.17888	-.09984	.14819	-.00075	-.09342	.78114
LAK3	.84245	.10646	-.05992	.14661	.13413	.05725	.39386
LAK4	.26330	-.41754	.31350	.64316	.18466	-.03093	-.33009
LAK5	-.11380	.59198	-.26457	-.52954	-.23471	.00252	.36127
LAK6	.13296	-.63435	.41588	.34001	-.02684	-.20135	-.04557
LAK7	.13102	-.01765	.01223	.38074	-.06253	-.05026	.06614
LAK8	.07521	-.00612	.09039	.65450	-.04034	-.06819	.13042
LAK9	.51348	-.32723	.42593	.45504	-.22293	-.20689	-.02792
LAK10	.27513	-.72915	.29998	.27500	.08457	-.11123	.15713
LAK11	.74715	-.18023	.14783	.17375	.27827	.08216	-.20288
LAK12	-.78955	.15861	-.21893	-.29066	.10980	.00914	.17889
LAK13	-.27491	.72925	-.29973	-.27523	-.08440	.11106	-.15728
LAK14	.88621	.18045	-.01359	.08847	.13940	.09161	.10208
LAK15	.13391	-.02074	.02208	-.05336	.83241	-.07882	.07861
LAK16	.32124	.31819	.44352	-.22771	.11159	-.16975	.42398
LAK17	.28184	-.51207	.26457	.58828	.17176	-.00323	-.33883

Factor Transformation Matrix:

	FACTOR 1	FACTOR 2	FACTOR 3	FACTOR 4	FACTOR 5	FACTOR 6	FACTOR 7
FACTOR 1	.75544	-.41433	.32610	.34126	.14691	-.07180	-.09008
FACTOR 2	.62087	.62019	-.36666	-.22772	.05441	.15375	.13033
FACTOR 3	-.12449	.10970	.30743	-.08627	.63592	.64063	-.23603
FACTOR 4	-.00825	.37446	.45220	.38348	-.60633	.37473	.01068
FACTOR 5	-.05092	.16982	.46834	-.08650	.26152	-.24661	.78265
FACTOR 6	.04725	-.48876	-.28859	-.07720	-.18673	.59962	.52462
FACTOR 7	-.15312	.15398	-.39699	.81471	.31649	-.00486	.17695

A faktorpontértékeken elvégzett klaszteranalízis eredményei

Cluster	FACT1	FACT2	FACT3	FACT4	FACT5	FACT6	FACT7
1	-.9800	-.1254	-1.3490	-1.8973	1.4771	1.2031	-.5873
2	-.0085	4.0901	.0306	.9093	.3997	-.8218	-.8465
3	-1.2053	-.0277	.5852	.9362	-1.2250	.1328	-.8637
4	-.0766	-.0177	-5.6139	1.4715	1.3730	4.3130	1.6870
5	.2632	-.8702	1.0199	-3.3348	-1.7417	.7084	1.4745
6	-.1488	.4071	3.4507	-.6822	-1.0756	2.1953	.4320
7	-2.1269	-.1352	.1121	1.1865	1.8032	.0585	.8342
8	1.0516	-.3586	.2182	.2318	.5491	.2348	-.7449
9	.0649	-.3565	-.4229	-.5502	-.9162	-.6352	2.0939
10	-2.0699	-.1469	1.0814	.0591	6.5131	-.9521	.5484
11	-.6203	-.2543	-.9358	-1.0366	.2031	-2.6142	.0587
12	-.6860	-.1649	.9146	1.9180	-.1735	.1896	4.7298
13	-.2668	2.5586	-1.3111	1.9013	1.1783	.5142	2.4815
14	.3409	-1.3820	.8347	-3.7098	.4137	.2435	-2.1412
15	-.4320	.0055	1.0083	-.4806	2.3812	-.6536	2.5165

Final Cluster Centers.

Cluster	FACT1	FACT2	FACT3	FACT4	FACT5	FACT6	FACT7
1	-1.9536	-.0541	-.8078	-1.1489	.6623	.9436	-.4587
2	.2500	3.0479	-.0694	.1957	-.0047	-.1036	-.2732
3	-.7843	-.1234	.3894	.6515	-.8716	-.0376	-.4504
4	-.0766	-.0177	-5.6139	1.4715	1.3730	4.3130	1.6870
5	.4613	-.6990	.9093	-2.5994	-1.7464	.5021	.7107
6	.1814	.3343	2.9687	-.2006	-.6712	2.1248	.1270
7	-1.7284	-.4053	.4219	.6600	1.1763	.0243	.5108
8	.9215	-.2535	.0818	.3722	.3482	.0842	-.2807
9	.1203	-.1437	-.1615	-.6809	-.8205	.1739	1.2829
10	-2.0699	-.1469	1.0814	.0591	6.5131	-.9521	.5484
11	-.1851	-.2019	-1.0134	-.5786	-.2427	-1.9774	-.0105
12	-.6552	-.3836	1.0549	1.4465	.0421	.7036	4.2803
13	-.0535	2.6794	-1.3045	1.3748	.8108	.5513	1.5288
14	.3499	-1.1406	.7437	-3.3701	.1138	-.1597	-1.9562
15	-.2619	.1520	1.1613	-.2398	2.3420	-.8889	1.9906

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	3.9052	0.0													
3	2.8403	3.5118	0.0												
4	6.8835	8.1927	8.1091	0.0											
5	3.8894	5.2176	3.8892	9.2241	0.0										
6	4.5115	4.7251	3.6839	9.3834	3.9078	0.0									
7	2.7225	4.2804	2.4685	7.7319	4.9550	4.4038	0.0								
8	2.8133	3.4007	2.1519	7.5833	3.9332	3.8633	2.9256	0.0							
9	2.8012	3.7609	2.4390	7.5181	2.5582	3.9275	3.1984	2.3751	0.0						
10	6.7015	7.7980	7.6714	10.3077	9.1744	8.3779	5.5151	7.0586	7.9043	0.0					
11	3.2704	3.9847	2.8632	8.3949	4.1683	5.7838	3.5085	2.8290	2.7327	7.4400	0.0				
12	5.7769	6.0672	4.9923	8.1526	5.8067	5.2315	4.2577	5.0876	4.0833	7.9073	5.8577	0.0			
13	4.3834	2.7359	4.3447	6.3519	6.2917	5.7388	4.1545	4.0232	4.0492	7.4307	4.7003	4.8477	0.0		
14	3.7752	5.8120	4.6768	10.0083	3.4409	5.2321	5.3341	4.2985	4.5358	8.1509	4.3891	8.0326	7.3892	0.0	
15	4.1894	4.6476	4.3300	8.7740	5.2121	5.0132	2.8636	3.6311	3.7161	4.7892	4.1042	4.0953	4.4441	5.7524	0.0

Cluster	unweighted cases	weighted cases	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST	KORZET	GROUP	DIST
1	33.0	33.0	80192	1	2.03549	80819	2	2.92106	80191	3	1.79730	80203	5	2.43664
2	21.0	21.0	80293	1	2.11351	80813	2	2.94807	80058	3	1.80027	80183	6	.82803
3	64.0	64.0	80193	1	2.11959	80828	2	3.15559	80154	3	1.83338	80180	6	1.33956
4	1.0	1.0	80287	1	2.16584	80807	2	3.66406	80283	3	1.83463	80181	6	1.34674
5	2.0	2.0	80272	1	2.21502	80138	3	.80083	80076	3	1.86492	80182	6	1.84457
6	7.0	7.0	80268	1	2.25023	80159	3	.93210	80057	3	1.88596	80185	6	2.41034
7	23.0	23.0	80286	1	2.25154	80135	3	.95138	80018	3	1.92338	80184	6	2.66236
8	130.0	130.0	80039	1	2.30041	80284	3	1.04428	80143	3	1.96497	80362	6	3.51426
9	49.0	49.0	80205	1	2.33375	80361	3	1.05554	80065	3	1.98577	80016	7	.97785
10	1.0	1.0	80033	1	2.35971	80285	3	1.06832	80189	3	2.00619	80043	7	1.05649
11	33.0	33.0	80273	1	2.37342	80064	3	1.18966	80363	3	2.01028	80036	7	1.24270
12	2.0	2.0	80299	1	2.37968	80158	3	1.19190	80095	3	2.01998	80254	7	1.32019
13	3.0	3.0	80226	1	2.40197	80032	3	1.20594	80025	3	2.05006	80037	7	1.34392
14	6.0	6.0	80367	1	2.46293	80368	3	1.22596	80056	3	2.05330	80017	7	1.95455
15	3.0	3.0	80812	1	2.52312	80276	3	1.24009	80010	3	2.07799	80035	7	1.47774
Total	378.0	378.0	80177	1	2.54895	80277	3	1.27427	80258	3	2.08891	80022	7	1.51310
			80358	1	2.58773	80136	3	1.32026	80063	3	2.13521	80042	7	1.54158
			80809	1	2.61345	80141	3	1.33257	80281	3	2.14785	80003	7	1.54480
			80814	2	1.01975	80366	3	1.36463	80271	3	2.16348	80001	7	1.78574
KORZET	GROUP	DIST	80838	2	1.07028	80049	3	1.36854	80020	3	2.17117	80014	7	1.83158
80260	1	.80510	80831	2	1.18168	80139	3	1.38762	80079	3	2.18147	80002	7	1.83909
80257	1	.87038	80833	2	1.49955	80190	3	1.47404	80816	3	2.30639	80289	7	1.86522
80266	1	.97158	80824	2	1.68755	20279	3	1.47830	80045	3	2.43575	80011	7	1.87920
80262	1	1.06388	80236	2	1.82266	80152	3	1.49609	80200	3	2.46937	80006	7	1.90675
80263	1	1.10078	80834	2	1.86697	80012	3	1.49805	80330	3	2.57665	80027	7	2.08134
80269	1	1.31302	80204	2	2.01204	80280	3	1.54779	80196	3	2.62380	80044	7	2.27133
80267	1	1.32427	80837	2	2.09183	80155	3	1.56402	80060	3	2.63349	80007	7	2.32904
80291	1	1.40164	80822	2	2.14607	80288	3	1.58894	80811	3	2.67311	80259	7	2.38336
80188	1	1.40465	80832	2	2.19865	80054	3	1.59716	80815	3	2.75943	80026	7	2.50098
80265	1	1.58375	80810	2	2.42451	80142	3	1.60669	80336	3	2.78813	80021	7	2.73773
80264	1	1.67248	80823	2	2.42862	80359	3	1.63573	80343	3	2.97831	80040	7	2.88171
80261	1	1.69500	80821	2	2.47558	80031	3	1.64964	80019	3	2.98236	80144	8	.36630
80295	1	1.86281	80836	2	2.49368	80009	3	1.67147	80801	3	3.01453	80110	8	.52676
80290	1	1.97704	80830	2	2.77263	80030	3	1.69124	80275	4	0.0	80246	8	.55148
80274	1	2.02713	80817	2	2.90253	80052	3	1.74532	80048	5	.20557	80008	8	.564098

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80083	8	.63734	80071	8	1.19278	80122	8	1.54906	80169	8	2.64066	80213	9	1.91373
80245	8	.64252	80068	8	1.11612	80153	8	1.57020	80364	8	2.71940	80178	9	1.95638
80092	8	.71643	80072	8	1.12875	80242	8	1.62003	80146	8	2.76809	80173	9	1.98414
80099	8	.72165	80108	8	1.13858	80126	8	1.62251	80085	8	2.79964	80174	9	1.98820
80102	8	.72554	80216	8	1.14700	80098	8	1.64563	80826	8	2.80732	80212	9	2.01364
80131	8	.74448	80123	8	1.15363	80127	8	1.67838	80820	8	2.83239	80156	9	2.01997
80114	8	.75353	80113	8	1.16235	80119	8	1.69529	80825	8	2.85491	80315	9	2.03207
80250	8	.76229	80134	8	1.23581	80117	8	1.69758	80835	8	2.89217	80232	9	2.05808
80086	8	.76303	80091	8	1.23999	80115	8	1.70839	80237	8	2.89616	80230	9	2.08587
80166	8	.78529	80130	8	1.24789	80124	8	1.71110	80344	8	2.95920	80234	9	2.10291
80247	8	.78982	80161	8	1.26593	80240	8	1.71200	80342	8	2.99675	80167	9	2.11598
80133	8	.85544	80244	8	1.28641	80106	8	1.72508	80802	8	3.05679	80354	9	2.12472
80090	8	.85888	80207	8	1.29560	80066	8	1.76731	80827	8	3.06455	80208	9	2.13990
80084	8	.88523	80094	8	1.30518	80051	8	1.77300	80808	8	3.06989	80231	9	2.15835
80251	8	.89967	80080	8	1.31715	80162	8	1.77699	80818	8	3.14165	80165	9	2.16842
80116	8	.90112	80107	8	1.31992	80059	8	1.77973	80803	8	3.15350	80137	9	2.18951
80170	8	.92356	80121	8	1.32533	80082	8	1.79024	80349	8	3.24838	80229	9	2.21530
80220	8	.92400	80111	8	1.33010	80132	8	1.79873	80346	8	3.26535	80356	9	2.21971
80148	8	.92522	80150	8	1.34556	80069	8	1.84339	80805	8	3.34505	80225	9	2.26431
80164	8	.93762	80248	8	1.34970	80179	8	1.90901	80348	8	3.38971	80201	9	2.28607
80151	8	.94556	80062	8	1.36057	80070	8	1.95249	80347	8	3.46899	80223	9	2.32880
80253	8	.94986	80005	8	1.37132	80087	8	1.95695	80345	9	1.34493	80233	9	2.34324
80112	8	.95059	80104	8	1.37713	80128	8	1.98828	80211	9	1.40032	80202	9	2.34816
80219	8	.96511	80073	8	1.39103	80243	8	2.01812	80176	9	1.47446	80292	9	2.39397
80067	8	.96781	80168	8	1.40070	80147	8	2.06431	80310	9	1.58078	80214	9	2.44873
80055	8	.96815	80125	8	1.41350	80074	8	2.09896	80282	9	1.58610	80270	9	2.46723
80061	8	.97447	80093	8	1.43447	80365	8	2.11047	80210	9	1.62002	80228	9	2.47025
80217	8	.97662	80118	8	1.44483	80120	8	2.27868	80215	9	1.62367	80195	9	2.48797
80097	8	.98038	80129	8	1.44851	80187	8	2.28555	80341	9	1.62563	80294	9	2.53084
80089	8	1.00575	80053	8	1.47053	80278	8	2.34178	80318	9	1.64655	80175	9	2.54912
80218	8	1.00621	80252	8	1.48154	80050	8	2.39568	80222	9	1.67119	80224	9	2.55123
80105	8	1.01001	80163	8	1.50397	80357	8	2.41021	80209	9	1.71737	80328	9	2.68318
80100	8	1.01684	80088	8	1.51275	80221	8	2.44230	80324	9	1.73582	80227	9	2.95553
80004	8	1.04842	80206	8	1.51511	80239	8	2.53284	80320	9	1.77803	80829	9	3.22257
80103	8	1.09169	80096	8	1.54465	80101	8	2.61948	80140	9	1.79564	80806	9	3.51684

KÖRZET	GROUP	DIST	KÖRZET	GROUP	DIST
80038	10	0.0	80046	12	1.95431
80301	11	.61846	80235	13	.26256
80309	11	.75683	80238	13	2.27080
80312	11	.91308	80804	13	3.15076
80329	11	1.03148	80077	14	1.29198
80335	11	1.08869	80078	14	1.82724
80306	11	1.09169	80081	14	2.15518
80316	11	1.37156	80023	14	2.53249
80300	11	1.49443	80145	14	2.99782
80307	11	1.49621	80351	14	3.05487
80314	11	1.46121	80160	15	.47796
80308	11	1.50057	80157	15	1.95390
80331	11	1.60355	80029	15	2.28760
80333	11	1.61468			
80325	11	1.62533			
80319	11	1.65739			
80323	11	1.71666			
80322	11	1.83422			
80317	11	1.85951			
80304	11	1.88911			
80303	11	1.90958			
80350	11	1.98052			
80327	11	2.08914			
80326	11	2.11600			
80353	11	2.26034			
80313	11	2.26277			
80332	11	2.30809			
80338	11	2.31732			
80321	11	2.34351			
80337	11	2.38007			
80302	11	2.47309			
80194	11	2.68567			
80334	11	2.71368			
80339	11	3.72800			
80013	12	.16306			

Classification Cluster Centers. Az eredeti mutatókon elvégzett klaszteranalízis eredményei.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5	ZF061	ZF062	ZF063
1	.1296	-.1946	-.1169	-.0088	-.3469	1.9482	.5036	.0829
2	1.2859	1.1065	-1.2725	-1.1381	-.9111	-.7437	-.7512	.7220
3	2.1169	-.1885	-.1027	.1844	-.5820	.7555	.4261	.0934
4	-.1882	.1698	-.5413	.4903	-.0511	2.0168	.5487	-.1948
5	-.7557	-.7363	1.6500	-.3293	-.1816	-.6285	-.3328	.3698
6	1.8695	2.3529	-.9548	-.7073	-.8367	-4.5923	-.6949	.3466
7	-.0173	-.6888	-.0087	.5855	.0008	1.4582	.9573	.3078
8	-.8565	-1.4117	-.4687	2.8319	3.1941	1.0223	3.5090	-.2337
9	3.4738	-1.8199	.1949	1.2735	-.4994	3.3470	.7237	-.9733
10	1.0963	.6569	-1.0741	-1.2292	-.9495	-1.0199	-.0588	3.7608
11	-.6573	-1.1427	1.1304	.4186	.2251	.1077	.1954	.6576
12	-1.0507	-1.1427	.6107	1.3803	1.4961	.4758	1.3840	1.9048
13	-1.4329	1.3141	-.8163	1.4309	2.3295	-.4978	2.4588	5.7620
14	-.6756	-.6498	.7023	.8026	1.0464	.0839	.9488	.5950
15	-.9751	-1.3814	2.4222	-.5065	-.2274	-.7755	-.7793	-1.4193
Cluster	ZF064	ZF065	ZF066	ZF067	ZF068	ZF069	ZF0610	ZF0611
1	.8856	-.1093	-.3227	14.5936	.2888	2.2361	-1.9298	2.0869
2	.0458	-.4739	.5173	-.2295	-.4967	.2147	.1999	-.3341
3	.8313	.5628	-.5978	.4862	1.0772	.6896	-.5925	.8079
4	.1269	-.3128	.4071	1.5951	-.2254	1.3434	-1.3341	4.1901
5	.2887	-.1093	.1868	-.4651	-.5022	-.6900	.9221	10.4871
6	.3296	-.2899	.2273	-.2964	-.2445	-.7015	.8657	-.3528
7	-1.2143	3.8969	.0316	5.5957	4.2462	.4738	-1.1163	1.1103
8	-.2392	-.1437	.6589	-.0605	-.2742	.5097	-.2150	.7343
9	-1.5872	9.3154	-2.9431	-.5275	-.5022	.0253	-.8409	-.7144
10	1.8182	.4551	3.7126	-.3501	-.2379	1.5752	2.6791	-.6238
11	1.3120	-.1093	-.6867	-.2702	-.5022	.0903	.1962	-.3143
12	.3740	-.5103	.2596	-.1611	-.5022	.2204	.0406	.8858
13	-1.0835	-.6881	1.5681	-.3955	-.4966	-.3811	.6216	.0937
14	-.1492	.3954	.4045	-.4169	-.2568	-.6455	.7824	.1541
15	-.0738	-.6044	-1.2591	-.3850	-.4796	-1.0539	-.1976	-.3233

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8	
1	.4841	-.1537	.3154	-1.3675	1.3359	-3.4400	.2389	-.8887	
2	.0625	-1.9174	.4197	1.0028	-.9255	.5930	.2389	-7.8057	
3	.2622	-1.6074	.2516	-.8456	1.4832	-1.9276	.1075	-.5770	
4	-1.7469	-.4982	-1.0544	-1.3598	.2600	-3.3415	-1.6880	-1.9840	
5	.9503	2.0044	.6099	1.0163	-.9360	.5945	.2389	.4751	
6	.7420	.1732	-.5866	1.0139	-.9336	.5945	.2323	.4750	
7	.9049	1.7726	.7741	-1.3340	1.1880	-.3627	.1483	-.8421	
8	-1.2146	1.5737	-.0633	.7718	-.6496	-.0343	.2115	.0210	
9	-.5260	1.3878	-.6311	-1.2483	1.4100	-.1133	.2389	-.8035	
10	.4417	-1.8604	1.6005	.9977	-.9171	.5945	.2389	.4751	
11	1.1834	3.2376	.2944	-1.1529	1.1630	.4530	.2389	-7.2816	
12	-1.9247	-.3079	-1.6617	-.8907	.1999	.4530	-15.8129	-.8887	
13	-3.1191	-.4532	-.1957	.7135	-.6226	.3860	.2389	-.7006	
14	2.7600	5.3498	1.8206	.6098	-.5077	.5527	.1983	.4424	
15	.3149	-.5316	-.4827	.9099	-.8520	.5811	.2311	.4614	
Cluster	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK16	ZLAK17
1	-2.2848	-.7682	-.7367	.6444	.7680	.3850	-.2469	-.9607	-1.2585
2	.7925	.6848	1.4452	-1.0448	-.6885	1.3003	.5643	-.1001	1.0490
3	-.6442	-2.1302	-.2796	.2907	2.1382	1.0092	.0152	.6767	-1.2272
4	-3.4631	-1.6346	-.9205	1.6417	1.6359	-.8992	1.3674	-1.1107	-1.0459
5	.7936	.7414	-.9268	-.1480	-.7415	-.1205	-.4298	2.5886	1.0604
6	.7926	.7410	1.4468	-1.0492	-.7411	-.6695	-2.0419	.8297	1.0558
7	-1.0560	-.2374	-.3910	.6633	.2295	.0571	-.1391	1.0245	-1.0830
8	-1.5615	-.8925	-.9201	1.6574	.8925	-.6434	2.2049	-.4451	.7333
9	-.6235	-.3656	-.8793	.8357	.3654	-1.0656	-.3383	-.6058	-1.1658
10	.7925	.7414	1.3740	-1.0372	-.7415	2.6119	1.8793	3.1237	1.0438
11	.3538	-.8353	-.9931	.3439	.8351	-.8019	-1.2221	.9322	-1.0266
12	-1.7473	.2046	-.8793	1.6007	-.2048	-1.5711	.2711	-.1917	-.5861
13	-.6475	.6368	-.9261	1.6576	-.6372	-.0333	8.4659	-.2276	-.2846
14	.4850	.6828	-.8795	1.5390	-.6849	-.2330	-.9744	2.0819	.6993
15	.7488	.6002	-.8901	.0402	-.6076	-.2603	-1.2692	-1.2424	.9539

Final Cluster Centers.

Cluster	ZDEM1	ZDEM2	ZDEM3	ZDEM4	ZDEM5	ZF061	ZF062	ZF063
1	.1296	-.1946	-.1169	-.0088	-.3469	1.9482	.5036	.0820
2	.6214	1.0515	-.9276	-.5858	-.5502	-.5696	-.2369	.4082
3	-.1368	-.2773	.1993	.2005	-.0833	.8552	.1141	-.3284
4	-.3903	-.2623	-.3247	.9529	.4085	1.6485	1.1105	-.2355
5	-.7557	-.7363	1.6500	-.3293	-.1816	-.6285	-.3328	.3698
6	1.2873	1.3389	-1.2530	-1.1522	-.9278	-1.1142	-.9228	.4613
7	-.0180	-.2397	-.0302	.1871	-.1478	1.3224	.2998	.2046
8	-.9440	-1.0562	.2458	1.5735	1.6668	.7531	1.7268	.3963
9	3.4738	-1.8199	.1949	1.2735	-.4994	3.3470	.7237	-.9733
10	1.0394	.4262	-.7145	-.9971	-.7917	-.6469	-.3952	1.4491
11	-.6573	-1.1427	1.1304	.4186	.2251	.1077	.1954	.6576
12	-1.0507	-1.1427	.6107	1.3803	1.4961	.4758	1.3840	1.9048
13	-1.2475	1.6339	-.3247	.4186	1.0513	-.8125	1.0979	4.2392
14	-.7557	-.5670	.4808	.7392	.6986	.1629	.2615	-.4137
15	-.5113	-.3879	.7767	.0464	.0823	-.1992	-.2111	-.4947

Cluster	ZF064	ZF065	ZF066	ZF067	ZF068	ZF069	ZF0610	ZF0611
1	.8856	-.1093	-.3227	14.5936	.2888	2.2361	-1.9298	2.0860
2	.0159	-.3900	.5362	-.3435	-.3968	-.1568	.4865	-.3143
3	.2508	.7764	-.6058	.4656	.9370	.6990	-.8272	.1746
4	.5994	-.1952	-.0420	1.1091	-.1444	1.4233	-1.1298	2.2003
5	.2887	-.1093	.1868	-.4651	-.5022	-.6900	.9221	10.4871
6	.2231	-.3006	.3399	-.3408	-.2749	-.1361	.4638	-.4247
7	-.6066	4.2020	-.6381	2.3837	5.0789	.6538	-1.2989	.0191
8	.0874	-.3098	.3386	-.1242	-.3676	.2121	.0196	.3921
9	-1.5872	9.3154	-2.9431	-.5275	-.5022	.0253	-.8409	-.7144
10	.9140	.0411	1.8609	-.2972	-.3045	.9627	1.8468	.0857
11	1.3120	-.1093	-.6867	-.2702	-.5022	.0903	.1962	-.3143
12	.3740	-.5103	.2596	-.1611	-.5022	.2204	.0486	.8858
13	-1.2461	-.2095	1.5333	-.1514	-.3704	-.7550	.8702	.2858
14	-.5000	-.0591	-.0680	-.2235	-.3045	-.6249	.0925	.2858
15	-.4367	-.3551	-.1754	-.2786	-.3661	-.6527	.1355	-.3111

Cluster	ZLAK1	ZLAK2	ZLAK3	ZLAK4	ZLAK5	ZLAK6	ZLAK7	ZLAK8
1	.4841	-.1537	.3154	-1.3675	1.3359	-3.4400	.2389	-.8887
2	-.9456	-1.3253	-.6521	.7780	-.7484	.5662	.2389	-5.9007
3	.5122	-.1837	.3344	-1.0735	1.3911	-1.2694	-.0816	-.2127
4	-1.4085	-.5832	-1.1988	-1.2943	.1981	-1.7160	-.7644	-1.0531
5	.9503	2.0044	.6099	1.0163	-.9360	.5945	.2389	.4751
6	.6011	-.1307	.8149	.9580	-.8776	.5937	.2043	.4702
7	.6395	.4886	.7256	-1.1052	1.4223	-1.3873	-.2628	-.4625
8	-1.3907	.3022	-1.2361	-.1999	-.0712	.1608	-.0600	-.0816
9	-.5260	1.3878	-.6311	-1.2483	1.4100	-.1133	.2389	-.8035
10	.5100	-.5648	1.1813	.6290	-.5759	.5768	.1553	.4041
11	1.1834	3.2376	.2944	-1.1529	1.1630	.4530	.2389	-7.2816
12	-1.9247	-.3079	-1.6617	-.8907	.1999	.4530	-15.8129	-.8887
13	-1.9247	-.2308	1.2514	.2774	-.1705	.4884	.2389	-.2068
14	1.2611	3.4303	.8939	-.6225	.6259	.1344	-.5136	.1129
15	-.0861	.0775	-.3357	.1793	-.2133	.4461	.1337	.2400

Cluster	ZLAK9	ZLAK10	ZLAK11	ZLAK12	ZLAK13	ZLAK14	ZLAK15	ZLAK16	ZLAK17
1	-2.2848	-.7682	-.7367	.6444	.7680	.3850	-.2469	-.9607	-1.2585
2	.7740	.1174	1.3309	-.9185	-.1109	-.1513	.5332	.0804	.8285
3	-.6418	-1.1060	-.3482	.3025	1.1062	.4069	-.2461	.4524	-1.1909
4	-2.6827	-1.2210	-.8674	1.5246	1.2208	-.9086	.4452	-.8678	-.7616
5	.7936	.7414	-.9268	-.1480	-.7415	-.1205	-.4298	2.5886	1.0604
6	.7863	.7337	1.3740	-1.0393	-.7338	.8551	.3538	.2231	.9863
7	-1.0388	-1.2378	-.2614	.3120	1.2376	.5059	.1391	.6266	-1.2044
8	-.9063	-.2579	-.8606	1.3827	.2577	-1.3237	.1790	-.4409	-.2624
9	-.6235	-.3656	-.8793	.8357	.3654	-1.0656	-.3383	-.6058	-1.1658
10	.7407	.7106	.7367	-.8766	-.7108	1.4253	1.0659	.8189	.6565
11	.3538	-.8353	-.9031	.3439	.8351	-.8019	-1.2221	.9322	-1.0266
12	-1.7473	.2046	-.8793	1.6007	-.2048	-1.5711	.2711	-.1917	-.5861
13	.0606	.5233	-.9031	.9040	-.5235	1.3081	7.4322	.5182	-.2846
14	.1828	.3221	-.6654	.7810	-.3222	-.3843	-.3917	1.3315	-.6498
15	.4362	.3388	-.3791	-.1021	-.3390	-.3713	-.4462	-.3324	.1958

Distances between Final Cluster centers.

Cluster	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	0.0														
2	18.1863	0.0													
3	14.8623	8.8121	0.0												
4	14.1684	9.6988	5.4157	0.0											
5	19.8478	14.1480	12.6420	12.7966	0.0										
6	17.8062	7.1042	7.3641	10.0196	12.5074	0.0									
7	14.5265	11.7209	5.9398	8.8057	14.9274	10.6390	0.0								
8	16.4639	8.9039	5.7929	5.0595	12.3957	8.4898	9.5663	0.0							
9	19.6081	14.4673	11.0025	12.4968	17.6683	14.0139	10.3678	12.2778	0.0						
10	17.6903	7.6325	7.4566	9.8625	12.0767	3.3555	10.6428	8.3100	14.3220	0.0					
11	18.0370	8.2584	8.8953	10.2892	14.3631	11.2847	11.4974	9.5058	13.8255	11.2615	0.0				
12	23.1346	18.3653	17.1864	15.9347	20.3974	18.5096	18.6405	15.9619	20.6234	18.2500	18.6418	0.0			
13	19.4422	11.2654	11.2826	11.6650	14.9743	10.3196	13.1937	10.0953	16.7804	9.2585	14.1079	18.8556	0.0		
14	16.9630	9.7664	5.6501	8.2744	11.1772	7.4421	9.1017	5.9532	12.2465	7.7360	8.2022	16.8860	11.1353	0.0	
15	16.8622	7.4611	5.0856	7.3994	11.7125	5.1560	9.3354	4.7387	12.3167	5.9748	9.2620	17.0071	10.4640	4.7677	0.0

Cluster unweighted cases weighted cases

1	1.0	1.0
2	5.0	5.0
3	72.0	72.0
4	14.0	14.0
5	1.0	1.0
6	87.0	87.0
7	6.0	6.0
8	47.0	47.0
9	1.0	1.0
10	12.0	12.0
11	1.0	1.0
12	1.0	1.0
13	2.0	2.0
14	4.0	4.0
15	124.0	124.0
Total	378.0	378.0

KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance	KÖRZET	Cluster	Distance
80275	1	.000	80268	3	4.864	80243	3	6.978	80163	6	5.192	80083	6	5.565
80077	2	.480	80807	3	4.942	80324	3	7.074	80150	6	5.108	80133	6	5.576
80078	2	3.147	80812	3	4.948	80354	3	7.110	80250	6	5.117	80050	6	5.578
80081	2	5.938	80271	3	4.977	80323	3	7.136	80148	6	5.128	80220	6	5.581
80146	2	6.480	80227	3	5.260	80325	3	7.223	80073	6	5.141	80246	6	5.626
80145	2	8.010	80222	3	5.303	80827	3	7.256	80247	6	5.167	80089	6	5.646
80820	3	2.785	80270	3	5.312	80314	3	7.414	80131	6	5.188	80080	6	5.716
80825	3	3.121	80221	3	5.331	80181	3	7.572	80164	6	5.197	80242	6	5.725
80835	3	3.246	80829	3	5.352	80262	4	.535	80110	6	5.211	80195	6	5.733
80832	3	3.309	80816	3	5.362	80260	4	2.716	80151	6	5.221	80166	6	5.760
80830	3	3.346	80831	3	5.518	80269	4	3.610	80104	6	5.233	80004	6	5.767
80803	3	3.412	80230	3	5.550	80263	4	4.328	80123	6	5.244	80062	6	5.775
80808	3	3.430	80225	3	5.560	80266	4	4.408	80099	6	5.255	80198	6	5.777
80813	3	3.439	80273	3	5.630	80265	4	4.889	80061	6	5.289	80106	6	5.803
80826	3	3.716	80838	3	5.700	80267	4	5.039	80102	6	5.314	80115	6	5.836
80818	3	3.735	80806	3	5.733	80261	4	5.088	80092	6	5.325	80112	6	5.851
80819	3	3.775	80209	3	5.795	80274	4	5.229	80090	6	5.332	80121	6	5.895
80823	3	3.780	80231	3	5.873	80295	4	5.476	80127	6	5.355	80153	6	5.920
80817	3	3.801	80187	3	5.924	80264	4	5.508	80086	6	5.394	80206	6	5.930
80822	3	3.819	80213	3	5.926	80257	4	5.731	80103	6	5.394	80097	6	5.962
80821	3	3.855	80237	3	6.014	80188	4	5.856	80084	6	5.402	80120	6	6.053
80805	3	3.939	80814	3	6.068	80291	4	6.236	80070	6	5.406	80217	6	6.070
80824	3	3.986	80208	3	6.077	80046	5	.000	80134	6	5.409	80096	6	6.071
80802	3	4.161	80226	3	6.124	80147	6	1.672	80124	6	5.410	80214	6	6.093
80809	3	4.214	80316	3	6.177	80008	6	4.734	80116	6	5.417	80162	6	6.103
80837	3	4.272	80215	3	6.193	80100	6	4.746	80207	6	5.422	80111	6	6.104
80828	3	4.398	80315	3	6.266	80126	6	4.750	80088	6	5.430	80118	6	6.118
80234	3	4.400	80319	3	6.305	80068	6	4.827	80219	6	5.452	80071	6	6.131
80801	3	4.509	80223	3	6.366	80125	6	4.879	80069	6	5.460	80113	6	6.173
80233	3	4.515	80224	3	6.481	80144	6	4.936	80072	6	5.513	80168	6	6.278
80815	3	4.621	80211	3	6.575	80251	6	4.955	80245	6	5.521	80107	6	6.280
80810	3	4.634	80313	3	6.610	80067	6	4.965	80170	6	5.535	80216	6	6.292
80811	3	4.682	80321	3	6.629	80005	6	5.045	80117	6	5.545	80253	6	6.331
80272	3	4.690	80294	3	6.772	80161	6	5.071	80094	6	5.550	80122	6	6.354
80836	3	4.824	80229	3	6.845	80218	6	5.074	80114	6	5.562	80055	6	6.392

KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance	KORZET	Cluster	Distance
80167	6	6.534	80205	8	6.129	80183	10	9.183	80076	15	4.421	80333	15	5.445
80130	6	6.582	80192	8	6.157	80048	11	.000	80052	15	4.472	80026	15	5.450
80252	6	6.584	80035	8	6.209	80023	12	.000	80334	15	4.514	80045	15	5.491
80244	6	6.735	80177	8	6.234	80038	13	.181	80051	15	4.545	80304	15	5.555
80239	6	7.001	80281	8	6.247	80157	13	8.330	80136	15	4.568	80091	15	5.594
80235	7	.828	80178	8	6.261	80013	14	.739	80347	15	4.593	80085	15	5.598
80238	7	5.790	80040	8	6.269	80195	14	6.014	80348	15	4.614	80119	15	5.618
80236	7	6.143	80039	8	6.320	80228	14	6.560	80201	15	4.716	80009	15	5.637
80004	7	7.275	80044	8	6.324	80310	14	7.230	80139	15	4.742	80093	15	5.656
80834	7	7.387	80063	8	6.397	80330	15	1.371	80302	15	4.796	80368	15	5.674
80833	7	7.839	80014	8	6.445	80359	15	2.766	80278	15	4.801	80329	15	5.691
80254	8	1.303	80280	8	6.459	80155	15	2.814	80349	15	4.812	80173	15	5.703
80289	8	4.402	80027	8	6.503	80154	15	2.874	80140	15	4.815	80059	15	5.712
80290	8	4.827	20279	8	6.519	80142	15	3.133	80143	15	4.831	80065	15	5.725
80258	8	4.895	80292	8	6.521	80158	15	3.263	80337	15	4.868	80135	15	5.737
80043	8	4.907	80286	8	6.676	80343	15	3.334	80082	15	4.879	80202	15	5.759
80293	8	5.012	80367	8	6.757	80284	15	3.375	80152	15	4.906	80025	15	5.764
80288	8	5.039	80021	8	6.882	80366	15	3.395	80030	15	4.913	80006	15	5.789
80358	8	5.099	80056	8	6.929	80342	15	3.630	80079	15	4.922	80307	15	5.790
80036	8	5.329	80193	8	7.087	80058	15	3.728	80156	15	4.936	80353	15	5.813
80259	8	5.330	80277	8	7.164	80344	15	3.737	80189	15	4.985	80066	15	5.819
80299	8	5.411	80306	8	7.490	80064	15	3.739	80129	15	5.055	80031	15	5.827
80042	8	5.436	80160	8	7.946	80361	15	3.810	80282	15	5.107	80212	15	5.829
80016	8	5.517	80204	9	.000	80190	15	3.855	80018	15	5.126	80057	15	5.889
80022	8	5.547	80362	10	1.204	80049	15	3.868	80191	15	5.162	80128	15	5.920
80363	8	5.620	80185	10	5.360	80283	15	3.883	80053	15	5.181	80007	15	5.994
80037	8	5.621	80169	10	6.103	80328	15	3.914	80010	15	5.182	80176	15	5.994
80003	8	5.673	80098	10	6.227	80336	15	4.079	80095	15	5.197	80276	15	6.004
80196	8	5.694	80182	10	6.452	80141	15	4.116	80332	15	5.234	80179	15	6.035
80001	8	5.728	80248	10	6.627	80159	15	4.201	80350	15	5.243	80174	15	6.059
80002	8	5.773	80240	10	6.789	80032	15	4.209	80012	15	5.255	80165	15	6.080
80200	8	5.831	80364	10	6.901	80338	15	4.262	80138	15	5.269	80175	15	6.081
80017	8	5.928	80074	10	6.957	80327	15	4.266	80137	15	5.286	80317	15	6.085
80033	8	6.031	80180	10	7.840	80346	15	4.331	80341	15	5.294	80132	15	6.091
80287	8	6.129	80101	10	7.883	80054	15	4.370	80087	15	5.326	80357	15	6.094

KÖRZET	Cluster	Distance
80308	15	6.098
80356	15	6.102
80020	15	6.109
80232	15	6.178
80011	15	6.194
80194	15	6.280
80203	15	6.325
80345	15	6.334
80019	15	6.359
80210	15	6.381
80301	15	6.411
80322	15	6.431
80335	15	6.478
80339	15	6.494
80029	15	6.521
80331	15	6.551
80318	15	6.567
80285	15	6.571
80351	15	6.686
80365	15	6.720
80300	15	6.806
80303	15	6.906
80309	15	7.080
80326	15	7.092
80060	15	7.270
80184	15	7.639
80320	15	7.683
80312	15	7.780